

dzisiaj

Płyta
CD
kolędy
w wykonaniu Ewy Bem
i Ryszarda Rynkowskiego

DZIENNIK POLSKI

Nr indeksu 350052 PL ISSN 0137-9089

DZIENNIK POLSKI

KRAKÓW

Poniedziałek/Wtorek/Środa

24, 25, 26 XII 2001

Cena 2 zł 50 gr

(w tym 7% VAT)

www.dziennik.krakow.pl

ROK LVII
Nr 300 (17 486)
Wydanie I
Nakład 100 005 egz.

*Stabym siły,
silnym pokory,
wszystkim – miłości*

*z okazji świąt Bożego Narodzenia
życzy „Dziennik Polski”*

Modlitwa papieża

Nadchodzące święta Bożego Narodzenia należy obchodzić w duchu wiary, która łączy sprawiedliwość i modlitwę – powiedział Jan Paweł II podczas tradycyjnej modlitwy Anioł Pański. Nawiązując do liturgii czwartej niedzieli adwentu przypomniał, że „pomaga nam ona skoncentrować uwagę na znaczeniu Bożego Narodzenia jako zasadniczego wydarzenia w historii zbawienia, które jest jednocześnie faktem historycznym i wydarzeniem o charakterze ponadnaturalnym”. „Siła Słowa” – str. 6

Wigilia w szpitalach, domach dziecka i pomocy społecznej

W zgodzie z tradycją

(INF. WŁ.) Smażona ryba, barszcz z uszkami, zupa grzybowa, kompot z suszonych śliwek – to najczęściej przygotowywane wigilijne dania w zakładach zamkniętych, szpitalach, domach pomocy społecznej i domach dziecka. Wszędzie tam, dzięki hojności sponsorów albo zaradności kucharzy, wigilia będzie godna.

W Małopolsce na jednego wychowanka domu dziecka przypada miesięcznie średnio 2,2 tys. zł. W tej kwocie zamykają się wszystkie wydatki, łącznie z pensjami wychowawców. W Domu Dziecka nr 1 przy ul. Krupniczej w Krakowie dzieci otrzymują obfite paczki dzięki hojności Lions Club, a na wigilijnym stole pojawiają się wspaniałe ciasta, upieczone przez panie z Uniwersytetu III Wieku.

W Domu Małego Dziecka nr 11 przy al. Pod Kopcem miesięczna kwota na dziecko wynosi około 3 tys. zł. Trzeba jednak brać pod uwagę, że mieszkańcami tego domu są maleńkie, często chore dzieci. Po to, żeby wszyscy mogli usiąść do wigilijnego stołu, już wcześniej pieniądze odkładano na grudzień, ale i tak najbardziej pomogli sponsorzy.

W wiejskim Domu Dziecka w Sieborowicach miesięczna kwota na jednego wychowanka jest najniższa w Małopolsce – wynosi 1,6 tys. zł miesięcznie. Z trudem wiążą koniec z końcem. Do wigilijnej wieczerzy siadają dzięki ofiarności sponsorów, którzy przekazali produkty spożywcze. Paczki pod choinkę otrzymują, jeśli zdąży kolejny sponsor – ofiodawca czapek i szalików. *Dokończenie – str. 4*

Na krakowskim Rynku z potrzeby serca

100 000 pierogów

(INF. WŁ.) 30 tysięcy porcji ciepłych posiłków, 100 tysięcy pierogów z kapustą i grzybami, 7,5 tysiąca litrów zupy grzybowej z łazankami, kapusta z grochem i bułeczki kminkowe – na taką wigilię już po raz czwarty zaprosił krakowian, szczególnie tych najuboższych i bezdomnych, Jan Kościuszko, właściciel grupy restauracji „Chłopskie Jadło”.

Od południa aż do zmierzchu każdy mógł przyjść i zjeść smaczny, gorący posiłek. Choć byli także bardziej zamożni krakowianie, na Rynek przyszli głównie ci, dla których zjedzenie ciepłego posiłku jest rzadką okazją.

W tym roku na Rynku została zorganizowana również zbiórka ciepłej, zimowej odzieży, która od razu trafiała w ręce potrzebujących. (WT)

Szerzej – w „Kronice Krakowskiej”

Fot. Piotr Kędziński

Odeszli

Jan Kott

W sobotę zmarł Jan Kott – wybitny intelektualista, jeden z najznakomitszych polskich krytyków i teoretyków teatru, pisarz i tłumacz. Jan Kott miał 87 lat. Choć od wielu lat mieszkał w Stanach Zjednoczonych, to jednak zawsze był obecny w życiu intelektualnym kraju.

– Jan Kott był najlepiej piszącym Polakiem w II połowie XX wieku. Jego polszczyzna była doskonała i bardzo atrakcyjna – stwierdził krytyk Jerzy Timoszewicz.

Grzegorz Ciechowski

Również w sobotę rano zmarł Grzegorz Ciechowski, lider zespołu Republika, występujący także jako Obywatel G.C. Muzyk zmarł w szpitalu podczas ciężkiej operacji serca. Miał 44 lata.

– Grzegorz wkraczał w ten rok z wielkimi planami. Wiedział, że w marcu ukaże się jego nowa płyta, narodzi się dziecko. To będą dla nas bardzo smutne święta – powiedziała Kora Jackowska.

Wspomnienia o Zmarłych – str. 8

Andrzej Warzecha

Wigilijny dukt

*Choć nam gwiazda
jak złoty guzik
nad głową świeci
choć tak blisko
zima od zimy*

*błądzą
błądzisz
błądzimy*

2001 r.

Dwa razy bił rekord skoczni we włoskim Predazzo

Małysz i Małysz

Adam Małysz wygrał również sobotni konkurs Pucharu Świata w skokach narciarskich, który odbył się we włoskim Predazzo. Było to jego szóste zwycięstwo w dziewięciu dotychczasowych zawodach obecnego sezonu.

Małysz w drugiej serii skoków poszybował na odległość 132,5 m, poprawiając o pół metra ustanowiony kilkadziesiąt minut wcześniej rekord skoczni. Drugie miejsce zajął Szwajcar Simon Ammann, a trzeci był Austriak Andreas Widhoelzl.

Obrońca Pucharu Świata także w piątkowym konkursie w Predazzo stanął na najwyższym podium. Po raz pierwszy w tym sezonie Małysz triumfował więc w obu imprezach w jednym mieście. Wcześniej wygrywał jeden z dwóch konkursów. W klasyfikacji generalnej Pucharu Świata Małysz zgromadził 810 pkt i wyprzedza Svena Hannawalda (Niemcy) o 411 pkt, a Stephana Hocke (Niemcy) o 454 pkt.

Więcej – w „Dzienniku Sportowym”

Adam Małysz wygrał w sobotę kolejny konkurs Pucharu Świata w skokach narciarskich Fot. PAP/AP

Wolno, coraz wolniej

O sytuacji na drogach Małopolski i Podkarpacia – str. 5

Warto przeczytać

DZIENNIK POLSKI

Mapa powiatów

tatrzańskiego i nowotarskiego, a w niej

**WYCIĄGI
NARCIARSKIE**

i wszystkie informacje przydatne dla narciarzy

w CZWARTEK

PRODUCENT
VIDOK
OKNA I DRZWI

**Serdeczne Życzenia,
Zdrowych
i Spokojnych
Świąt
Bożego
Narodzenia**

składa
swym
Klientom
firma **VIDOK sp.j.**

Druga strona

Dzienniczek Radwana

Organ nieperiodyczny

Kompromisowa propozycja

W roku 2004 cała Polska przystąpi do Unii Europejskiej z wyjątkiem ziemi. Poza Unią Europejską pozostaną grunty orne, łąki i ugory, tereny zabudowane, zagospodarowane i zalane. W zamian za to Polska zrezygnuje z okresu przejściowego przez jezdnię na czerwonym świetle.

Błyskawiczna akcja

Amerykańscy komandosi wylądowali w Klewkach pod Olsztynem, ale Osamy ben Ladena już nie znaleźli. Ostatnio widziano go w Puszczy Piskiej, jak się przedzierał na azymut w stronę Kaliningradu w towarzystwie Elvisa Presleya. Naoczny świadek będzie przesłuchany w Sejmie.

Nowa polska komedia

Znana pisarka Emanuela Gretkowska pisze sztukę teatralną pod tytułem „Moralność pana Dulskiego”. Fragmenty będą już wkrótce drukowane w „Wysokich obcasach”.

Trudna sytuacja kinematografii

Przygotowywana jest ekranizacja „Odprawy posłów greckich”. Komitet Kinematografii postawił warunek, że odprawa nie może przekraczać 6 średnich krajowych.

Wigilia w Sejmie

Menu wigilijne restauracji sejmowej: barszcz czerwony wybielany, ekumeniczny schab koszerne, byczki w tomacie z darów humanitarnych Gudzowatego, galareta na ludowo, sandacz z jajami, polewka-olewka. Podczas wieczerzy Marek Belka będzie zbierał na tacę.

RADWAN

Cudzym Słowem

Wiedeński korespondent „NZZ” – specjalizujący się w tematyce finansowo-ekonomicznej – pisze o sytuacji w Czechach i Polsce między innymi:

W Warszawie zaostrzają się niesnaski pomiędzy centralnym bankiem a rządem. Również w Pradze rząd próbuje przełamać autonomię banku centralnego i wymusić dogodną politykę pieniężną. (...)

Pomimo dużego politycznego nacisku polskie władze finansowe nie zdecydowały się w środę na dalsze obniżenie stóp procentowych. Rada Polityki Pieniężnej po raz pierwszy publicznie przyznała, że jeszcze nigdy nie była poddana tak silnym naciskom ze strony rządu,

jak obecnie ze strony urzędującego od dziewięciu tygodni lewicowego rządu Leszka Millera. Wg rady, Miller narusza tym samym konstytucję, jak również umowy i uzgodnienia z UE. Rada ostrzega przed stratami gospodarki, które wynikną z mieszania się rządu (do polityki pieniężnej) – przed groźbą spekulacji walutowych, zakłóceń rynków finansowych i zdyskredytowania opinii kraju jako celu inwestycji.

Tymczasem koalicyjny partner rządzącego Sojuszu Lewicy – chłopskie PSL – opracowuje konkretny plan zmiany Ustawy o NBP.

Dziennik szwajcarski „Neue Zürcher Zeitung”, 21 grudnia. Za PAI.

Podstuchane

– Rada Polityki Pieniężnej, mimo nacisków koalicji, nie obniżyła stóp procentowych; w odwecie Polskie Stronnictwo Ludowe zapowiedziało, że złoży w Sejmie projekt nowelizacji Ustawy o Narodowym Banku Polskim, ograniczający samodzielność Narodowego Banku Polskiego. Pomysł jest prosty: aby członków rady było po prostu więcej. Co pan na to?

LESZEK BALCEROWICZ: – Po pierwsze Rada Polityki Pieniężnej obniżyła w tym roku stopy procentowe łącznie o 7,5 punktu procentowego, a w październiku i w listopadzie obniżyliśmy kolejne 1,5, czyli 3.

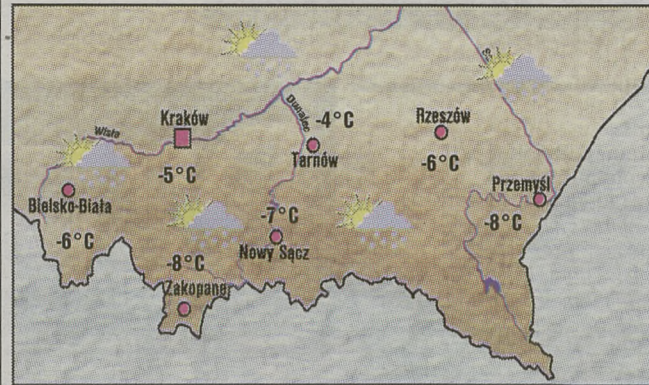
– Za mało – mówią politycy PSL.

LESZEK BALCEROWICZ: – I po takich głębokich obniżkach stóp procentowych doszło do czegoś, czego w Polsce do tej pory nie było (a nie mówię o krajach należących do Unii Europejskiej czy OECD), a mianowicie bezpośredniego, bezprecedensowego nacisku tego typu, że jak dalej nie obniżyście – i wyznaczono konkretną liczbę 1,5 punktu procentowego – no to my wtedy pójdziemy do parlamentu i ograniczymy waszą niezależność. Ja chcę powiedzieć, tak jak wspominałem, że tego nie było do tej pory w Polsce. To tak jak porównać, proszę państwa, z Trybunałem Konstytucyjnym, który jest ciałem niezależnym od konstytucji – podobnie jak Narodowy Bank Polski. Wyobraźmy sobie, że orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego nie podobałyby się rządowi i mówi tak: No, ponieważ wasze orzeczenia nam się nie podobają, no to my dołączymy swoich po to, żeby orzeczenia były po naszej myśli. To jest mniej więcej z punktu widzenia ducha konstytucji tego samego rodzaju zapowiedź postępowania.

Więc idzie o rzeczy zasadnicze, dotyczące jakości naszego państwa. Obawiam się, że to może być fragment szerszej tendencji, a mianowicie próby opanowywania niezależnych instytucji. Niedawno mieliśmy do czynienia z tego rodzaju usiłowaniami dotyczącym służby cywilnej. W projektach rządowych jest zamiar osłabienia pozycji Komisji Papierów Wartościowych i Giełd. No i to składałoby się na coś, co można by nazwać „psuciem” polskiego państwa. To jest rzecz zupełnie przeciwna do tego, czego naprawę potrzebujemy i co z całą pewnością oczekują od nas takie kraje, do których grona chcemy dołączyć.

Fragment rozmowy z prezesem NBP Leszkiem Balcerowiczem. Program Pierwszy Polskiego Radia, Sygnały Dnia, 20 grudnia.

Uwaga gołoledź

Temperatura
-8 - -4°C -9 - -5°C

Sytuacja baryczna

Polska południowa znajduje się w obszarze klina wyżowego w chłodnej masie powietrza. Wieczorem stopniowo od zachodu regionu będzie przechodzić pod wpływ zatoki niżowej z układem frontów atmosferycznych.

Prognoza pogody

Dzisiaj w dzień będzie dość pogodnie i na ogół bez opadów (słabe opady śniegu możliwe tylko sporadycznie). Wieczorem od zachodu kraju stopniowy wzrost zachmurzenia i miejscami (zwłaszcza na Śląsku i w zachodniej Małopolsce) może sygnalizować śnieg. Temperatura maksymalna od -4 st. na Śląsku do -8 st. na wschodzie Małopolski, wysoko w Tatrach -15 st., na Podhalu -8 st. Wiatr umiarkowany południowo-zachodni, wieczorem stopniowo wzmagający się do dość silnego. W nocy pochmurno z opadami śniegu (okresami intensywnymi). Nad ranem na Śląsku i w zachodniej Małopolsce możliwa gołoledź.

Temperatura minimalna od -5 st. do -9 st., w Tatrach -13 st. Wiatr południowo-zachodni dość silny, okresami porywisty (w porywach 15-20 m/sek., w górach 25 m/sek.), powodujący zawieje śnieżne – znacznie ograniczające widoczność.

Sytuacja biometeorologiczna

Korzystna, ale pod wieczór ulegnie pogorszeniu. U osób wrażliwych na zmianę pogody wystąpi obniżona sprawność działania i nasilenie objawów zmęczenia.

Prognoza orientacyjna

W dzień (Boże Narodzenie) dużo chmur i opady śniegu, okresami intensywne. Przejściowo może wystąpić gołoledź. Ciepłej, temperatura maksymalna od +1 st. lokalnie na Śląsku do -4 st. na krańcach wschodnich Małopolski, na Podhalu około -1, wysoko w Tatrach -8 st. Wiatr dość silny południowo-zachodni (okresami porywy około 15-20 m/sek.) powodujący zawieje śnieżne ograniczające znacznie widoczność. W nocy pochmurno z opadami śniegu. Temperatura minimalna od -2 do -6 st., na Podhalu -6, wysoko w Tatrach około -10 st. Wiatr umiarkowany zachodni. W drugi dzień świąt pochmurno z opadami śniegu. Temperatura maksymalna od +1 st. do -1 st.

Dzisiaj 358. dzień roku

● W Krakowie Słońce wzeszło o godzinie 7.37, zaszło o 15.42

► Księżyc wzeszedł o godzinie 12.36, zaszło o 0.39

□ Dzień będzie trwał 8 godzin i 5 minut

☾ Imieniny obchodzą Ewa i Adam

☼ Wigilia Bożego Narodzenia

* Jakiś w Wigilię, takiś cały rok.

1798 – urodził się Adam Mickiewicz.

1858 – urodził się Giacomo Puccini, włoski kompozytor operowy.

1901 – Guglielmo Marconi odebrał w miejscowości St. John w Nowej Fundlandii pierwszy transatlantycki sygnał radiowy nadany z Anglii z Poldhu w Kornwalii.

1927 – w Poznaniu otwarto pierwszą stację radiofoniczną o mocy 15 kW.

1940 – żołnierze polscy w Wielkiej Brytanii po raz pierwszy obchodzili Wigilię na obczyźnie. Zgrupowanie Pociągów Pancernych obchodziło ją uroczysto w Glenie w Dumfermlinie w Szkocji. W rozkazie podano wiadomość o nominacji gen. Władysława Sikorskiego na generała broni.

1943 – gen. D. D. Eisenhower został wyznaczony na stanowisko naczelnego dowódcy sił zbrojnych w Europie Zachodniej.

1946 – zmarł 48-letni gen. Leopold Okulicki, ostatni komendant główny Armii Krajowej

MS, PS

Do sylwestra pozostało 7 dni

Zdjęcie dnia

Lodowy surfing na jeziorze Lake w St. Moritz

Fot. PAP/EPA

DZIENNIK POLSKI

WYDAWNICTWO JAGIELLONIA SA

31-072 Kraków, ul. Wielopole 1, tel. 61-99-200

Zarząd: WOJCIECH TACZANOWSKI – prezes, TOMASZ DOMALEWSKI – wiceprezes, ANTONI KOWALSKI – wiceprezes, CZESŁAW T. NIEMCZYŃSKI – wiceprezes

redaktor naczelny: ANDRZEJ LENCZOWSKI

tel. 619-92-55, fax: 619-92-75

e-mail: redakcja@dziennik.krakow.pl

Druk: Drukarnia Polska Spółka z o.o.

ul. Centralna 51, 31-586 Kraków, tel./fax 641-36-39

Centrala: tel. 619-92-00 (łączy ze wszystkimi działami)
Dział Łączności z Czytelnikami: tel. 619-92-62,
Sekretariat Redakcji: tel. 619-92-64
Dział Krajowy: tel. 619-92-41
Dział Ekonomiczny: tel. 619-91-93
Dział Zagraniczny: tel. 619-92-44
Dział Kultury: tel./fax 619-91-27
Dział Miejski: tel. 619-92-60
Dział Sportowy: tel. 619-92-96
Ekspozytura:
MIECHÓW, ul. Sienkiewicza 25, p. 114, tel./fax (0-41) 383-14-04
MYSLENICE, ul. Klakurki 2 (1 piętro), tel./fax (0-12) 274-01-70, 274-01-71
PROSZOWICE, Rynek 18, tel. (0-12) 386-28-25, fax (0-12) 386-18-97

ODDZIAŁY:
NOWY SĄCZ, ul. Narutowicza 6, tel./fax (0-18) 443-54-49, 443-54-78, 443-85-45
PODHALE, ul. Tysiąclecia 37, tel./fax (0-18) 201-59-85, 206-40-18
NOWY TARG, al. Tysiąclecia 37, tel./fax (0-18) 264-60-53, 266-30-72
OŚWIĘCIM, ul. Dąbrowskiego 11a, tel. (0-33) 844-55-20 do 22, tel./fax (0-33) 843-31-86
Ekspozytura:
CHRZANÓW, ul. Krakowska 21a, tel./fax (0-32) 623-84-57
OLKUSZ, ul. Krakowska 2, tel./fax (0-32) 754-37-30
WADOWICE, ul. Mickiewicza 3 (2 piętro), tel. (0-33) 873-12-90
ŻYWIEC, tel./fax (0-33) 861-41-32
RZESZÓW, ul. Księdza J. Jajłowego 29. Redakcja: tel./fax (0-17) 85-22-479
Biuro Ogłoszeń: tel./fax (0-17) 85-22-478, tel. 85-22-386
DEBICA, ul. Rzeszowska 15, tel./fax (0-14) 670-87-72
KROSNO, ul. Lewakowskiego 31, tel./fax (0-13) 43-622-90
Ekspozytura:
TARNÓW, ul. Krakowska 12, tel./fax (0-14) 62-135-20, 62-231-48
Ekspozytura:
BOCHNIA, ul. Kazimierza Wlk. 37, tel./fax (0-14) 61-256-22
BRZESKO, ul. Głowackiego 29 (1 piętro), tel./fax (0-14) 66-300-77

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania artykułów i korespondencji oraz zaopatrywania ich własnymi tytułami. Artykułów nie zamówionych redakcja nie zwraca.

Prenumeratę krajową przyjmują wszystkie Oddziały Terenowe RUCH S.A., zagraniczną RUCH S.A. Oddział Warszawa, ul. Towarowa 2

Biura Reklam i Ogłoszeń:

KRAKÓW, ul. Wielopole 1, tel. 421-99-77, fax 421-97-77, Informacja: tel. 619-91-76

e-mail: bo@jagiellonia.krakow.pl

ul. Starowiśna 2, tel. 619-91-76

ul. Wiśniewska 2, tel. 422-70-89

kasy czynne w godz. 8-18 w soboty 10-14

Nowy Sącz, tel. (0-18) 444-21-50

Oświęcim, tel. (0-33) 844-47-54

Podhale, tel. (0-18) 201-35-30

Tarnów, tel. (0-14) 622-33-42

(za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada)

NAKLAD KONTROLOWANY

WZKŁAD KONTROLI I SPRAWDZENIA PRACY

Kto zabije karpia?

(INF. WL.) Gdyby politycy z takim miłosierdziem, jak do karpia, podchodzili do kolegów z innych ugrupowań lub z własnej partii, to mielibyśmy niemal idealny parlament i wzorowe życie polityczne.

LECH KACZYŃSKI, lider PiS: - Od dawna nie mieliśmy karpia na wigilię. Zresztą nikt i nigdy w naszej rodzinie nie zabijał karpia, nawet kiedyś, gdy wigilia była u cioci, a karp był na stole. Wuj kupował zabitego, a ciocia go oprowadzała i przyrządzała.

ANDRZEJ JAESCHKE, senator SLD: - Za żadne skarby świata nie zabiłbym karpia. Kupuję go na placu i proszę sprzedawcę, by go zabił. Odwracam głowę podczas tej egzekucji i boleję nad losem karpia.

RYSZARD KALISZ, poseł SLD: - Ja, taki kawał chłopca, miałbym się mierzyc z kilogramową czy choćby nawet dwukilogramową rybą? Co to byłoby za honor? Nie zabijam karpia.

BOGDAN KLICH, poseł PO: - Nie splamiałbym rąk krwią karpia. A poważnie mówiąc: w naszym domu nikt nie zabijał karpia; po prostu - kupujemy filety.

BOGDAN PEK, poseł PSL: - Kiedyś ja zabijałem karpia, czemu się dziwić nie można, bo jestem zapalonym wędkarzem, jednak w ostatnich kilku latach nie kupowaliśmy żywej ryby na wigilię.

TADEUSZ SYRYJCZYK, jeden z liderów UW: - Kiedyś karpia zabijała ciocia, ale od czasu, gdy zmarła, nie kupujemy na wigilię żywego karpia. Sam w łeb bym go nie palnął.

Podinspektor DARIUSZ NOWAK, rzecznik prasowy Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie: - W tym roku nie będę tego musiał robić, bo święta spędzamy u moich rodziców i karpia uśmiercił mój tata. Ale zapewniam, że umiem to robić, tak samo jak potem przyrządzać tę smaczną rybę. Wystarczy młotek, najlepiej gumowy i celne uderzenie między oczy, należy przy tym pamiętać o mocnym uchwycie. A wszystko trzeba zrobić szybko i humanitarnie.

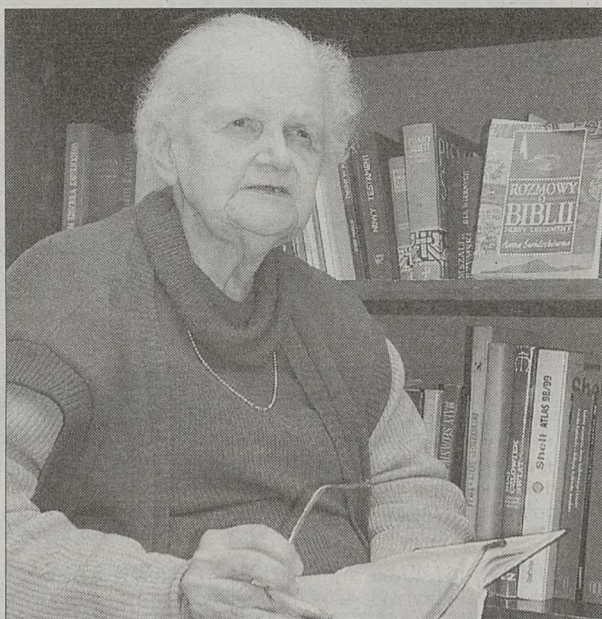
PRZEMYSŁAW SALETA, bokser wagi ciężkiej: - W tym roku nie zaprzęgam sobie głowy karpem, bo spędzam święta w domu u narzeczonej - i niech się ona martwi. W przeszłości, gdy to było konieczne, zabijałem karpia. To dla mnie czynność obojętna, nie przywołuje na myśl żadnych skojarzeń i na pewno nie można jej porównać do ciosów zadawanych w ringu, w które wkładam wiele energii.

Doc. ADAM BYSIEK, kierownik Kliniki Chirurgii Dziecięcej Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego: - U nas w domu nikt nie zabija karpia. Owszem, zawsze jest na wigilijnym stole, ale kupujemy już zabitego albo idziemy do siostry żony „na gotowe”. Jeśli chodzi o mnie - nie ma mowy: nie zrobiłbym tego, to niemożliwe. Mam jakies zahamowania, z tego też powodu nie mógłbym ani wędkować, ani polować. Gdybym musiał zabić karpia, wołałbym się na święta dzielić tradycyjnym jajeczkiem - jak w filmie „Rozmowy kontrolowane” Barei. Jest tam wiele zabawnych kwestii, m.in. taka, gdzie oficer, zapraszany na wigilię odpowiada: „Chętnie przyjdę, ale kiedy to wypada?”.

(KW, MADE, KRZYK, E)

Świat małego Jezusa

Rozmowa z prof. ANNA ŚWIDERKÓWNA, autorką „Rozmów o Biblii”

Fot. Piotr Kędziński

- Dlaczego tylko dwie ewangelie, św. Mateusza i św. Łukasza, mówią o narodzinach Jezusa i to stosunkowo niewiele, a dwie pozostałe, czyli św. Marka i św. Jana, o tym wydarzeniu nawet słowem nie wspominają?

- Ponieważ dla ewangelistów narodziny, dzieciństwo i młodość Jezusa były sprawą nieważną. Chrystus zaczynał ich interesować od momentu, gdy zaczął działalność publiczną, czyli po otrzymaniu chrztu z rąk Jana Chrzciciela. Proszę pamiętać również o tym, że ewangelie nie są biografiami Jezusa. Zresztą w starożytności nawet autorzy biografii nie zwracali większej uwagi na takie fakty, jak to, kiedy czy gdzie ktoś się urodził. Wówczas zwykle nie podawano też dokładnej daty śmierci.

- Ile lat mogła mieć Matka Jezusa, gdy rodziła swojego syna?

- W tamtym czasie dziewczęta żydowskie wydawane były za mąż bardzo wcześnie, zwykle między 12. a 14. rokiem życia.

- W ikonografii współczesnej św. Józef jest przedstawiany najczęściej jako starzec, tymczasem bibliści przypuszczają, że Józef zmarł wcześniej, ponieważ mówią o nim jedynie ewangelie opisujące dzieciństwo Jezusa.

- Nie znamy, rzecz jasna, żadnych dat dotyczących życia Józefa. Prawdopodobnie ożenił się mając dwadzieścia kilka lat, bo najczęściej w takim wieku mężczyźni żydowscy brali ślub w tamtym czasie. Z ewangelii można wnosić, że istotnie Józef zmarł w sile wieku, bo nie sposób wyobrazić sobie, dlaczego nie miałby się w nich pojawiać, gdyby żył również w okresie nauczania Chrystusa.

- Ewangelia wymienia braci Pańskich, m.in. Jakuba, Józefa, Judę i Szymona. Czy byli to rodzeni bracia Jezusa?

- Ewangelia używa, wspominając o braciach Jezusa, greckiego słowa „adelphos”. Termin ten może jednak oznaczać zarówno brata rodzonego, przyrodniego, jak i kuzyna. Według bardzo starej tradycji, Jezus nie miał rodzeństwa.

- Jak po narodzinach nazywano Syna Bożego?

- Mógł być nazywany Jozua, co oznacza „Jahwe zbawia”, ale równie dobrze mogli na Niego wołać Jezus, bo ta grecka forma od Jozua była wówczas dość rozpowszechniona.

- A Matka Jezusa to była Maria czy Miriam?

- Mogła nosić imię Miriam lub też Mariam.

- Kto zajmował się wychowaniem malutkiego Jezusa?

- Do 7. roku życia w starożytności - zarówno w świecie żydowskim, jak i greckim - wychowaniem dzieci zajmowały się matki. Potem syn powierzany był opiece ojca, który posyłał go do szkoły. Chłopcy żydowscy, a więc i Jezus, uczyli się w szkole przy synagodze. Uczono ich tam czytać po hebrajsku, choć na co dzień mówili po aramejsku.

- Czym zajmował się Jezus, zanim rozpoczął nauczanie?

- Ciesielstwem, podobnie jak jego ojciec Józef.

- W dwunastym roku życia Jezus zgubił się rodzicom. Gdy oni wracali ze święta Paschy, On pozostał w Jeruzolimie.

Po trzech dniach poszukiwań odnaleźli Go w świątyni. Matka z wyrzutem zwróciła się do Jezusa: „Dziecko, dlaczegoś nam tak uczynił?”. Jezus odpowiedział, że rodzice powinni wiedzieć, iż jego miejsce jest w tym, „co należy do mojego Ojca”. I jak pisze Łukasz: „oni nie zrozumieli słowa, które im powiedział”. Dlaczego Józef i Maryja nie pojmowali tego, kim jest Jezus, skoro jego przyjdzie na świat było zwiastowane przez anioła?

- Owszem, Maria otrzymała od anioła Gabriela objawienie, ale na pewno nie było ono sformułowane słowami.

- W Ewangeliach św. Łukasza przytaczany jest dialog między Marią a aniołem Gabrielem.

- Nie możemy czytać dosłownie obu ewangelii (Mateusza i Łukasza), jeżeli chodzi o dzieciństwo, ponieważ są one napisane w zupełnie innym gatunku literackim niż reszta ewangelii. Niezrozumienie przez Marię i Józefa sytuacji wynika z tego, że oni w tym czasie domyślali się jedynie tego, że Jezus jest Mesjaszem. Mesjasz w tradycji żydowskiej nigdy nie był Bogiem. I Józef, i Maryja nie mieli pojęcia o istnieniu Trójcy Świętej, o Bogu w trzech osobach. Ta prawda powoli będzie rozumiana i przyswajana dopiero po śmierci i zmartwychwstaniu Chrystusa. Żydzi, w tym Maria i Józef, podobnie jak Jego uczniowie, wiedzieli, że Bóg jest jeden, a skoro tak, to nie może być trzech Bogów.

- Czy młody Jezus był świadomy swojej misji i przeznaczenia?

- W 1985 r. ukazał się dokument Papieskiej Komisji Biblijnej „Biblia i chrystologia”, w którym zebrano wszystko, co można powiedzieć o Chrystusie wyłącznie na podstawie Biblii. Jest tam sformułowanie, że nie ma żadnych danych, które pozwalałyby na stwierdzenie, iż Jezus nie pogłębiał swojej wiedzy. Gdyby Chrystus posiadał pełną wiedzę w momencie narodzin lub jeszcze w łonie matki, nie byłby człowiekiem, a jest On prawdziwym człowiekiem, podobnym do nas pod każdym względem, poza grzechem. Większość biblistów przypuszcza, że pełnia wiedzy była Mu dana w chwili chrztu, a może nawet dopiero w czasie pobytu na pustyni.

- Dwunastoletni Jezus zdumiał, jak pisze św. Łukasz, swoją mądrością ludzi zgromadzonych w świątyni. Czy tak wielką wiedzę mógł zdobyć w szkole przy synagodze w malutkim Nazarecie?

- Trzeba przyjąć, że Jezus był wyjątkowo mądrym i zdolnym chłopcem. I dzisiaj przecież nie brak 12-latków, którzy zdumiewają swoimi zdolnościami i osiągnięciami. Ponadto 12-letni chłopiec nie był już dzieckiem - przecież 13-letni Żyd zostawał dorosłym człowiekiem, na którego barkach spoczywały liczne obowiązki.

- Kim czuł się Jezus?

- Przez całe życie był pobożnym Żydem. Jego posłannictwem było przynieść pełnię tego, co my niesłusznie nazywamy Starym Testamentem. Miał urzeczywistnić obietnicę Ojca.

- Od setek lat toczy się spór o to, czy Jezus narodził się z dziewicy. Teologowie, którzy twierdzą, że tak nie było, powołują się przede wszystkim na św. Pawła, którego teksty są najstarsze, to znaczy najbliższe czasom Chrystusa. W Liście do Galacjan pisze on: „zesłał Bóg Syna swego, który się narodził z niewiasty”. Przypominają oni, że dla św. Pawła dziewictwo było sprawą pierwszej wagi, zatem, gdyby wiedział on o dziewiczości Marii, podkreśliłby ten fakt, np. używając słowa „dziewica”, a nie „niewiasta”.

- Dziewictwo Marii jest zapisane w tradycji - i to od najwcześniejszych czasów, już w tzw. protoewangelii św. Jakuba, która powstała pod koniec II wieku. W jednym z rozdziałów opisane jest, że położna nie chce uwierzyć, iż Maria jest dziewczyną po narodzeniu Syna. Kiedy chce sprawdzić jej dziewictwo ręką, to ręką jej niechwie. Dopiero Matka Boska musi pomodlić się za nią, by przywrócić jej władzę w ręce. Ta historia pokazuje, że przynajmniej od II wieku istniało przekonanie, że Maria była dziewicą nie tylko przed urodzeniem Jezusa, ale i po nim. Dodam, że nie widzę nic dziwnego w tym, że św. Paweł użył słowa niewiasta, a nie dziewica. Przecież dziewica jest niewiastą.

Rozmawiał: WŁODZIMIERZ KNAP

Prof. Anna Świderekówna, historyk starożytności z Uniwersytetu Warszawskiego. Napisała m.in. trzy tomy „Rozmów o Biblii”, „Bogowie zesłali z Olimpu”, „Hellenizm”, „Siedem Kleopatry”.

■ **NIE BĘDZIE CAŁEJ ULGI.** Sejm nie zgodził się, aby uczące się dzieci niepełnosprawne miały prawo do 100-proc. ulgi na bilety autobusowe i kolejowe. W nocy z piątku na sobotę posłowie odrzucili poprawkę Senatu w tej sprawie.

■ **USTAWA PÓŹNIEJ.** Ustawa o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów wejdzie w życie 1 stycznia 2006 r., ponieważ Sejm odrzucił poprawkę Senatu, zgodnie z którą miała ona zacząć obowiązywać od stycznia 2003 r.

■ **POPRAWKA SENATU PRZYJĘTA.** Do końca 2002 roku można będzie zatrudniać na wyższe stanowiska w służbie cywilnej osoby spoza korpusu tej służby - zdecydował w piątek w nocy Sejm, przyjmując poprawkę Senatu do Ustawy o trybie i organizacji prac Rady Ministrów.

■ **POSZEDŁ PO CHOINKI I NIE WRÓCIŁ.** Ratownicy Grupy Podhalańskiej GOPR odnaleźli w sobotę w Gorcach zwłoki 37-letniego mężczyzny. Dzień wcześniej mieszkanie Klikuszowej mimo skrajnie trudnych warunków atmosferycznych poszedł do lasu po choinki.

■ **URATOWALI MYŚLIWEGO.** Ratownicy Grupy Podhalańskiej GOPR uratowali wczoraj po południu zamarzającego w gorczańskich lasach myśliwego z Rabki. 58-letni mężczyzna, nieprzytomny i w stanie wychłodzenia organizmu, trafił na oddział intensywnej terapii szpitala w Rabce.

■ **ZMARŁA MARIA BOROWSKA.** W sobotę zmarła Maria Borowska, żona Tadeusza Borowskiego - poinformował profesor Tadeusz Drewnowski. Maria Rundo, później Borowska, pochodziła z inteligentnej, zasymilowanej rodziny żydowskiej. Urodziła się w 1920 roku w Warszawie.

■ **SKRADZIONA BIŻUTERIA.** W sobotę nieznany sprawca włamał się do pokoju w Nowym Domu Zdrojowym w Krynicy. Skradł z niego biżuterię srebrną. Straty oszacowano na 2,5 tys. zł. Złodziej w tym samym domu grasował także, jak się okazało, w drugim pokoju. Zabrał z niego portfel z pieniędźmi. (MIGA)

■ **ZAŁOGA CHCE MIEĆ AKCJE.** Nowosądeckie Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego będą najprawdopodobniej spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. W piątek późnym wieczorem został spisany akt notarialny, na mocy którego większość akcji ma przejść w ręce załogi. Do przekształcenia zakładu konieczna jest jeszcze zgoda funduszu inwestycyjnego.

Redaktorzy wydania:
Marek Długopolski
Remigiusz Półtorak

AMB MEBLE BIUROWE
tel.: 0 12 / 423 52 15
KRAKÓW
ul. Gromadzka 46
WYPOSAŻENIE SKLEPÓW
SUPERMARKETÓW, HURTOWNI, MAGAZYNÓW
tel.: 0 12 / 423 59 50

NOWE MIESZKANIE
TYLKO **1950 zł/m²**
ZŁAP ULGĘ
tylko 3 dni do końca
zadzwoń: tel. 631 22 00
www.taniemieszkania.pl

BLACK RED WHITE
Salony Meblowe
ul. Centralna 41a
tel./fax (012) 644 61 41

Wesołych Świąt

ul. Jerzmanowskiego 38
tel. (012) 657 55 20

Rynek Falecki 1 ul. Wybickiego 1
tel. (012) 266 89 31 (D.H. Gigant)

Wesołych Świąt

ORLITA

ROLETY BRAMY PARAPETY

ul. Puskarska 7 (12) 261 09 03
ul. Chelmońskiego 11a (12) 636 12 73
Niepołomice (12) 281 20 65
www.orlita.pl biuro@orlita.pl

W rodzinnym gronie

Trzy czwarte Polaków spędzi Wigilię w domu

74 proc. Polaków spędzi Wigilię w rodzinnym domu, 16 proc. będzie świętowało ją u mieszkających niedaleko krewnych lub znajomych. Żadna z badanych przez CBOS osób nie planowała wyjazdu na wczasy lub wycieczkę.

Według CBOS, 8 proc. rodaków wyjedzie do swoich bliskich poza miejsce zamieszkania. Wigilię poza domem planują najczęściej osoby w wieku 25-34 lat (35 proc.). 43 proc. najlepiej wykształconych respondentów planowało spędzić wigilijną wieczór poza domem. 90 proc. rodaków spędzi Wigilię w gronie domowników. 22 proc. badanych przez CBOS zadeklarowało, że zamierza przyjąć w wigilijną osobę samotną, a 13 proc. - osobę ubogą. Polacy przewidują, że wydadzą w tym roku na przygotowanie świątecznego stołu średnio 276 zł, a na prezenty dla bliskich i przyjaciół średnio 197 zł. 15 proc. ankietowanych nie zamierza wydawać w tym roku na zaopatrzenie świątecznego stołu nic. (PAP)

I kto to mówi?

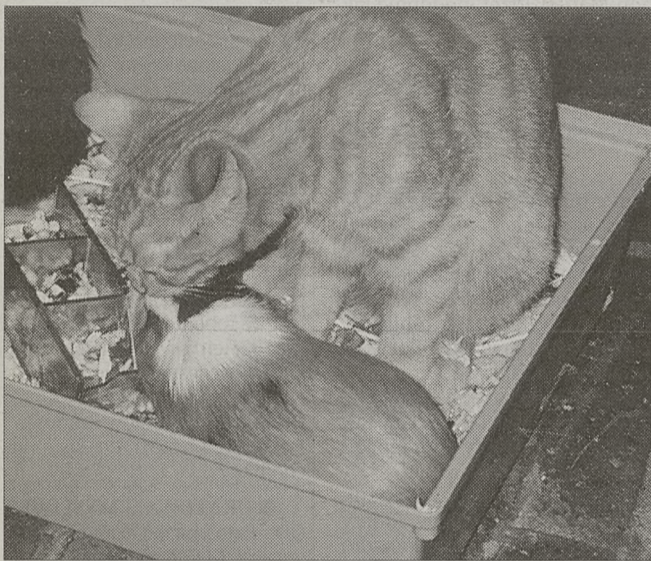
(INF. WL.) Choć nikt jeszcze nie słyszał zwierzątko mówiącego ludzkim głosem, wiara w to, że w noc wigilijną zwierzęta jednak przemawiają, ma głębokie uzasadnienie. Ludzie kochają swoje czworonogi i często porozumiewają się z nimi lepiej niż ze swoimi dwunożnymi bliźniemi.

Wojciech K., mieszaniec podkrakowskiej wsi, wierzy w to, że jego kot ma ludzką duszę. Znalazł go na podwórku 6 lat temu, tydzień po śmierci żony. Od tej pory są nierozłączni. Rozwinęli system porozumiewania się bez problemów. Wracając z łowów, kot wskakuje na okno i puka łapką w szybę, dając znak, żeby mu otworzyć. Kiedy z kolei chce się wydostać na ze-

pies. Chodził przy nodze i był straszonym pieszczochem.

Niestety, gdy Gulguś dorósł i stał się mężczyzną, zaczął stanowić poważne zagrożenie dla otoczenia. Z bólem serca pani Alicja musiała go oddać do zoo.

Następne były koziołki domowe. Zośka zdechła; pozostał Franek, zwany pieszczołtliwie „Fransua”. - Był przyjacielski i uwielbiał chodzić na spacer - opowiada pani Alicja. - *Więc chodziliśmy walać mi wiślanymi do Przegorzał: ja, mój pies Tulio rasy shit-tzu, cap Fransua i mały kundel mojej siostry. Franek biegł przodem, ale czasem czekał na mnie, stawał na tylnych łapach i obejmował mnie, jak człowiek. Musieliśmy wyglądać osobliwie - śmieje się pani Alicja.*

Rudek ze „swoją” świnką morską

wewnątrz, skacze na kłamek i sam sobie otwiera drzwi.

Anna D. od lat hoduje świnki morskie. Twierdzi, że to bardzo inteligentne zwierzątka. Kiedy mieszkała w małej garsonierce, „akwarium” świnek stało blisko okna; świnki nauczyły się naśladować głosy ptaków i w chwilach radości ćwierkały jak wróble. Teraz Anna mieszka w dużym domu za miastem, a jej świnki to już kolejne pokolenie tamtych „ćwierkających”. Najwyraźniej jednak przodkowie przekazali im umiejętność naśladowania ptasich treli, bo i te zwierzątka to potrafią, chociaż z miejsca, w którym teraz przebywają, ptaków nawet nie widzą. Tym ptasim świergotem zapowiadają również zbliżanie się domowników. - *Nie mam pojęcia, skąd one wiedzą, że akurat z tego konkretnego samochodu wysiadzie mój mąż, ale one... to naprawdę wiedzą - śmieje się Anna.*

Anna, prócz świnek, hoduje również koty. Wszystkie czworonogi żyją w wielkiej przyjaźni, ale szczególnie przyjacielski wobec świnek jest kot Rudek - zawodowy gimnastyk. Rudek ubóstwia wykonywać ćwiczenia na kolanach swojej pani. Pani śmieje się, że ma to po niej - Anna jest właścicielką klubu fitness.

Alicja hodowała w swoim życiu najróżniejsze zwierzątka. Najpierw były to trzy koziołki, uratowane od... zjedzenia. Dwa z nich dorosły w domu na wsi i w odpowiednim czasie poszły w las. Trzeciego pani Alicja wzięła do domu w Krakowie. - *Jadał makaron i pomidory, które wtedy, 20 lat temu, w zimie kosztowały majątek.*

Pani Alicja znakomicie porozumiewała się z Gulgusiem. - *Mówiłam mu: daj buzi i on mnie całował. Reagował jak*

Fransua dorósł i zaczął śmierdzieć - jak to cap (nie pomogły kąpiele w szampunie), a na dodatek zaczął atakować przechodniów. Właściciele z żalem oddali go ludziom, którzy mieli duże gospodarstwo na wsi. Kiedy zawieźli go tam samochodem, mąż Alicji skomentował: *„Przecież on się tu zanudzi, na tym pustkowiu...”*

Pani Krystyna hoduje pudle. - *Wbrew temu, co się sądzi o pudlach, są to bardzo inteligentne psy - mówi pani Krystyna. - Do Avy mówiliśmy całymmi zdaniem, a ona po prostu reagowała jak człowiek.*

Papuga Ewy mówi tylko jedno słowo: „Otwórz” - ale zawsze wypowiada je we właściwym momencie, to znaczy wtedy, kiedy chce rozprostować skrzydła i poruwać po mieszkaniu. Jest bardzo przywiązana do właścicieli. Synka Ewy całuje dziobkiem w usta, kiedy przynosi jej świeżą wodę do kąpieli.

Rex komunikuje się z właścicielami za pomocą uszu. Ten duży owczarek niemiecki potrafi właśnie uszami wyrazić wszystkie swoje emocje - od smutku, strapienia i choroby po żywiołową radość. Właściciele rozumieją go w pół słowa.

Właściwie nie powinniśmy już czekać na to, że w którąś wigilijną noc nasze zwierzątka wreszcie przemówią. Na swój sposób one przemawiają do nas każdego dnia - bez słów, ale mówią. Zresztą nie wiadomo, co by było, gdyby postugiwały się ludzką mową. Może dlatego pewna moja znajoma zawsze, kiedy ma spędzić Wigilię z mężem żeglarzem, oddaje na noc psa do rodziców?

Na pewno jednak w wigilijną noc nie zaszkodzi podzielić się opłatkiem ze swoim zwierzątkiem.

ELŻBIETA BOREK

Wigilijny chleb

Nazwa „opłatek” pochodzi z łaciny - „oblatum” to dar ofiarny

(INF. WL.) Przy świątecznym stole, nawet najuboższemu, nie może zabraknąć jednego - opłatków.

Nazwa „opłatek” pochodzi z łaciny - „oblatum” to dar ofiarny. Kiedyś były wypiekane w kościelnych piekarniach. W XVI wieku opłatki sprzedawały przekupki, smarując je uprzednio miodem. Taki przysmak popularny był przede wszystkim wśród dzieci. Ale i dorośli spożywali takie słodkie opłatki w charakterze... zakąski do win.

Produkcja opłatków jest wyjątkowo nieskomplikowana. Potrzeba tylko wody i pszennej mąki dobrej jakości. Wyrobione ciasto wlewa się do form z wygrawerowanymi w dniu motywami religijnymi i wstawi do nagrzanego pieca. Wypiek gotowy jest po minucie. Z jednej płyty zdejmuje się płaszczyznę, która cięta jest na pojedyncze opłatki za pomocą specjalnej gilotynki - dopiero po wystudzeniu. Następnie opłatki są przechowywane w specjalnie nawilżanym pomieszczeniu, dzięki czemu nie kruszą się i nabierają specyficznego smaku i zapachu.

Pierwsze urządzenia do wypieku opłatków przypominały nieco kleszcze z szerokim zakończeniem, w którym zamykało się cienko wylane ciasto. Podobnym sposobem opłatki nadal wypiekają siostry felcjanki w Krakowie. Nie udało nam się zobaczyć tej archaicznej produkcji, bo zajmują się nią zakonnicze zza klauzuli.

W późniejszych wiekach i latach używano urządzenia przypominającego prostokątną patelnię z ręcznie grawerowanym dnem. W Wadowicach, jeszcze

W opłatkarni przemysłowego Zgromadzenia Sióstr Felicjanek. Ich produkcja odbywa się według niezmiennej od lat receptury. Ciasto na opłatki sporządzane jest z wody i mąki, a następnie wypiekane.

Fot. Jakub Sikora (PAP)

przed wojną, firma „Mirochów” posiadała przyrząd, na którym można było wypiekać równocześnie 6 opłatków z różnymi wzorami - to był szczyt możliwości.

Obecnie bodaj największym w Polsce zakładem produkującym opłatki jest „Charistia” w Kozach, która wytwarza około 10 mln komunikantów, hostii

i opłatków miesięcznie dla ponad 2 tys. parafii. Większość produkcji trafia na eksport. Firmę założył ponad dwadzieścia lat temu Piotr Cieślak, wówczas organista w miejscowym kościele. Nie było to wcale proste. Odbiorcą nietypowych wypieków jest głównie Kościół; właściciel musiał złożyć w kurii przysięgę, że nigdy nie zmieni receptury.

Skąd pochodzi zwyczaj dzielenia się opłatkiem właśnie w dzień wigilii Bożego Narodzenia? Sam fakt dzielenia się chlebem w postaci opłatka był znany od początków Kościoła. Nie miał on jednak żadnego związku z okresem Bożego Narodzenia, ale raczej bezpośrednio odnosił się do Eucharystii. Znano bowiem, w Kościele zarówno wschodnim, jak i zachodnim, zwyczaj błogosławienia chleba (w czasie mszy św. i poza nią) i spożywania go jako rodzaju komunii duchowej. Te pobłogosławione chleby zwano eulogiami. Dzielenie się nimi wyrażało wzajemną miłość, życzliwość, przynależność do tego samego lokalnego Kościoła.

*Przesyłałi go sobie biskupi, a kapłani - wier-
nym.*

Ta starożytna praktyka związana z eulogiami osłabła w wyniku dekretów z IX wieku, wydanych z obawy przed zamazaniem w świadomości wiernych granicy między opłatkami konsekrowanymi (Ciałem Pana Jezusa) a chlebem „pozamszalnym”, tylko pobłogosławionym.

Opłatek wigilijny jest dla chrześcijanina przede wszystkim nawiązaniem do potrzeby spożywania Chleba Biblijnego, z którym utożsamiał się sam Chrystus, czyli do odżywiania się Chlebem Eucharystycznym. (KAI)

W zgodzie z tradycją

Dokończenie ze str. 1

Jak pogodzić dietę z wigilią

W szpitalach dzienna stawka żywieniowa jest przez cały rok taka sama, dlatego pracownicy kuchni muszą się sporo nagłować, jak ze skromnych funduszy wygospodarować wieczernią wigilijną i świąteczny obiad. Pełne ręce roboty mają też dietetycy, bo nie każdy pacjent może jeść smażoną rybę albo zupę grzybową; w większości szpitali przygotowywane są dwa, trzy zestawy tradycyjnych potraw.

W Szpitalu im. Jana Pawła II w Krakowie - gdzie stawka żywieniowa wynosi od 6 do 7 zł dziennie - pacjenci otrzymują m.in. barszcz czerwony z uszkami, filet smażony z mintaja, makowiec i kompot z suszonych owoców.

Za wyżywienie chorych Szpitala Uniwersyteckiego odpowiedzialna jest firma zewnętrzna, która otrzymuje 7 zł dziennie na każdego pacjenta. Na wigilię przygotowuje m.in. zupę grzybową z łazankami oraz karpia smażonego i gotowanego.

Również Szpital im. Żeromskiego oddał swoją kuchnię w ręce prywatne: firma Impel - która na jednego pacjenta otrzymuje od 5 do 6 zł dziennie - przygotowała na wieczernią wigilijną m.in. filet z morszczuka (panierowany lub pulpet), surówkę z kiszzonej kapusty, śledzia w oleju, galaretkę z ryby oraz kluski z makiem lub z jabłkami.

Karp dla wojaka

W krakowskich jednostkach 6. Brygady Desantowo-Szturmowej będzie zupa grzybową, barszcz z uszkami, karp, ciasto, owoce oraz kompot z suszonych śliwek. - *Wprawdzie całodobowa norma żywienia w polskiej armii wynosi 10,97 zł, ale w ten szczególny dzień na pewno zostanie ona przekroczona - zapowiada major Grzegorz Pradel, szef logistyki 6. Brygady.*

Blisko 5 tys. więźniów i aresztowanych będzie uczestniczyło w wigiliach w 11 zakładach karnych znajdujących się na terenie

Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Krakowie. Część osadzonych spędzi ten czas w stołówkach, gdzie wspólnie z wychowawcami połamią się opłatkiem. Aresztanci i osoby odbywające kary w więzieniach o zaostrzonym rygorze zostaną w celach.

W areszcie śledczym przy ul. Montelupich w Krakowie 900 osadzonych i aresztantów, dzisiaj w południe, po porannym śniadaniu, dostanie postny makaron z kapustą. Po godz. 17 będzie barszcz z fasolką lub jajkiem, karp smażony lub gotowany z ziemniakami, kapusta zasmażana i kompot z jabłek.

W polskim więziennictwie dzienna norma żywieniowa wynosi 4,2 zł dziennie i 2600 kalorii. - *W święta z reguły jest ona przekraczana. Czasy, kiedy śpiewano, że w więzieniach jest tylko czarny chleb i czarna kawa, dawno minęły. Nie stosuje się także - jak jeszcze w latach 70. - kary polegającej na ograniczaniu racji żywnościowych - mówi major Zygmunt Lizak z OISW w Krakowie.*

Godnie u najbiedniejszych

Uroczysta wigilia odbędzie się w każdym z 11 oddziałów Domu Pomocy Społecznej im. Helclów w Krakowie. - *Nie ma jakiejś specjalnej dziennej stawki żywieniowej na święta i wigilię; normalna wynosi 6,2 zł dziennie - powiedziano nam w DPS. - Żeby sobie poprawić standard wigilijnego stołu, zorganizowaliśmy koncert charytatywny w Filharmonii. Stale, a więc i przy okazji Wigilii, wspiera nas Stowarzyszenie Przyjaciół Domu.*

W Przytulisku św. Brata Alberta dla Bezdomnych Kobiet przy ul. Malborskiej wigilijna kolacja będzie się składać z 12 tradycyjnych dań. Na początek zostanie podany barszcz czerwony z uszkami, a później m.in.: ryba z ziemniakami, kapusta z grochem, gołąbki i pierogi. A wszystko to dzięki funduszom Zgromadzenia Sióstr Albertynek, dotacji z budżetu wojewody i gminy oraz hojności sponsorów.

(DSF, E. MADE, GEG)

Pacjenci od święta

(INF. WL.) Niektórzy Wigilię i święta spędzą w szpitalu, z dala od bliskich - choć nie zawsze jest to konieczne ze względu na ich stan zdrowia. Niestety, bywa tak, że dzieci czy wnuki, które chcą wyjechać w tym okresie na narty, załatwiają skierowanie do szpitala dla starszego, przeszkadzającego im w tych planach członka rodziny. Bywa i tak, że samotni, starsi, najczęściej niezamożni ludzie sami starają się o miejsce w szpitalu, bo tam otrzymają wieczerzę wigilijną i świąteczny obiad.

- *Jeśli widzimy, że przywieziony do nas starszy, niedołężny człowiek nie ma gdzie wrócić i jeśli odprawimy go z kwitkiem, pozostanie bez opieki - przyjmujemy go - mówi Lech Kucharski, dyrektor ds. lecznictwa Szpitala im. Żeromskiego w Krakowie. Dyrektor zwraca też uwagę, że w okresie przedświątecznym przybywa też pacjentów uzależnionych - alkoholików i narkomanów w stanie skrajnego wyczerpania.*

Również w izbie przyjęć krakowskiego Szpitala im. Dietla przed świętami ruch jest większy niż zwykle. Wicedyrektor Elwira Jackowska podkreśla, że liczba tzw. przyjęć opiekuńczych wzrosła w ostatnich dniach o 70 proc.

Podobnie jest w Szpitalu Uniwersyteckim. - *Z ogromną przykrością odnotowujemy sytuację, w których pozostawia się bliskich lub wręcz przywozi ich na święta do szpitala. Problem ten dotyczy zwłaszcza osób starszych - mówi Elżbieta Skupień, dyrektor ds. lecznictwa.*

Choć przeciętnemu człowiekowi nie mieści się to w głowie, czasami przy wigilijnym stole niechętnie widziane bywają też dzieci. - *Nie każdy zdaje sobie sprawę z tego, że kobiecie samotnie wychowującej pięcioro dzieci pozostawienie jednego z nich na szpitalnym wiktie umożliwia przygotowanie jakiegokolwiek kolacji wigilijnej dla pozostałych - mówi doc. Adam Bysiek, kierownik Kliniki Chirurgii Dziecięcej Collegium Medicum UJ.*

(DSF)

Nowe Miasto od początku?

Zostały cztery dni

(INF. WL.) Firma Tishman Speyer Properties z zaniepokojeniem przyjęła informację o zablokowaniu przez wicepremiera i ministra infrastruktury Marka Pola podpisania umowy o nabyciu gruntów w rejonie Dworca Głównego od Polskich Kolei Państwowych, gdzie w przyszłości ma powstać Nowe Miasto.

Jak informowaliśmy, notarialna umowa sprzedaży między TSP a PKP powinna być podpisana do 31 grudnia tego roku, ponieważ wtedy wygasa ważność umowy przedwstępnej oraz uzyskane już decyzje budowlane. Zgodnie z zaleceniem wicepremiera,

Zarząd PKP musi jednak przed podpisaniem umowy dopełnić ustawowych wymogów, o których – jak uważa Marek Pol – zapomniano. Chodzi o poinformowanie o przedsięwzięciu Ministerstwo Skarbu Państwa i konsultacje z Radą Nadzorczą PKP SA.

Chris Humnicki, dyrektor ds. budowy i projektu TSP, przygotował oświadczenie, w którym przypomina, że jego firma wykonała już prace przygotowawcze warte kilkanaście milionów dolarów. „Uzyskaliśmy decyzje administracyjne, pozwalające na budowę obiektów wartych 700 milionów dolarów. Podpisaliśmy z miastem Krakowem umowę

infrastrukturalną, przeznaczając środki na budowę dróg w rejonie KCK. Wynegocjowaliśmy warunki przeniesienia i sfinansowania budowy nowego dworca autobusowego PKS w Krakowie”. TSP przypomina, że budowa Nowego Miasta dałaby ponad 2,5 tysiąca miejsc pracy, a po jej zakończeniu ponad 4 tysiące. „Nie podpisanie do 31 grudnia br. ostatecznej umowy z PKP może oznaczać rozpoczęcie całej procedury administracyjnej od początku, a trwa ona już 45 miesięcy. Prawa ekonomii są bezwzględne i dalsza zwłoka zmusi naszą firmę do zmiany decyzji inwestycyjnych”. (WT)

Piwniczna-Muszyna

Droga otwarta

(INF. WL.) Od soboty samochody mogą już przejechać z Piwnicznej do Muszyny. - W sobotę dokonaliśmy oficjalnego otwarcia jezdni - powiedział nam Krzysztof Tuleja, kierownik Rejonu Zarządu Dróg Wojewódzkich w Nowym Sączu. - Do tej pory wykonawcy robót wywieźli ponad 30 tys. kubików ziemi i skał. (PG)

Lena Radziszewska ze Srebrną Gwiazdą

(INF. WL.) W zeszłym tygodniu odbyło się wiele spotkań opłatkowo-choinkowych, wśród nich trzy w klubach jazzowych. Najdłuższą tradycję, bo sięgającą czasów legendarnego jazz klubu Helikon, mają spotkania odbywające się w dixielandowym Kornecie.

Podczas tego spotkania krakowskich muzyków grających jazz tradycyjny przyznawana jest i wręczana nagroda Srebrna Gwiazda Helikonu. W tym roku, w piątkowy wieczór, odebrała ją Lena Radziszewska, znana przede wszystkim z działalności programowej klubu Harris Piano Jazz Bar, który pod jej kierunkiem stał się miejscem przyjaznym i lubianym, zarówno przez muzyków, jak i miłośników jazzu.

W czasie piątkowej uroczystości odebrał nagrodę również ubiegłoroczny laureat Srebrnej Gwiazdy Helikonu - Witold Wnuk - organizator Letniego Festiwalu Jazzowego w Piwnicy Pod Baranami.

Grały „zjednoczone” siły krakowskiego dixielandu z Andrzejem Jakóbcem, Andrzejem Marchewką, Janem Kudykiem, Tadeuszem Ofertą na czele, były wiwaty i tańce. (G.T.)

Wolno, coraz wolniej

Mimo uważnej jazdy kierowców, nie obyło się bez tragedii

(INF. WL./PAP) Fatalne warunki drogowe na małopolskich drogach spowodowały, że kierowcy jeździli bardzo wolno, mało było więc wypadków i kolizji. Nie obyło się jednak bez tragedii. W niedzielę po g. 11, 20-letni kierowca subaru impreza w okolicach Pcimia na „zakopiance”, na prostym odcinku wpadł w poślizg i zderzył się czołowo z ładą samarą na ukraińskich numerach rejestracyjnych.

- 51-letnia Ukrainka zginęła na miejscu, cztery osoby, pod dwie z każdego z aut, zostały ranne - powiedział „Dziennikowi” podkomisarz Krzysztof Dymura z Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie. - Na szczęście, takich zdarzeń nie było dużo, policjanci musieli raczej informować kierowców o przejeździe dróg. Niektóre po całodziennych próbach odśnieżenia musiano zamknąć dla ruchu, po g. 17 tak zrobiono z trasą Skala-Wolbrom.

W okolicach Krakowa większość tras była przejezdna, chociaż na wielu jazdę utrudniało błoto pośniegowe. Im dalej od miasta tym warunki były trudniejsze - szczególnie dotyczyło to okolic Olkusza, Wolbromia i Miechowa. Tam po odśnieżeniu wiatr z powrotem nawiewał na drogi zwały śniegu.

- Ponieważ prognozy pogody nadal zapowiadają opady śniegu i wiatr, wszyscy, którzy nie muszą wyruszać w podróż własnym autem, lepiej żeby ją odłożyli - apeluje podkomisarz Dymura.

Wszystkie drogi wojewódzkie i krajowe na Podkarpaciu były wczoraj po południu przejezdne. Na większości z nich nie występowały także utrudnienia w ruchu. Kierowcom przeszkadzały jednak błoto pośniegowe na drodze nr 9 z Rzeszowa do Domaradza, nr 4 Rzeszów-Łańcut, nr 19 Lublin-Rzeszów (w okolicach Niska), nr 28 Przemyśl-Krosno i nr 77 Jarosław-Stalowa Wola oraz na większości dróg wojewódzkich.

Trudne warunki utrzymywały się na podbeskidzkich drogach. Wczoraj obficie padał śnieg, a drogi były bardzo śliskie. Policjanci podkreślali jednak, że przejezdna jest większość dróg, w tym wszystkie krajowe i wojewódzkie. W powiecie wadowickim problemy występowały na lokalnych drogach, zwłaszcza prowadzących do przysiółków w gminach Kalwaria Zebrzydowska, Lanckorona i Wieprz.

Biało i bardzo ślisko było na Żywiecczyźnie. Drogi do przejść granicznych ze Słowacją były przejezdne. Podobnie było z dojazdem do przejść z Republiką Czeską.

(MADE, PAP)

Bieszczady i Beskid Niski

W śnieżnych tunelach

(INF. WL.) W terenach podgórskich Bieszczadów i Beskidu Niskiego szalejąca w nocy z piątku na sobotę zamieć odcięła od świata kilkadziesiąt miejscowości.

Ciężki sprzęt usiłował utrzymać przejezdność dróg wojewódzkich i krajowych

oraz trasę międzynarodową do przejścia granicznego w Barwinku.

Mimo pracy przez całą sobotę, wczoraj nadal pługi wirnikowe próbowały przebić się przez potężne zasy m.in. w Głojskach, Ustrobniej, Targowiskach, Wrocance, Bartoszo-

wie, Puławach Górnych oraz w okolicach Nowego i Starego Żmigrodu, Dębowca oraz Miejsca Piastowego. Tam, gdzie udało się przebić, drogi przypominają śnieżne tunele. Bardzo wąska, ale przejezdna była wczoraj wielka i mała pętla bieszczadzka. (BH)

Tylko biały puch

Zamiecie nad Wysokiem

(INF. WL.) Wczoraj na terenie Sądeckim, Limanowskim i Gorlickim na wielu drogach było ślisko. Wprawdzie drogowcy czuwali, ale mocny wiatr w niektórych miejscach zasypywał jeźdnie śniegiem. Tak było po południu i wieczorem w Wysokiem

koło Limanowej, gdzie wichura sprawiała, że momentami było widać tylko biały puch.

Przez cały czas jeździły pługi, które odgarniały zasy i posypywały jeźdnie piaskiem i solą. Dzięki temu nie było problemów z przejazdem trasą z Nowego Sącza w kierunku Mszany

Dolnej i Rabki. Również w innych zakątkach tej części Małopolski podróżowanie było utrudnione. Na wielu odcinkach jezdni czarna nawierzchnia niespodziewanie przechodziła w lód. Kierowcy zachowywali jednak ostrożność. (PG)

„Demony” z niezapłaconymi rachunkami

Od trzech lat krakowska jednostka wojskowa czeka na 30 tys. zł

(INF. WL.) 30 tys. zł wraz z odsetkami za wypożyczenie sprzętu wojskowego do „Demonów wojny według Goyi” w reżyserii Władysława Pasikowskiego domaga się krakowska jednostka wojskowa od firmy „Vision”, producenta filmu.

Ponad cztery lata temu „Vision” i jednostka wojskowa podpisały umowę na wypożyczenie m.in. transporterów opancerzonych i hełmów potrzebnych do scen

batalistycznych. Umowa opiewała na 30 tys. zł, ale wojsko pieniędzy nie dostało. Po ponad 3-letnim wysyłaniu do „Vision” nakazów płatności, wojskowi postanowili skierować do sądu pozew, domagając się wystawionej na rachunku kwoty wraz z odsetkami.

Pełnomocnik „Vision” wniósł o oddalenie pozwu twierdząc, że to nie ta firma powinna spłacić dług, lecz dwaj kierownicy produkcji filmu, którzy na własną rękę

- bez pełnomocnictwa „Vision” - zawarli umowę z jednostką. Zdjęcia do „Demonów wojny według Goyi” kręcono w październiku i listopadzie 1997 r. w okolicach Zakopanego, na podkrakowskim lotnisku Balice, w Jurze Krakowsko-Częstochowskiej, Olsztynie koło Częstochowy i Kłodzku.

Film przedstawia losy żołnierzy z oddziału sił pokojowych, stacjonującego w byłej Jugosławii. (STRZ)

TUI JUŻ W KRAKOWIE
* narty
* imprezy lotnicze
* ubezpieczenia
TUI CENTRUM PODRÓŻY
Kraków, ul. św. Marka 11a, tel. 431-15-53

TANIE OKNA
Welta serwis
Wieliczka ul. Grottgera 58
tel. 012/ 288 17 28

MWSE Rektor
Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Tarnowie
ogłasza rekrutację na
studia uzupełniające magisterskie
DZIENNE 3 semestry
ZAOCZNE 4 semestry
w roku akademickim 2001/2002 na kierunek Zarządzanie i Marketing, a w jego ramach na specjalności:
RACHUNKOWOŚĆ I ZARZĄDZANIE FINANSAMI
ZARZĄDZANIE FIRMA
PODANIA PRZYJIMOWANE SĄ DO 9 LUTEGO 2002r.
- możliwość przyjęcia na semestr II z przeniesienia opłaty:
czesne 3500,00 zł za rok akademicki
Szczegółowe informacje oraz druki rekrutacyjne można uzyskać w Dziale Nauczania - Rynek 9 tel.: 0 (prefix) 14 622-10-83
www.mwse.edu.pl e-mail: rekrutacja@mwse.edu.pl
Dokumenty składać należy w Dziale Nauczania Rynek 9, pokój nr 1, parter.
Poniedziałek - Piątek od 8.00 - 16.00
Sobota od 9.00 - 13.00

Dni Otwartych Okien
27 - 30. XII. 2001

OknoPlus
PRODUCENT OKIEN PCV
Kraków-Libertów, ul. Zgodna 55, tel. 27 75 700

FAIR PLAY
LAUREAT OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU

Zapraszamy do Biura Handlowych OknoPlus:
Kraków, ul. Zapolskiej 42, tel. 638 70 55, ul. Meissnera 19, tel. 417 11 77, os. Kolorowe 46, tel. 644 49 29, os. Kombatantów 7b, tel. 647 94 23, ul. Klimeckiego 14, tel. 652 76 66, ul. Wrony 32, tel. 262 12 07, ul. Miodowa 21, tel. 422 91 43, ul. Kalwaryjska 1, tel. 656 01 82, Andrychów, 875 24 10 w. 16, Bochnia, ul. Kręta 23, tel. 612 39 04, ul. Partyzantów 29, tel. 611 30 01, Chrzanów, 623 42 51 w. 7189, Dobczyce, 271 36 65, Jaworzno, 752 01 57, Kalwaria Z., 876 53 51, Miechów, 383 47 47, Myślenice, 272 24 69, Niepołomice, 281 34 02, Nowy Targ, 264 80 48, Nowy Sącz, 441 61 88, Olkusz, 643 25 48, Oświęcim, 844 35 41, Proszowice, 386 12 99, Tarnów, ul. Szkotnik 2b, tel. 622 40 54 w. 35, ul. Hodowlana 2, tel. 626 18 51, ul. Bema 20, tel. 627 54 32, ul. Przemysłowa 27, tel. 627 82 30, Trzebnia, 612 15 24, Wadowice, 823 49 29, Wieliczka, 291 58 15, Wojnicz, 679 01 74, Wolbrom, 646 25 62
www.oknoplus.com.pl

Pieszko do Betlejem?

Arafat chce wziąć udział w pasterce mimo sprzeciwu Izraela

Przewodniczący Autonomii Palestyńskiej Jaser Arafat zapowiedział, że uczestniczyć będzie w tegorocznych obchodach Bożego Narodzenia w Betlejem na Zachodnim Brzegu Jordanu, nawet gdyby miał tam pójść pieszo. W tym celu jednak Arafat musiałby uzyskać zezwolenie od Izraela, który domaga się w zamian aresztowania zabójców ministra turystyki Rehawama Zeewi zamordowanego przez palestyńskich zamachowców.

Jaser Arafat, mimo iż jest muzułmaninem, co roku uczestniczy wraz z palestyńskimi chrześcijanami w pasterce w Betlejem.

- Nikt nie może mi przeszkodzić w udaniu się do Betlejem - powiedział wczoraj Arafat zaproszony na pasterkę do Betlejem przez chrześcijańską mniejszość palestyńską.

Unia Europejska wezwała Izrael, aby umożliwił Arafatowi udział w pasterce.

Przywódca Autonomii Palestyńskiej przebywa od paru tygodni w Ramallah na Zachodnim Brzegu Jordanu, gdzie jego kwatery otoczona jest przez izraelskie czołgi. Chcąc udać się do Betlejem, musiałby przejechać przez Jerozolimę, na co też musiałby uzyskać uprzednią zgodę władz Izraela. Jaser Arafat, ze względów prestiżo-

wych, nie chce jednak prosić o takie zezwolenie.

Władze izraelskie oznajmiły, że Jaser Arafat nie powinien ani na chwilę opuścić Ramallah, gdyż jego nieustanna obecność w tym mieście konieczna jest w celu zapobieżenia zamachom dokonywanym przez islamistów. W tej sytuacji Arafat, któremu Izraelczycy zniszczyli ostatnio dwa helikoptery oraz opancerzonego mercedesa, grozi, że pójdzie do Betlejem pieszo. Ale w tym celu przywódca Autonomii Palestyńskiej też musiałby otrzymać zgodę od władz Izraela.

OMER ANATI (Tel Awiw)

Argentyńczycy mają nowego prezydenta

Uczeń Roosevelta

Święty Mikołaj pokazuje puste kieszenie przechodniowi w Buenos Aires
Fot. PAP/AP

Peronista Adolfo Rodriguez Saa został wczoraj zaprzysiężony jako kolejny prezydent Argentyny. Funkcję tę sprawować będzie do wyborów rozpisanych na 3 marca.

W czwartek po fali zamieszek i w obliczu najgłębszego kryzysu gospodarczo-społecznego w ciągu ostatnich 10 lat podał się do dymisji centrolewicowy prezydent Fernando de la Rúa. Wcześniej 28 osób zginęło, a ponad sto zostało rannych, gdy rozwścieczony tłum w wielu miejscach kraju rzucił się do plądrowania sklepów.

Rodriguez Saa zapowiedział stworzenie miliona nowych miejsc pracy, wstrzymanie spłaty zadłużenia zagranicznego oraz wprowadzenie nowej waluty, mającej funkcjonować razem z peso. Zadłużenie Argentyny sięga 132 mld dolarów.

Prezydent zaznaczył, że nie zamierza przeprowadzać dewaluacji. Ogłosił wprowadzenie pułapu zarobków dla wszystkich urzędników państwowych na poziomie równowartości 3 tys. dolarów.

Agencja EFE określa nowego przywódcę jako polityka nie stoniącego od populistycznych haseł, bezgranicznie zafascynowanego postacią ojca amerykańskiego interwencjonizmu państwowego Franklina Delano Roosevelta, którego uwielbia cytować, jednocześnie samego bijącego rekordy popularności.

54-letni Rodriguez Saa przez ostatnich 18 lat, czyli od upadku dyktatury wojskowej (1976-83), nieprzerwanie rządzi środkową prowincją San Luis. Chwali się, że jest to jedyna spośród 24 prowincji, która ma zrównoważony budżet i która stale i bez opóźnień wypłaca pensje urzędnikom. Przeciwnicy zarzucają mu jednak nepotyzm i korupcję.

(PAP)

Mikołaj ze skośnymi oczami

Korespondencja „Dziennika” z Pekinu

Pekin, Szanghaj, Hongkong już od miesiąca żyją gorącą przedświąteczną zakupów. W miastach, gdzie mieszają się największe religie świata, wszyscy jednakowo przygotowują się do świąt Bożego Narodzenia, okupując centra handlowe. Tak jak w wielu krajach, również w Chinach wiara przegrywa z konsumpcją.

Pekin w przedświątecznym szale niczym nie różni się od Paryża, Rzymu, Londynu czy Warszawy. Każdego roku wstrój świąteczny jest coraz bardziej krzykliwy. Już nie tylko mrugające światełka, ale neony z napisem Merry Christmas, angielskie kolędy lub ich chińskie wersje, przeróżnej wielko-

ści choinki czy śpiewający św. Mikołaj, zapraszają do sklepu na „orgie zakupów” - jak określili przedświąteczną gorączkę hongkoński dziennik „South China Morning Post”.

Wielu młodych ludzi próbuje pójść krok dalej niż tylko uczestnictwo w przedświątecznych zakupach. Chcą przeszczerzyć na swój grunt najbardziej popularne bożonarodzeniowe tradycje, co ma służyć raczej podniesieniu ich prestiżu - człowieka światowego - niż wiązać się z jakimiś przeżyciami w sferze duchowej.

Najwcześniej został zaakceptowany św. Mikołaj (sheng dan lao ren) - w wolnym tłumaczeniu zwany „bożonarodzeniowym starcem”. Ów starzec, na

modłę amerykańską, wkłada prezenty do skarpety, a w domach, gdzie jest choinka, a tych jest coraz więcej, dzieci szukają ich pod drzewkiem.

W Chinach jeszcze przed dotarciem tu chrześcijaństwa spożywano kolację bardzo przypominającą naszą wigilijną. Związana ona była ze Świętem Wiosny, czyli chińskim nowym rokiem. Tutaj wigilią nazywa się każdy ostatni dzień chińskiego roku kalendarzowego. Wtedy, podobnie jak w Polsce, Chińczycy jedzą tradycyjne posne potrawy, m.in. pierożki jiaozi i czuwają do północy, czekając na nadejście nowego roku. Dopiero jednak za ponad dwa miesiące, 11 lutego 2002 roku,

uroczystą wieczerzą wigilijną pożegnają oni Rok Węża i rozpoczną nowy rok - Rok Konia.

Obchodzenie zachodniej Wigilii, zwanej tutaj cichą lub spokojną bożonarodzeniową nocą (sheng dan ye), staje się bardzo popularne wśród młodszego pokolenia obywateli Państwa Środka. W gruncie rzeczy całe świętowanie sprowadza się do uroczystej, obfitej i zakrapianej alkoholem kolacji. Często, podobnie jak w Polsce, kończy się ona wspólnym śpiewem. Zazwyczaj śpiewa się wtedy chińską wersję „Cichej Nocy” (ping an ye) - „bo jest święto, a w czasie świąt zawsze się śpiewa ładne piosenki” - tłumaczy Chińczyk.

DOMINIKA DUJIN-GOŁOJUCH

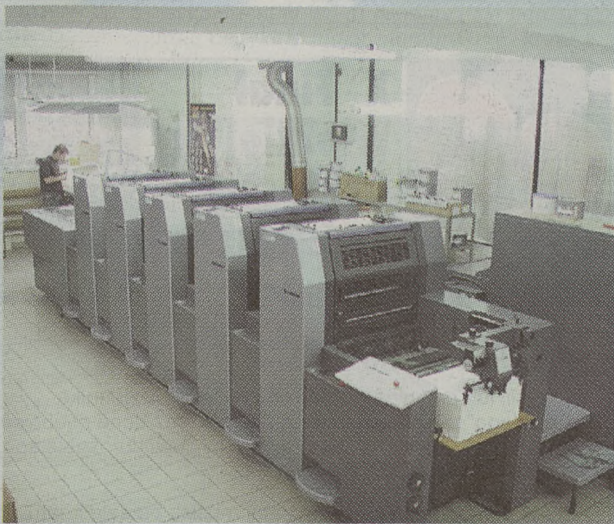

DRUKARNIA
LEYKO

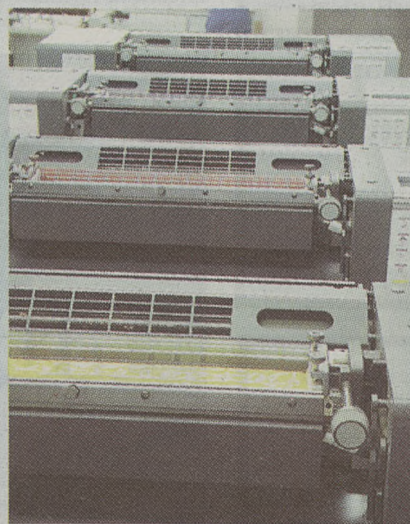
Jeżeli kupiłeś lub dostałeś w prezencie piękny firmowy kalendarz, istnieje duże prawdopodobieństwo, że powiesiłeś na ścianie produkt Drukarni Leyko, wynik pracy znakomitych drukarzy, obsługujących świetne maszyny. Jeżeli twój wzrok przyciągnie kolorowy plakat, folder reklamujący komputery lub uroki egzotycznego kraju, barwna ulotka, samoprzylepna etykieta - znów z dużym prawdopodobieństwem będziesz miał do czynienia z produktem Drukarni Leyko.

Drukarnia powstała w 1976 roku, w czasach poligraficznej szarżyzny, reglamentowanego papieru, zezwoleń niezbędnych nawet na posiadanie spirytusowego powielacza. Od tamtego czasu upłynęło nie tylko ćwierćwiecze. Upłynęła cała epoka.

Dzisiaj w czystych, schludnych halach, w lekkim zapachu farb, pracują nowoczesne Heidelbergi i Rolandy - mercedesy wśród maszyn drukarskich. A ponieważ mercedesów nie może prowadzić byle kto, więc przy maszynach stoją najlepsi fachowcy, niegdyś pracownicy Drukarni Prasowej, Wydawniczej, Narodowej. „Owszem, mamy wspaniały park maszynowy - mówi prezes **Zbigniew Leyko** - ale naszym prawdziwym skarbem, podstawą naszych sukcesów, są ludzie”.

Od 1 stycznia 2002 roku drukarnia stanie się spółką, na czele zarządu stanie **Zbigniew Pamuła**, drukarz stary stażem, choć nie wiekiem, na czele rady nadzorczej - **Zbigniew Leyko**, ten sam, który podczas charytatywnej aukcji „Dziennika Polskiego” kupił choinkową bańkę z autografami poetów - Józefa Barana i Andrzeja Warzechy.

Obaj panowie chcieliby złożyć świąteczne i noworoczne życzenia wszystkim swoim stałym Klientom, ale jest ich - bagatelka!
- dwustu, więc nie można wymienić wszystkich, chociaż chciałoby się.

Drukarnia Leyko życzy więc Jagiellonii SA, Telekomunikacji Polskiej SA, Poczcie Polskiej, BPH SA, Fortis Bankowi, Optimusowi IC, ICN Polfie, firmie Alima-Gerber SA, Lajkonikowi Snack SA, Bahlsen Sweet SA, Dębicy SA, AIG Credit SA, Politechnice Krakowskiej, AGH Kraków, Akademii Ekonomicznej w Krakowie, Spółem Kielce i wielu, wielu innym Klientom Wesołych Świąt i Szczęśliwego 2002 Roku.

Odszedł Obywatel G.C.

(INF. WL.) W sobotę rano, podczas ciężkiej operacji serca, zmarł w warszawskim szpitalu Grzegorz Ciechowski. Miał 44 lata.

Był wokalistą, muzykiem, kompozytorem, pisał teksty. Jego śmierć zaskoczyła wszystkich. - *Znaliśmy się od 15 lat - powiedział nam w kilka godzin po tragicznym wydarzeniu łamiącym się głosem Jerzy Tolak, menedżer Ciechowskiego i Republiki. - Byliśmy przyjaciółmi. Całe moje życie zawodowe było z nim związane... Jego śmierć była zupełnie niespodziewana. Na nic się nie skarżył, tryskał zdrowiem...*

Ciechowski zaczął grać w 1976 r. w toruńskim zespole Jazz Formation. Rok później dołączył do grupy Res Publica, którą w 1980 r. przekształcił w Republikę. - *Pamiętam, że Republika grała pierwsze koncerty z Brygadą Kryzys - wspomina Robert Brylowski. - Wtedy go poznałem. Był wulkanem energii i pomysłów. Był skazany na sukces.*

Przeboje Republiki takie, jak „Kombinat”, „Biała flaga”, „Śmierć w bikini”, „Sexy Doll” czy „Telefony” śpiewała w pierwszej połowie lat 80. cała polska młodzież. Klasę zespołu potwierdził jego debiutancki album „Nowe sytuacje” z 1983 r.

- *Był dla mnie wzorem żelaznej konsekwencji - wspomina Lech Janerka. - Kiedy wpadał na jakiś pomysł, brał się za niego i nie spoczął, dopóki go nie zrealizował. Kiedy zaczynałem grać i śpiewać, to, co robił, było dla mnie prawdziwą inspiracją. Kiedy poznaliśmy się, od razu zostaliśmy przyjaciółmi. Grzesiek był bardzo otwartym i ciepłym człowiekiem. Takim go zapamiętam.*

W 1987 r. rozpoczął karierę solową pod pseudonimem Obywatel G.C. Wtedy poznaliśmy takie wspaniałe piosenki, jak „Nie pytaj o Polskę”, „Tak, tak” czy „Paryż - Moskwa 17.15”.

- *Uważałem go za twórcę polskiego psycho-popu - podkreśla Maciej Maleńczuk. - Grzesiek*

Grzegorz Ciechowski
Fot. Andrzej Rybczyński (PAP)

śpiewał swoje oryginalne piosenki z przewrotnymi tekstami dużo wcześniej niż podobne rzeczy zaczęli robić inni wykonawcy. Był jednym z najinteligentniejszych artystów w polskim show-bussnessie. To straszne, że odszedł człowiekiem o tak wielkim potencjale twórczym.

W latach 90. pomagał w karierze wielu artystom. Przypomnijmy chociażby Justynę Steczkowską, Kasię Kowalską, Katarzynę Groniec, Krzysztofa Antkowiaka czy Atrakcyjnego Kazimierza. Produkcował ich płyty, pisał dla nich muzykę i teksty.

W 1996 r. Ciechowski, już jako Grzegorz z Ciechowa, nagrał album z muzyką taneczną inspirowaną ludowym folklorem - „Oj, DADANA”. Tym samym wyprzedził o kilka lat panującą obecnie w Polsce modę na folk. Reaktywował Republikę, koncertował i nagrywał, a nawet zajął się komponowaniem muzyki filmowej. Ostatnim jego dziełem są nastrojowe kompozycje do „Wiedźmina”.

W ostatnich tygodniach życia Ciechowski pracował nad nową płytą Republiki, która miała ukazać się na wiosnę.

- *Grzegorz wkraczał w ten rok z wielkimi planami. Wiedział, że w marcu ukaze się jego nowa płyta, narodzi się dziecko. I nagle go zabrakło. To będą dla nas bardzo smutne święta - stwierdziła Kora Jackowska.*

PAWEŁ GZYL

Mieszkał za granicą, ale żył Polską

Zmarł Jan Kott

W sobotę zmarł Jan Kott - wybitny intelektualista, jeden z najznakomitszych polskich krytyków i teoretyków teatru, pisarz i tłumacz. Jan Kott miał 87 lat. Od wielu lat mieszkał w USA, ale zawsze był obecny w życiu intelektualnym kraju.

Urodził się 27 października 1914 r. w Warszawie w spolonizowanej od kilku pokoleń rodzinie żydowskiej. Jego prapradziad Hilary Nusbaum, autor „Historii Żydów”, przetłuma-

czył na polski „Pięcioksiąg” Mojżesza.

Jan Kott ukończył Gimnazjum im. Adama Mickiewicza. Podczas studiów prawniczych na Uniwersytecie Warszawskim zadebiutował jako poeta zbiorkiem „Podwójny świat” (1936 r.). Po wybuchu wojny znalazł się we Lwowie, dopiero na jesieni 1941 r. wyjechał do Warszawy, gdzie działał w kręgu lewicowej inteligencji.

W 1945 r. Jan Kott był współzałożycielem i przez kilka lat re-

daktorem lewicowego pisma „Kuznica”. W latach 1949-52 wykładał na wydziale filologii polskiej (początkowo romańskiej) Uniwersytetu Wrocławskiego, a w latach 1953-68 był wykładowcą na polonistyce UW.

Sławę przyniosły mu wydane w 1961 r. „Szkice o Szekspirze”, które zostały przełożone na kilka języków europejskich i japoński, oraz eseje o tragediach greckich „Zjanie bogów” (1973 r.).

(PAP)

Prof. JERZY JARZĘBSKI, UJ: - *Profesor Kott należał do najwybitniejszych intelektualistów polskich, pochodzenia żydowskiego. Podkreślam to ostatnio, bo zapewne to antysemickie ekscesy przedwojennej prawicy pchnęły go w objęcia komunistycznej lewicy w okresie stalinowskim. Kott wyzwoił się z tego jednak w okresie popaździernikowym i stał się dosyć szybko jednym z najbardziej cenionych na świecie polskich specjalistów od literatury dawnej. Sławę przyniosły mu szkice o Szekspirze, a potem liczne studia o polskim dramacie awangardowym. W tej dziedzinie stał się jednym z najwybitniejszych autorów w Polsce, na świecie - a w szczególności w USA, gdzie jego rola jako propagatora literatury polskiej była nie do przecenienia. Poza tym był fascynującym człowiekiem.*

Prof. JÓZEF OPALSKI, PWST: - *Trudno mi o nim mówić, bo jestem jeszcze w szoku. Odszedł jeden z najwybitniejszych badaczy teatru na świecie. Największe inscenizacje szekspirowskie, w tym Petera Brooke'a, realizowano dzięki jego książkom, a także obecności na próbach. Nie tak dawno temu przywoziłem mu do Los Angeles nagrodę Kantora - ławeczkę z chłopczykiem z „Klasy umarłej”. Przebywając w USA kilkakrotnie się z nim spotkałem. Prof. Kott był nie tylko eseistą,*

uczonym, pisarzem, ale i niezwykłym człowiekiem, łakomie patrzącym na świat. Od kilku lat zdrowie mu nie dopisywało, pojawiał się więc jedynie na popołudniowych przedstawieniach. Był coraz bliżej natury, przyrody, przypominam sobie jego ostatnie ciepłe teksty o pelikanach z Santa Monica, o kotku. Był serdeczny i uważający na drugiego człowieka.

Prof. Marta Wyka, literaturoznawca, UJ: - *Nie ulega wątpliwości, że prof. Kott był jednym z największych polskich eseistów. Poczynając od książki „Szekspir nam współczesny” uważany był za jednego z największych ekspertów od dramatów Szekspira. Poza tym był wyrazistą osobowością, a jego biografia - choć może w pewnym stopniu typowa dla tego pokolenia - fascynowała. Jego system światopoglądowy przechodził przez różne etapy, lecz pisarstwo stało się coraz bardziej doskonałe. Był jednym z ostatnich przedstawicieli swojego pokolenia, jego śmierć ma więc znaczenie symboliczne, zamyka się pewna karta w historii. Znałam prof. Kotta jeszcze z mojego dzieciństwa, z domu ojca, potem utrzymywałam kontakt z Jego siostrą Anielą Kott, która zmarła kilka lat temu. Wraz z tą śmiercią wygasa też jeden z ciekawszych intelektualnych rodów.*

Zebrała: DOMINIKA ĆOŚIĆ

W literaturze muzycznej minionych wieków znaleźć można kilka dzieł, które budzą niezmiennie zainteresowanie słuchaczy. Pojawienie się ich tytułu na koncertowym afiszu niemal zawsze gwarantuje pełną salę.

Dlaczego? Powodów jest wiele. Z reguły są to twory doskonałe formalnie, ale to nie znakomity warsztat kompozytora liczy się najbardziej, lecz wyczuwalna w muzyce szczególnego rodzaju emocja towarzysząca procesowi twórczemu. Powiedzieć można bez obawy błędu, że te utwory powstawały w niepowtarzalnej aurze, w przełomowych momentach życia ich twórców.

Do takich dzieł zaliczyć można m.in. IX symfonię Beethovena lub Requiem Mozarta. Należy do nich także „Mesjasz” Georga Friedricha Haendla. W miniony

Z sali koncertowej

Mesjasz

piątek słynne oratorium napisane w ciągu dwóch tygodni 1741 r. przez kompozytora stojącego - jak wszyscy wówczas mniemali - w przededniu artystycznej i finansowej klęski, która przemieniła się w wielki triumf, przedstawił w sali Filharmonii Stanisław Gałoński ze swym zespołem. I choć był to już czas przygotowań do świąt, choć wiadomo było, że koncert będzie długi, publiczność nie zawiodła.

Capella Cracoviensis nie po raz pierwszy prezentowała „Mesjasza” w przedświątecznym

okresie. Stanisław Gałoński od lat hołduje tradycji wykonywania Requiem Mozarta w Dzień Wszystkich Świętych, Bachowskich Pasji w Niedzielę Palmową, a w grudniu oratoriów o tematyce bożonarodzeniowej. Zarówno więc muzykom orkiestry, jak i śpiewakom: solistom (Klaudia Romek, Agnieszka Monasterska, Marek Krzywoń, Zbigniew Grygielski) i chórzystom materia muzyczna jest znana bardzo dobrze. Podziwiać mogliśmy więc w piątek wspaniałe fugi, których kunsztowność do-

Dwie role Opalskiego

Dla kogo „Dedykacje”?

(INF. WL.) Józef Opalski, wykładowca UJ i PWST, znany również z naszych łamów, niedługo dyrektorem Festiwalu Sławomira Mrożka oraz festiwalu Europejski Miesiąc Kultury, został wybrany prezesem Stowarzyszenia Międzynarodowej Sezonu Teatralnej i Baletowej. Stowarzyszenia, które ma ambicję uruchomienia w Krakowie poważnego Międzynarodowego Festiwalu „Dedykacje”, prezentującego na przemian spektakle dramatyczne i baletowe.

Stowarzyszenie, gromadzące znakomitości świata kultury, przygotowało, o czym informowaliśmy, program najbliższego festiwalu, w 2002 r., poświęconego Molierowi; w planach występy m.in. Comedie Francaise, Piccolo Teatro, Teatru Na Tagance. Dyrekcję tego festiwalu powierzono właśnie Józefowi Opalskiemu. Wiceprezesem stowarzyszenia został Krzysztof Orzechowski - dyrektor Teatru im. Słowackiego, ponadto w skład zarządu weszli: Bogusław Nowak - dyrektor Opery i Operetki w Krakowie, Przemysław Śliwa - prezes Krakowskiej Fundacji Sztuki Baletowej oraz Ewa Ryszkowska - skarbnik.

Naturalnie tak ambitne zamierzone festiwal wymaga niemałych środków; stąd m.in. jego organizatorzy poszukują poważnego sponsora.

(WAK)

skonale podkreślała ekspresję tekstu, zróżnicowane w charakterze arie oraz recytatywy z akompaniamentami urzekającymi muzycznym malarstwem.

Wykonawcy należycie wywiązali się z podjętego zadania, całość interpretacji pozostawiła jednak uczucie lekkiego niedosytu wywołanego nieco zaburzoną konstrukcją całości. Stanisław Gałoński bardzo spokojnie, może zbyt spokojnie snuł muzyczną narrację pierwszej części dzieła. Wydaje mi się, że bardziej ożywione tempa pierwszego chóru i poszczególnych arii dodałyby tej części waloru, tak potrzebnej wzięłości. Na szczęście po przerwie muzyczna akcja potoczyła się bardziej wartko. Gorące brawa były zasłużoną podzięką.

ANNA WOŹNIAKOWSKA

Naszej Koleżance

mgr Barbarze Galewskiej-Hicner

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci MĘŻA składają

Dyrekcja, Grono Pedagogiczne,
Pracownicy i Komitet Rodzicielski
Szkoły Podstawowej Nr 93 im. L. Rydla w Krakowie

Pani

mgr Barbarze Galewskiej-Hicner

wyrazy głębokiego żalu i współczucia
z powodu śmierci MĘŻA
składają

Współpracownicy Samorządowego Ośrodka
Psychologiczno-Pedagogicznego w Krakowie

Naszej Drogiej Koleżance

Marii Stawiarskiej

w związku ze śmiercią Ojca

IRENEUSZA

wyrazy głębokiego współczucia przekazują

Dyrekcja, Koleżanki i Koledzy z Filharmonii Krakowskiej

W trzecią rocznicę śmierci Najdroższego Syna

śp. MICHAŁA BILIŃSKIEGO

odprawiona zostanie msza św. w kościele św. Barbary
w dniu 6 stycznia, godz. 18.00.

Proszą o modlitwę

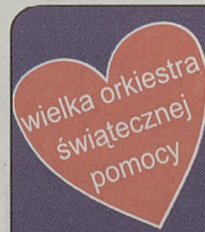
Rodzice

DZIENNIK POLSKI 10 stycznia
w "Dzienniku Rodzinnym" planujemy

BUDŻET RODZINNY

W dodatku doradzimy:
które wydatki planować wcześniej,
aby je rozłożyć na raty,
a których kosztów można uniknąć.

Szczegółowe informacje
dla Reklamodawców
pod nr. tel. (012) 619-91-53.

X Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy

13 stycznia

„Dla ratowania życia dzieci z wadami wrodzonymi“

Przyłącz się do nas!

Prześlij lub przynieś do siedziby redakcji „Dziennika Polskiego” w Krakowie swoje zdjęcie oraz dane osobowe: imię, nazwisko, adres, nr telefonu, nr dowodu osobistego, nazwę szkoły, w której się uczysz.

Uwaga! Jeśli jesteś niepełnoletni musisz przesłać nam dodatkowo: imię, nazwisko oraz pisemną zgodę swojego opiekuna, który będzie kwestował wraz z Tobą podczas Finału. Bez tej zgody nie dostaniesz identyfikatora.

Odbiór identyfikatorów, serduszek oraz puszek 7 stycznia 2002 w siedzibie redakcji „Dziennika Polskiego” przy ul. Wielopole 1 w Krakowie, w godzinach 12.00-15.00.

DZIENNIK POLSKI

Sie ma!

DZIENNIK

Sportowy

PONIEDZIAŁKOWY DODATEK DZIENNIKA POLSKIEGO

Nr 51 (192)

Podwójne zwycięstwo i rekordy skoczni w Val di Fiemme

Prezent od Małysza

Następny konkurs w Oberstdorfie 30 grudnia już w ramach jubileuszowego, 50. Turnieju Czterech Skoczni

Pierwsza trójka na podium, od lewej: Simon Ammann, Adam Małysz i Andreas Widhoelzl

Fot. PAP/EPA

Adam Małysz sprawił wszystkim swoim kibicom piękny prezent pod choinkę, w sobotę po raz drugi wygrał konkurs skoków o Puchar Świata we włoskim Val di Fiemme.

Małysz był znakomicie dysponowany, dwukrotnie poprawiał rekord skoczni, skacząc w pierwszej serii 132 metry, a w drugiej 132,5 metra. Tym razem rywale, a zwłaszcza młody, 20-letni Simon Ammann ze Szwajcarii, wysoko postawili poprzeczkę.

- Cieszę się, że wykonałem w Val di Fiemme dwa bardzo dobre skoki. Te wygrane dedykuję mojej mamie Ewie, która ma w poniedziałek imieniny.

Także Adam jest dzisiaj solenizantem, można więc mówić o prezencie choinkowo-imieninowym.

Po sobotnim zwycięstwie wzrosła przewaga Adama Małysza w klasyfikacji generalnej Pucharu Świata, wyprzedza Niemca Svena Hannawalda już o 411 punktów.

Małysz i skoczkowie zostają teraz w domach na święta, 26 grudnia odbędzie się w Zakopanem świąteczny konkurs skoków, ale raczej bez Małysza. 28 grudnia skoczkowie wyjadą na jubileuszowy, 50., Turniej Czterech Skoczni. Pierwszy konkurs zgodnie z tradycją 30 grudnia w Oberstdorfie.

(AS)

Szczegóły - str. 10/II

Coraz lepsze wyniki polskiego biathlonisty

Sikora w czołówce

Coraz lepsze wyniki osiąga nasz biathlonista Tomasz Sikora. Na zawodach w słowackim Osrblie był dwa razy w czołowej dziesiątce, najpierw zajął 5. miejsce na swoim koronnym dystansie biegu

na 20 kilometrów, w sobotę był 8. w biegu na 15 kilometrów ze startu wspólnego. Miał w tym biegu aż trzy pudła na strzelnicy, gdyby celniej strzelał, mógł być nawet na podium. (AS)

Szczegóły - str. 11/III

Zabrakło tylko radości

Najlepsi panczeniści mistrzostw Polski - Wójcicka, Zygmunt, Świst

Katarzyna Wójcicka z Górnika Sanok zakończyła mistrzostwa Polski w łyżwiarstwie szybkim w Warszawie z czterema medalami (w tym trzema złotymi), Paweł Zygmunt z Erbetu Krynica-Nowy Sącz triumfował na dwóch dystansach, a Tomasz Świst z SN PTT Zakopane wygrał w sobotę na 1000 metrów.

Rywalizację na pozostałych dystansach - 5000 m kobiet i 10 000 m mężczyzn - przeniesiono na marzec.

- Łódź był za miękki - komentował Tomasz Świst swój

sobotni występ na 1000 m - jechało się bardzo ciężko, miałem kłopoty z utrzymaniem stabilności. Zwyciężyłem, choć do pełnej satysfakcji brakowało tej radości z jazdy.

Kierownik wyszkolenia PZŁS Leszek Ułasiewicz stwierdził, że do Tomasza Śwista i Pawła Zygmunta, którzy zdobyli już kwalifikację olimpijską, po najbliższych zawodach Pucharu Świata powinni dołączyć Paweł Abratkiewicz, Witold Mazur, Jaromir Radke i Katarzyna Wójcicka. (KRZYK)

Szczegóły - str. 11/III

Tak jechał Tomasz Świst w zawodach o PŚ w Salt Lake City

Fot. Archiwum

Trwa seria porażek koszykarek Wisły

Smutne święta

Koszykarki Wisły przegrały kolejny mecz w ekstraklasie z Progresem POŚ Poznań 60-65. Żle się dzieje w drużynie, która na tym etapie rozgrywek pozwala Progresowi odnieść pierwsze wyjazdowe zwycięstwo. - Musimy zastanowić się nad naszą grą, bo staje się żenująca - stwierdziła najlepsza z wiślaczek Patrycja Czepiec. Trener Remigiusz Koć mówił niewiele: - To będą smutne święta. 27 grudnia wznawiamy zajęcia. (MARO)

Szczegóły - str. 15/VII

Jerzy Dudek pokonany. Napastnik Arsenalu Szwed Ljungberg celebrowa zdobycie drugiej bramki w meczu z Liverpoolem.

Fot. PAP/EPA

Porażka Dudka

Kontuzja Ronaldo

Liverpool z Jerzym Dudkiem przegrał ligowy mecz z Arsenalem na swoim boisku 1-2 (0-1). Polski bramkarz nie ponosi winy za utracone bramki, pierwsza padła z karnego. Liderem w Anglii jest nadal Newcastle.

We Włoszech pech nie opuszcza Brazylijczyka Ronaldo. W II połowie meczu Inter - Piacenza (3-2) musiał opuścić boisko z powodu kontuzji. Jego drużyna została liderem włoskiej Serie „A”.

W Hiszpanii sensacja w derbach Barcelony, Espanyol pokonał „Barcę” 2-0.

(AS)

Szczegóły - str. 16/VIII

Sobota w Val di Fiemme: Polak dwukrotnie poprawiał rekord skoczni

Dublet Małysz

411 punktów przewagi w klasyfikacji generalnej nad Hannawaldem

Zwycięski skok Małysza

Fot. PAP/EPA

Trwa zwycięska passa Adama Małysza. W sobotę wygrał po raz drugi w Val di Fiemme, ustrzelając po raz pierwszy w tym sezonie zwycięski dublet na jednej skoczni. Polak dwukrotnie bił rekord skoczni. Na podium ponownie stanął rewelacyjny Szwajcar Simon Ammann i Austriak Andreas Widhoelzl. Po tym konkursie przewaga Małysza nad Hannawaldem w klasyfikacji generalnej PŚ wzrosła do 411 punktów.

Do sobotniego konkursu zakwalifikowało się obok Małysza (skoczył w kwalifikacji 128 m) jeszcze trzech Polaków: Tomisław Tajner (118 m), Robert Mateja (116 m) i Wojciech Skupień (114,5 m), odpadł Łukasz Kruczek, który uzyskał 110 m.

Krótkie skoki trójki Polaków

I seria, po skokach 16 zawodników jury zdecydowało się przerwać pierwszą kolejkę, podniesiono rozbieg o dwie belki i wszystko zaczęło się od nowa. Było to po myśli Skupnia, który skacząc jako jeden z pierwszych, uzyskał tylko 110 m. W powtórzonym skoku nasz zawodnik skoczył o metr dalej, ale w kiepskim stylu i o finale nie było mowy. Krótko skoczyli też dwaj pozostali Polacy: Robert Mateja na 110,5 m i Tomisław Tajner na 109,5 m. To było też za mało na finał.

Kto w sobotę będzie rządził na skoczni? Czy znowu wygra Adam Małysz? Jak spisze się 20-letni Ammann? Czy ponownie błysnie formą Widhoelzl?

Ammann potwierdza klasę

Jako pierwszy z tej trójki na rozbiegu stanął Ammann. I wy-

konał znakomity skok, bardzo daleki na 131,5 m. To nowy rekord skoczni, lepszy od pół metra od piątkowych skoków Ammanna i Małysza. Noty za styl też bardzo wysokie, aż dwie oceny po 20 pkt. Szwajcar został zdecydowanym liderem.

Tuż za nim skakał Widhoelzl, też pięknie szybował na 130,5 m, ale nota była nieco niższa.

trów, osiągając 132 m, co oznaczało nowy rekord skoczni. Noty za styl zaskujące bardzo wysokie, 4 razy 19,5 pkt, tylko sędzia z USA dał Polakowi 18,5 pkt. Przepraszam, ale Amerykanin ma chyba wadę wzroku, doprawdy nie wiem, za co odjął Małyszowi aż jeden punkt?

Małysz został liderem, ale wyprzedzał Ammanna tylko o 0,9 pkt (w przeliczeniu na me-

nasz zawodnik musi też skoczyć daleko, co najmniej tyle samo co Ammann, by nie stracić prowadzenia.

Ale na Małysza nie było wczoraj siły. Nasz zawodnik wytrzymuje psychicznie każdą sytuację, lubi atakować z tyłu, ale kiedy jest liderem, nie spala się. W sobotę w Val di Fiemme drugi skok, choć z niższej belki, miał jeszcze dłuższy i jeszcze piękniejszy niż pierwszy. Leciał, leciał i... leciał, lądując na 132 metrze. Znowu poprawił swój rekord skoczni! Był to skok marzeń. Sędziowie byli urzeczeni stylem, nienagannym lądowaniem, trzy oceny po 20 pkt, jedna 19,5 pkt i znowu zaniżona Amerykanina 19 pkt.

Ostateczna kolejność na podium: Małysz, Ammann i Widhoelzl. Ta trójka stała także w piątek na „pudle”, tylko teraz Ammann i Widhoelzl zamienili się miejscami.

Po raz 6!

Adam Małysz wygrał po raz 6. w tym sezonie. Po raz pierwszy w tym roku zwyciężył w dwóch konkursach pod rząd w tej samej miejscowości. Była to jego 20. wygrana w historii startów w Pucharze Świata. Małysz jest w tej chwili klasą dla siebie, najlepszy dowód, iż drugiego w klasyfikacji PŚ Hannawalda wyprzedza już o 411 punktów.

Z wielkich rywali Hoellwarth 7., Schmitt dopiero 16., Jussilainen 22., Funaki 24. Za to w czołowej dziesiątce trzech młodych „wilczków”, obok Ammanna, Koch na 6. pozycji, Hocke na 8. Kto wie, czy właśnie nie przedstawiciele „nowej fali” skoczków (dojdzie jeszcze zapewne Amerykanin Alborn) nie okażą się dla Adama najgroźniejszymi rywalami podczas zbliżającego się 50. Turnieju Czterech Skoczni i igrzysk olimpijskich?

Pozostali Polacy, niestety, daleko: Mateja 41., T. Tajner 46., Skupień 47.

Następny konkurs 30 bm. w Oberstdorfie w ramach jubileuszowego 50. Turnieju Czterech Skoczni.

ANDRZEJ STANOWSKI

Już piąty

Kto najczęściej wygrywał konkursy o PŚ? Bezapelacyjnym liderem jest Fin Matti Nykaenen – 46 zwycięstw. Małysz jest już piąty, mając tyle samo zwycięstw co Golberger. Na 40. miejscu jest Piotr Fijas – 3 wygrane.

1. Matti Nykaenen (Finlandia)	46
2. Jens Weissflog (Niemcy)	33
3. Martin Schmitt (Niemcy)	26
4. Andreas Felder (Austria)	25
5. Andreas Goldberger (Austria)	20
Adam Małysz	20
7. Ernst Vettori (Austria)	15
8. Kazuyoshi Funaki (Japonia)	14
Andreas Widhoelzl (Austria)	14

Nie przeskoczyli tej dwójki Goldberger (125 m), Jussilainen (121 m), krótko skoczył Funaki (117,5 m). Podobnie jak w piątek daleko poleciał Matti Hautamaeki na 128,5 m.

Co pokaże Martin Schmitt? Skok poprawny, ale bez błysku – 122,5 m. O 3 metry dalej skoczył 18-letni Hocke, jeszcze o pół metra dalej inny Niemiec Hannawald.

Rekord i pozycja lidera

I ostatni zawodnik Adam Małysz. Po dynamicznym wyjściu z prog i nienagannym locie Adam lądował z klasycznym telemarkiem za granicą 130 me-

try – 0,5 m), Widhoelzla o 4,2 pkt. Czwarty M. Hautamaeki trafił już 11,7 pkt. Czyżby w walce o podium liczyła się tylko pierwsza trójka, ta sama co w piątek?

Schmitt w psychicznym „dołku”

2 seria. Po przekroczeniu w 1. serii odległości jury (130 m), obniżono rozbieg. To dobrze dla Małysza, bo on potrafi daleko latać z każdej belki.

Skoki z reguły były krótsze. Schmitt uzyskał tylko 114,5 m i spadł aż na 16. miejsce. Widać, że Niemiec jest w „dołku”, chyba głównie psychicznym, miał być w tym sezonie równorzędnym rywalem Adama (tak zapowiadała stacja RTL), a tutaj w każdym konkursie zbiera baty.

Pięknie na 125,5 m poleciał Austriak Koch i awansował na 6. miejsce. Hannawald skoczył trochę za krótko (123,5 m), by myśleć o podium. 126 m M. Hautamaeki dało mu na chwilę prowadzenie, ale nie na długo.

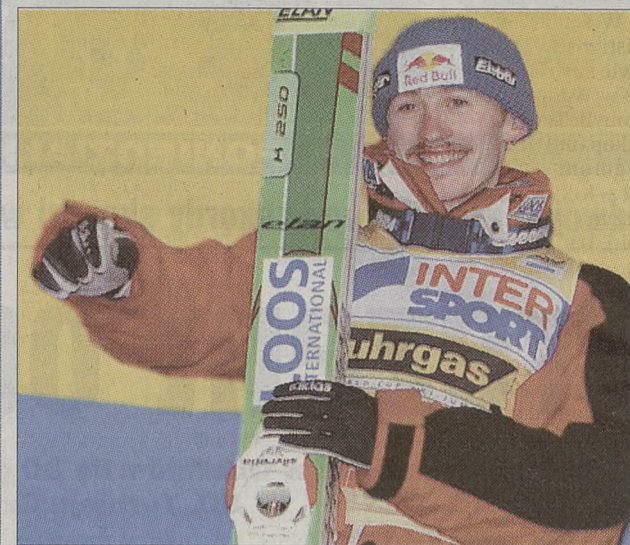
Skaczący po nim Widhoelzl lądował wprawdzie bliżej o 2 metry, ale przewaga punktowa z 1. serii wystarczyła, by wysunąć się przed Fina.

Skok marzeń

Na górze zostali już tylko Ammann i Małysz. Młody Szwajcar pokazał, że jest ostatnio w rewelacyjnej formie. Pięknie szybował na 130 m. Został zdecydowanym liderem. Bardzo wysoko postawił poprzeczkę Małyszowi. Wiadomo było, że

Bohater dnia

Prezent dla mamy

Uśmiechnięty Małysz: – To zwycięstwo dedykuję mamie

Fot. PAP/EPA

Adam Małysz: – Bardzo się cieszę, iż w konkursie wykonałem dwa dobre, powiedziałbym bardzo dobre, skoki. Moja forma jest coraz bardziej stabilna. Idzie ku dobremu. Cieszę się tym bardziej, że skakałem lekko przeziębiony, mam katar.

– Jestem pełen podziwu dla Ammanna. Jest naprawdę w dużej formie. Skacze znakomicie. To najlepszy dowód, iż w skokach nie ma pewników, że trzeba się liczyć z wieloma zawodnikami. Jestem przekonany, że na Turnieju Czterech Skoczni rywalizacja będzie bardzo ostra.

– Sobotnie zwycięstwo chciałbym dedykować mojej mamie Ewie, która dzisiaj ma imieniny. – Pan też jest dzisiaj solenizantem? – To prawda, zatem podwójny prezent imienninowo-gwiazdkowy... (AS)

Apoloniusz Tajner

Skoczek uniwersalny

Trener naszej reprezentacji Apoloniusz Tajner powiedział nam po sobotnim konkursie:

– Adam jest w wysokiej dyspozycji. Jego forma stale idzie w górę. Skacze dobrze w każdych warunkach, jest dzisiaj skoczkiem w pełni uniwersalnym. Świetnie radzi sobie z wiatrem wiejącym w plecy, potrafi też wykorzystać podmuchy wiatru z przodu.

– W Val di Fiemme rywale byli groźni, szczególnie młody Szwajcar Ammann i doświadczony Austriak Widhoelzl. Dobrze skakali także Fin Matti Hautamaeki i Niemiec Hannawald, jako drużyna dobrze prezentują się Austriacy.

(AS)

Szkoda że żadnemu z naszych skoczków, oprócz Adama, nie udało się awansować do finałowej „30”. Czasem niewiele brakuje, aby zakwalifikować się do „30”. Liczę, że forma Roberta Matei lada dzień pójdzie w górę, Wojtek Skupień ma podobny problem jak Schmitt. Obaj nie potrafią na progu wykorzystać siły swoich mięśni.

Ostatnim sprawdzianem przed Turniejem Czterech Skoczni będzie konkurs 26 grudnia w Zakopanem. Nie wystartuje w nim Małysz, nie ma potrzeby. Po tym konkursie ustalę skład na turniej.

Simon Ammann

Nowa gwiazda?

Kim jest rewelacja ostatnich konkursów Szwajcar Simon Ammann?

Urodził się 25.06.1981 w Unterwasser, startuje w klubie RG Churfirsten. Trener reprezentacji Szwajcar B. Schoedler. Jest studentem. Jego hobby to snowboard i kolarstwo górskie.

Skacze od 1992 roku, debiutował w PŚ w 1997 roku w Oberstdorfie jako 15-latek. Miał wówczas... 156 cm wzrostu. Na igrzyskach w Nagano na skoczni normalnej 35., na dużej 39. W MŚ w Ramsau (1999), 26. na skoczni normalnej. W sezonie 1999/2000 był 12. w Val di Fiemme, w minionym sezonie najwyższe na 41. pozycji w Kuopio.

W tym sezonie 7. i 2. w Engelbergu, teraz 3. i 2. w Val di Fiemme. Czyżby kandydat do olimpijskich medali? (AS)

Fot. PAP/EPA

20 zwycięstw

Oto wygrane Adama Małysza (20):

- 17.03.1996 – Holmenkollen (K 115)
- 18.01.1997 – Sapporo (K 90)
- 26.01.1997 – Hakuba (K 120)
- 4.01.2001 – Innsbruck (K 110)
- 6.01.2001 – Bischofshofen (K 120)
- 13.01.2001 – Harrachov (K 185)
- 14.01.2001 – Harrachov (K 185)
- 20.01.2001 – Salt Lake City (K 120)
- 27.01.2001 – Sapporo (K 120)
- 28.01.2001 – Sapporo (K 120)
- 4.02.2001 – Willingen (K 120)
- 7.03.2001 – Falun (K 115)
- 9.03.2001 – Trondheim (K 120)
- 11.02.2001 – Holmenkollen (K 115)
- 23.11.2001 – Kuopio (K 120)
- 1.12.2001 – Neustadt (K 120)
- 8.12.2001 – Villach (K 90)
- 16.12.2001 – Engelberg (K 120)
- 21.12.2001 – Val di Fiemme (K 120)
- 22.12.2001 – Val di Fiemme (K 120)

Ponadto 7 razy drugie miejsce i 3 razy trzecie. W sumie 20 razy na podium. (AS)

Przez wiele lat boks był w Krakowie dyscypliną niezwykle popularną. Hale Hutnika i Wisły wypełniały rzesze kibiców, podziwiających mistrzów ringu w akcji podczas meczów ligowych, a spotkania międzypaństwowe urastały niemal do rangi wydarzeń państwowych. Herosi boksu odnosili wiele sukcesów na arenie międzynarodowej, jednak tylko najlepszym udało się wywalczyć te najcenniejsze trofea – medale olimpijskie. Jednym z bohaterów jest **Stanisław Dragan**, zdobywca brązowego medalu na igrzyskach olimpijskich w Meksyku (1968 r.). Ten krakowianin z wyboru obchodził niedawno jubileusz 60. urodzin.

W drodze na ring

Do boksu trafił w 1958 r., miał wówczas 17 lat. Zanim zaczął uprawiać sport, jego ulubionym zajęciem było ujeżdżanie „na oklep” gospodarskich koni. Rodzice żyli z pracy w gospodarstwie. Na ziemię odzyskaną w Olsztyńskie przyjechali za chlebem, w nadziei na lepsze życie. Wcześniej mieszkali w Sadekowej Górce koło Mielca.

Uczył się w technikum kolejowym. Wybrał tę szkołę głównie dlatego, że... podobały mu się mundury kolejarzy. – *Dyrektor szkoły pan Masztaler był człowiekiem niezwykle oddanym sportowi. Nawet kadre nauczycielską dobierał na tej podstawie. Stosunek do sportu był jednym z kryteriów przydatności nauczycieli. W szkole praktycznie wszyscy uczniowie musieli uprawiać sport – mówi dzisiaj.*

Jego pierwszym klubem była Warmia Olsztyn, a podstaw boksu uczył się od Ryszarda Gieczewskiego. – *To był wspaniały człowiek, jak ojciec. Umiał nas do siebie przyciągnąć. Po każdym treningu zapraszał nas na herbatę, ciastko. Dużo z nami rozmawiał, przede wszystkim o sporcie, ale nie tylko. Uczenie się boksu, to też podglądanie innych zawodników. Warmia była wtedy w III lidze. Najczęściej obserwowałem Waldka Kowalskiego i Tadeusza Wasilewskiego – wspomina.*

W kategorii juniorów boksował doświadczenie, ale bardzo dobre podstawy techniczne stały się później jego wielkim atutem. Warmia była klubem zrzeszonym w federacji Kolejarzy, która (podobnie jak inne) organizowała corocznie mistrzostwa Polski. Pierwszy znaczący sukces młodego Dragana miał miejsce właśnie podczas tych zawodów. W 1961 r. zdobył złoty medal. W tym samym roku odbyły się też mistrzostwa Europy „kolejarzy”, gdzie wywalczył brąz. Był to jego pierwszy sukces na międzynarodowym ringu. Jak na tak krótki czas przystąpił do boksem – wyniki bardzo dobre. Co do tego trenerzy byli zgodni i rokowali mu znakomity rozwój. Tymczasem kariera boksera stanęła pod wielkim znakiem zapytania. W międzyczasie bowiem zamiłowanie do munduru kolejarskiego ustąpiło miejsca zainteresowaniu samochodami. Owładnięty pasją zgłębiania tajemnic motoryzacji, Stanisław Dragan zmienił szkołę, stając się uczniem „samochodówki”, mieszczącej się zresztą w tym samym budynku co poprzednia szkoła. Po jej ukończeniu dostał powołanie do wojska. Trafił do jednostki w Pile, gdzie został dowódcą drużyn samochodowych. Zmiana trybu życia, nowe obowiązki, nowe otoczenie znosił dobrze, choć nie przejawiał wcześniej szczególnych upodobań w kierunku wojska. Zanim otrzymał pierwszy urlop, upłynęło 13 miesięcy służby. Najgorsze jednak było to, że nie było tam sekcji boksu. Miesiące mijały i coraz częściej myślał, że to początek końca niedawno rozpoczętej kariery sportowej. Los okazał się jednak dla niego bardziej łaskawy. – *Po roku służby zostałem przeniesiony do jednostki w Ustrzykach Górnych. Zrobiłem sobie przerwę w podróży w Bieszczady i zatrzymałem się w Katowicach, żeby odwiedzić rodzinę. Tam postanowiłem zrobić sobie małą przerwę od armii. Kiedy po trzech dniach pojawiłem się na katowickim dworcu, zostałem wylegitymowany przez patrol żandarmerii wojskowej i odstawiony do garnizonu. Tam spodziewałem się najgorszego, nie wyłączając aresztu. Tymczasem zostałem rozpoznany przez*

jednego z działaczy bokserskich i to mnie uratowało. Zbliżały się bowiem derby III-ligowych klubów: WKS Bieszczady i Stal Rzeszów. Po roku przerwy, za trzy dni miałem walczyć z mistrzem okręgu. Dwie rundy było całkiem niezłe, w trzeciej wyszedł brak treningu. Walka zakończyła się remisem. Za tydzień boksowałem znowu i tym razem już wygrałem.

Do końca służby wojskowej mógł już trenować i startować. Decydujące znaczenie miały zawody o Puchar Polski w 1963 r. W myśl obowiązującego wówczas regulaminu kluby, które zakwalifikowały się do ćwierćfinału, mogły wypożyczać z okręgu innych zawodników. W ten sposób pomógł Hutnikowi Kraków zdobyć Puchar Polski.

Mistrz wagi półciężkiej

Stanisław Dragan najbardziej żałuje przegranego półfinału z Ionem Moneą podczas igrzysk olimpijskich w Meksyku

Jeszcze w trakcie zawodów wyszedł do cywila i został zawodnikiem tego klubu.

Trening z młotem i kluczem...

Trenował pod opieką Bronisława Olejniczaka. Klub, do którego trafił, rozwijał się razem z Hutą im. Lenina. Zawodnicy zatrudnieni byli na wydziałach kombinatu. I bynajmniej nie były to fikcyjne etaty. – *Jako mechanik samochodowy trafiłem na W-96, czyli wydział samochodowy tzw. podwoziownię – wspomina dzisiaj. – W ciągu czterech godzin musiałem zrobić to, co inni przez całą dzień pracy. O 6 rano odbijałem kartę zegarową, a później ciężka praca z użyciem 10-kilogramowego młota albo klucza 75 mm. Po południu trening (głównie technika i taktyka), a wieczorem szkoła, bo kontynuowałem naukę w technikum hutniczym.*

W 1964 r. trafił do kadry Polski „Papy” Stamma, przed meczem Polska – ZSRR. Do walki jednak nie został wystawiony, gdyż trener uważał, że miał zbyt mało doświadczenia. Narazanie zawodnika w wadze półciężkiej nie miało większego sensu, a mogło być niebezpieczne. – *Teraz, z perspektywy czasu i własnych doświadczeń trenerskich widzę, jak trener Stamm umiał stworzyć swój warsztat pracy. Traktował nas raczej surowo. Nie było to głaskanie ojcowską ręką. Obowiązywały twarde reguły, był niezwykle wymagający, nie było mowy o spóźnieaniach, niesubordynacji. Wszyscy trenerzy kadry i osoby im pomagające mieli ściśle określone zadania. Dobierał do pracy z zawodnikami takich trenerów, którzy prezentowali podobny styl walki. Dzięki temu mogli wydobyć z zawodników to, co najlepsze. Wtedy nie było instytucji psychologa w sporcie, ale u nas tę rolę pełnił nieżyjący już masażysta – trener Stanisław Zalewski. To był wspaniały człowiek, umiejący dotrzeć do każdego z zawodników. Jak trzeba było – opowiedział kawał, innym razem grał w karty z mocno zestresowanym zawodnikiem. W ten sposób tworzył niepowtarzalną atmosferę w kadrze.*

Przyjazd do Krakowa wywołał wiele zmian w jego życiu. Tutaj poznał swoją przyszłą żonę Krystynę. W 1965 r. wzięli ślub. Rok później urodził się syn Jacek, a trzy lata później Robert.

Na olimpijskim ringu

Reprezentując barwy Hutnika, odnosił największe sukcesy sportowe. Sześciokrotnie zdobywał indywidualnie mistrzostwo Polski (1966, 1967, 1968, 1970, 1971, 1972), dwukrotnie drużynowo, raz wywalczył indywidualnie brąz (1969). Największymi jego atutami były: dobra technika i mocne ciosy proste. Szczególnie prawy na dół był nielubiany przez przeciwników. W sumie stoczył 223 walki, z czego przegrał zaledwie 19, a kilka zremisował. Niektóre przegrane pozostawiły w nim niedosyt do dzisiaj. Najbardziej żałuje przegranego półfinału w wadze półciężkiej z Ionem Moneą podczas igrzysk olimpijskich w Meksyku (1968 r.). – *Mieliśmy już trzech zawodników w finale: Artur Olech, Józef Grudzień i Jerzy Kulej. Bardzo chciałem*

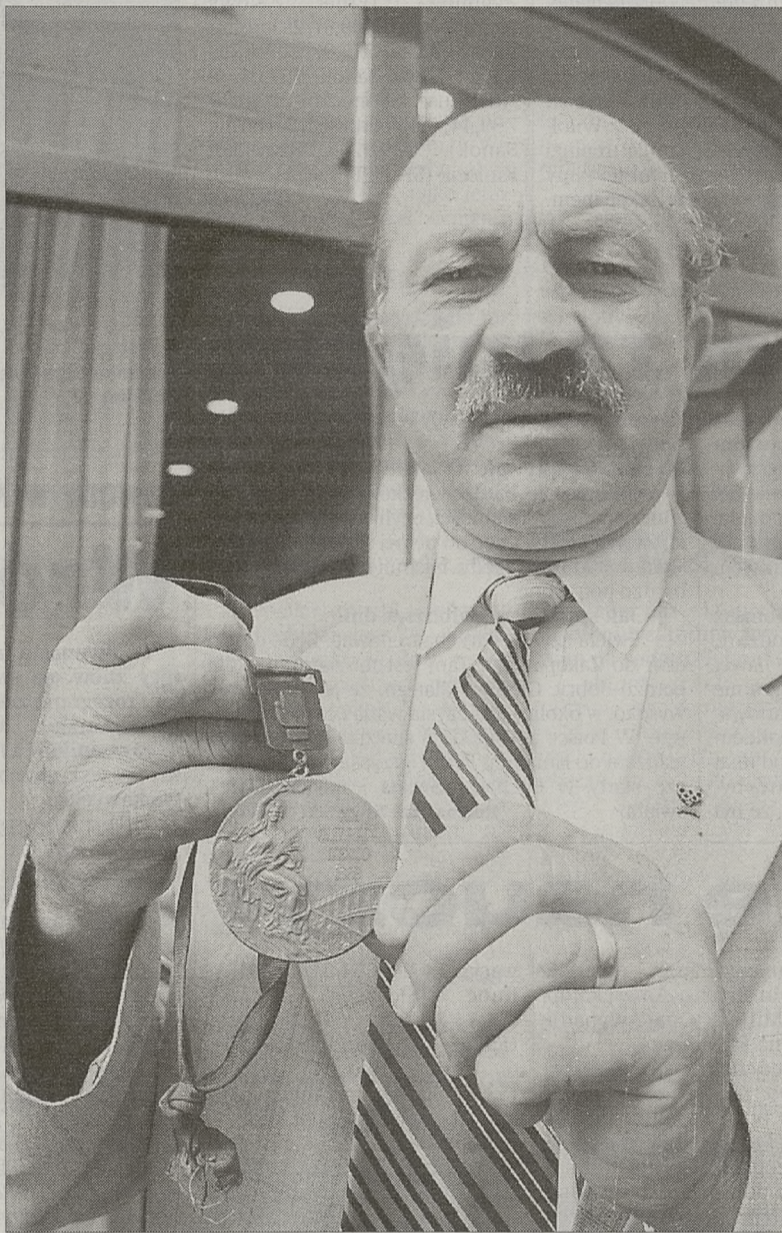
być tym czwartym. Wiedziałem, że muszę wysoko wygrać, by sędziowie nie mieli wątpliwości (szansa na zdobycie medali olimpijskich przez kilku zawodników z tego samego kraju rozdziła pewne podteksty wśród sędziów). W trzeciej rundzie miałem Rumuna na deskach. Wydawało mi się, że powinienem tę walkę wygrać. A jednak stało się inaczej. Być może byłem źle ustawiony taktycznie? Z pewnością czułem już po walce, że trzeba było „iść na maksa”, dać z siebie jeszcze więcej – mówi dzisiaj.

Ale było też wiele momentów dających dużo satysfakcji. – *W tym czasie, kiedy ja boksowałem, w każdej wadze było po kilku równorzędnych zawodników w Polsce. Nikt nie czuł*

ale skoro sprawa honorowa...? Bez przygotowania (byłem poza kadrą olimpijską), pojechałem i... przegrałem.

Zejdźcie z ringu

Kariere sportową zakończył w 1973 r., po meczach reprezentacji ze Stanami Zjednoczonymi. – *Po 36 latach przerwy był to pierwszy kontakt z Amerykanami. Stoczyłem tam dwie walki, obie wygrałem. Po powrocie musiałem jednak podjąć decyzję, co dalej. Hutnik spadł do II ligi, więc straciłem motywację do dalszej pracy. Zrezygnowałem ze sportu. W latach 1974-78 studiowałem w krakowskiej AWF, a równocześnie w AWF we Wrocławiu byłem na specjalizacji trenerskiej z boksu.*

Stanisław Dragan z brązowym medalem olimpijskim

Fot. Waclaw Klag

się pewnie. Na początku usiłowałem rywalizować w mojej wadze ze Zbyszkim Pietrzykowskim. Mówię „usiłowałem”, bo ta rywalizacja nie wypadła dla mnie korzystnie. Ja dopiero zaczynałem drogę na wyżyny sportu, a on był już w szczytu sławy. Później walczyłem o prymat z Jasiem Gortatem. I tu z kolei ja byłem lepszy, choć zawsze on występował w roli faworyta. Spotkaliśmy się trzykrotnie w finałach mistrzostw Polski i zawsze wygrywałem. Po raz ostatni walczyliśmy w 1972 r. Jako „świeżo upieczony” mistrz Polski byłem przekonany, że pojedzie na igrzyska olimpijskie w Monachium (1972 r.), tymczasem okazało się inaczej. Pojechał Janusz i wywalczył srebrny medal, przegrywając w finale z Jugosłowianinem Mate Parlovem. Niedługo po igrzyskach władze naszego związku wymyśliły konfrontację z Jugosławią. Cztery dni przed wyjazdem zadzwonił do mnie ówczesny trener kadry Franciszek Kik. – *Staszek, ratuj honor, walcz z Parlovem, bo Gortat odmówił. Co miałem robić? Rozsądek wprowadził nakazywał nie wdawać się w walkę z mistrzem olimpijskim,*

Pracował jako trener wiele lat. Najpierw w Hutniku, ale nie od razu... Chciał podjąć pracę z jakąkolwiek grupą (posiadał już uprawnienia instruktora). Okazało się, że nie było to takie łatwe, bo podobno w klubie brakowało etatów. Taka przynajmniej była wersja oficjalna. Jak to możliwe? Dzwonił się wówczas. – *Przez 10 lat pozwalalem objąć się dla tego klubu, a teraz nie ma nawet marnego pół etatu? Po interwencji ówczesnego sekretarza partii i przyjaciela sportu Józefa Nowotnego został trenerem pierwszego zespołu. Klub postawił mu poprzeczkę wysoko – drużyna miała awansować do I ligi. W pierwszym sezonie nie udało się i to przesądziło o zwolnieniu z pracy. Współpracował też z kadrą Polski prowadzoną przez Czesława Ptaka, wspólnie z Jerzym Kulejem prowadził kadrę młodzieżową. Po odejściu z klubu dwa lata nie pracował w zawodzie, bo propozycje, które otrzymywał, wiązały się z wyjazdem z Krakowa. W latach 1978-80 był trenerem Victorii Jaworzno, a później Górnik Sosnowiec. Osiągał tam znakomite efekty (jego zawodnicy zdobywali tytuły mistrzów Polski). Był to*

jednak trudny okres, bo praktycznie w domu w Krakowie tylko nocował, a resztę czasu zabierały mu dojazdy i praca w sporcie. Tymczasem chłopcy dorastali, a on w pewnym momencie poczuł się zupełnie wyalienowany z krakowskiego środowiska. Dlatego postanowił zrezygnować z pracy na Śląsku. Od 1987 r. był szkoleniowcem w krakowskiej Wiśle (do 1991 r.).

Dragan rodzinny

Zaden z synów nie wybrał boksu. Obydwaj kiedyś z powodzeniem uprawiali siatkówkę. Jacek musiał przezwyciężyć z powodu kontuzji kolana. Najpierw chciał być pilotem wojskowym, ale kiedy okazało się, że jest za wysoko, wybrał medycynę. Dzisiaj jest znakomitym kardiochirurgiem, specjalizującym się w angioplastyce. Pracuje naukowo i wykonuje niezwykle skomplikowane zabiegi. Robert prowadzi własną firmę. Wnuczęta dostały w genach zamiłowanie do ruchu. Filip uprawia karate, Natalia gimnastykę sportową, Marlena wybrała z kolei taniec. Najmłodsza Julia jeszcze nie umie chodzić, więc z wyborem swojej dyscypliny musi poczekać. Wszystkie dzieciaki jeżdżą na nartach, w czym spore zasługi ma dziadek Dragan. Mieszkają w Krakowie, ale wiele czasu spędzają w Kasince Małej, w domu dziadka i babci. Otoczenie tego domu świadczy jednoznacznie, że mieszkają tam miłośnicy sportu. Gospodarz zadbał o to, by zaspokoić wymagania wszystkich domowników. Jest tam boisko do siatkówki, kosz z tablicą (koszykówka), drążek i w centralnym miejscu – worek treningowy.

Dzisiaj nie pracuje zawodowo, ale pomaga w sprawach administracyjnych żonie prowadzącej pracownię krawiecką. Powstają tam bardzo eleganckie garniturki dziecięce, sygnowane nazwiskiem medalisty olimpijskiego.

To, co najważniejsze...

Pozostał w sporcie i aktywnie włącza się w rozmaite jego sfery. Od ubiegłego roku jest prezesem Okręgowego Związku Bokserskiego w Krakowie. I nic dziwnego, wszak bliska koszula ciała. Z Hutnikiem zerwał praktycznie wszelkie więzy, choć przecież przez wiele lat jego portret wisiał w hallu klubu w swoistym panteonie sportowców-olimpijczyków. Kiedyś nie został wpisany na mecz piłkarzy tego klubu. I wtedy poprosił prezesa o usunięcie tego zdjęcia... – *Dzisiaj Hutnik jako klub z 50-letnią tradycją nie ma się czym pochwalić. Brak jakichkolwiek wyników sportowych. Przeszłość, byli mistrzowie, olimpijczycy dawno przestali tutaj kogokolwiek interesować. Brakuje szacunku dla historii. Wiele współcześni działacze mogliby się uczyć od Wisły. Raz w roku spotykamy się w gronie kolegów z dawnej ligowej drużyny, ale to jest wyłącznie nasza inicjatywa.*

Stanisław Dragan jest też wiceprezesem Małopolskiej Rady Olimpijskiej PKOl w Krakowie. Pracy tej poświęca wiele serca i zaangażowania. – *Z radością powitałem tę inicjatywę i chętnie włączyłem się w działalność rady, bo uważam, że oprócz promocji idei olimpijskiej, integracji wokół olimpizmu ludzi sportu, nauki, kultury – ma ona kapitalne znaczenie właśnie dla nas, byłych sportowców. Dla klubów, które reprezentowaliśmy, w większości przypadków przestaliśmy się liczyć... A tu jest miło, sympatycznie, czujemy się potrzebni...*

21 listopada Stanisław Dragan skończył 60 lat. Z tej okazji, po 20 latach zgolił włosy. Pogodne usposobienie i życzliwość zyskują mu sympatię otoczenia. W odróżnieniu od wielu kolegów z ringu zachował sportową sylwetkę i na razie wejście w wagę ciężką mu nie grozi. To, co najważniejsze, zawdzięcza właśnie sportowi. – *Odnalazłem swoje miejsce w życiu i robiłem to, co sprawiało mi wielką satysfakcję. Trochę żałuję tylko, że za wcześniej się urodziłem. Kiedyś nie było w Polsce boksu zawodowego, a być może tam znalazłoby się dla mnie miejsce. Zawsze miałem bardzo dobrą wydolność i często, kiedy kończyła się walka, ja czułem, że teraz dopiero mógłbym walczyć. Brakowało mi rund, żeby się naprawdę „rozkręcić”.*

HALINA ZDEBSKA

10 Asów Małopolski

Plebiscyt „Dziennika Polskiego” na najlepszych sportowców regionu w 2001 r.

Agata Bulwa

Na jedną kartę

Fot. Waclaw Klag

Po ostatnich igrzyskach Agata Bulwa chciała jak najszybciej udowodnić, że słaby występ w Sydney był tylko wypadkiem przy pracy. Udało się już na początku tego roku, gdy z halowych mistrzostw świata we Florencji wróciła ze srebrnym medalem.

Od złota na dystansie 18 metrów dzieli ją 1 punkt, bowiem w finale uległa Włoszce Natalii Walejewej przy stanie 115-115. - W barażu popełniłam błąd i on zdecydował o tym, że wróciłam bez złota. Ale cieszę się z tego, co mam - powiedziała. Do Walejewej nie ma jakoś szczęścia. To właśnie ona stanęła polskiej łuczniczce na drodze do finału halowych MŚ 2 lata wcześniej w Hawanie. W trakcie tamtego pojedynku nastąpiła awaria elektroniki, która wybiła naszą łuczniczkę z rytmu. Odzyskała go podczas walki o brąz z Ukrainką Tatianą Biercezną, uzyskując 118 pkt na 120 możliwych.

Agata Bulwa uważa, że ostatni sukces zawdzięcza wielkiej determinacji i woli walki. - W eliminacjach było ciężko i wszystko mogło się zdarzyć. Gdy doszło do decydujących walk, musiałam postawić wszystko na jedną kartę - mówiła.

We Florencji była jeszcze jedna medalowa szansa - w turnieju drużynowym. Jednak w meczu o 3. miejsce Polki z Agatą Bulwą w składzie przegrały z Ukrainą 256-261.

Dzięki tym sukcesom, a także kolejnym triumfom w mistrzostwach Polski (złoto na 50 metrów i pobity kilkuletni rekord FITA - 1348 pkt) oraz Pucharze Polski (drugie miejsce), staje się najbardziej utytułowaną łuczniczką w kraju. A przecież międzynarodowych doświadczeń ciągle nie ma wiele, droga do kadry była długa, przez lata, mimo osiągnięć, nie zauważano jej. Wreszcie ujęli się za nią działacze Dąbrovi Dąbrowska Tarnowska, publikując list otwarty do związku łuczniczego. Poskutkowało.

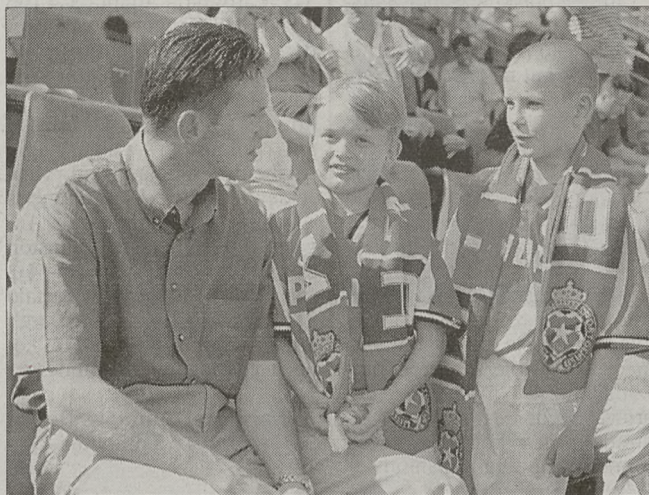
Psychika jest tym polem, gdzie wciąż tkwią u niej duże rezerwy. - Chodzi głównie o to, by podczas zawodów wyłączyć się ze wszystkiego. Nie jest to łatwe, bo z reguły strzelamy z przerwami przez kilka godzin. Trzeba umieć uregulować oddech, opanować drżenie mięśni - wyjaśnia.

W styczniu tego roku osiągnęła sukces jeszcze na innym polu. Wreszcie, po 2 latach od uzyskania absolutorium na krakowskiej Akademii Wychowania Fizycznego, znalazła czas, by dokończyć i obronić pracę magisterską. Rozpoczęła te studia trochę bez przekonania (- Miała klasę mistrzowską, więc nie musiałam martwić się egzaminami - mówiła), ale teraz wie, że dobrze zrobiła. Lubi pracę z młodzieżą i - mimo że karierę zamierza kontynuować jeszcze wiele lat - już teraz, gdy pozwala czas, realizuje swą pasję w macierzystym klubie.

KRZYSZTOF KAWA

Kazimierz Moskal

Wszystko dla drużyny

Kazimierz Moskal z synami

Fot. Waclaw Klag

9 stycznia 2002 roku Kazimierz Moskal skończy 35 lat, ale nadal trudno sobie bez niego wyobrazić zespół mistrzów Polski, piłkarzy Wisły. U schyłku kariery sportowej pomocnik „Białej Gwiazdy” przeżywa drugą młodość, imponuje świetnym przygotowaniem fizycznym, ogromną walecznością, a przy tym dużym opanowaniem.

W pojedynkach z rywalami jest nieustępliwy, ale nie zawsze jego pełne poświęcenia interwencje prawidłowo oceniają sędziowie. Karają go więc kartkami. Gdy nie może wystąpić z tego powodu w jakimś meczu, dopiero wtedy można się przekonać jak wartościowym dla drużyny jest graczem.

Kiedyś był napastnikiem, czołowym strzelcem, świadczy o tym I-ligowy dorobek - 41 goli w barwach Wisły i Lecha Poznań. Teraz skupia się na zadaniach defensywnych, choć wciąż potrafi przeprowadzić groźną akcję, zaskoczyć bramkarza drużyny przeciwnej. Sporo radości sprawiło mu trafienie w ćwierćfinałowym spotkaniu Pucharu Polski z ŁKS-em w Krakowie. Najbardziej ucieszyli się jednak jego synowie Dawid i Kamil, którzy wciąż rozliczają ojca ze zdobytych bramek.

Jego powrót do Wisły jesienią 1999 roku był sporym zaskoczeniem. Namówił go do tego trener Jerzy Kowalik, który z Suchych Stawów wrócił znów na Reymonta. 18 wrze-

śnia zagrał w Chorzowie przeciwko Ruchowi. Poprzedni sezon Kazimierza Moskala w II-ligowym Hutniku okazał się na tyle udany, że postanowił spróbować jeszcze sił w ekstraklasie.

W Wiśle znalazł się po... 8-letniej przerwie. Jego odejście w 1990 roku do Lecha wywołało bardzo ostrą reakcję kibiców. Ale „Biała Gwiazda” pilnie potrzebowała pieniędzy, a Kazimierz Moskal mieszkał w jednym z domów oferowanych przez klub. Jedno i drugie oferowali wówczas poznaniancy.

W latach 1994-98 przebywał z rodziną w Izraelu i grał w Hapoelu Tel Awiw i Ironi Ashdod. Potem nie chciał słyszeć o piłkarskiej emeryturze. Wiosną 2001 roku, na finiszu rozgrywek, z powodzeniem zastąpił w najtrudniejszych meczach reprezentanta kraju Radosława Kałużnego i miał duży udział w zdobyciu przez wiślaków mistrzostwa Polski. Z równym powodzeniem grał jako środkowy obrońca albo defensywny pomocnik.

Po 19 latach od debiutu w juniorach Wisły zdobył wreszcie dla tego klubu tytuł seniorski. Do kolekcji dołączył jeszcze Puchar Ligi, lecz nie zamierza spocząć na laurach, ponieważ w tym sezonie celuje z kolegami we wszystkie trofea w polskim futbolu.

Postawą na boisku zjednał sobie uznanie i został kapitanem drużyny. Sukcesy nie zmieniły jego zachowania. Jest nadal skromny i samokrytyczny. (SAS)

Nasi kandydaci

Krzysztof Bieryt (Start Nowy Sącz) - kajakarstwo górskie - 4. m. C-1 w Pucharze Świata, mistrz Polski w zjeździe.

Agata Bulwa (Dąbrovia Dąbrowa Tarnowska) - łucznictwo - srebrny medal halowych MŚ we Florencji, mistrzyni Polski.

Patrycja Czepiec (Wisła Kraków) - koszykówka - z reprezentacją Polski zajęła 6. m. podczas ME.

Monika Florek (MKS Krak-Sport Kick Boxing Boks Kraków) - kick boxing, kat. 60 kg - srebro w MŚ, 2 x złoto w PŚ, brąz w ME.

Tomasz Frankowski (Wisła Kraków) - piłka nożna - mistrz Polski i zdobywca Pucharu Ligi, król strzelców sezonu 2000/2001.

Tomasz Jaworski (KTH Krynica, Dwory Unia Oświęcim) - hokej na lodzie - najlepszy bramkarz mistrzostw świata dywizji I.

Waldemar Klisiak (Dwory Unia Oświęcim) - hokej na lodzie - kapitan reprezentacji Polski, która awansowała do światowej elity; mistrz Polski.

Robert Korzeniowski (Wawel Kraków) - lekkoatletyka - mistrz świata w chodzie na 50 km, mistrz Polski na 20 km.

Kamil Kosowski (Wisła Kraków) - piłka nożna - mistrz Polski i zdobywca Pucharu Ligi.

Dagmara Krzyżyńska (AZS AWF Kraków) - narciarstwo alpejskie - 9. m. w slalomie MŚ junierek, 2 x złoto na uniwersjadzie.

Janusz Kulig i Jarosław Baran (ford focus WRC) - rajdy samochodowe - tegoroczni mistrzowie Polski.

Rafał Kumorowski (Aquila Stryszów) - trial rowerowy - mistrz świata w welotrialu, 1. m. w Pucharze Europy.

Leszek Kuzaj i Andrzej Górski (toyota corolla WRC) - rajdy samochodowe - 3. m. w tegorocznych MP, zwycięzcy prestiżowego Rajdu Polski.

Robert Mateja (TS Wisła Zakopane) - skoki narciarskie - 6. m. (Sapporo) i dwukrotnie 9. m. (Harachov) w PŚ; 17. m. w MŚ.

Kamil Mitoń (Kadra Niepołomice) - szachy - dwa złote medale w drużynowych MŚ do lat 20, 9. m. indywidualnie.

Sławomir Mordarski i Andrzej Wójs (AZS AWF Kraków) - kajakarstwo górskie - 2. m. C-2 w Pucharze Świata, mistrzowie Polski w slalomie i zjeździe.

Kazimierz Moskal (Wisła Kraków) - piłka nożna - mistrz Polski i zdobywca Pucharu Ligi, kapitan drużyny Wisły.

Tomasz Oleksy (MKS Tarnovia-Roleski Tarnów) - wspinaczka sportowa - brąz MŚ w konkurencji na czas, aktualnie 4. w PŚ w boulderingu.

Ewa Pawlikowska (Nowosądecki Klub Karate Kyokushin, YMCA Kraków) - karate kyokushin, kat. do 55 kg - srebro MŚ, złoto ME i obu Ameryk.

Joanna Sakowicz (Wawel Kraków) - tenis - ćwierćfinalistka wielkoszlemowego turnieju Australian Open w grze pojedynczej junierek, srebro druż. ME senierek.

Dorota i Mariusz Siudkowie (Dwory Unia Oświęcim) - łyżwiarstwo figurowe - 6. m. w MŚ, 4. m. w finale Grand Prix, srebro w Igrzyskach Dobrej Woli.

nia zagrał w Chorzowie przeciwko Ruchowi. Poprzedni sezon Kazimierza Moskala w II-ligowym Hutniku okazał się na tyle udany, że postanowił spróbować jeszcze sił w ekstraklasie.

W Wiśle znalazł się po... 8-letniej przerwie. Jego odejście w 1990 roku do Lecha wywołało bardzo ostrą reakcję kibiców. Ale „Biała Gwiazda” pilnie potrzebowała pieniędzy, a Kazimierz Moskal mieszkał w jednym z domów oferowanych przez klub. Jedno i drugie oferowali wówczas poznaniancy.

W latach 1994-98 przebywał z rodziną w Izraelu i grał w Hapoelu Tel Awiw i Ironi Ashdod. Potem nie chciał słyszeć o piłkarskiej emeryturze. Wiosną 2001 roku, na finiszu rozgrywek, z powodzeniem zastąpił w najtrudniejszych meczach reprezentanta kraju Radosława Kałużnego i miał duży udział w zdobyciu przez wiślaków mistrzostwa Polski. Z równym powodzeniem grał jako środkowy obrońca albo defensywny pomocnik.

Po 19 latach od debiutu w juniorach Wisły zdobył wreszcie dla tego klubu tytuł seniorski. Do kolekcji dołączył jeszcze Puchar Ligi, lecz nie zamierza spocząć na laurach, ponieważ w tym sezonie celuje z kolegami we wszystkie trofea w polskim futbolu.

Postawą na boisku zjednał sobie uznanie i został kapitanem drużyny. Sukcesy nie zmieniły jego zachowania. Jest nadal skromny i samokrytyczny. (SAS)

Pierwszy tyśiąc kuponów

Rektor UJ ceni mistrzostwo

Zaledwie 10 dni zostało do zakończenia głosowania w naszym plebiscyście na najlepszych sportowców Małopolski mijającego roku. Do redakcji napłynęło już ponad 1000 kuponów, ale ich liczba powinna teraz - na finiszu głosowania - lawinowo rosnąć.

Dziś naszym Czytelnikom pomaga w wyborze rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, prof. Franciszek Ziejka, znawca i sympatyk sportu, czego wyrazem jest przewodniczenie kapituł przyznającej medale Kalos Kagathos.

Oto dziesiątka rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego: 1. Robert Korzeniowski, 2. Kamil Mitoń, 3. Waclaw Wieczorek, 4. Monika Florek, 5. Tomasz Frankowski, 6. Dorota i Mariusz Siudkowie, 7. Janusz Kulig i Jarosław Baran, 8. Ewa Pawlikowska, 9. Robert Mateja, 10. Marcin Urbaś.

sław Baran, 8. Ewa Pawlikowska, 9. Robert Mateja, 10. Marcin Urbaś.

- Najwyższe wyróżnienie przyznaje Robertowi Korzeniowskiemu za wyniki sportowe oraz postawę godną mistrza prezentowaną we wszelkich innych dziedzinach działalności - skomentował swój wybór prof. Franciszek Ziejka.

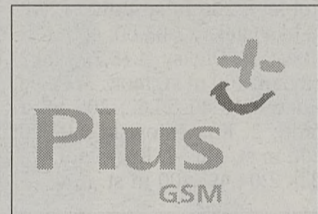
Na kupony z głosami naszych Czytelników czekamy tylko do 3 stycznia, proponujemy więc wykorzystać świąteczny czas także na przemyślenie plebiscytowych wyborów. Może dyskusja w rodzinnym gronie pomoże podjąć ostateczne decyzje. Na uczestników głosowania przygotowaliśmy cenne nagrody, w tym udział w gali w Willi Decjusza, w czasie której 18 stycznia ogłosimy wyniki plebiscytu. (MAS)

Nagrody dla Czytelników

Wśród Czytelników, którzy nadesłały wypełnione kupony, rozlosowane będą nagrody:

- ♦ rower górski ♦ 2 komplety nart z wiązaniami Salomona
- ♦ 2 kamizelki puchowe Patagonia ♦ 4 bluzy polarowe Patagonia
- ♦ 10 zestawów torba sportowa i polar ♦ 4 albumy Katedra Wawelska ♦ 5 zaproszeń na Wielką Galę 10 Asów Małopolski

Sponsorzy plebiscytu

PLEBISCYT

10 Asów Małopolski 2001

DZIENNIK POLSKI

1.		10 pkt
2.		9 pkt
3.		8 pkt
4.		7 pkt
5.		6 pkt
6.		5 pkt
7.		4 pkt
8.		3 pkt
9.		2 pkt
10.		1 pkt

Imię i nazwisko

Adres

Prosimy o czytelne wypełnienie kuponu i przesłanie go do 3 stycznia 2002 r. (decyduje data stempla pocztowego) na adres: „Dziennik Polski”, ul. Wielopole 1, 31-072 Kraków.

Ś t p

mgr prawa STANISŁAW LASYK

oficer rezerwy Wojska Polskiego.

Najukochańszy Mąż, Ojciec, Brat i Dziadziś zmarł po ciężkiej chorobie w dniu 19 XII 2001 r.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w dniu 27.12.2001 roku o godz. 14.00 w kościele parafialnym w Bolechowicach, po czym odbędzie się odprowadzenie Zmarłego na miejsce wiecznego spoczynku, o czym zawiadamia pogrążona w bólu

Żona, Córka, Syn, wraz z Rodzinami

Wyrazy głębokiego współczucia Koleżance
mgr. inż. arch. Elżbiecie Steczkowskiej

z powodu śmierci MATKI składają

Koleżanki i Koledzy z Zespołu Szkół Budowlanych Nr 1 w Krakowie

Starszemu Cechu Rzemiosł Motoryzacyjnych w Krakowie

Panu Czesławowi Miernikowi

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci Syna

CZESŁAWA

składają

Prezes, Zarząd i Pracownicy Małopolskiej Izby Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Krakowie

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 19 grudnia 2001 r., po długiej i ciężkiej chorobie, zmarła w wieku 78 lat,

nasza Ukochana Mamusia, Szwagierka i Ciocia

Ś t p

ALEKSANDRA STECHKOWSKA z domu Trybuła

wieloletni pracownik Akademii Ekonomicznej w Krakowie. Msza święta żałobna w intencji Zmarłej odprowadzona zostanie w czwartek, dnia 27 grudnia 2001 r. o godz. 10.00 w kościele parafialnym NMP z Lourdes w Krakowie przy ul. Lea. Odprowadzenie Zmarłej od bramy cmentarza Bronowickiego na miejsce wiecznego spoczynku nastąpi w czwartek, dnia 27 grudnia 2001 roku o godz. 12.00.

Pogrążona w smutku

Rodzina

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

„Spieszmy się kochać ludzi, - tak szybko odchodzą”

Ś t p

BOGUSŁAW LISZKIEWICZ

Najdroższy Syn, Brat, Ojciec i Dziadzio

przeżywszy lat 46, po krótkiej i ciężkiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 21 grudnia 2001 roku.

Msza święta żałobna odprowadzona zostanie w czwartek, dnia 27 grudnia 2001 r. o godz. 13.00 w kościele MB Królowej Polski przy ul. Kobierzyńskiej, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego na miejsce wiecznego spoczynku na cmentarz przy ul. Lubostroń, o czym zawiadamia pogrążona w głębokim smutku

Rodzina

Państwu

Janinie i Czesławowi Miernik

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci Syna

CZESŁAWA

składają

Członkowie i Pracownicy Biura Cechu Rzemiosł Motoryzacyjnych w Krakowie

Pani

Janinie Nowak

wyrazy współczucia z powodu śmierci OJCA składają

Dyrekcja, Koleżanki i Koledzy z XI Liceum Ogólnokształcącego

„Po tamtej stronie żyjemy wiecznie, po tej dopóki trwa pamięć i modlitwa”

Ś t p

mgr inż. STANISŁAW SZELIGA

Najukochańszy Mąż, Ojciec, Dziadziś i Brat, wspaniały niezastąpiony Przyjaciel, człowiek wielkiego serca i szlachetności, długoletni pracownik Huty im. T. Sendzimira oraz wieloletni Prezes Stowarzyszenia Elektryków Polskich Oddziału Nowa Huta.

Przeżywszy lat 75, po ciężkiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami, zmarł 21 grudnia 2001 roku.

Msza św. żałobna przy Zmarłym odprowadzona zostanie w piątek, dnia 28 grudnia 2001 roku o godzinie 13.40 w kaplicy na cmentarzu w Grębałowie, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego na miejsce wiecznego spoczynku,

o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim bólu i żałobie

Żona, Córka, Syn, Synowa, Wnuki i Rodzina

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Ś t p

CELINA OSKIERKA

urodzona 1 września 1913 r. w Wodowiczach, opatrzona Świętymi Sakramentami, zmarła dnia 20 grudnia 2001 r.

Msza święta żałobna odprowadzona zostanie w czwartek, dnia 27 grudnia o godzinie 13.00 w kaplicy na cmentarzu Rakowickim, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej na miejsce wiecznego spoczynku.

Rodzina

Pani

Alicji Motyce

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci MATKI

składają

Pracownicy Urzędu Skarbowego Kraków - Podgórze

Serdeczne podziękowanie za udział w uroczystościach pogrzebowych Męża

śp. EDWARDA KOTASIA

Sąsiadom, Koleżankom i Kolegom z Urzędu Kontroli Skarbowej, Urzędów Skarbowych oraz Przyjaciółom i Znajomym składa

Żona

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 21 grudnia 2001 roku zmarł w wieku 75 lat

Ś t p

mgr inż. STANISŁAW SZELIGA

Członek Honorowy Stowarzyszenia Elektryków Polskich, były kierownik Wydziału Sieci Elektrycznych i Główny Specjalista ds. Systemów Elektroenergetycznych w Kombinacie Metalurgicznym w Nowej Hucie. Założyciel i wieloletni Prezes Nowohuckiego Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich i działacz Naczelnej Organizacji Technicznej. Za pracę zawodową i społeczną odznaczony m.in. Krzyżami Kawalerskim i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotymi Odznakami Honorowymi SEP i NOT.

Z ogromnym smutkiem żegnamy Kolegę i Przyjaciela, który do końca swojego życia zaangażowany był w naszą działalność stowarzyszeniową.

Rodzinnie Zmarłego przekazujemy wyrazy szczerego współczucia.

Msza święta żałobna odprowadzona zostanie w piątek, 28 grudnia 2001 r. o godz. 13.40 w kaplicy na cmentarzu w Grębałowie, po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego na miejsce wiecznego spoczynku. Nowohucki Oddział Stowarzyszenia Elektryków Polskich

Ś t p

MICHALINA CYWIRSKA

Najukochańsza Matka.

W 10. bolesną rocznicę śmierci msze św. odbędą się 27 grudnia 2001 r. o godz. 17.30 w kościele oo. Misjonarzy przy ul. św. Filipa 18 oraz w dniu 28 grudnia 2001 r. o godz. 8.00 w kościele ss. Wizytek przy ul. Krowoderskiej,

o czym zawiadamiają

Syn, Synowa i Rodzina

W piątą bolesną rocznicę śmierci naszej Kochanej Córeczki

śp. ANI STAWSKIEJ

odprawiona zostanie msza św. 31.12.2001 r. o godz. 8.00 w kościele NMP z Lourdes, ul. Misjonarska 37, o czym zawiadamiają wszystkich, którym droga jest pamięć Ani

Rodzice, Siostra, Brat

FIRMA POGRZEBOWA „KARAWAN” S.C.

CAŁODOBOWE POGOTOWIE POGRZEBOWE

TEL. 658-21-11,

8.00 - 15.00 - 632-11-22, 412-87-81.

Koszt pogrzebu na terenie Krakowa już od 1200 zł. Różnicę z zasiłku pogrzebowego wypłacamy przed pogrzebem.

ZAKŁAD USŁUG POGRZEBOWYCH „LILIA” S.C.

Kraków, ul. św. Łazarza 19, tel. 421-24-80 zakład czynny w godz. 7 - 16

poleca

BEZPŁATNE USŁUGI POGRZEBOWE W RAMACH ZASIŁKÓW ZUS

Sprzedaż trumien, obsługa żałobników, transport krajowy i zagraniczny, kremacja, wieńce, nekrologi.

KOMPLEKSOWĄ OBSŁUGĘ POGRZEBÓW

Dyżur całodobowy, przewóz z mieszkań, również w niedziele i święta. ☎ 637-88-76

Bogumiła Boczkowska
Zakład Usług Pogrzebowych

STELA

Ul. Rakowicka 37, tel. 413-02-02, 412-77-55

Ul. Garncarska 1, tel. 422-98-11

Ul. Powstańców 48 (na cm. Batowickim), tel. 413-21-83

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA POGRZEBÓW W RAMACH ZASIŁKÓW ZUS

Duży wybór trumien, wieńce, transport w kraju i zagranicą, nekrologi, kremacje.

Dyżur całodobowy również w niedziele i święta ul. Rakowicka 37, tel. 413-02-02, 412-77-55

ZAKŁADY POGRZEBOWE

Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.

ul. Rakowicka 35a, tel. 411-47-76, pn.-pt. 7.00 - 16.00, sob. i św. 8.00 - 14.00
ul. Reduty 1, tel. 411-35-26, pn.-pt. 7.00 - 16.00
cm. Grębałów, tel. 645-31-61, pn.-pt. 7.30 - 15.30, sob. 8.00 - 14.00
cm. Podgórze, tel. 656-55-11, pn.-pt. 7.30 - 15.30
ul. Pielęgniarek 6, tel. 632-31-77, pn.-pt. 7.00 - 15.00.

DYŻUR CAŁODOBOWY - PRZEWOZY Z MIESZKAŃ również w soboty i święta pod tel. 411-45-02 lub 04 BATOWICE, UL. REDUTY 1

Kompleksowa obsługa pogrzebów, duży wybór trumien, obsługa żałobników, transport kraj i zagranica, kremacja, nekrologi, wieńce, formalności w USC itd.

REALIZUJEMY WSZELKIE ZASIŁKI POGRZEBOWE

*Życzymy Państwu
radosnych i pogodnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz wielu sukcesów
w nadchodzącym roku,
wraz z podziękowaniem
za dotychczasową współpracę
-licząc na dalszy
pomyślny jej rozwój*

Polski Koncern Naftowy S.A.

REGIONALNE BIURO HANDLU HURTOWEGO I LOGISTYKI

35-959 Rzeszów, ul. Ujejskiego 3,

tel. (+48 17) 850 64 72, fax (+48 17) 850 64 71

BIURO OBSŁUGI KLIENTA KRAKÓW

Al. Mickiewicza 45,

tel. (+48 12) 632-59-69, (+48 12) 623-74-04,

(+48 12) 623-74-05

ORLEN

Polski Koncern Naftowy ORLEN
Spółka Akcyjna

MMC

Jezdź z DZIENNIKIEM

Nr 916

Ruszyła produkcja primery

znaczona na rynek włoski, w kolorze szarym technu, z benzynowym silnikiem o pojemności 1800 ccm. Tym samym Nissan rozpoczął seryjną produkcję nowego samochodu, który ma się stać – według przewidywań przedstawicieli koncernu – przebojem na rynku pojazdów segmentu D. Czy tak się stanie? O tym przekonamy się za kilka miesięcy.

(J)

Polskie MAN-y do Afganistanu

Kilka dni temu odbyło się uroczyste przekazanie czterech ciężkich wywozów MAN 41.464 VFK dla potrzeb Ministerstwa Obrony Narodowej. Zaplanowano, że dwa pojazdy wezmą udział w misji Polskiego Kontyngentu Wojskowego w Afganistanie. Kierowcy mechanicy zostali przeszkoleni pod względem serwisowym do wyjazdu. Przygotowano także pakiet części zamiennych oraz narzędzia specjalne do wykonywania usług i ewentualnych napraw.

cialne do wykonywania usług i ewentualnych napraw.

(A)

Sper-mustang

kańskim koncercie, znów zaskoczył swoją pomysłowością. Tym razem obiektem prac fachowców z SVT stał się legendarny Ford Mustang, który teraz w tuningowej wersji 2002 roku zyskał nie tylko wiele świeżości, ale również drapieżne pazurki. W ten sposób dołączył on do takich legend motoryzacji jak Plymouth Barracuda, Dodge Challenger i które również przeszły kurację w zakładach SVT.

(C)

Nowa odmiana sonaty

Na początku przyszłego roku na rynku pojawi się nowa wersja dużego sedana – hyundaia sonaty. Samochód będzie prezentował świeżą linię nadwozia i zmieniony wystrój wnętrza. Po raz pierwszy w tym modelu oferowany będzie potężny silnik 2.7 V6, znany do tej pory z auta segmentu SUV – hyundaia santa fe, który współpracuje z nowoczesną automatyczną przekładnią H-matic, skonstruowaną przy współpracy z Porsche. Pozwala

on rozpędzić sonatę od 0 do 100 km/h w czasie 9,7 sekundy i osiągnąć prędkość maksymalną 210 km/h. Dysponuje on mocą 176 KM i momentem obrotowym dochodzącym do 245 Nm.

(E)

Koniec prowlera

W 2000 r., wraz z zakończeniem odrębnej działalności marki Plymouth, model trafił pod szyld Chryslera. Koncern ten zadbał o to, aby po wycofaniu z produkcji prowlera jego oferta nadal pozostała atrakcyjna. W tym ma pomóc nowy model – Chrysler Crossfire. Po raz pierwszy zostanie on oficjalnie zaprezentowany – już w wersji, która trafi do produkcji – na salonie samochodowym w Los Angeles w styczniu przyszłego roku.

(K)

Nagroda dla vel satisa

Renault vel satis otrzymał pierwszą nagrodę w konkursie „Złoty Decybel”, w kategorii Produkty i nowe technologie. Dzięki postępowi poczynionym w dziedzinie poprawy komfortu akustycznego w samochodzie i dbałości o ochronę środowiska, Renault udało się ograniczyć poziom hałasu w vel satisie o 3 dBA w stosunku do wartości wymaganej przepisami, co oznacza

zmniejszenie o połowę efektów akustycznych uciążliwych dla otoczenia.

(J)

Motoprezenty

Mężczyzna jest jak małe dziecko. Lubi zabawki. Na spełnienie takich zachcianek potrzeba jednak pieniędzy, pieniędzy i jeszcze raz pieniędzy. Zabawki dorosłego mężczyzny są bowiem znacznie droższe niż zabawki dziecka. Aby zrealizować „dziecięce marzenia” dorosłych, firmy samochodowe tworzą butiki, w których są oferowane do sprzedaży gadzety opatrzone w logo firmy.

Najczęstszą ofertą są zegarki. Wśród nich znaleźć można zarówno małe modele, przeznaczone do noszenia na ręce, jak i duże biurowe do postawienia na biurku czy zawieszenia na ścianie. Tę pierwszą grupę reprezentują: sportowe z dodatkowym stoperem, nadające się do garniturów z jasną tarczą i paskiem w kolorze naturalnej skóry, jak i klasyczne małe zegarki z prostokątną kopertą. Zegarki te są ponadprzeciętne, tak jak samochody firmy. Przykładowo Mercedes oferuje zegarek dla nurków, wytrzymały ciśnienie wody na głębokości 200 metrów. Nie są to tanie, tandetne reklamówki. Większość wykonana jest w Szwajcarii i ich cena wynosi ponad 500 euro. Najdroższą ofertą w sklepie Mercedes jest zegarek za 2378 euro, czyli ok. 9000 zł.

Zegarek to jednak tylko dodatek do kolekcji. Aby pasował, należy zakupić cały strój. Styliści samochodowi i kreatorzy mody wspólnie zastanawiali się nad krojem nowych ubiorów. Uważano, aby noszone przez kierowców stroje nie krepowały ruchów jadącego, a jednocześnie miały styl zbliżony do wizerunku firmy. W katalogach Audi, BMW, Mercedesa czy Porsche możemy zobaczyć sportowe kurtki i peleryny, pulowery lub T-Shirty. Koszt takich dodatków zaczyna się od 20 euro za podkoszulek, przez 75 euro za pulower, a na 250 euro za kurtkę kończąc.

Gdyby ktoś preferował bardziej elegancki styl i poszukiwał dodatków ze skóry, może zakupić zarówno portfele, rękawiczki, pasek skórzanym (po 50 euro), torebkę damską (170 euro), czy nawet walizkę za 1000 euro. W niektórych firmach oferowane są także kurtki skórzane (koszt to ponad 1000 euro).

Największa oferta dotyczy jednak dodatków jak zapałki (koszt od 10 euro), okulary (cena od 80 euro), krawaty (40 euro), długopisy (50 euro), czy zapinki do kluczy (od 5 euro), spinki do krawatów (ok. 20 euro) i modele samochodów (od 4 euro).

Dokończenie na str. 26

Motoprezenty

Dokończenie ze str. 25

Miłośnikom ruchu zaproponowano natomiast... rowery. Ich wybór przypomina przeglądanie ofert prawdziwego samochodu. Możemy wybierać wśród modeli miejskich i sportowych rowerów górskich. Od zamożności i potrzeb zależy, czy weźmiemy koła ze stopów lekkich metali z trzema szprychami, tarczowe hamulce, czy nawet czterobiegową przekładnię automatyczną. W tym ostatnim przypadku jadący ogranicza się tylko do wyboru jednego z trzech programów zmiany biegów. Dostosowanie i zmiana przełożenia zależy od warunków jazdy, następuje samoczynnie. Cena wynosi od 1300 do 3500 euro.

Nie zapomniano też o całkiem małych mężczyznach. Specjalnie dla nich sporządzono serię nawiązującą do modeli specjalnych. Przykładowo Mercedes sporządził żółtą kolekcję „Edition A”, czyli akcesoriów upodobnionych do wersji klasy A. Są tam namiot w kształcie żółtego samochodu (ok. 70 euro), żółty plecaczek, czy mała żółta parasolka. W sklepiku Audi można natomiast znaleźć „Audi Kids Car” – mały samochód na pedały – za 150 euro, „Mini quattro” – samochodzik do odpychania się nogami, dla kierowców w wieku 1-3 lat – za 50 euro, czy mający wymiary 140x140 cm dywanik z samochodami Audi za 35 euro.

Jeżeli jednak prezent musi mieć ponadprzeciętny styl? Odpowiedzi poszukali szefowie dwóch firm: Aston Martin i Dunhill. Historia pierwszej datuje się na rok 1947, kiedy to angielskie Aston Martin i Lagonda zostały wykupione przez przemysłowca Sir Dawida Browna. Wyprodukowany kilkanaście miesięcy później DB1 (DB to skrót od Dawid Brown) zapoczątkował serię samochodów znanych na całym świecie (pojazd DB5 miał

w filmie Goldfinger agent 007). Drugą angielską firmą, zajmującą się produkcją męskich zabawek, jest Alfred Dunhill. Nie produkuje ona jednak jednego towaru,

który mógłby rozświecić i rozbawić. W sklepach możemy natomiast znaleźć wiele drobiazgów jak: męskie perfumy, męskie artykuły pielęgnacyjne, kolekcja galanterii skórzanej, okulary, zapalniczki, papierosy, elementy piśmiennicze oraz whisky i koniak.

Dyrektorzy firm szybko znaleźli wspólny temat i postanowili wyprodukować „męski samochód”. Nosi on nazwę Alfred Dunhill Aston Martin DB7.

Do produkcji wykorzystano klasyczny styl stosowany w modelach DB7. Pojazd posiada więc okrągłe światła osłonięte wspólną szybą i potężny spojler przedni, z wlotem powietrza w formie trapezu. Jak pierwowzory DB7, jest on produkowany ręcznie. Jednak już na pierwszy rzut oka widać, że model specjalny nie jest tradycyjnym aston martinem. Używany zazwyczaj kolor ciemnozielony zastąpiono kolorem srebrnym (taki, jaki znamy z zapalniczek). Ciemniejszymi elementami są więc tylko uszczelki drzwi i okien oraz przedni wlot powietrza. Różnica w stosunku do seryjnych modeli dotyczy także obręczy kół. W modelu Dunhill koła ze stopów lekkich metali, z charakterystycznie wciśniętymi szprychami, zostały wykonane na specjalne zamówienie.

Tak więc „męskie prezenty” pod choinkę mogą być zarówno miniaturami kolejek, akcesoriami stylizowanymi przez twórców samochodów, jak okulary, czy zegarki, ale też... kluczykami do ekstrawaganckiego sportowego wozu. O dostępność wszystkich „zabawek” zadbał producent.

A co my znajdziemy dzisiaj pod choinką? Aston Martina pewnie nie.

BOGUSŁAW KORZENIOWSKI

Krakowskie skrzyżowania

Wezeł gordyjski

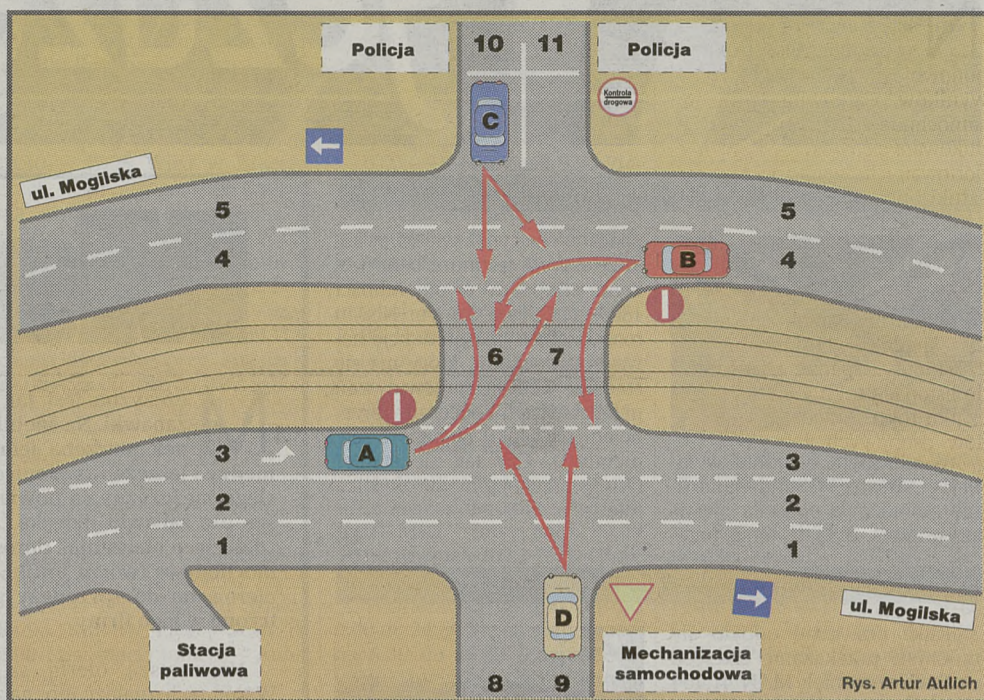
Dzisiaj zajmiemy się kolejną przełączką – tym razem na ul. Mogiłskiej przy Wojewódzkiej Komendzie Policji. Sądząc po kształtach – z obu stron wypukłych – jest to przełączka dwukierunkowa łącząca dwie jezdnie oraz dwie drogi dojazdowe; z jednej strony do policji, z drugiej strony do stacji paliwowej oraz serwisów samochodowych. Nawet dla doświadczonych kierowców jest to prawdziwy węzeł gordyjski.

Największy problem pojawia się, gdy w miejscu pokazanym na rysunku znajdują się w tym samym czasie cztery pojazdy o zamiarach jazdy w różnych kierunkach.

Zgodnie z art. 2.10. kodeksu drogowego miejsca tego nie można uznać za skrzyżowanie, gdyż wymienione drogi są dojazdowymi do obiektów przydrożnych i dlatego tor jazdy przez pas rozdzielający jest dowolny. Wszystkie cztery pojazdy mogłyby zająć miejsca 6. lub 7. na przełączce, gdyby nie przepis art. 2.6.4 KD – który zabrania zawracania: „w warunkach, w których mogłoby to zagrozić bezpieczeństwu ruchu na drodze lub ruch ten utrudnić”. Przepis ten wytycza bezkolizyjny tor jazdy dla pojazdów A i B.

Ponieważ omawiana przełączka służy tylko do zawracania, ruch odbywa się przy lewym krawężniku pasa rozdzielającego. W tym przypadku pojazd A winien wjechać na pas 6, a pojazd B na pas 7. Pojazdy C i D wyjeżdżające z dróg dojazdowych do obiektów są włączającymi się do ruchu, dlatego też muszą dopasować swój tor jazdy do drogi, na którą wjeżdżają, ustępując pierwszeństwa innym pojazdom (art. 17.1. KD.). Tak więc pojazd C wjeżdża na pas 7, a pojazd D na pas 6., pojazd A z pasa 6. na pas 11., a pojazd B z pasa 7. na 8.

Aby stworzyć jasny i czytelny przejazd dla wszystkich pojazdów, należałoby namalować

Rys. Artur Aulich

odpowiednie linie na pasie rozdzielającym, które kierowałyby pojazdy na odpowiednie pasy ruchu. Nie można bowiem dopuścić, aby pojazdy poruszały się po tym samym pasie w przeciwnych kierunkach. Tak więc pojazd A i D, nie może wjechać na pas 7., a pojazd B i C na pas 6.

Oto propozycje rozwiązania ruchu na omawianej przełączce:

1 – rozdzielić przeciwne kierunki ruchu między pasem 6. a 7. „linią krawężniową” P-7b.

2 – namalować linię P-3 „jednostronnie przekraczalną” na przedłużeniu krawężników pasa rozdzielającego przy wlocie i wylocie pasa 6. i 7. od linii P-7b rozdzielającej te pasy, ograniczając tym samym wjazd na poszczególne pasy (aby pojazd B i C mógł wjechać tylko na pas 7., a pojazd A i D tylko na pas 6.).

3 – przed wjazdem na torowisko tramwajowe namalować linię P-14 – miejsce warunkowego zatrzymania.

Takie lamigłówki dla kierowców spotkać można w wielu miejscach naszego miasta. Nieprecyzyjne oznaczenia powodują korki, stres i kolizje. Czy można tego uniknąć? Na pewno tak,

o ile, rzecz jasna, władze wezmą sobie za cel poprawę oznaczeń kontrowersyjnych rozwiązań komunikacyjnych.

TADEUSZ SZEWCZYK
„LUZ”

Czy wiesz, że...

... 10 stycznia w Warszawie odbędzie się uroczysta premiera nowej wersji fiata palio weekend. Pojazd ten produkowany będzie w Tychach. Z linii montażowej tamtejszych zakładów znika zaś siena, czyli czterodrzwiowa odmiana „światowego” fiata. Jej produkcja przeniesiona została do Turcji.

...Renault wzbogaca gamę wersji laguny II turbo diesel o nowy silnik 2.2 dCi 150 KM. Pojazd ten w wersji limuzyna i kombi 2.2 dCi będzie wprowadzony do sprzedaży na początku przyszłego roku.

...czterokrotny mistrz świata w wyścigach motocyklowych serii Superbike, Carl Fogarty ma zamiar przenieść się z dwóch na cztery koła. Brytyjczyk zapisał się bowiem na listę chętnych do zakupu limitowanej wersji kabrioletu Jaguara XKR 100. 36-letniego Fogarty do luksusowego samochodu sportowego przekonał nie kto inny, jak kierowca Formuły 1, Eddie Irvine.

(JUR)

Autoryzowany Dealer Fiat, Lancia, Alfa Romeo

Viamot Ltd.

Dbamy o Ciebie!

ISO 9001:2000

NAJWIĘKSZY DEALER GRUPY FIATA W MAŁOPOLSCE

ŚWIĄTECZNA WYPRZEDAŻ OSTATNIE EGZEMPLARZE !!!

Wybrane modele z oferty:

Seicento (3 sztuki) → upust do **3 700 zł**

Punto (3 sztuki) → upust do **5 000 zł**

Punto van (3 sztuki) → upust do **7 000 zł**

Bravo (1 sztuka) → upust do **14 140 zł**

Brava (4 sztuki) → upust do **13 800 zł**

Uno (4 sztuki) → upust do **3 000 zł**

Ducato (4 sztuki) → upust do **22 640 zł**

Zapytaj też o inne modele!
Ilość aut objętych promocją ograniczona.

Kraków, ul. Zakopiańska 288, tel. 012/ 269-12-26
www.viamot.com.pl

Wszystkim Naszym Klientom życzymy
zdrowych i spokojnych Świąt Bożego Narodzenia
oraz wszelkiej pomyślności i bezpiecznej jazdy w Nowym Roku

InterAuto

Autoryzowany Dealer Skody
Kraków, ul. Kocmyrzowska 1A
Salon tel. 644-73-43
Serwis tel. 644-08-86
Kredyty, Leasing tel. 685-51-55
24 h Assistance (0604) 58-40-80

POLMOZBYT

KRAKÓW S.A.

Jada, jada Święta...

Lanos

Taniej
nawet
11 000 zł

Matiz

Taniej
nawet
8 500 zł

Kraków: al. Pokoju 81 tel. 648 17 72, ul. Wielicka 119 tel. 655 04 74
ul. Radzikowskiego 4 tel. 637 35 33, al. 29 Listopada 90 tel. 415 72 38
Myślenice tel. 272 14 32, Nowy Sącz tel. 442 91 11
Rabka Zabornia tel. 267 98 83, Gorlice tel. 352 05 15

DAEWOO
AUTORYZOWANY
SERWIS

Stanisław
Grzybek

Kraków, ul. Przewóz 34a
653-21-53

TUI JUŻ
W KRAKOWIE

* narty
* imprezy lotnicze
* ubezpieczenia

TUI CENTRUM PODRÓŻY
Kraków, ul. św. Marka 11a, tel. 431-15-53

Jedź z...

Sprzedaż samochodów

W Polsce spada, w Europie rośnie!

Niestety, pomimo niewielkiego wzrostu sprzedaży w październiku, listopad ponownie przyniósł pogorszenie wyników. Całkowita sprzedaż samochodów, zarówno wyprodukowanych w kraju, jak i importowanych, wyniosła 21 464 sztuki i była niższa w stosunku do października o ponad 9%. Porównanie sprzedaży listopadowej z listopadem 2000 roku jest jeszcze bardziej niekorzystne. Według firmy Samar, zanotowany spadek wyniósł ponad 27% (56,24% spadku w stosunku do listopada roku 1999). Od początku roku sprzedaż samochodów osobowych zamknęła się liczbą 307 902 sztuk, o 143 373 mniej (-31,77%) w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. Zanotowany spadek jest ponaddwukrotnie wyższy niż spadek sprzedaży samochodów w Europie Zachodniej. W porównaniu z rokiem 1999, rekordowym pod względem sprzedaży, sprzedaż samochodów osobowych w Polsce, zmniejszyła się o prawie 47%.

Przygotowana właśnie prognoza sprzedaży wskazuje, iż do końca roku nie należy spodziewać się żadnej poprawy. Wprost przeciwnie, sprzedaż samochodów w grudniu może nie przekroczyć 20 tysięcy sztuk. Byłby to więc najgorszy wynik w ciągu ostatnich 6 lat. Sprzedaż na podobnym poziomie zanotowano w listopadzie roku 1995. Obserwowany spadek bezpośrednio wpływa na pomniejszenie dochodów budżetu państwa. Zgodnie z ostatnimi szacunkami przygotowanymi na podstawie detalicznych cen cennikowych, w okresie styczeń - listopad 2001, w stosunku do analogicznego okresu roku 2000, dochody te spadły o prawie 19%, czyli 758 milionów złotych. Poniesione straty nie wynikają jedynie z malejących wpływów z tytułu podatku VAT, ale także mniejszych o 10% dochodów z akcyzy. Całkowity dochód budżetu na koniec listopada bieżącego roku wyniósł niecałe 3,27 miliarda złotych, w tym z podatku VAT - 2 509 mln zł i z podatku akcyzowego - 760 mln złotych.

Całkowita sprzedaż samochodów wyprodukowanych w kraju w okresie styczeń - listopad 2001 wyniosła 132 610 sztuk. W stosunku do wyników zanotowanych w analo-

gicznym okresie roku ubiegłego zmniejszyła się ona o 144 233 samochody.

Przyczyn załamania się sprzedaży produktów krajowych jest wiele. Wydaje się jednak, że dziś najważniejszym z nich jest sytuacja polskiej gospodarki. Rosnące bezrobocie, wybrane metody łatania dziury

ekonomicznej. Rosnąca sprzedaż nie zawsze oznacza zyski. Czasem jest ona jedynie wynikiem wysokich nakładów poniesionych na promocje, których jedynym celem jest minimalizacja potencjalnych strat w przyszłości. Niemniej jednak, w porównaniu z rokiem ubiegłym, sprzedaż wszystkich samochodów

nia ósmej pozycji listy rankingowej, dystans dzielący Polskę od Belgii, zajmującej pozycję siódmą, z miesiąca na miesiąc powiększa się, natomiast od Szwajcarii, zajmującej pozycję dziewiątą, gwałtownie się zmniejsza. Aktualnie, Polska jest jedynym dużym krajem w Europie o tak wysokim poziomie spadku.

Fot. Jacek Jurecki

budżetowej wpływają wysoce negatywnie na psychikę potencjalnych nabywców, przyczyniając się do oddalenia decyzji o zakupie pojazdów w nieokreślonej przyszłości. Nie bez znaczenia na pogorszenie wyników sprzedaży samochodów wyprodukowanych w Polsce był - i niezmiennie jest - sukcesywny wzrost importu zdecydowanie tańszych samochodów używanych. Nie zauważono również bezpośredniego przełożenia obniżki stóp procentowych na oprocentowanie kredytów, które wciąż są kredytami bardzo drogimi. Poza czynnikami wymienionymi powyżej, należy również wspomnieć o spadku, w wyniku zmniejszających się cel, konkurencyjności samochodów wyprodukowanych w kraju, wysokiej stawce podatku akcyzowego oraz kłopotach finansowych Daewoo-FSO, związanych z problemami koncernu.

Z punktu widzenia rynku, sytuacja importerów wygląda zdecydowanie lepiej, chociaż i w tym przypadku wielu z nich znajduje się na skraju zapaści

importowanych wzrosła o 0,5%. Ich udział w całości sprzedaży na rynku polskim, w okresie 11 miesięcy bieżącego roku, wzrósł do 57%. W analogicznym okresie roku ubiegłego udział ten wynosił 38,65%.

Całkowita sprzedaż samochodów importowanych w ciągu 11 miesięcy bieżącego roku zamknęła się liczbą 175 292 sztuk i była wyższa od sprzedaży producentów krajowych o ponad 32%. Na poprawę pozycji importerów złożyło się wiele czynników, w tym zmniejszające się stawki celne na import pojazdów z krajów Unii Europejskiej, wspomniane już wcześniej prowadzone (bardzo kosztowne) akcje promocyjne, oferta skierowana do klienta bardziej zasobnego, informacje o możliwych podwyżkach cen z tytułu wprowadzenia w przyszłym roku podatku importowego oraz mniejsza wrażliwość na rosnący import samochodów używanych.

Aktualny rozwój sytuacji stawia Polskę w czołówce krajów notujących największy spadek sprzedaży. Pomimo utrzymywa-

W przeciwieństwie do wyników notowanych w naszym kraju, całkowita sprzedaż samochodów osobowych w Europie wzrosła. Wielkość spadku sprzedaży nie jest jedynym elementem, która wyróżnia Polskę spośród krajów europejskich. Biorąc pod uwagę sprzedaż samochodów na 1000 mieszkańców, Polska znajduje się również na ostatniej pozycji.

Jeżeli od początku roku do końca listopada sprzedano w Polsce tylko 8 samochodów na 1000 mieszkańców, to w Czechach liczba ta wyniosła 14 samochodów na 1000 mieszkańców. Sprzedaż samochodów w Hiszpanii, kraju porównywalnego do Polski pod względem potencjału (podobna liczba mieszkańców), zamknęła się na koniec października liczbą 34 samochodów sprzedanych na 1000 mieszkańców. Średni poziom sprzedaży samochodów w Europie, bez uwzględnienia rynku polskiego i czeskiego, wynosi obecnie 36 samochodów na 1000 mieszkańców.

Corsa

Przelotne opady cen

Już od 32.650 zł.

Możliwość homologacji ciężarowej.

Cena netto już od 28073 zł

Euromarket®

KRAKÓW, al. Jana Pawła II 43,
tel. (012) 649-90-90,
fax (012) 649-65-66,

KRAKÓW, ul. Jasnogórska 1,
tel. (012) 293-20-00,
fax (012) 293-20-10,
www.euromarket.com.pl,
e-mail: eurom@euromarket.com.pl

Zdrowych, spokojnych, radosnych
Świąt Bożego Narodzenia
życzy **Euromarket®**

**SALONY PEUGEOT
NAŁADOWANE PROMOCJAMI!**

Elektryzująca Oferta Peugeot zrobi na Tobie
piorunujące wrażenie. Zapraszamy do salonu!

PEUGEOT. ZAPROJEKTOWANY, BY CIESZYĆ.

PEUGEOT

AZMOT Kraków, al. Pokoju 78,

tel.: salon 642 07 42, 642 07 43,

sklep 642 06 64, serwis 642 06 74

**SALONY PEUGEOT
NAŁADOWANE PROMOCJAMI!**

Elektryzująca Oferta Peugeot zrobi na Tobie
piorunujące wrażenie. Zapraszamy do salonu!

PEUGEOT. ZAPROJEKTOWANY, BY CIESZYĆ.

PEUGEOT

**ANTONIAK - autoryzowany dealer
WIELICZKA ul. Czarnochowska 19, tel. (12) 278 13 30
SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW, CZĘŚCI ZAMIENNYCH, AKCESORIÓW
SERWIS MECHANICZNO-BLACHARSKO-LAKIERNICZY
POMOC DROGOWA 24H 0605 346 786
Przyjmujemy w rozliczeniu samochody używane**

2300 kredyt

autokredyt

kwota kredytu np. 10.000 zł → miesięczna rata od 145,00 zł

- kredyty do 100% wartości pojazdu
- oprocentowanie od 5,9%
- okres kredytowania do 8 lat
- atrakcyjny pakiet ubezpieczeń
- uproszczona procedura

kredyt hipoteczny

kwota kredytu np. 50.000 zł → miesięczna rata od 300,00 zł

DGF infolinia*: 0801-641-145

KRAKÓW, ul. Basztowa 3/3 tel. (012) 292-03-09, 292-03-08, tel./fax 292-08-80
Wieliczka, ul. Kilińskiego 3 tel. (012) 291-33-44 lub 55

• stawka za min. połączenia: 29 gr + 22% vat

KOMUNIKAT FIAT

W samochodach Fiat Punto wyprodukowanych w latach 93/ 94/ 95 zachodzi potrzeba skontrolowania stanu przewodów hamulcowych.

W związku z tym zapraszamy właścicieli w/w samochodów na bezpłatny przegląd i w razie konieczności bezpłatną wymianę przewodów.

Prosimy o wcześniejsze telefoniczne lub osobiste uzgodnienie terminu przeglądu.

Viamot Ltd.

Kraków, ul. Zakopiańska 288, tel. (12) 269 12 26 w. 102, 104, 106

CIVIC taniej!

HONDA CAR PARTNER

SALON os. Niepodległości 1 (Gen. Andersa), tel. (012) 647-67-22
SERWIS ul. Ks. Piłjarów 10 (Bora Komorowskiego), tel. (012) 413-02-22

Tylko 326 PLN miesięcznie*

VOLKSWAGEN BANK POLSKA
Bezpośredni w kontaktach

Seat Ibiza

Bezpiecznych Świąt Bożego Narodzenia
i szerokiej drogi w Nowym Roku 2002
życzy swoim Klientom

Auto-Centrum Kaczmarczyk S.A.
autoryzowany dealer seat

cena samochodu: 32 990 PLN
wkład własny: 16 995 PLN
okres kredytu 72 miesiące

Seat Kredyt

* kredyt denominowany w EURO (1 EURO=3,8 PLN)

Auto-Centrum Kaczmarczyk S.A.

SALON → SKLEP → SERWIS → SAMOCHODY UŻYWANE

30-663 Kraków, ul. Wielicka 193, tel. (012) 658 66 60, 658 97 57, www.ack-seat.com.pl

Gładyszek

Pełna oferta części i akcesoriów

Hurtownia Motoryzacyjna

BOSCH

Części Samochodowe

NOWOŚĆ

- ▶ Świece zapłonowe • Super Plus
- ▶ Akumulatory • SILVER
- ▶ Wycieraczki • TWIN

Gładyszek Bosch-Service
ul. Bora Komorowskiego 11
31-476 Kraków
tel. 411-56-58, 637-90-04
fax 412-99-89
e-mail: gladyszek@gladyszek.com.pl

SUZUKI ISUZU

SERWIS SAMOCHODÓW AMERYKAŃSKICH

Zdrowych i radosnych Świąt oraz szczęśliwego Nowego Roku
życzy

AUTO SALON ANDRZEJ KRAWIEC

30-428 Kraków, ul. Zdunów 20, tel. 012/ 269-15-50, 266 77-88

TUI

JUŻ
W KRAKOWIE

* narty
* imprezy lotnicze
* ubezpieczenia

TUI CENTRUM PODRÓŻY
Kraków, ul. św. Marka 11a, tel. 431-15-53

Wszyscy chcemy, aby nasz samochód wyglądał ładnie. Ładnie to znaczy czysto. Samochód czysty to samochód umyty, mycie zaś to czynność odrobinę kłopotliwa, bo zajmująca dużo czasu i... mokra, ale, według wielu z nas, banalnie prosta. Czy zawsze?

W zimie, kiedy trzaska mróz, mycie samochodu staje się prawdziwą udręką. Zamrażająca natychmiast woda nie ułatwia zadania, a nawet wręcz uniemożliwia je. Najlepiej zatem oddać w takiej sytuacji samochód do mycia w ręce wykwalifikowanych pracowników myjni. Jeśli jednak będziemy się upierać przy swoim i podejmiemy próbę własnoręcznego umycia auta, nie zapomnijmy tuż po zakończeniu tej czynności przedmuchać zamków drzwi i bagażnika, bowiem woda, która dostała się do nich, zamrażnie i będziemy mieli olbrzymie kłopoty z otwarciem

Jak myć?

i zamknięciem naszego pojazdu.

Mycie samochodu latem też nie należy do czynności całkiem prostych. Bardzo ważne jest wybranie odpowiedniego narzędzia.

Spośród trzech możliwości: szmata, gąbka, szczotka, fachowcy zalecają wybór tej ostatniej. Do szmaty i gąbki, choć to wygodne i poręczne narzędzia, dostają się drobiny piasku i zabrudzeń. Jeśli zechcemy usunąć szczególnie oporne zabrudzenia i włożyć w proces mycia więcej siły, wówczas owe drobiny uaktywnią się i będą skutecznie rysować lakier na karoserii naszego samochodu. Szczotka, którą zawsze łatwiej spu-

kać wodą, jest wolna od tej wady.

A skoro o wodzie mowa, warto pamiętać o tym, że najlepszym sposobem na uniknięcie rys podczas mycia jest stosowanie jak największej jej ilości. Szczytem luksusu będzie urządzenie działające pod ciśnieniem. Wówczas doskonale wypłucze ono wszystkie twarde drobiny brudu i zabezpieczy lakier przed zarysowaniem. Szczotka powinna być wykonana z tworzywa sztucznego o średniej twardości.

Okazuje się, że powierzanie mycia samochodu wyspecjalizowanym myjniom też nie zawsze wychodzi lakierowi na dobre. Często zdarza się tak, że i tutaj pracownicy posługują się nieodpowiednimi narzędziami, zadając „rany” powłoce lakieru. Kto wie zatem, czy najlepszym wyjściem nie jest mycie własnoręczne z zastosowaniem podanych przez nas uwag?

MYS

Ci, których nie stać na drogi samochód segmentu C, a chcieliby nabyć w jego obrębie auto tanie i w miarę atrakcyjne, kupują lanos. Tym chyba tłumaczyć należy olbrzymią popularność koreańskiego samochodu, który w nie tak odległych przecież czasach prosperity polskiego rynku samochodowego zrobił w naszym kraju prawdziwą furorę. Zresztą do dziś lanos kupowany jest przez Polaków jako samochód praktyczny i atrakcyjny cenowo. Spośród wielu odmian tego popularnego auta do cotygodniowego testu wybraliśmy jedną z najtańszych jego wersji w pięciodrzwiowym nadwoziu typu hatchback.

Czarne zderzaki oraz brak (poza immobiliserem) wyposażenia seryjnego od razu wskazują na fakt, że testowany przez nas lanos to samochód tani. Mimo braku wygód w postaci elektrycznie podnoszonych szyb czy wspomaganie układu kierowniczego, kierujący oraz podróżujący lanosem pasażerowie będą czuć się przyjaźnie w kokpicie auta. Cztery dorosłe osoby znajdą tu wystarczająco dużo miejsca do tego, aby nie stwarzać tłoku. Czy będą czuć się jednak bezpieczne (brak poduszki), to już inna sprawa.

Fotel kierowcy, niestety, regulowany tylko w jednej (podobnie zresztą jak oparcie) płaszczyźnie poziomej, ale za to wygodny. Trochę słaba widoczność do tyłu spowodowana taką a nie inną konstrukcją tylnego słupka oraz stosunkowo małą płaszczyzną szyby. Tablica przyrządów lanosa nie jest może szczytem osiągnięć sztuki stylizacyjnej, ale trudno odmówić jej cech funkcjonalności.

Pod maską opisywanego modelu zamontowano mały, benzynowy silnik o pojemności skokowej 1349 cm sześć., maksymalnej mocy 75 KM przy 5400 obr./min oraz maksymalnym momencie obrotowym 115 Nm przy 3400 obr./min. Jednostka ta pozwala na osiągnięcie prędkości od 0 do 100 km/godz. w czasie 15 sekund oraz rozwinięcie prędkości maksymalnej 166 km/godz. Średnie zużycie paliwa przez opisywany silnik wynosi 7,9 litra na sto.

MYS

Zdjęcia: autor

Rywal dla lanosa poszukamy tym razem w obszarze pojazdów koreańskich.

Nie pozbawione sensu będzie porównanie go z obecnymi na polskim rynku: hyundaiem accentem oraz z kia rio.

Pięciodrzwiowy accent 1.3 GL to samochód, podobnie jak lanos, pozbawiony bogatego wyposażenia seryjnego. Kia rio 1.3 RS standardowo posiada: wspomaganie układu kierowniczego i poduszkę powietrzną.

	LANOS	ACCENT	RIO
wymiary	4074/1678/1432	4200/1670/1395	4215/1675/1440
masa	1015	935	944
silnik	1349	1341	1343
moc	75/5400	85/5500	75/5400
moment	115/3400	115/3000	113/3000
0-100/g	15	14,7	14,3
cena	32 800	36 740	31 000

Różne

KUCHARZY zatrudni

nowo otwierany hotel NOVOTEL KRAKÓW CENTRUM.

Wymagania: wykształcenie gastronomiczne, znajomość pracy na kuchni zimnej i gorącej, minimum 1 rok doświadczenia na ww. stanowisku. Minimum podstawowa znajomość języka angielskiego.

Prosimy o pilne przesłanie aplikacji (CV, list motywacyjny, zdjęcie) na numer faksu (22) 620-10-14 lub adres: hotel Mercure - Dział Personalny, al. Jana Pawła II 22, 00-133 Warszawa. Nr ref. K/TN/MZ.

9827601

PREFABET KRAKÓW

Przedsiębiorstwo Przemysłu Betonów

PREFABET KRAKÓW

składa najlepsze

życzenia świąteczne i noworoczne

wszystkim swoim Klientom i Partnerom Handlowym.

Zapraszamy do naszego Biura Handlowego przy ul. Centralnej 53 w Krakowie, tel. (012) 292-52-32

8891901

FABRYKA STOLARKI PCV I ALUMINIUM OKNOPLAN

OKNA PCV

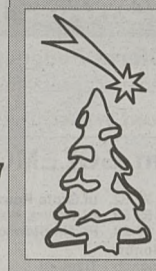
OKNO ZABUDOWY BALKONÓW
aluminiowe - przesuwne aluplast

PRODUKCJA: ul. Chałupnika 4
tel./fax (012) 417 24 88

SALON SPRZEDAŻY:

Pl. Braci Dudzińskich 2a
Dworzec PKP - PŁASZÓW
tel. (012) 655 03 09 od 9-17
tel. (012) 644 13 63

OSTATNIE DNI
ULGI BUDOWLANEJ

RABATY

W
GRUDNIU
MONTAŻ
GRATIS !!!

Bezpłatnie: pomiar, transport

POSZUKUJEMY PARTNERÓW HANDLOWYCH

7419301

PKS w Rzeszowie S.A.

z przyjemnością informuje o uruchomieniu z dniem 12 grudnia 2001 r. linii komunikacji pasażerskiej z Sanoka do Orleanu przez Metz Reims i Paryż, prowadzonej w kooperacji z firmą INTERCARS.

Wszelkie szczegółowe informacje można uzyskać w Biurze EUROBUS - Dworzec PKS w Rzeszowie (tel. 85 26 498, fax 85 24 389).

Zapraszamy do korzystania z naszych usług.

DZIENNIK POLSKI

Największa gazeta codzienna Małopolski, przygotowuje na

12 stycznia 2002 r.

kolorowy informator turystyczny

FERIE ZIMOWE

dla osób poszukujących miejsc noclegowych i ofert wypoczynku zimowego

Wszystkich zainteresowanych reklamą prosimy o kontakt pod nr. tel. (012) 619-91-87, fax (012) 619-91-84.

DZIENNIK POLSKI

3 stycznia 2002 r.

w "Dzienniku Rodzinnym"

dodatek

MOJE

HOBBY

poświęcony różnym rodzajom hobby, od kolekcjonerstwa po sport.

Szczegółowe informacje pod nr. tel. (012) 619-91-78.

Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum zaprasza do składania ofert w

PRZETARGU NIEOGRANICZONYM

na dostawę wraz z montażem stołów stacjonarnych z powierzchniami zalewowymi i automatycznym nawadnianiem w Wydziale Farmaceutycznym UJ CM w Krakowie przy ul. Medycznej 9.

Szczegółowy opis przygotowania oferty oraz wymagania zamawiającego zawiera Informacja dla oferentów, którą można otrzymać w siedzibie Pionu Technicznego UJ CM w Krakowie przy ul. Kopernika 19e, w pok. nr 11, w godz. 7.30-14.00.

Osoba upoważniona do udzielania informacji jest mgr inż. Mieczysław Galus, Sekcja Inwestycji Pionu Technicznego UJ CM - Kraków, ul. Kopernika 19e, tel. 421-41-86 w godz. 7.30-11.00.

Oferty należy składać w zaklejonych kopertach w Sekcji Zamówień Publicznych UJ CM Kraków, ul. Kopernika 19e, w terminie do dnia 14.01.2002 r. do godz. 10.00. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 14.01.2002 r. w Pionie Technicznym UJ CM przy Kopernika 19e o godz. 10.30. Termin realizacji - 4 tygodnie od daty zawarcia umowy.

Postępowanie będzie prowadzone z zastosowaniem preferencji krajowych. W przetargu mogą wziąć udział oferenci nie wykluczeni na podstawie art. 22 Ustawy o zamówieniach publicznych oraz spełniający warunki zawarte w Informacji dla oferentów. Oplata za dokumenty przetargowe: 10 zł brutto.

9868201

Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum zaprasza do składania ofert w

PRZETARGU NIEOGRANICZONYM

z zastosowaniem preferencji krajowych na sprzedaż paliwa do samochodów zamawiającego.

Szczegółowy opis przygotowania oferty oraz wymagania zamawiającego zawiera Informacja dla oferentów, którą można otrzymać w siedzibie Pionu Technicznego UJ CM w Krakowie przy ul. Kopernika 19e, w pok. nr 11, w godz. 7.30-14.00.

Osoba upoważniona do udzielania informacji jest kierownik DZE UJ CM - Ryszard Powiadacz, Pion Techniczny UJ CM - Kraków, ul. Kopernika 19e, pok. 6, tel. 421-41-85 w godz. 8.00-14.00.

Oferty należy składać w zaklejonych kopertach w Sekcji Zamówień Publicznych UJ CM Kraków, ul. Kopernika 19e, pok. nr 11, w terminie do dnia 11.01.2002 r. do godz. 10.00.

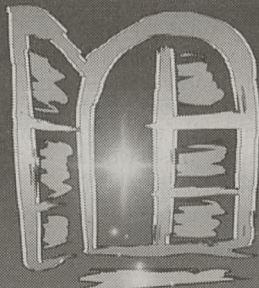
Otwarcie ofert nastąpi w dniu 11.01.2002 r. w Pionie Technicznym UJ CM przy Kopernika 19e, pok. nr 11, o godz. 10.30.

9870801

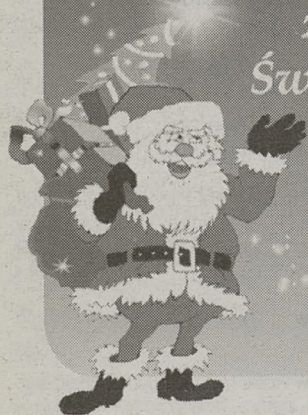
30-392 Kraków
ul. Czerwone Maki 65
tel:(012) 264-24-15
(012) 264-24-16
www.inter-bud.home.pl

INTER-BUD

OKNA PCV
i aluminium

Życzymy
wszystkim swoim klientom
zdrowych i wesołych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz szczęśliwego
Nowego Roku 2002

9436601

JAGIELLONIA

BIURO PODRÓŻY „DZIENNIKA POLSKIEGO”

BILETY
LOTNICZE

IMPREZY
TURYSTYCZNE

Kraków, ul. Wiślna 2,
tel. 422-03-45, 411-22-88

Spółdzielnia Mieszkaniowa Mistrzejowice Północ w Krakowie, os. Bohaterów Września 26

ogłasza

PISEMNY, OFERTOWY PRZETARG

na najem lokali użytkowych usytuowanych w os. Bohaterów Września nr 59, o powierzchni użytkowej: 35,30 m² - cena wywoławcza 8,00 zł/m² oraz Bohaterów Września nr 25, o pow. użytkowej: 15,50 m² - cena wywoławcza 4,00 zł/m².

Oferty pisemne należy składać w opisanych i zamkniętych kopertach w sekretariacie spółdzielni do dnia 3.01.2002 r. Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w dniu 4.01.2002 r. o godz. 10.00 w siedzibie spółdzielni.

Wadium w wysokości 300 zł należy wpłacić w kasie spółdzielni do dnia 3.01.2002 r.

Lokale można oglądać w dniu 3.01.2002 r. o godz. 13.00 - zbiórka zainteresowanych przed kasą spółdzielni.

Spółdzielnia zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta oraz unieważnienia przetargu bez podania przyczyny. Szerszych informacji można zasięgnąć pod nr telefonu: 648-23-19.

9864301

Gwiazdka we własnym mieszkaniu

nowe osiedla mieszkań własnościowych i dziedzicznych

tel. 012/619 75 57, 619 75 58

NAFTO-ACTIV
INVESTMENT

www.naftoactiv.com.pl www.tbspoludnie.pl

Towarzystwo Budownictwa Społecznego

POŁUDNIE

Różne

FHU Szron-Service
**URZĄDZENIA CHŁODNICZE
DLA SKLEPÓW I GASTRONOMII**
Kraków, ul. Długa 44, tel./fax (012) 634-59-48, tel. 623-75-05
Nowy Sącz, ul. Zdrojowa 32, tel. (018) 441-34-29

PANELE
podłogowe na HDF gr. 8 mm, klejone i uni-click
SUPER OKAZJA
15 zł/m²
ul. Igołomska 30, 31-983 Kraków od 7:30 do 15:30 tel. (012) 425 92 20

oknokrak sp. z o.o.
systemy okienne PCV i ALU
Centrala: Kraków, ul. Polonijna 1, tel./fax (012) 659 13 30
szyba K 1,1, okucie antywłamaniowe, mikrouchyl, transport, pomiar
GRATIS aluplast
poszukujemy przedstawicieli handlowych

NOWY PROFIL IDEAL 2000 „RONDO”
• Kraków, ul. Dauna 20, tel. (012) 655 74 64
• Zakopane, ul. Sienkiewicza 22, tel. (018) 20 637 18
• Szafłary, ul. Zakopiańska 18, tel. (018) 27 549 87

RATY
Duże upusty cenowe

Turystyka

AGENCJA TURYSTYCZNA ARION Sp. z o.o.
Członek Polskiej i Krakowskiej Izby Turystyki
FERIE ZIMOWE
OBOZY NARCIARSKO-SNOWBOARDOWE:
Włochy, Austria, Słowacja, Zakopane - ceny od 510 zł
ZIMOWISKA DLA DZIECI:
Murzasichle, Muszyna, Żegiestów - ceny od 485 zł
Zadzwoń po bezpłatny katalog !!!
Kraków, ul. Karmelicka 32 tel. 632 01 50, 632 83 68
www.arion.pl, e-mail: arion@arion.pl

Naszym obecnym i przyszłym Klientom składamy szczerze życzenia wszelkiego dobra na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia. Niech te dni będą pełne pokoju i ciepła, a rodzinna i serdeczna atmosfera niech napelni serca radością i nadzieją.

Nordea Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie „Nordea”

• Biuro Obsługi Klientów przy HTS S.A., Bud. „S”, klatka „A”, pok. 112, tel. 642-25-63 lub wew. HTS 48-83
• Oddział Kraków, ul. Morawskiego 12/3, tel. 422-03-60

Atrakcyjny Sylwester w pięciu Słowackich miejscowościach
SYLWESTER 2001/2002
BAL SYLWESTROWY
Hotel, skibus, baseny termalne

Ferie - obozy młodzieżowe
Słowacja, Austria, Włochy
Hotel, skibus, ski - pass, baseny termalne

Kraków ul. J.Lea 17
BIURO PODRÓŻY TEST-TOUR (012) 633-09-70 (012) 294-73-38

FERIE ZIMOWE 2002
OBOZY NARCIARSKO-SNOWBOARDOWE

WŁOCHY
Piancavallo - 1080 zł
AUSTRIA
Neuberg (z karnetem) - 1150 zł
Saalbach-Hinterglemm - 1200 zł
Ramlingstein - 1100 zł
SŁOWACJA
Krpacovo - 620 zł
Rużomberok - 630 zł
Jasenska Dolina - 630 zł
POLSKA
Krynica - 610 zł
Białka Tatrzańska - 610 zł
Bukowina Tatrzańska (dla dzieci) 560 zł

W cenie: wyżywienie, zakwaterowanie, transport, ubezpieczenie oraz kadra instruktorsko-wychowawcza
Harctur, ul. Karmelicka 31
tel/fax 012/634-00-11; 632-68-44; 633-93-29
www.harctur.krakow.pl

www.rainbowtours.pl
RAINBOW TOURS
11.01-20.01 - NARTY
AUTOKAR GRATIS

Bormio-Isolaccia app. Giacomelli **325 zł/os***
Livigno htl San Carlo*** HB, 1499 zł/os basen
Isolaccia htl Edelweis** HB 959 zł/os
Campitello di Fassa htl Agnello* HB 845 zł/os
Canazei htl Caminetto*** HB, basen 1599 zł/os

* w apartamencie 4/6-osobowym
Stradom 19, tel. 292 24 43
Krowoderska 24, tel. 633 55 11

Piwnica pod Ogródkiem zaprasza Szanownych Gości na **BAL SYLWESTROWY 2001/2002**

Mamy nadzieję, że te ostatnie chwile Starego Roku spędzone wspólnie, będą dla wszystkich miłym wspomnieniem w Nowym 2002 Roku.

POSTARAMY SIĘ, ABY DOBRA MUZYKA, MIŁA OBSŁUGA, PYSZNE MENU I STOSOWANIE ZAOPATKOWANE BARY ZAPEWNIŁY PAŃSTWU SZAMPANSKĄ ZABAWĘ DO BIAŁEGO RANA

CENA BILETU SYLWESTROWEGO 350 zł/para 350zł/para
W CENIE BILETU: 1 szampańskie na 2 osoby, zestawy wybranych alkoholi

Kraków, ul. Jagiellońska 6 tel. 292-07-63/64 fax 292-07-62

Obóz NARCIARSKO - TENISOWY SŁOWACJA RABAT 50 zł
19.01. - 28.01.2002

Zapisy - Agencja LOB - Piotr Kostuch
Hala tenisowa TOP SPIN - Libertów
tel. (012) 266-05-46, 0604-72-48-05, 0501-934-183

AKROPOL pon.-pt. 10-18 sobota 11-14
BIURO TURYSTYCZNE
30 - 504 Kraków, ul. Kalwaryjska 75
tel./fax (012) 423 51 77, 292 26 66

Radosnych Świąt Bożego Narodzenia sukcesów i pomyślności w Nowym Roku życzy **AKROPOL** BIURO TURYSTYCZNE

SYLWESTER!!!
WIEDŃ - ZNOJMO 29.12 - 01.01.2002
3 noclegi w hotelu, wyżywienie, autokar, Bal Sylwestrowy
Cena: 490zł + 1.200Kc

SŁOWACJA - ZUBEREC 26.12 - 02.01.2002
7 noclegów, wyżywienie, Bal Sylwestrowy
Cena: 499zł + 1.200Sk

B.T. "ANTAŁEK" Pl. Inwalidów 7, tel. 6332218, 4233838 www.antałek.pl

B.T. OLIMP ul. Zwierzyniecka 30
tel. (012) 423-08-51, 423-18-61
www.olimp-travel.pl

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia wszelkiego w życiu powodzenia zdrowia, szczęścia, pomyślności w każdym dniu wiele radości my zaś dla Was prezent mamy **LETNI KATALOG WAM PRZEDSTAWIAMY!!!** bo choć wkoło śniegu wiele, my już proponujemy „Słoneczne kąpiele”

Nasz prezent gwiazdkowy: **KATALOG OFERT TURYSTYCZNYCH WIOSNA-LATO-JESIEŃ 2002,**
Promocyjna sprzedaż już od 7.01.2002

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI S.A.
WARTA
ROK ZAŁOŻENIA 1920

Wszystkiego co najlepsze, rozmachu w marzeniach, odwagi w ich spełnianiu, satysfakcji i sukcesów!

życzy swoim Klientom **Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji "Warta" S.A.**
Oddział w Krakowie ul. Sienkiewicza 14

AKROPOL pon.-pt. 10-18 sobota 11-14
BIURO TURYSTYCZNE
30 - 504 Kraków, ul. Kalwaryjska 75
tel./fax (012) 423 51 77, 292 26 66

LAST MINUTE!
NARTY W AUSTRII
terminy: 15.02 - 24.02.02, 08.03 - 17.03.02
super cena 1090 zł
W cenie: hotel**** 150 m od wyciągów, sauna, łazienka, siłownia, wyż., lux autokar, ubezpieczenie, wycieczka do Salzburga, pilot, rezydent...

NARTY W DOŁOMITACH
terminy: 02.02 - 09.02.02, 16.02 - 23.02.02, 02.03 - 09.03.02
super cena 890 zł
W cenie: hotel****, wyżywienie, lux autokar, ubezpieczenie, taksy, pilot, rezydent...

JUŻ TERAZ PROMOCJA OFERT Z KATALOGU LATO 2002 minus 20%

JAGIELLONIA BIURO PODRÓŻY, BIENIĘKA POLSKIEGO

tel. (012) 422-03-45, (012) 411-22-88
KRAKÓW, ul. Wiślna 2

NARTY - dojazd własny
AUSTRIA • WŁOCHY • FRANCJA • SZWAJCARIA • SŁOWACJA • CZECHY

Imprezy lotnicze - Wyspy Kanaryjskie (Gran Canaria, Teneryfa), Tunezja, Egipt - z Warszawy, Dominikana, Kuba, Meksyk, Kenia, Sri Lanka, Tajlandia - z Warszawy z przesiadką w portach europejskich

TUI INTERHOME **Neckermann** **terra** **IATA**
BILETY LOTNICZE • BILETY PROMOWE

Różne

"ECO-DOM"

0-18 444-79-79
0606 09 15 49

By w Waszym domu

Zawsze było miło

By w Nowym Roku

Wszystko się spełniło

17501ns

www.zsm.pl

NOWE MIESZKANIA

ROZPOCZĘTA INWESTYCJA
na osiedlu
Górka Narodowa
ul. Kuźnicy
Kołatajowskiej 18F

*Wesołych Świąt
Bożego Narodzenia
i Szczęśliwego Nowego Roku
życzy ZSM*

ZWIĄZKOWA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA
30-347 Kraków, ul. Kapelanka 1A
Tel. 266 46 43, 266 62 40 PN.-PT. W GODZ. 8.00-17.00

9471001b

S.M. ZADWORZE

www.zadworze.krakow.pl

KUP W GRUDNIU 2001 r. ZAMIESZKAJ W I KW. 2002 r.
PEŁNA WŁASNOŚĆ, DUŻA ULGA, PREMIE Z KSIĄŻECZEK

Rozpoczęta budowa następnego budynku
- odbiór grudzień 2002

Do zasiedlenia natychmiast
ostatni domek jednorodzinny - osiedle Zadworze

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Szczęśliwego Nowego Roku
życzy SM „Zadworze”

ul. Chmieleniec 13, 12/294-82-82, 294-82-23
czynne pn.-pt. 7.00-17.00 sob. 10.00-15.00
ul. ks.W.Turka 5, 12/653-14-55, 653-13-78,
czynne pn.-pt. 9.00-15.00

Kampus UJ
os. Panorama
ul. Góla-Kowalczyka
ul. Kobierzyńska

NOWE MIESZKANIA
NOWE CENTRUM KRAKOWA

PANORAMA
OSIEDLE PRZY KAMPUSIE UJ

3467m²

9155001b

NIERUCHOMOŚCI
Firma "PROJEKT"

firmę sprzedam
lub współnika przyjmę
(zarejestrowany znak, nazwa,
kolor oraz zbiór)

tel. 429-19-42,
269-35-64

9868801

RYNNY ZA PÓŁ

DARMO!!

KUP DACHÓWKĘ, FIRMY
IBF, UNIBET, ROBEN,
DOSTANIESZ 50%
RABATU NA ANGIELSKIE
RYNNY POLYPIPE
F.H.U. "ARTBUD"
TEL (012) 373-30-18

9714201b

*Z okazji Świąt Bożego Narodzenia i nadchodzącego Nowego Roku
składamy serdeczne życzenia
zdrowia, sukcesów, radości w codziennym życiu
oraz tradycyjnego ciepła rodzinnego domu
dla wszystkich Klientów i Kontrahentów*

Zarząd i Pracownicy

BIEGONICE®

BIEGONICE - Nowy Sącz S.A.

33-310 Nowy Sącz, ul. H. Dobrzańskiego 14, tel. (018) 442-94-20, fax 442-95-85
www.biegonice.com.pl e-mail: biegonice@biegonice.com.pl

17601ns

2001

ostatnie mieszkania

Doskonała lokalizacja (tylko 1,5 km od Wawelu)
ul. Kapelanka - Rozdroże

odbior - grudzień 2002 r.

Pomoc w uzyskaniu kredytu

Budomat

2002

brak ulgi
mieszkaniowej

+7%
VAT

Zdrowych i spokojnych Świąt Bożego Narodzenia oraz wszelkiej pomyślności w Nowym Roku

3 x SUPER

**SUPER MAX *
SUPER CENA
SUPER TRANSPORT NA PLAC BUDOWY**

BIEGONICE

* Pustak Max kl. 15 Biegonice

Nowy Dom Juniors

- Gdów Baza Magazynowa tel. (012) 251 41 20/29, 0600 34 26 11
- Dobczyce, ul. Zarabie 35 A, tel. (012) 271 03 70-72, 0600 34 23 84

9733101

Gamar

FIRMA PRODUKCYJNO - USŁUGOWA

"GAMAR" Spółka z o.o.
38-300 Gorlice, ul. Biecka 30
tel. (018) 353 94 45, 353 94 48, 353 75 51

NASZYM SZANOWNYM KONTRAHENTOM I WSPÓLPRACOWNIKOM ŻYCZYMY RADOSNYCH PEŁNYCH RODZINNEGO CIEPŁA ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU.

ZARZĄD FPU "GAMAR"

17401ns

TECHNIKA GRZEWCZA I SANITARNA

PROMOGAZ KPIS

30-832 KRAKÓW (Centra) ul. Mierzeja Wiłłana 7
tel./fax (012) 653 15 02
www.promogaz.ik.com.pl, e-mail: promogaz@ik.com.pl

31-918 Kraków, os. Hutnicze 7, tel./fax (012) 644 73 12
31-217 Kraków, ul. Grażyny 4, tel./fax (012) 415 93 09
32-020 Wieliczka, ul. Grottera 32, tel./fax (012) 288 00 98

32-005 Niepotomice, ul. Bocheńska 18, tel./fax (012) 281 26 90
32-700 Bochnia, ul. Poniatowskiego 33, tel./fax (014) 611 10 60
33-100 Trąnowo, ul. Mościckiego 197, tel./fax (014) 625 33 80
34-400 Nowy Targ, ul. Ludziska 29, tel./fax (018) 264 62 07

KOCIOŁ JUNKERS
Z PAKIETEM GRZEWCZYM
w cenie od 4340 zł netto

W SKŁAD PAKIETU WCHODZI:

- Kocioł ZS 20-KE o mocy 8 - 20 kW lub kocioł ZSE 24-3 MFK o mocy 7,7 - 24,3 kW
- Zasobnik c.w.u. 125 l z czujnikami
- Dwa grzejniki płytowe Kermi: 11 kW - 600x1000 i 22 kW - 600x1000 z głowicami termostatecznymi
- Izolowane połączenie hydrauliczne kocioł zasobnik

Pytaj również w dobrych sklepach instalacyjnych i u renomowanych instalatorów

Własny serwis: tel. 416 20 25, 633 88 98, 416 36 60

GRUPA INSTAL-KONSORCJUM

7662301

MIESZKANIA
tak obniżamy ceny

Śródmieście, ul. Mogilska/Meissnera ~~2900 zł/m²~~ **2690 zł/m²**

Nowe Mistrzejowice ~~2650 zł/m²~~ **2490 zł/m²**

Dla mieszkań kupowanych w listopadzie i grudniu.

BUDOPOL Spółka z o.o. Biuro Sprzedaży Mieszkań
31-159 Kraków, Al. Słowackiego 39, tel./fax 633 33 89, 634 14 44 w. 292
www.budopol.pl e-mail: adams@budopol.krakow.pl

8996801

Producent: OKNOVID
Przegina Duchowna 258, (012) 280 45 74 (75)
Kraków, ul. Opolska 12, (012) 415 66 66 w. 123

okna PCV
27% rabatu
raty: 1 wpłata 0 zł!

9000201

Kasy fiskalne
drukkarki fiskalne metkownicy wagi, testery

ELLbis

materiały eksploatacyjne, serwis szkolenia raty

30-102 Kraków ul. Syrokomli 11a tel. (012) 427 26 92 tel./fax 421 33 86

4713201

TANIEJ NIE BĘDZIE JUŻ NIGDY!!
1999 ZŁ/M²

Cena gwarantowana!

Kraków, Krowodrza, ul. Kuźnicy Kołtątajowskiej

Zapraszamy!

Nowoczesne osiedle mieszkaniowe. Technologia tradycyjna. Czteropiętrowe budynki z windami!! Mieszkania od 31- 68m² Wspaniałe warunki kredytowe przygotowane przez BZ WBK S.A. specjalnie dla Klientów S.M. Salwator!!

Miesięczna rata za mieszkanie 35m² (pokój z kuchnią) - tylko 680 zł - płatna tylko przez 10 lat!

PRZEDSIĘBIORSTWO FAIR PLAY

Spółka Mieszkaniowa SALWATOR Sp. z o.o.
Kraków, ul. Długa 17 (Pasaż, III piętro) tel. (0 12) 634 22 65

aw WISNIEWSKI

Staropolskim zwyczajem składamy wszystkim Klientom Firmy życzenia Zdrowych i pogodnych Świąt Bożego Narodzenia, a w 2002 roku:

"... Żeby Wam się dostatnie wiodło i zdrowie dopisało, Żeby radość i pomyślność Was nie opuszczały, Żeby w Waszej „kasie” pieniądze przybywało, A nasze bramy zawsze sprawnie działały ..."

Andrzej Wiśniowski
Właściciel Firmy

BRAMY GARAŻOWE I PRZEMYSŁOWE
Wielogłowy 153 k. Nowego Sącza
tel. 018 / 44 77 102, 104, 144, 146

SYSTEM JAKOŚCI ISO 9001

1730ns

GRODZKA
SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA
KRAKÓW

NOWA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA Z NOWĄ OFERTĄ MIESZKANIOWĄ NA RYNKU INWESTYCYJNYM KRAKOWA Z DAŁA OD ZGIEŁKU CENTRUM... W MYDLNIKACH

OSIEDLE JURAJSKIE

- mieszkania o pow. 34, 55, 65 m²
- budynki wielorodzinne z garażami wbudowanymi w przyziemiu
- domki w zabudowie szeregowej 130 i 160 m² • domki w bliźniaku 190 m²

SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA „GRODZKA”

KRAKÓW
UL. SZABLÓWSKIEGO 6
TEL. 637-62-37
FAX 637-97-67
www.smgrodzka.krakow.pl

8437701

DRZWI ANTYWŁAMANIOWE WZMOCNIONE, P. POŻ.
GERDA • WITEX • JUWENT • DIERRE

OKNA PCV - ALU
WITRYNY SKLEPOWE • DRZWI WEJŚCIOWE

"PRO-MAL" ul. Starowiślna 69 tel./fax: 422-03-82
KRAKÓW e-mail: promal@webpl.com tel. 422-01-31

Nowe mieszkania w Śródmieściu!!!
ul. Pilotów / Pszona

Kameralny budynek mieszkalny - II etap !!
Technologia tradycyjna. Teren ogrodzony.
Mieszkania od 30 - 69m²
Wspaniałe warunki kredytowe przygotowane przez
BZ WBK SA specjalnie dla klientów S.M.Salwator !

I ETAP SPRZEDANE

ZWOLNIONE Z VAT 0% TAX FREE

W drugim etapie
rewelacyjna gwarantowana cena: **2690 zł/m²**
UTRZYMANA !!

DUŻA ULGA BUDOWLANA TYLKO DO 31. 12. 2001 !!
Zapraszamy: Spółka Mieszkaniowa SALWATOR Sp. z o.o.
Kraków, ul. Długa 17 (Pasaż, III piętro)
tel. (0 12) 634 22 65

KROWODRZA
(ul. Fjeldorfa-Nila, ul. Kluczborska)

od **2199 zł/m²**

Radosnych i spokojnych Świąt Bożego Narodzenia
wszystkim naszym Klientom, Partnerom Handlowym
i Przyjaciółom firmy

życzy Krakoin

Kraków, Rynek Główny 34
tel. (012) 421-37-37
www.krakoin.com.pl

Do końca roku czynne również w sobotę w godz. 10-14!

Najbardziej prestiżowe lokalizacje w Krakowie!!

STARY SALWATOR
Ekskluzywne apartamenty w nowobudowanej kamienicy u stóp Wzgórza Św. Bronisławy z widokiem na Klasztor Norbertanek, Błonia i Kopiec Kościuszki

PARK DECJUSZA
Ekskluzywne apartamenty i domy w zabudowie szeregowej oraz wolnostojące z widokiem na Park Decjusza i Słomnik

BARDZO ATRAKCYJNE CENY !!!
Od 4 100 do 4 900 zł/m²
Spółka Mieszkaniowa SALWATOR Sp. z o.o. ul. Długa 17, Kraków
tel. (0 12) 634 22 65

mieszkanie **na twoją** kieszeń pod klucz

7 ostatnich mieszkań! ceny stałe

ul. SASKA - III etap

- ceny już od 1950 zł/m²
- mieszkania od 28 m²
- dogone warunki spłaty
- wykorzystaj ulgę budowlaną!

SEMACO INVEST GROUP Spółka z o.o.

Kraków, os. Szkolne 19a, 643-45-55, 643-55-04 wew. 24 i 25
http://www.semaco.com.pl

PW **Konsmel** sp. z o.o.

Kraków, ul. ODROWAŻA 12
Budynek w centrum z windą
*mieszkania z balkonami 34,0 i 46,5 m²
*termin oddania - styczeń 2002 r.

Kraków, ul. BYDGOSKA
Budynek na Miasteczku Studenckim
*mieszkania od 35,2 do 46,4 m²
*dwupoziomowe od 63,5 do 80,5 m²
*lokale użytkowe 62,9 i 67,0 m²
*termin oddania - IV kw. 2002 r.

Kraków
ul. RADZIKOWSKIEGO 27
*mieszkania 1- i 2-pokojowe
*termin oddania - IV kw. 2002 r.

31-315 KRAKÓW
ul. Radzikowskiego 37
tel. (012) 626 03 55, 637 55 61, 637 10 70

NA MOIM OSIEDLU JEST WSZYSTKO!
BASEN KORT FITNESS
MONITORING PLAC ZABAW PRZEDSZKOLE

MIESZKANIA
► ul. Szuwarowa
NOWA INWESTYCJA!!!
BLOK nr VI - termin realizacji: IV kw. 2002 r.

DOMY W ZABUDOWIE SZEREGOWEJ
► ul. Skośna termin realizacji: IV kw. 2001 r.

MIESZKASZ JUŻ ZA 50% CENY
RESZTA W RATACH DO 5 LAT*

* oferta dotyczy tylko domów w zabudowie szeregowej

FIRMA REMONTOWO-BUDOWLANA INTER-BUD

BIURO SPRZEDAŻY MIESZKAŃ:
30-392 Kraków, ul. Czerwone Maki 65
tel. (012) 262-70-99, 262-70-88 www.mieszkania.inter-bud.com.pl

REALIZACJA I SPRZEDAŻ MIESZKAŃ:

HART - b.ex. PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE Sp. z o.o.
Biuro Techniczno-Handlowe, Kraków, ul. Szwedzka 52,
kontakt: pani B. Różycka, tel. 267-28-00, 269-09-31

DOMKI JEDNORODZINNE W ZABUDOWIE SZEREGOWEJ
Kraków - Kostrze, ul. Dąbrowa 22

Pozwolenie na budowę
Zakończenie - IV kwartał 2002 r.
Cena 1m²: 2.285,00 zł + VAT + inflacja GUS + cena działki 165zł/m²
Powierzchnia domków 147,5 m², 170,0 m²
Informacje uzupełniające:
- Domki jednorodzinne w krajobrazie jurajskim,
10 minut autobusem od mostu Grunwaldzkiego
- 13 domków ogrodzonych o pow. użytkowej od 147,5 m² na działkach 2,5a - 3,8a
- 1 domek o pow. użytkowej 170 m², pow. działki 5a

REALIZACJA I SPRZEDAŻ MIESZKAŃ: HART - b.ex.

Budynek mieszkalny, wielorodzinny przy ul. Obozowej w Krakowie,
os. Ruczaj - Inwestor: "BONARKA" Sp. z o.o. Kraków

Prawomocne pozwolenie na budowę: zakończenie - IV kwartał 2002 r.
Zabudowa szeregowa, wielorodzinna 6 segmentów
4 kondygnacje
Technologia tradycyjna

Cena 1m²: 2.499 zł + inflacja GUS
Powierzchnia mieszkań 30,8 m², 42,49 m², 53,0 m², 57,8 m²
możliwość łączenia mieszkań

ULGA PODATKOWA, WŁASNOŚĆ HIPOTECZNA

Chcesz skorzystać z ulgi, sprawdź naszą aktualną ofertę .

Naszym Lokatorom, Kontrahentom i wszystkim Klientom
zdrowych i wesołych Świąt Bożego Narodzenia
oraz szczęśliwego Nowego Roku 2002

życzą
Budowlana Spółdzielnia Mieszkaniowa „Inwestycja”
oraz
Lokatorska Spółdzielnia Mieszkaniowa „Inwestycja II”

Planując zakup mieszkania kieruj swoje kroki do najlepszych!

INWESTYCJA
BUDOWLANA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA
31-423 Kraków, ul. Nuszkiewicz 11/II
Dział Członkowski: pon. - pt. 9⁰⁰-19⁰⁰
tel. (012) 411 80 88, 411 20 51

Lokatorska Spółdzielnia Mieszkaniowa
INWESTYCJA II
30-127 Kraków, ul. Szablowskiego 6 pok. 12
tel. (012) 636 88 82

DZIENNIK Wigilijny

24 XII 2001 r.

Fot. Anna Kaczmarz

„...stołowa izba zawsze wielka w budynku Polskim być musi... w niej hospitalistas, wesola krotofila, dobra kompanija ma być wesola i ozdoba, do pokazania pompy sposobna...” – zalecał przed trzema wiekami Andrzej Opaliński, pan na Leżajsku z przyległościami, jeśli to on napisał anonimowe dziełko „Krótko nauka budownicza dworów – pałaców i zamków podług Nieba y Zwyczaju Polskiego”.

Ma być ozdoba, do pokazania pompy sposobna... Bo salony różne w domach polskich bywały. Dostojne i solenne lub też frywolne w kapryśnych liniach rokoka, a nawet zgoła niepoważne w dobie szalonych lat 20., wtedy, gdy charleston wraz z rozwiązłym tangiem wyparły z ich parkietów wirowe walce i wiedeńskie kadryle.

Jadalnia sala, a nawet skromne pokoje jadalne, jadalniami zwane, były zawsze ciche i poważne powagą nabożnego skupienia, bo wspólny posiłek miał symboliczne, a nawet rytualne znaczenie. Porządku przy stole pilnowały portrety przodków, które właśnie w jadalniach sarmackim obyczajem wieszano. Głównie męskie, stare i nowsze nieco, w sztywnych *Vatermoederach*, wysokich i twardych jak blacha kolnierzykach z pedantycznie załamanyimi rogami i w kontuszach, jedwabnych i sukienich „szustokorach”, jak spolszczono francuskie *just au corps* i opadających na ramiona puklach brunatno-czarnych peruk bądź zgoła husarskich pancierzach zarumienionych krwawym poblaskiem odległego pożaru.

Portrety młodych dam wieszano gdzie indziej, bo ich głębokie dekoltu odsłaniały zgoła niepompatyczne fragmenty anatomii. I odwracały uwagę młodzieży od obrządku jedzenia. A to było niedopuszczalne. Podobnie jak garbienie się, wiercenie na krześle, kiwanie nim, przesuwanie, chrząkanie, podniesienie głosu ponad towarzyski szmerek. Jak wszystko, co rozpraszało powagę chwili.

Sala jadalnia była długa i wysoka, lecz raczej wąska. I mroczna, bo okna przysłaniały obfite portiere z podwójnego, pąsowego lub brązowego pluszu lub aksamitu z sutu fałdowanymi lambrekinami u góry. Jedną, a – bywało, obie krótsze ściany zajmowały piętrowe bufety. Potężne i masywne w iście barokowym spiętrzeniu gzymśców, kolumnienek i filunków, wypolerowane latami odkurzania do głębokiego połysku, bo byłe pyłek rad osiadał w ich rzeźbionych zakamarkach i na dębowych lub orzechowych blatach.

Z boku, przy drzwiach do kredensu, niewielkiego pokoi, w którym wykładano na półmiski przyniesione z kuchni potrawy – stał mały stoliczek zwany *serviertischem*, a na nim, w specjalnych podstawkach, butelki z winem i karafka z zimną wodą. Oraz to wszystko, co podający do stołu winien mieć pod ręką, jak miseczki do płukania palców i serwetki do ich wycierania, na przykład.

Środek jadalni zajmował stół. Długi lub krótki, według potrzeby, bo rozsowany, z ciemnego na ogół drewna, choć zdarzały się również, acz rzadko, stoły jaśniejsze, a nawet całkiem jasne, bo kremowo-białe ze złotą nitką w profilach, co było jednak uważane za francuską ekstrawagancję.

Wokół krzesła. Z wysokimi oparciami, o które nie wolno się było opierać, bo służyły wyłącznie przy odsuwaniu krzeseł, na prostych lub kręconych nogach, z siedzeniami i zaplecekami wyplatanyimi rafią bądź krytymi skórą. W liczbie 24, bo tyle właśnie osób musiał pomieścić rozstawiony stół. Gdy go zsuwano do połowy lub nawet dwu trze-

JERZY MADEYSKI

Kiedy stół był gotów...

Lśnił i migotał w blasku pachnących świec z najdelikatniejszego, białego wosku. W Wigilię dekorowano go dodatkowo maleńkimi, trójpalczastymi gałązkami jodły.

Fot. GRAŻYNA STARZAK

cich, czyli do jego powszedniej pozycji – zbędne krzesła ustawiano wzdłuż ścian.

Poza porami posiłków jadalnia stała mroczna i pusta, porządzona w nabożnym oczekiwaniu, ze stołem przykrytym lekkim kobierczykiem o spokojnym wzorze i ciemnych barwach lub obrusem z cienkiego, również ciemnego aksamitu, na którym stał, bywało, zapomniany już dziś serwis, czyli sur-tout-de-table o dekoracyjnym tylko charakterze.

Wąski, bo wyznaczający długą oś stołu, ze srebra lub porcelany, złożony z kandelabrow i lichterzy, flakoników na kwiaty i niby to użytecznych koszyczków, miseczek i drobnych figurynek ludzi i zwierząt z wyraźną preferencją dobrze odżywiających amorków i pasterek.

Jadalnia budziła się ze snu w samo południe, czyli godzinę przed obiadem, gdy nakrywano stół w sensie najzupełniej dosłownym. Po zdjęciu przykrycia ukazywał się podobrus z cieniutkiego, białego filcu lub jełniej na ogół irchy. Wyrównywano go tak, by rozprostować każdą, nawet najmniejszą fałdkę, bo jego zadaniem było tłumie-

nice, wiadomo, nie dopatrzą, nie każą wyczyścić... I co, młodo umarł? No, może niezupełnie, bo przekroczył już dziewięćdziesiątkę, ale rozumiesz, co grynszpan, to grynszpan...

Stół nakrywano systematycznie, od środka, od jego osi podłużnej. Gdy ta była już wytyczona i ozdobiona – przyszedł czas na boki. Pierwsze zjawiały

Nad talerzem – widelczyk do deseru zwrócony zębami w prawo i, nad nim, łyżeczka zwrócona czerpakiem w lewo. Przy szczególnych okazjach zjawiały się jeszcze (w stosownej kolejności, gdyż sztucznie kładziono w zależności od podawanych potraw, tak, by zawsze można było brać zewnętrznie bez obawy pomyłki i bez patrzenia na

i nie musić prosić o pozwolenie podania. Nawet wówczas, gdy sąsiedzi przy stole byli zajęci rozmową i lekko do siebie nachyleni. I tak, by nawet pochylając półmiskę nie zamoczyć obciagniętych nicianą (koniecznie nicianą i śnieżnobiałą) rękawiczką palców w sosie, a jednocześnie wyrównać półmiskowe sztuczce do właściwej pozycji, co dokonywało się równie błyskawicznie jak niepostrzeżenie za plecami jedzących, w czasie przechodzenia od jednego do drugiego biesiadnika. Brudne talerze zbierano ze strony prawej, znów szybko i bezszelestnie, bo dobrze wyszkolona służba była sprawną, lecz niewidzialną. I po umiejętności znikania i materializowania się we właściwych momentach ją oceniano.

Dobry kamerdyner powinien być i powinno go równocześnie nie być, powinien wszystko widzieć, lecz nie być widzialnym, a w każdym razie nie rzucać się w oczy. Wystawną liberię ze złotymi galonami i jedwabnymi spodniami do białych pończoch widywano tylko w operetkach i w niezbyt im odległych domach nuworyszów. Przedwojenny kamerdyner ubrany był spokojnie, ciemno, w obcisłą, nie zawadżającą przy stole kamizelę, niekiedy w ciemnozielony strój strzelca, w zależności od miejsc i okoliczności.

Potrawy podawano na półmiskach, okrągłych lub podłużnych, lecz nigdy nie garnirowanych.

nie) – dodatkowe sztuczce, jak łyżeczki ze złożonymi czerpakami do jaj i kawioru lub przypominające narzędzie tortur kleszcz do raków lub homarów.

Na koniec kładziono po lewej stronie każdego nakrycia małe bułeczki lub kromki ciemnego chleba, przykryte serwetą. Z tego samego, co obrus, materiału, złożoną w trójkąt lub nieco wymyślniejszą kopertę, lecz zawsze płasko, bo wysokie piramidy i wachlarze zostały uznane za pretensjonalne i tuż po wielkiej wojnie wyszły z mody, by powrócić na restauracyjne stoły PRL i III RP.

Stół był gotów. Lśnił i migotał w blasku pachnących świec z najdelikatniejszego, białego wosku. Stół wigilijny dekorowano dodatkowo maleńkimi, trójpalczastymi gałązkami jodły leżącymi po lewej stronie talerza, pomiędzy górnym różkiem serwety a szklanką, zaś wielkanocny – naszytą na opadające brzożki obrusa girlandą z (objętego dziś ochroną) widłaka.

Lapsusy? Zdarzały się i lapsusy. Kamerdyner ambasadora ck w Stambule nakrywał stół na przyjęcie wydawane ku czci Miłościwie Panującego Cesarza z okazji jego *Geburtstagu*, co napawało zacnego sługę szczególną radością. Tym większą, że był rówieśnikiem Najjaśniejszego Pana, z czego był dumny, jak na wiernego poddanego przystało. Urodził się w tym samym dniu i miesiącu co panujący i nosić jego imię na dodatek! To było warne tłu. I to solidnego, po którym przyszły następne. Lecz stół należało nakryć, a ta, jakże odpowiedzialna funkcja, do kamerdynera właśnie należała, więc żaden szanujący się kamerdyner nie odstąpiłby jej byle służącemu. A tym bardziej nieodpowiedzialnej pannie służącej.

Nakrywał więc zmuszenie i długo, bo ze szczególną troską o efekt. Aż nakrył i poszedł zameldować ów fakt pani domu, do której dla odmiany należało utrzymanie domu na właściwym poziomie. Weszła więc do jadalni i oniemiała. Nakrycia – i owszem – stały w nienaganym szuku i porządku. Lecz na podłodze. – Josef, co ty najlepszego zrobił? – spytała, na co niestropiony kamerdyner odparł z dumą, acz nieco bektolitywym głosem. – Bo to, *Gnaedige Frau*, tak jest bezpieczniej... Talerze są chybotliwe, a i stół jakoś niepewnie się trzyma na nogach, więc wszystko może się z niego zsunąć i pospadać na kolana gości, a to, *Gnaedige Frau*, się nie godzi, to absolutnie nie wypada. Zwłaszcza w tak wielkie święto...

Kamerdynera posłano do łóżka. Do stołu podawał lokaj, szkolony przez niego w tej trudnej sztuce, bo sztuka to była nie lada. Zupę i dania serwowano z lewej strony, na odpowiedniej wysokości i pod właściwym kątem. Tak, by nikogo, Boże brzo, nie potrącić, a nawet nie musnąć

nie wszelkich niemitych stuków i dźwięków, wywołanych chybnięciem nierówno stojących talerzy i brzęku odstawianych szklanek i kieliszków.

Na podobrus kładziono obrus właściwy. Zawsze biały, sztywny, bo mocno wykrochmalony, adamaszkowy o wzorze roślinnym lub geometrycznym, z silnie zaprasowanymi śladami złożenia. Obrus pachnący czystością i bijący w oczy swą apetyczną świeżością. Na nim stawiano kandelabry, jeśli był wieczór i flakony ze słabo pachnącymi kwiatami, bo mocny zapach róż, fiołków lub konwalii na przykład mógłby się kłócić z zapachem potraw, a on przecież był najważniejszy.

Flakony były okrągłe, owalne lub prostokątne na same główki kwiatów, lecz zawsze niskie, tak, by kwiaty nie zasłaniały *vis a vis* i nie przeszkadzały w rozmowie. Pomijając nimi stawiano solniczki; srebrne lub kryształowe, z reguły otwarte, z łyżeczkami o złożonych czerpakach, bo sól pokrywa srebro zielonym grynszpanem o trujących ponoć właściwościach. – Wiesz, podobno pradziadek nadużywał soli... No, i co? No, i zatruł się, świętej pamięci biedaczek na śmierć i umarł, bo nie dało go się w żaden sposób uratować... Solą? – Ależ skąd, grynszpanem, bo nieboszczka prababka mieszkająca w mieście, a te klucz-

się podtalerze, duże, płaskie i okrągłe, porcelanowe z cieniutkim złotym i kobaltowym szlaczkiem, a od wielkiego dzwonu srebrne z grawerowanym herbem pana lub pani domu na lekko zaznaczonym kołnierzu. Na nim stawiano głęboki talerz lub czarkę do zupy na podstawce, sprawdzając, czy podtalerze stoją w równym rytmie i właściwej odległości od krawędzi stołu. Oraz idealnie naprzeciw siebie.

Wtedy nadchodził czas na szklanki i kieliszki. W dni powszednie była to tylko szklanka, ustawiana na osi talerza. Bezpłódko na obrusie, bez spodków więc i podstawek. W dni uroczyste towarzyszył jej – z prawej strony – pękaty kieliszek do wina czerwonego i smukły do białego. Podobnie ze srebrem, czyli sztuczkami. W zwykłe dni kładziono – od prawej – mały nóż do przystawek, łyżkę do zupy, duży nóż do dania głównego (lub widelec, jeśli danie tym była ryba słodkowodna, albo specjalny, szeroki nóż w kształcie tureckiego bułata, jeżeli ryba była morską, co zdarzało się zresztą rzadko, bo słonowodne ryby uważano za niesmaczne i przez to niezbyt eleganckie; co innego karaś, pstrąg, lin albo jesiotr). Od lewej kładziono widelczyk do przystawki, trójzębny widelec do sałaty i duży do dania głównego.

Ma piękne, wąskie dłonie; długie palce, jak u pianistki. Takich rąk poszukują specjaliści od reklamy. Gdy wyciąga je na powitanie, trudno uwierzyć, że należą do kogoś, kto przez całe dorosłe życie pracował w kuchni.

Siostra Ludmiła już prawie czterdzieści lat przygotowuje posiłki w krakowskiej kurii metropolitalnej. Gotowała m.in. dla kardynała Karola Wojtyły. Ówczesny metropolita krakowski, a obecny papież miał podobno nie najgorszy apetyt. Pracując na okrągły zegar, czasem późno wieczorem wpadał do kuchni po kanapkę. Jego następcą – ks. kard. Franciszek Macharski – je bardzo mało. Unika potraw kwaśnych i ostrych. Lubi pierogi. Najbardziej ruskie.

W domu krakowskich biskupów jada się smacznie, aczkolwiek potrawy mało wyszukane. Wyłącznie kuchni polskiej, i to bardziej znanej z chłopskiej chałupy niż z salonów. Np. zupy; pomidorową, ogórkową, krupnik, barszcz – w zależności od tego, jakie warzywa królują aktualnie na straganach. Pyszna jest ogórkowa, bo pracując w kuchni sercanki (tak nazywa się zakonnicę ze Zgromadzenia Służebnic Najświętszego Serca Jezusowego) z siostrą Ludmiłą na czele przygotowują tę zupę z ogórków własnoręcznie, w tradycyjny sposób ukiszonych. Kiedyś prosto z beczki. Dzisiaj, gdy zmniejszyła się liczba kurialnych stołowników – obecnie jada tu nie więcej niż dziesięciu księży – ogórki kisi się w słojach wecka.

Ale kapustę kisi się wciąż tradycyjnie, czyli w beczce. Zgodnie ze staropolskim rytuałem, powinna być deptana przez

GRAŻYNA STARZAK

Kuchnia biskupów

W szpiarni pustawo. Na półkach ledwie kilka rzędów słoików z ogórkami. Na stole, przykryte ściereczką, dojrzewa drożdżowe ciasto.

mężczyznę. W kurii kapustę deptają młode zakonnice. To jedyny wyłom w tradycji przekazywanej z pokolenia na pokolenie. Kapusty starcza na cały rok, nie tylko na zimę. Szatkowanie i deptanie to zajęcie pracochłonne i nieco kłopotliwe. Mało kto robi to w domu. Kiszona kapusta jest bowiem ogólnie dostępna i tania. Ale w opinii siostry Ludmiły, tę ze sklepu „czuć octem”.

W kurialnej kuchni

ocet jest na indeksie.

– Niezdrowy, a poza tym szkodzi księdzu kardynałowi – wyjaśnia siostra Ludmiła, dodając, że obecny gospodarz domu krakowskich biskupów „jest na diecie”. – Staramy się nie podawać mu nic smażonego. Odpadają kalafior, kapusta, wszystkie kwaśne zupy, dodatki. Często gotujemy marchewkę z groszkiem, buraczki. Na deser, tylko dla kardynała, podajemy kompot, który jest przyrządzony z przetartych sezonowych owoców – jabłek, truskawek, borówek, brzoskwiń. W zimie używamy przygotowanych wcześniej mrożonek. Ten kompot jest jak lekarstwo. Dobry, zwłaszcza na żołądek.

Siostra Ludmiła twierdzi, że ks. kard. Franciszek Macharski je „tyle, co ptak”: – Kawałek chleba, jeden, dwa ziemniaczki.

ten człowiek żyje. Ktoś inny na jego miejscu, pracując tak intensywnie, już by nie żył. Kardynałowi dieta służy. Choć szczupły,

Siostra Ludmiła zastanawia się chwilę: – Trudno powiedzieć. Jak niegdyś, kiedy Ojciec Święty jeszcze był metropolitą

Chyba najbardziej lubi ruskie pierogi. Przyrządzone tradycyjnie, ale bez skwarek. Jako omasy używamy masła.

Słoniny nie kupujemy.

Księża w kurii nie lubią tłustych potraw. Nawet wędliny wybierają wyłącznie chude.

Kurialna jadalnia to wąskie pomieszczenie, z wysoko wstawionymi oknami, którego ściany wyłożono ciemną boazerią. Przy długim stole ustawiono zwyczajne, drewniane, mało wygodne krzesła. Na jednym z nich, wyściełanym bordowym rypsem, miejscami już przetartym, siedział kardynał Karol Wojtyła.

– Pierwszy raz, kiedy mu usługiwałam, trzęsły mi się ręce – wspomina siostra Ludmiła. – Ale później przekonałam się, że przy kardynale Wojtyśle nie trzeba się krępować. Wszystkich traktował serdecznie i z humorem. Nie lubił jeść posiłków sam. Nieraz na obiedzie czy kolacji bywało u niego nawet sześćdziesiąt osób. Wtedy nie miałyśmy jeszcze w kuchni windy. Wszystkie naczynia, potrawy nosiłyśmy po schodach na pierwsze piętro, do apartamentów, które zajmowali najstarsi krakowscy biskupi, arcybiskupi i kardynałowie.

Czy kardynał Wojtyła, obecnie papież Jan Paweł II, miał ulubione potrawy? Siostra Ludmiła twierdzi, że zjadał wszystko z równym apetytem: – Nigdy nie grymasił, nie odsuwał od siebie pełnego talerza. Bardzo lubił się przekomarzać. Pewnego razu ktoś z wiernych przyniósł do kurii tort. Postawiłam go na stole. Kardynał Wojtyła wziął kawałek i zaraz pyta „a od kogo to?”. „To nasze” – odpowiadam. Na to on uśmiechnął się i kręcąc głową mówi: „to nie

Dokończenie na str. 58

Siostra Ludmiła – już przez czterdzieści lat przygotowuje posiłki w krakowskiej kurii Fot.: ANNA KACZMARZ

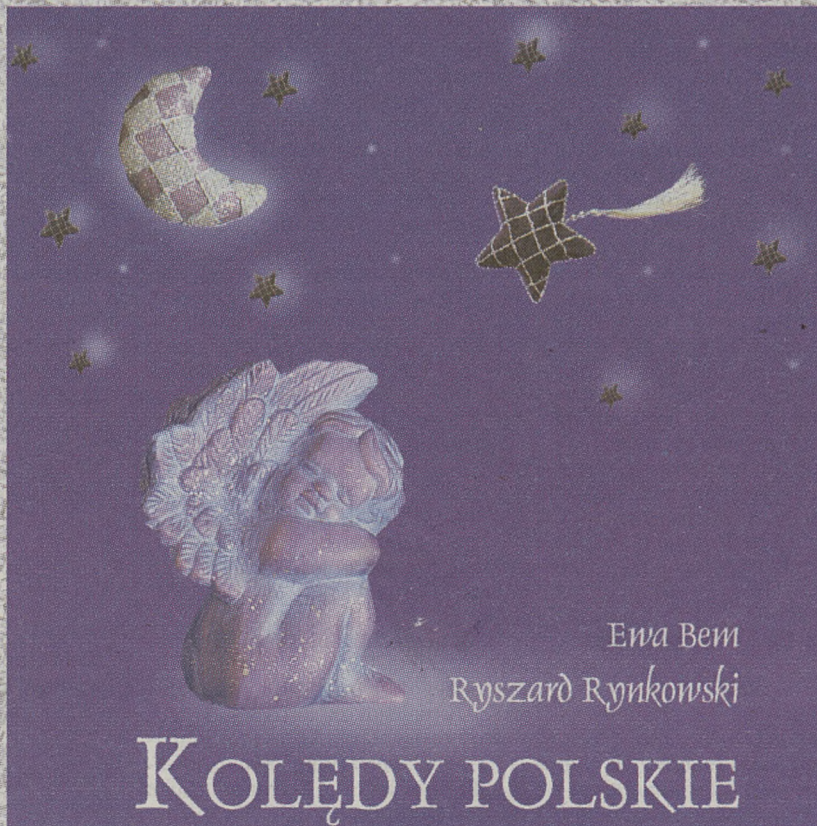
Kiedy się mu nałoży na talerz trochę więcej niż zwykle, zaraz woła, żeby połowę z tego ubrać. Nieraz zastanawiam się, czym

wręcz chudy, energii mu nie brakuje.

– Ulubione potrawy kardynała?

krakowski, tak samo kardynał Macharski zje wszystko, co mu się poda. Każdej potrawy uszczknie choćby troszeczkę.

Mitych i spokojnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz pomyślności
w nadchodzącym
Nowym Roku

Ewa Bem

Ryszard Rynkowski

KOŁĘDY POLSKIE

DZIENNIK POLSKI

Przyszłam wcześniej, muszę pocze-
kać. Rozmównica zakończona ma-
leńkim pokojem gościnnym. Nad
drzwiami, głęboko osadzonymi
w grubym murze, poczerniała ze
starości kopia „Ostatniej Wieczer-
zy” Leonarda da Vinci.

Za oknem gotycka syl-
wetka kościoła św.
Katarzyny, zamar-
znięta sadzawka
i wielki ogród, cały
w śniegu. Jak pusto w nim teraz. Cze-
kając, wspominam wypełniających
go szczerze młodych ludzi, którzy
w czerwcu 1979 r. witali na Skałce Ja-
na Pawła II. Nad ich głowami, poda-
wane z rąk do rąk osobliwą sztafetą,
frunęły kwiaty. Papież przyjmował tę
zbiorową euforię uśmiechnięty, rześ-
ki, z głową podpartą na ręce, w płasz-
czu czerwonym, jak u Świętego Miko-
łaja, który lubi rozdawać radość.

- Bracie diakonie, opowiadano
bratu o tym?

- Zdjęcia widziałem - odpowiada,
sadowiąc się na brzeżku krzesła.
Młody, nie może pamiętać. Twarz
owalna, pogodnie wejrzenie.
W czerwcu zostanie księdzem. Przy-
szłam z mrozu, więc może podać her-
batę? - pyta po gospodarsku z troską

ny.
Jest wolontariuszem w krakow-
skim Instytucie Pediatrii. Kiedy pięć
lat temu poszedł tam po raz pierwszy,
jakieś dziecko, ot, taki szkrab, trzyla-
tek, podbiegło do niego ze słowem:
Wujku! To podziałało jak magnes.

- Od tej pory nasza więź się rozwi-
ja dzięki kapelanom instytutu i jego
dyrekcji - mówi brat, pokrywając
wzruszenie tępą chwilą zdaniem
o cudzych zasługach.

Co w jego chodzeniu do dzieci jest
najważniejsze? Po prostu bycie z ni-
mi, rozmowa, pomoc w zabawie. Jed-
nak przede wszystkim trzeba słu-
chać, słucać, słucać. I dzieci, i ro-
dziców. Oni też są zmęczeni, przy-
gnębieni chorobą. Ich też trzeba
uwalniać od bólu, który się w nich
gromadzi.

Chłopak w habicie przywołuje sy-
tuacje, które zapadły mu w pamięć.
Radość zdrowienia. Smutek dzieci,
które kryją się po kątach i z trudem
przelamują nieufność wobec obcego,
szpitalnego świata. Ich niczym nie da
się oszukać, natychmiast wyczują
każdą nieszczerłość. Więc próby ich
oswajania. I zachwyty mądrością mło-
dych ludzi cierpiących na wszelkie
możliwe choroby. A jakie są dzielne
wobec spraw ostatecznych! Ile jego
samo potrafiły nauczyć!

- Bo my - powiada brat - nie umie-
my myśleć o śmierci, czy o niej rozma-
wiać. A ta moja szesnastolatka umie-
rająca na białaczkę otwarcie mówiła
o swoim cierpieniu i o śmierci.
- Spotkamy się już w niebie
- uśmiechała się do mnie. I pamiętaj -
zaklinana - każdy dzień przeżywać
jakby był ostatni!

Więc stara się zapełniać dni naj-
ważniejszymi rzeczami. Wie, że nie
każdego stać na to, by towarzyszył
umierającym, ale tyle jest przecież
możliwości pomocy. Trzeba spróbo-
wać. Trzeba zrobić pierwszy krok.
Słucham tych słów w ciszy rozmów-
nicy i myślę, że w relacji młodego wo-
lontariusza przeglądają się jak w lu-
strze niedostatki naszej miłości.

To nasze zabieganie, frasunki
„okoto bardzo wielu” sprawiają, że
nie umiemy poświęcać swego czasu
drugiemu człowiekowi. Nie uświada-
miamy sobie, ile to daje i jemu, i nam
samym. Nie chcemy pamiętać, co
znaczy dla dziecka choćby cukierek
w kolorowym papierku, anioł z pla-
steliny przyniesiony do szpitala. Wo-
limy spędzać czas przed telewizorem
lub siedzieć godzinami w pubie.

- Ale to przemienie - mówi cicho
brat diakon - a kontakt z drugim czło-
wiekiem nasyca wartością całe nasze
istnienie. Można wiele książek w ży-
ciu przeczytać - dodaje - ale chyba
największą księgą jest księga życia
drugiej osoby.

Żegnam klasztor i biały ogród pod
Skałą. Czeką na mnie Ewa, volonta-

riuszka hospicjum. Czerwony golf,
pociągła twarz, okulary, burza kasz-
tanowych włosów. I atut nie do pod-
robienia: młodość, szukająca swego
miejsca w życiu. Młodość tuż po stu-

EWA OWSIANY

Głód ciepła

W podziwie dla pracy wolontariusza sporo jest strachu, bo ludzie nie potrafią sobie wyobrazić, jak to naprawdę jest. Póki się nie spróbuje.

Fot. ANNA KACZMARZ

diach rolniczych, uwieńczonych pra-
cą magisterską o kierunkach rozwoju
społeczności lokalnych. No, co, jest
rozwój?

Uśmiech. Nie ma rozwoju. Dni
płyną monotonnie na beznadziejnym
szukaniu pracy. Jak tak dalej pójdzie,
trzeba chyba uciekać za granicę...

Ewa mieszka w Nowej Hucie na-
przeciw kościoła Arka. Była wtedy
dzieciakiem, ale dobrze pamięta, jak
zomowcy wyprowadzali studentów
z kościoła i lali czerwonym szprejem
po jego murach. Tato wychował córkę
w wierności dla zasad, tropiąc w ży-
ciu rozmaite fałszy i fasady. Do dziś,
kiedy słyszy: Dzień Kobiet - purpuro-
wieje, przy walentynkach - dostaje
zadzyszki, a jak trąbią o święcie hallo-
ween - bliski jest zawału serca. Więc
i Ewa kocha to, co autentyczne.

Zaczęło się na pierwszym roku
studiów. Chociaż - nie. Już wcześ-
niej, w liceum, Ewa odwiedzała
dzieci w domu dziecka i widziała, jak
bardzo są poranione. Biły się wręcz
o absolutną wyłączność w korzystaniu
z jej głosu, przygarnięcia, uści-
sku. Nie wszystkie były sierotami, do
niektórych rodzice przychodzili tylko
w niedzielę. - To było dla mnie tak
niewyobraźalnie okrutne

- wspomina Ewa - że nie znajduję

słów...
Studiując, znalazła się na rozdro-
żu. Być lekarzem? Ta przerażająca
ilość materiału do wkuwania... Więc
może pielęgniarką? - Sama nie wie-
działam, co z sobą robić i szukałam -
chwila wahania - sensu. Ewa podkre-
śla to słowo, jakby wciąży, od nowa,
było dla niej odkryciem. - Szukałam

czegoś, co by było dla mnie źródłem
radości, co by mi dawało wielką satys-
fakcję.

- Idź do hospicjum - powiedział
kolega. - Ty się tam nadajesz.

mi potrzebują zwykłego zapytania:
- Dziewczyno, a może w czymś wam
pomóc. Może skoczyć do sklepu? Może
jesteście głodne i macie ochotę na lo-
dy, na ciastko, na cokolwiek...

wą wolontariatu hospicjum - Ewą
Bodek. To osoba, która zna świetnie
problemy swej ochotniczej armii
i każdemu przydziela konkretne za-
danie.

O tym, że mógłby bezinteresow-
nie pomagać ludziom, z którymi nic
go nie łączy, Jacek myślał już wiele
lat temu. Inspirowały go słowa
Ewangelii: „Cokolwiek uczynicie jed-
nemu z tych braci moich najmniej-
szych...”.

Z pomocą przyszło radio. Zgłosił
się w ślad za komunikatem. To było
siedem lat temu. Dziś wspomina, jak
czarna moc zwątpienia dopadła go
po pierwszym dyżurze: „Nie dam ra-
dy”. Przełamał się, bo „przecież na
mnie czekają”. Długi czas pielęgno-
wał sparaliżowanego pacjenta i wno-
sił życie w dom jego bezradnej, sta-
rej żony. Nadal odwiedza inne rodzi-
ny. W święta też pójdzie, jak będzie
trzeba, bo nawet w Wigilię nie ma
urlopu od chorób.

Barbara. Przyjechała do Krakowa
z małego miasteczka. Uciekła stam-
tąd przed skrajnie trudnym losem.
Nie mówmy o tym. Tuła się po róż-
nych stacjach, przemierza Kraków
wzdłuż boków trójką najbardziej
rozległego, jaki sobie można wy-
obrazić: odległe mieszkanie, hospi-
cjum w Nowej Hucie, gdzie jest wo-
lontariuszką, i Kobierzyn, gdzie pra-
cuje. Dwunastogodzinna dniówka
pielęgniarki, osiem nocy w miesiącu,
często niedziele i święta, pobory
- 840 złotych. I ani trzynastek, ani
talonów, ani dodatku psychiatrycz-
nego, który kiedyś był...

- O tym nie mówmy - prosi Basia.
- Ja się przecież nie skarzę, ja się cie-
szę, że mam pracę!

Jakby trudów było jeszcze za ma-
ło - odwiedza chorych w domach.
Bierze w siebie cudze dramaty, po-
znaje sytuacje często nie wyjaśnio-
ne do końca, znużenie rodzin i pre-
tensje do chorego, do samych siebie,
do wstawania po nocach, do własne-
go sumienia, które nęka wyrzutami,
że jest, jak jest. Bywa też inaczej.
Bywa, że codziennie Bóg się tam ro-
dzi. I można odetchnąć od stresów
w pracy.

Już późno. Grudniowa noc nad-
ciąga nad pawilony w bezlistnych
drzewach. Trzeba ułożyć do snu
podopieczne towarzystwo. Niektóre
pacjentki wymagają wiązania w ka-
ftany. Szarpia się, gryzą. Boże, jaki
wrzask! I jak strasznie bywa... Bar-
bara przejmuję się nimi bardzo. Po-
maga zwalczając depresję, schizofre-
nie, szoki poporodowe, otacza opie-
ką upośledzonych umysłowo i sta-
ruszki pograżone w demencji.

- Zawsze najbardziej mi szkoda
babulentek, zagubionych w sobie
i w świecie. Trafiają do nas tylko dla-
tego, że się nie ma kto nimi zająć.
I umierają u nas - mówi patrząc pro-
sto w oczy przemijającym, odważ-
nym spojrzeniem. Już pokonała nie-
śmiałość. Jest na swoim terenie. Na-
uczyła się, chodząc do chorych
w hospicjum, innego podejścia do
śmierci i tego uczy swoje koleżanki
w szpitalu. Żeby nie uciekać, kiedy
śmierć przychodzi. Tylko żeby być,
potrzymać za rękę...

- I tak się jakoś dziwnie składa -
dodaje dziewczyna - że jak jakaś
babunia umiera na oddziale, to czeka
na mnie ze swoją śmiercią. W ciągu
trzech lat odprowadziłam na swoich
dyżurach chyba już ze dwadzieścia
parę osób. A inne - prawie nikogo.
Bardzo buntowałam się na to, ale je-
den mój znajomy wytlumaczył mi, że
widocznie daję umierającym to, co
im potrzebne...

- Czyli co? - pytam. Odpowiada
z prostotą:

- Modłę się za nich.

I wtedy nagle przylatują mi do
głowy słowa ks. Józefa Gorzelanego.
- Jest głód chleba, ale i głód ciepła -
mówił do wolontariuszy. - Samotni
chorują na głód ciepła. Największą,
najstraszniejszą chorobą naszych
czasów nie jest rak, trąd czy AIDS,
lecz brak ciepła w ludzkich sercach.
Matka Teresa z Kalkuty nigdy niko-
mu nie udawała, że Bóg jest.
Ale ludzie widzieli jej czyny i mówi-
li: - To niemożliwe, żeby Boga nie
było.

**„Ktokolwiek wie,
gdzie się podziwia współczucie
(wyobraźnia serca)
- niech daje znać!
Niech daje znać!”**

Wisława Szymborska

IDA MIESZKOWSKA

Impuls zdrowia

Przesunięcie stymulatora w złą stronę nawet o jedną czwartą milimetra mogłoby spowodować nieodwracalne zmiany w mózgu

Dawid marzy o tym, żeby wsiąść na rower. Marcin o prawie jazdy. Jeszcze niedawno pierwszy z nich skazany był na wózek inwalidzki, a drugi mógł używać tylko lewej ręki. Ich życie odmieni się już za kilka tygodni, gdy elektrody umieszczone w mózłach uwolnią ciała od niekontrolowanych konwulsji.

Jeszcze w połowie listopada ciała 24-letniego Dawida Adamczyka z Warszawy wiło się w męczących drgawkach. Nie chodził, głowa jak u marionetki wciąż opadała do tyłu. Był skazany na opiekę innych. Większość czasu spędzał w łóżku, czytając książki i wyglądając przez okno. Towarzystwa dostrzymywała mu młodsza siostra Katarzyna i ukochny pies.

Myślał, że tak będzie już zawsze. Nawet przez myśl mu nie przeszło, że już na Boże Narodzenie będzie mógł wejść do pokoju o własnych siłach, usiąść z rodziną przy wigilijnym stole, a potem wyjść z psem na długi spacer.

Marcin Ruszkawski mógł chodzić, ale przykurcze prawej ręki, nogi i szyi uniemożliwiały mu normalne życie. Zawsze marzył o jeździe samochodem. Nigdy jednak nie mógł zrobić prawa jazdy. Chciał zwiedzić cały świat, ale nie mógł ruszyć się bez rodziców. Podobnie jak Dawid, zbliżając się gwiazdkę powita jako całkowicie sprawny 22-latek. Podobnie jak Dawid, dostał bowiem szansę na drugie życie.

Wszystko za sprawą zespołu lekarzy z Kliniki Neurochirurgii Szpitala Bródnowskiego w Warszawie, którzy przeprowadzili pierwsze w Europie Środkowo-Wschodniej operacje wszczepienia elektrod i stymulatora mózgu.

Ciało bez woli

Dystonia, na którą cierpią Dawid i Marcin, jest chorobą, w której niektóre mięśnie ulegają silnym i długotrwałym skurczom, niezależnym od woli chorego. Jednocześnie kurczą się mięśnie o różnym działaniu, na przykład zginające i prostujące kończynę. Spowodowane to jest nieprawidłowym funkcjonowaniem mózgu. Mimo zaburzeń ruchów chorey prawidłowo rozwija się pod względem intelektualnym. Jest tylko uwięziony we własnym ciele.

Dystonia może dotyczyć określonej grupy mięśni, a nawet całego ciała. Może być dziedziczna lub nabyta, na przykład pod wpływem przyjmowania leków. Jeśli obejmie bark i kończyny górne, chorey nie może sam wykonywać codziennych czynności. Gdy dotyczy mięśni karku, głowa odchyla się w bok lub w tył. Jeśli z kolei zaatakują mięśnie powiek, chorey nie może otworzyć oczu, a gdy krtań, może jedynie szeptać – wyjaśnia prof. Mirosław Ząbek, ordyna-

tor Kliniki Neurochirurgii Szpitala Bródnowskiego w Warszawie.

Kiedy chory na dystonię chce świadomie wykonać jakiś ruch, nie pozwalają mu na to gwałtowne skurcze. Jego ciało wygina się wtedy w niekontrolowany sposób. Prof. Ząbek tłumaczy, że choroba nie prowadzi do śmierci, ale oznacza ciężkie kalectwo. Dotychczas uchodziła za całkowicie nieuleczalną. Jedyna terapia, mająca

dobrze. Z myślą o operacji przełożyłem obronę pracy magistrskiej. Mój promotor powiedział, że będzie trzymał za mnie kciuki i liczy, że na obronę przyjdę już na własnych nogach – opowiada Dawid Adamczyk ze Świdnika.

Od dwunastu lat porusza się na wózku. Choroba ujawniła się kilka dni po siódmym urodzinach. Nagle zaczął chodzić na palcach. Lekarze ignorowali objawy i wmawiali ro-

stępnie w ciele, za uchem, aż do obojczyka poprowadzili przewód łączący elektrodę ze stymulatorem zasilającym – opowiada Dawid.

– Żeby to wszystko zadziałało, potrzebny jest jeszcze programator, czyli urządzenie mieszczące się w walizeczce, którym przez skórę pacjenta można zaprogramować wszyty pod skórę stymulator. Gdyby coś było nie tak, przyjadą specjalści z Holandii, skąd pocho-

Angielscy neurologowie nie zdecydowali się jednak na żaden zabieg, twierdząc, że dziecko jest zbyt małe, aby to wytrzymać. Zachodziłam w głowę, skąd wzięła się u mojego syna dystonia – mówi matka.

Marcin poszedł do normalnej podstawówki, a potem do liceum. Musiał nauczyć się pisać lewą ręką. Na klasówkach nie mógł jednak nadążyć. Nauczyciele nie chcieli traktować go ulgowo.

Wózek dla innego

– Podczas pisemnych sprawdzianów niektórzy woleli, żeby się męczył i pisał, zamiast odpowiadać ustnie. Kilka miesięcy zajęło mi przekonanie ich, że naprawdę jestem przygotowany, tylko po prostu wolniej piszę. W końcu poprosiłem o nauczanie indywidualne – mówi Marcin.

Był dobrym uczniem, najlepsze oceny dostawał z matematyki i fizyki. Poszedł więc do studium ekonomicznego i postanowił zostać finansistą. Niestety, choroba uniemożliwiła realizację planów. Przykurcze z prawej strony przechodziły na lewą rękę i nogę. Po pewnym czasie pojawiły się też problemy z mięśniami szyi.

– Cały czas chodził na rehabilitację, pływał, mąż skończył nawet specjalny kurs masażu – mówi Anna Ruszkawska. – Wiedzieliśmy jednak, że lekarstwa na dystonię po prostu nie ma.

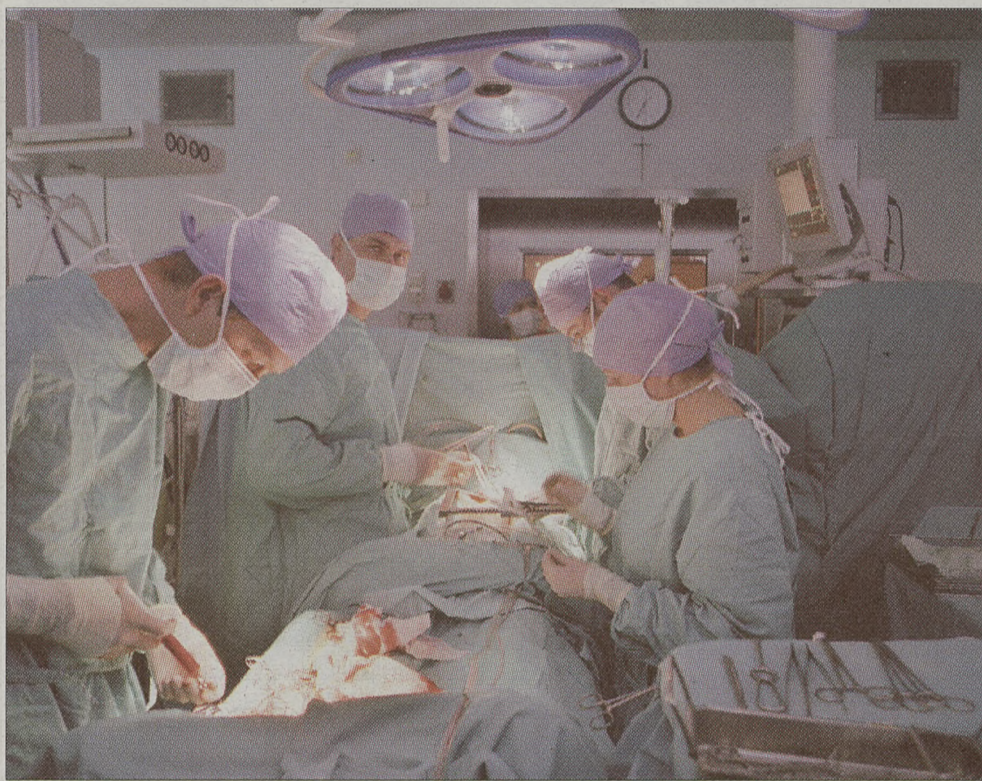
Dawid i Marcin pochodzą z różnych miast, chodzili do innych szkół i czym innym się pasjonują. Obydwaj zachorowali jednak w wieku siedmiu lat i w tym samym czasie dowiedzieli się o możliwości operacji. Spotkali się na jednej sali chorych.

Dzień przed operacją dawali sobie otuchy. Opowiadali sobie, co zrobią, kiedy wyzdrowieją. Bali się, ale wiedzieli, że to jedyna szansa na normalne życie.

– Najbardziej bałem się jednak dużo wcześniej. Kiedy jeszcze nie wiedziałem o stymulatorze. Wciąż czułem lęk, że naukowiec coś wymyślił, ale ja będę już wtedy za stary. A to byłaby największa klęska – dodaje Dawid.

Jeśli wszystko będzie dobrze, Dawid zamierza pójść na studia doktoranckie. W wolnych chwilach będzie jeździł na rowerze, a może nawet znacznie trenować skoki narciarskie. – Przede wszystkim jednak oddam komuś wózek. Komuś, kto będzie go potrzebował, i pojedzie do Izraela.

– A ja oddam łuskę unieruchamiającą rękę. Nauczę się rysunku technicznego i zacznę pracować w firmie ojca jako konstruktor maszyn – wtrąca Marcin. – W wakacje wybiorę się do Ameryki. Kiedyś obiecałem sobie, że przejadę ciężarówką całe Stany Zjednoczone.

Fot. ANNA KACZMARZ

choć trochę ulżyć chorym, polegała na wstrzykiwaniu do mięśni małych dawek jadu kiełbasianego. Jad z jednej strony rozluźniał mięśnie, ale z drugiej jako bardzo silna trucizna wyboływał u chorego skutki uboczne, np. zaburzenia pożywania.

Precyzja i ryzyko

Jako pierwsi stymulatory chorym na dystonię zaczęli wszczepiać lekarze z kliniki we francuskim Montpellier. Prof. Phillipe Coube uważany jest za pioniera w tej dziedzinie. W Polsce rozpoczęto od wszczepiania stymulatorów pacjentom z chorobą Parkinsona. Wprowadzenie stymulatora w przypadku dystonii wymaga jednak o wiele większej precyzji. Przesunięcie urządzenia nawet o jedną czwartą milimetra w złą stronę mogłoby spowodować nieodwracalne zmiany w mózgu.

– Chcieliśmy, żeby pierwsza operacja była udana. Nie mogliśmy narażać chorego na jakiegokolwiek ryzyko. Przygotowywaliśmy się do operacji kilkanaście miesięcy. Wielokrotnie przyjeżdżał do nas na konsultacje prof. Coube oraz fizycy i specjaliści od stymulatorów. Wszystko musiało być zapięte na ostatni guzik – mówi prof. Ząbek.

– Wiedziałem, że będę pierwszą osobą operowaną w Polsce. Lekarze ostrzegali mnie, że nie sposób do końca przewidzieć efektów operacji. Ale kto nie ryzykuje, ten nie żyje. Uwierzyłem, że musi być

dziom chłopca, że to jedynie dziecięce kaprysy. Wtedy lewa stopa zaczęła uciekać w bok.

Pojechał z matką do Centrum Zdrowia Dziecka w Międzylesiu. Tam podejrzewano zanik mięśni, ale po wykonaniu wielu badań uznano, że jego mięśnie są zdrowe. Wszyscy zastanawiali się nad przyczyną takich symptomów. – Dopiero wtedy trafiliśmy do doktora Friedmana ze szpitala Banacha w Warszawie wspomina Zofia Adamczyk, matka chłopca. – To on zdiagnozował dolegliwość Dawida jako dystonię. Ale wtedy Dawid był już skazany na wózek. Przeszedł do szkoły, nauczyciele odwiedzali go w domu. Mimo izolacji od otoczenia skończył liceum ogólnokształcące i dostał się na politologię na Uniwersytecie im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Częstotliwość pod skórą

– Chcieliśmy dowiedzieć się jak najczęściej o dystonii, ale w Polsce nie było wtedy ani jednej książki. W przychodniach lekarze przypisywali Dawida do dzieci z porażeniem mózgowym, a to przecież zupełnie inna choroba – dodaje Zofia Adamczyk.

Rezonans magnetyczny i tomograf komputerowy pozwoliły ustalić miejsca, gdzie ma być wszczepiona elektroda. – Najpierw przez otwór w czaszce profesorowie Ząbek i Coube wprowadzili mi elektrodę i umieścili ją w uszkodzonym miejscu. Elektroda będzie wysyłała impulsy elektryczne. Na-

dzi urządzenie, i uregulują częstotliwość.

Kłopot z rozpoznaniem

Dzień po zabiegu Dawida na stole operacyjnym znalazł się 22-letni Marcin Ruszkawski z Warszawy. Dystonia ujawniła się u niego w tym samym wieku co u Dawida. – Byliśmy na wczasach w Krynicy Morskiej. Pod koniec pobytu Marcin zaczął w sposób nie kontrolowany machać ręką. Trochę mnie to zdziwiło, bo nigdy wcześniej nie miał problemów ze zdrowiem. Zawsze uśmiechnięty, energiczny, na każdym kroku wyprzedzał swoich rówieśników – wspomina matka, Anna Ruszkawska.

Pierwsza wizyta u neurologa nic nie wykazała. W Polsce nie było wtedy rezonansu magnetycznego, więc główne badanie polegało na EEG i tomografii komputerowej.

– Kontaktowaliśmy się z najlepszymi lekarzami w kraju. Nikt nie potrafił powiedzieć, co jest naszymu dziecku. Dopiero doktor Friedman z warszawskiego szpitala Banacha poradził nam wyjazd do kliniki prof. Marsdena w Londynie i przeprowadzenie tam rezonansu. W Londynie dowiedzieliśmy się, że Marcin ma początki dystonii.

Liczbę chorych na dystonię w Polsce szacuje się na kilka tysięcy. Koszt operacji to około 10 tysięcy dolarów. Mają go pokryć kasy chorych. W przypadku Dawida Adamczyka stymulator zafundował sponsor – producent urządzeń. Dla Marcina stymulator kupiła Mazowiecka Kasa Chorych.

WYKRĘC

się

od zbędnych kosztów

Najprostszy sposób na najwyższą jakość druku hp. Urządzenie, które nigdy Cię nie zawiedzie. Po prostu będzie Ci solidnie służyć. Wykręć się od zbędnych kosztów i zakończ rok z zyskiem.

hp LaserJet 1000w

www.hp.com.pl/1000w
informacja o sieci sprzedaży:
0 801 607 607
(koszt połączenia 0,29 zł + VAT/min)

Wysokość dochodów sprzyja podejmowaniu ryzyka finansowego i społecznego, natomiast nie wpływa na skłonność do ryzykowania zdrowia. Wprawdzie częściej ryzykują mężczyźni, ale bez ryzyka właściwie nikt nie może żyć. Nawet po to, żeby nauczyć się chodzić trzeba oderwać stopy od podłogi i zaryzykować upadek. Decydując się pokochać, ryzykujemy cierpienie i odrzucenie. Żeby się rozwijać i nie uciekać przed problemami – trzeba umieć podejmować decyzje. A każda decyzja, to krok w niewiadomą.

Czy skłonność jednostki do zachowań ryzykownych jest ogólną tendencją, czy różni się w zależności od dziedziny ryzyka? Zdominowane przez mężczyzn rajdy samochodowe uchodzą za dyscyplinę o znacznie podwyższonym stopniu ryzyka. Dotyczy to nie tylko kierowców, ale też często pozbawionych wyobraźni kibiców. Tegoroczny mistrz Polski, Janusz Kulig, podczas Rajdu Warszawskiego zaryzykował i „wcisnął gaz do dechy”. Na ostatnim zakręcie przed metą jego rozpędzony czerwony ford niebezpiecznie się przechylił, ale mimo to Kulig został mistrzem, wyprzedzając rywali o 5 sekund.

Kolejny rajdowiec, Leszek Kuzaj, mówi, że jest innej konstrukcji psychicznej niż przeciętny człowiek. Protestuje, gdy dziennikarze zrzucają mu brawurę. – *Brawurę obserwujemy na szosie, w wydaniu zwykłych kierowców. Rywalizacja owszem, podwyższa stopień ryzyka, ale podejmuję je świadomie* – mówi. Eskalację ryzykownych posunięć obserwowaliśmy podczas eliminacji do rajdowych mistrzostw Polski w tym sezonie. Każdy z pięciu kierowców, którzy mieli szansę na pierwsze miejsce, co najmniej raz rozbił auto.

Wszystko dla sukcesu

Sport jest także biznesem i oprócz satysfakcji z osiągniętych wyników do wzięcia są ogromne pieniądze. Nic dziwnego więc, że wielu młodych ludzi ryzykuje dla sukcesu nawet własne zdrowie lub życie. Pamięamy mistrza świata kolarzy amatorów Joachima Halupczoka, który mimo arytmii serca ściągał się we włoskiej grupie zawodowej. Doprowadziło to do śmierci zawodnika w wieku dwudziestu kilku lat.

Sportowcy wiedzą, że wyczerpujący trening może spowodować zbyt duże obciążenie nerek, przerost lewej komory serca, załamania nerwowe, a także inne, trudne do przewidzenia zmiany w ich organizmie. Mimo to nie przestają ćwiczyć. Aby wytrzymać obciążenia chińskiego sportowcy pili podobno wywar ze skóry ropuchy i wyściółki z ptasich gniazd. Inni decydują się na środki dopingujące, ryzykując nie tylko zdrowie, ale i sportową reputację.

Znamienny jest przykład rosyjskiego pływaką Denisa Pankratowa, który bił rekordy, pokonując bez oddychania całą długość basenu pod wodą. Ćwiczył wstrzymywanie oddechu także na lądzie, zakładając maskę, która utrzymywała mu zacieranie powietrza.

Kosztom zdrowia doszedł do perfekcji, ale stracił tytuły, gdy zmieniono przepisy. Poniósł sportowe fiasko.

Na granicy fizycznych i psychicznych możliwości trenują triathloniści. Dobrej klasy zawodnik tej dyscypliny przeplęwa rocznie ok: 800 kilometrów, pokonuje 8 tysięcy kilometrów na rowerze i przebiega 2,5 tysiąca kilometrów. Lekarze z Harvard Medical

naderwane więzadło krzyżowe i mięśnie brzucha, uszkodzone płuca, osiem razy złamane żebra, złamany lewy łokieć, pęknięte dwa kręgi kręgosłupa, złamaną przegrodę nosową, miał też zwichnięty kręgosłup, zaliczył kilka wstrząsów mózgu i miał uszkodzony lewy nerw wzrokowy.

Marszałek zdaje sobie sprawę z tego, że wsiadając do łó

tek wiedząc, że mogą nie wrócić. W dodatku pogoda się psuła, szarpa został niższej i właściwie „na rozum” trzeba było zawrócić. Ale ja chciałam tego Everestu. Gdy się chce zdobyć Górę Gór, trzeba zbliżyć się do granicy własnych możliwości. Zaryzykowałam i postanowiłam przyjąć, jak się to mówi, „z dobrodziejstwem inwentarza” wszystko, co mi los przyniesie. Znajoma psycholog

Profesor Tadeusz Rychta z Zakładu Psychologii Sportu warszawskiej AWF jest zdania, że nie ma jednego głównego powodu, dla którego sportowcy narażają swoje życie. Jedni lubią niebezpieczne dyscypliny, bo są ciekawi świata, inni chcą po prostu przeżyć coś niezwykłego.

Dlatego sportów ekstremalnych jest coraz więcej. Siłaczom nie wystarcza podnosze-

wyzwania miewają niemal charakter mistyczny.

Ryzykanci i bohaterowie

– *W Norwegii spędzałam międzynarodową grupę tzw. Ludzi lodu* – opowiadała psycholog dr Dorota Zarębska-Piotrowska – *którzy dla dostarczenia sobie wrażeń i w celu wprowadzenia się w stan pewnej ekstazy igrają ze śmiercią. Przez kilka dni w roku zmiany temperatury w pewnych okolicach Skandynawii powodują, że woda spływająca ze skał jest w stanie przejściowym między cieczą a zmarzną. Ludzie lodu starają się wtedy sforsować wodospady. Jeśli ktoś wyruszy kilka minut za późno, zamrznie. Przed rozpoczęciem zabawy każdy z uczestników oświadcza, że nie życzy sobie pomocy z zewnątrz, nawet w obliczu śmierci.*

Ale i w Polsce jest kilka osób, które spotykają się przynajmniej raz w miesiącu na jednym ze starych, nieczynnych od wojny mostów. To licealiści, studenci, a nawet uznani pracownicy poważnych firm. Tworzą rodzaj bractwa. Ich nałóg to skakanie na linie. Losują kolejność oddawania skoku. Dodatkowy dreszczyk emocji polega na tym, że posługują się sprzętem wyeksploatowanym, który w każdym momencie może zawieść.

Joanna mająca już za sobą kilka skoków na bungee mówi, że wychylając się za barierkę pokonuje granicę własnego oporu. Debiutanci wydają z siebie w czasie skoku dziwne, niekontrolowane okrzyki. Czasami wzywają Boga, matkę albo nawet diabła. Kilka sekund strachu i ryzyka dodają smaku ich życiu, są próbą charakteru.

Obserwatorzy tych wyczynów zastanawiają się, czy jest to bohaterstwo czy może ryzykanctwo, bo przecież mimo zabezpieczeń wszystko się może zdarzyć. Przyjęło się, że bohaterstwem jest ryzykowanie własnego życia po to, by ratować cudze.

– *Wiem, czym ryzykuję i działam tak, by to ryzyko zminimalizować* – mówi Piotr Bukowski, pomocnik instruktora Tatrzkańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. TOPR liczy 120 czynnych ratowników, którzy co roku udzielają pomocy ponad 500 osobom, blisko 200 z nich jest ratowanych z użyciem śmigłowca, organizuje się ponad 100 wieloosobowych wypraw ratunkowych i ponad 350 akcji.

Atuty determinacji

Innego rodzaju ryzyko podejmują lekarze. Kardiolog dr hab. Jerzy Sadowski twierdzi, że każdy, kto decyduje się na to, by być kardiologiem, podejmuje ryzyko w chwili, gdy zaczyna się uczyć tego zawodu, ponieważ nie ma gwarancji, że okaże się dość dobry, by go uprawiać. A przygotowanie kardiologa trwa 10-12 lat. Z czasem przekonuje się on też, jak bardzo zaborcza jest ta dziedzina medycyny, i że decydując się na tę specjalizację postawił na szali także swoje życie rodzinne.

– *Decyzje, które podejmujemy w trakcie skomplikowanych operacji, bywają trudne. Wiem, że każdy błąd może spowodować utratę zdrowia lub życia przez pacjenta. Ale to mnie mobilizuje. Sięgam w takich sytuacjach po wszystkie swoje atuty: talent, wiedzę i doświadczenie. Jeśli jest czas, konsultuję się z kolegami.*

Dokończenie na str. 59

MAJKA LISIŃSKA-KOZIOŁ

Bractwo wielkiej stawki

Dodaje biznesowi frajdy, a życiu pieprzu. Może się jednak przerwodzić w obsesję i sparaliżować.

Fot. ANNA KACZMARZ

School w Bostonie stwierdzili u wielu triathlonistów nieprawidłowości w pracy serca, a także podwyższony poziom troponiny czyli białka wydzielanego przez uszkodzone komórki serca. Sięgał on poziomowi, który mają ludzie po zawale serca.

Granice możliwości

Waldemar Marszałek, król motorowodniaków, niejedyn raz zaryzykował życie, pędząc po jeziorze z prędkością ponad 200 km na godzinę. Uległ kilkudziesięciu wypadkom. Trzy razy miał pęknięty prawy łuk brwiowy, pękniętą czaszkę, stłuczoną prawą półkulę mózgu, złamany prawy obojczyk, prawą rękę, prawy kciuk i palec wskazujący prawej ręki, głęboką ranę ciętą prawej dłoni, krew w płucach, zdruzgotane prawe biodro, złamane prawe podudzie i pięć palców prawej stopy, urwaną lewą piętę, złamaną lewą nogę,

dzi podejmuje ryzyko, bo nie wszystko zależy od niego, wystarczy jakiś zbieg okoliczności i jego życie po raz kolejny może zawisnąć na włosku. Ryzykuje życie dla pasji.

Jon Krakauer, w książce „Wszystko za Everest” napisał: „Alpinizm nigdy nie będzie przedsięwzięciem bezpiecznym, przewidywalnym, zgodnym z regułami. Jest to rodzaj aktywności, który idealizuje podejmowanie ryzyka. W sporcie tym najsłynniejszą postacią to ci, którzy najbardziej nadstawiali karku, ale zdolali wyjść cało z opresji”.

– *Idąc w góry, nie zakładam nigdy, że będę ryzykować życie* – twierdzi Anna Czerwińska, wybitna polska himalaistka. – *Nie muszę w ten sposób podnosić sobie poziomu adrenaliny. Jeden, jedyny raz przekroczyłam nieprzekraczalną dla mnie dotąd granicę ryzyka. Tak bardzo chciałam wejść na Everest, że szłam na wierzcho-*

określiła mnie jako osobę, która wykazuje ogromną determinację.

Spadochron tuż nad ziemią

Zdobywca wszystkich czternastu ośmiotysięczników, wybitny himalaista Krzysztof Wielicki twierdzi, że wypadki i śmierć przyjaciół boleśnie uświadomiły mu potęgę i nieprzewidywalność gór, które bez litości wykorzystują każdy błąd i każdą słabość tych, którzy przekroczą granice ryzyka. – *Wiemy o tym my, ludzie, którzy bywali w górach najwyższych i mierzyli się z nimi. Nie można nas porównać z klientem agencji, który do końca nie rozumie, na co się porywa i nie zdaje sobie sprawy, że w tej grze o wierzchołek stawia na szali swoje życie. A wyruszając w góry wysokie trzeba mieć świadomość podejmowanego ryzyka. Wytawni alpinisci starają się je minimalizować.*

nie sztangi, więc konkurują w przeciąganiu odrzutowca. Kierowcy wyścigowi nie tylko ściągają się na torach, ale także prześcigają się w rozbijaniu samochodów, narciarzom nie wystarczają skoki i zjazd, i dlatego połączyli te dwie konkurencje, a skoczki otwierają spadochron dośownie tuż nad ziemią. Bardzo wiele ryzykuje Francuz Alain Robert, który bez żadnego zabezpieczenia wspina się na najwyższe budowle świata.

Okazało się też, że pewne niedobory w sferze emocjonalnej pchają ludzi na pozór szczęśliwych i wiodących uporządkowane życie do podejmowania skrajnych wyzwań. Podwyższenie poziomu m. in. adrenaliny wprawia ich w stan odmiennej świadomości i zapewnia zaspokojenie pewnych ukrytych potrzeb. Uzależniają się od uprawiania sportów ekstremalnych, w których gra idzie o życie, a podejmowane

Za kilkadziesiąt, a może nawet za kilkadziesiąt lat ekipa konserwująca zamek królewski na Wawelu znajdzie ukrytą w jednej z wież kopertę z tajemniczą zawartością. Wkładając ją do tuby w 1999 r., Jerzy Petrus, wicedyrektor zamku, nie chciał zdradzić, co pragnie przekazać przyszłym pokoleniom.

Tuby, butelki, puszki to sposób na wędrówkę w czasie. Złote lub pokryte ołowiem gałki pełnią rolę wehikułów czasu. Złocene gałki nie są jedynie lekcją historii. Mówią do nas głosami tych, którzy chodzili kilkadziesiąt lat temu po krakowskim Ryнку, walczyli z najeźdźcami i okupantami, zastanawiali się, jak przetrwać zabory lub stan wojenny. Są przekazem pokoleń, który trwa tak długo, jak długo znajdują się tacy, którzy, ciekawi ich zawartości, chcą złote kule otwierać.

Zapamiętana codzienność

„Utytułowany artysta malarz poślubi zamożną panią, która pomoże mu ukończyć studia” – 25 groszy kosztował „Ilustrowany Kuryer Codzienny” z 3 sierpnia 1936 r., w którym, w dziale matrymonialnym, zamieszczono to właśnie ogłoszenie. Czołówek numeru poświęcony był otwarciu olimpiady w Berlinie. Gazetę, wraz z pozostałymi dokumentami i monetami, wyjęto z niemałym trudem ze szklanego słoja, ukrytego w jednej z metalowych puszek znalezionych w gałce zdjętej w listopadzie tego roku z Bramy Floriańskiej.

– Zwyczaj ten funkcjonuje co najmniej od średniowiecza – mówi Krystyna Jelonek-Litewka z Archiwum Państwowego w Krakowie, która była świadkiem otwierania wielu krakowskich gałek. – Dawniej otwieranie gałek miało większą rangę, obecny był prezydent lub wiceprezydent miasta. Teraz ma to dużo mniejsze znaczenie. Zwykle ktoś z władz miasta obecny jest przy wkładaniu nowych dokumentów i zamknięciu gałki.

Nazywa się je gałkami, kulanami lub baniami. – Wieże i sygnaturki kościołów stanowią najważniejszy element sylwetki każdego miasta – podkreśla profesor Wiktor Zin. – Każda forma architektoniczna wymaga jakiegoś zakończenia. Trudno byłoby wyobrazić sobie nawet sygnaturkę drewnianego kościółka, która nie miałaby swojego zwieńczenia. Perspektywa sprawia, że idealnym kształtem nadającym się do tego jest kula, spełnia ona rolę formalną – jest architektonicznym zakończeniem budowli. Ale ładnie jest też to, aby pustą i wielką jej przestrzeń wykorzystywać do bezpiecznego przechowywania danych – dodaje.

Królowie i rajcy

– Najstarszy dokument znaleziony w krakowskich gałkach pochodzi z 1478 r. i znajdował się w kuli z wieży hejnałowej kościoła Mariackiego – opowiada Krystyna Jelonek-Litewka, delikatnie rozprostowując dziewiętnastowieczny plan Krakowa, właśnie wyjęty z wielkim trudem ze szklanej butelki. – Był to łaciński tekst opisujący renowację kościoła, a także zawierający spis rajców miejskich i nazwisko burmistrza. Nikt nie chciał wierzyć, że jest to dokument oryginalny, ponieważ zachowany był w doskonałym stanie.

Otwieranie puszek i butelek znalezionych w listopadzie tego roku w gałkach zdjętych z Bramy Floriańskiej i Baszty Pasamoników zajęło ponad

trzy godziny. Uparty zwój papierów, który nie chciał wyjść z butelki, znalezionej w Baszcie Pasamoników, oprócz planu Krakowa zawierał dokument pochodzący z ostatniej konser-

skiej, oczom członków komisji ukazała się chmura czarnego pyłu. Wsypany w przeszłości do środka miał węglowy miąższ zabezpieczający znajdujące się wewnątrz szklane butle przed stłu-

znaleziono dokument z 1827 r., mówiący o włożeniu tam kul, które były „zapewne strzelane przez Moskali atakujących w czasie Konfederacji Barskiej wedle roku 1770 Miasto Kra-

Oprócz relikwii, które zwykle miały postać kosteczek lub fragmentów odzieży, do gałek wkładano agnuszki i stoczki. Agnuszki to wyobrażenie Chrystusa jako baranka z chorągwią

czenia dokumentów – twierdzi profesor Wiktor Zin. – W kulach z wieży ratuszowej i z hejnałnicy znaleźliśmy trzy otwory, mogły to być ślady strażaków. Uderzenie pioruna również może być dla kuli niebezpieczne, ponieważ grozi stopieniem.

Gałka z Sukiennic także uciekała od tajemniczego uszkodzenia – przez otwór w jej powierzchni do wnętrza dostawała się woda. – Oprócz dokumentu, który zawinięty był w folię, wszystko inne zamokło – mówi Krystyna Jelonek-Litewka. – Gdy z koleżanką przenieśliśmy papiery do archiwum, woda kapiała nam po rękach. Rozłożyliśmy wszystko potem w pokoju, który wypełnił się smierzączącymi wyziewami. Doznałyśmy wtedy jakiegoś uczulenia czy poparzenia śluzówek ust, nosa i gardła. Lekarz podejrzewał, że to z powodu kwaśnych opadów, które przez lata dostawały się do gałki.

Zamokło ponad 70 gazet i czasopism, które wyjęto z Sukiennic na początku lat 90. Były tam wszystkie polskie tytuły z okresu zaborów, nawet „Gazeta Polska” z Chicago, „Ogniwo” z Nowego Jorku, specjalistyczne pisma muzyczne, rolnicze i lekarskie oraz dwutygodnik dla kobiet „Mody paryżki”. W jednej z reklam umieszczonych w dwutygodniku naukowym Warszawskiej Fabryka Hydrauliczna oferowała „waterklozety” i „lufklozety”.

Gałki to nie tylko krakowska specjalność. – Ciekawe, że spraw, o których mówimy, nie sposób ograniczyć do kultury europejskiej – mówi profesor Zin. – W architekturze indyjskiej, w zespole świątyń w Khajuraho (X - XII wiek), znajduje się wiele wież o specyficznym kształcie. Każda z nich zwieńczona jest formą, która wywodzi się z makówki opium, ale ponad nią odnajdziemy wertykalny akcent zwieńczony kulą. W Złotej Świątyni w świątym mieście Benares też znajduje się złożona kula.

Znaki czasów

Przy każdej renowacji do gałki wkłada się sprawozdanie z jej otwarcia oraz nowy dokument – znak współczesności. „Działło się to w Krakowie w dniu 25 kwietnia 1963 r., w roku zainaugurowania uroczystości jubileuszowych 600-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego” – czytamy w dokumencie włożonym prawie 40 lat temu do kuli wieńczącej wieżę ratuszową. I dalej: „Pierwszym Sekretarzem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej był Władysław Gomułka, Przewodniczącym Rady Państwa Aleksander Zawadzki, Prezesem Rady Ministrów Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej Józef Cyrankiewicz, Obywatel Honorowy Miasta Krakowa, a Ministrem Kultury był Tadeusz Galiński. Pierwszym Sekretarzem Komitetu Wojewódzkiego PZPR był Poseł na Sejm PRL Lucjan Motyka, a Pierwszym Sekretarzem Komitetu Miejskiego PZPR Andrzej Kurz”.

W 1993 r. do gałki w Sukiennicach włożono dokument mówiący o tym, że prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej był Lech Wałęsa, premierem Hanna Suchocka, wojewodą Tadeusz Piekarczyk, a prezydentem Krakowa Józef Lassota. Oprócz tego w kuli znalazły się plakietki „Solidarności”, wykaz świętych i błogosławionych oraz pamiątkowe medale z wizerunkiem gdańskich krzyży.

Jeszcze nie ustalono terminu włożenia dokumentów do gałek z Bramy Floriańskiej i Baszty Pasamoników. Ich treść oraz reszta zawartości ustalona zostanie przez specjalną komisję.

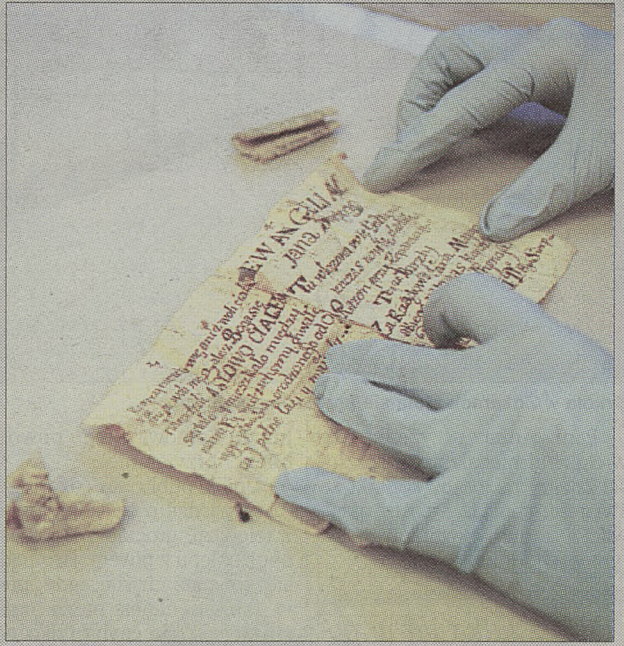
Klątwa kwaśnych deszczy

– Pomimo że kule są szczególnie cenne, nie stanowią idealnego zabezpie-

JOANNA SIERADZKA

Wędrówki czasu

Przechowują dla nas informacje z przeszłości i pozwalają na wysłanie naszego przekazu w przyszłość

Otwieranie puszek i butelek znalezionych w listopadzie tego roku w gałkach zdjętych z Bramy Floriańskiej i Baszty Pasamoników zajęło ponad trzy godziny. Zdjęcia: ANNA KACZMARZ

wacji baszty w 1885 r., a także dwie austriackie monety z końca XIX wieku. – Zawsze do gałki wkładany jest dokument główny, zawierający opis konserwacji i nazwiska wszystkich osób, które brały w niej udział, a także spis ówczesnych władz kraju i miasta – tłumaczy Krystyna Jelonek-Litewka. – Oprócz tego wkładane są zwykle pamiątki, takie jak monety, medale okolicznościowe, ryciny. Zawsze umieszcza się w gałkach codzienne gazety, często też, szczególnie w wieżach kościołów, znajdujemy relikwie i teksty modlitw.

W kościołach wszystkie dokumenty wkładane są zwykle z powrotem do gałek, natomiast pamiątki z wież świeckich przechowywane są w archiwach i muzeach.

– Tajemnicze relikwie

Kiedy zdecydowano się na otwarcie puszek znalezionych w gałce zdjętej z Bramy Floriań-

czaniem i pęknięciem podczas lutowania puszki. – Zwykle nie jest łatwo dotrzeć do dokumentów zamkniętych w gałkach – mówi Krystyna Jelonek-Litewka. – W Sukiennicach komisja musiała obejść się smakiem przy otwarciu jednej z gałek bocznych, gdzie znaleziono jedynie kartkę papieru z instrukcją mówiącą, że dokumenty schowane są w innej gałce.

Krakowskie kule kryją również tajemnice nierozwikłane. W spisie rzeczy wyjętych w 1962 r. z wieży ratuszowej, znajdującym się w Archiwum Państwowym, figuruje punkt: „paczuszka papierowa zalakowana zawierająca serce ludzkie”. Jest to jedyny ślad tego dziwnego znaleziska, który nie ma nigdzie potwierdzenia. Profesor Wiktor Zin, obecny przy otwarciu gałki, nie przypomina sobie takiego przedmiotu.

W północno-zachodniej wieży zamku na Wawelu w 1999 r.

– Jednak żadnych kul w gałce nie było. Prawdopodobnie nie doczekały naszych czasów, podobnie jak relikwie z Baszty Pasamoników. W puszcze znaleziono jedynie puste papierowe zawiniątka, podpisane: „św. Urszula” i „św. Innocenty”.

Święci i patroni

Puszka z Baszty Pasamoników była tak zardzewiała, że otworzyła się sama. Wypadł z niej arkusz papieru, na którym zapisał początek Ewangelii według św. Jana. – Najczęściej w gałkach umieszcza się fragmenty wszystkich czterech Ewangelii – tłumaczy Krystyna Jelonek-Litewka. – Często też wkłada się wizerunki świętych, zwykle patronów miasta.

W wieżach klasztorów, jak na przykład kościoła Najświętszej Marii Panny przy dawnym Szpitalu św. Łazarza przy ul. Kopernika, można znaleźć spis wszystkich braci i sióstr zakonnych.

odbite na woskowym medalionie. Nazwa pochodzi od słów: Ecce Agnus Dei. Stoczki to sznurki nasączone woskiem, które umieszczone na długim kijku służyły do zapalania świec w kościele.

W mniejszej wieży kościoła Mariackiego znaleziono włożony tam w XVII wieku krzyż z hiszpańskiej miejscowości Caravaca – wierzone, że chronił przed zarazą.

Kawałek marmuru z Ziemi Świętej znaleziono na początku lat 80. w kuli kościoła św. Piotra i Pawła. Tam również schowany był spis zakonników oraz panegyryk na cześć Zygmunta III Wazy z 1619 r. Każda z zakonnic ze zgromadzenia sióstr benedyktynek w Staniątkach włożyła w 1822 r. święty obrazek. Przy otwarciu gałki tamtejszego kościoła w 1978 r. znaleziono ich aż 67.

Klątwa kwaśnych deszczy

– Pomimo że kule są szczególnie cenne, nie stanowią idealnego zabezpie-

Dokończenie ze str. 57
 - To gdzie tu jest miejsce na etykę zawodową?
 - Nie ma jej. Zostało tylko pojęcie, ale ono coraz rzadziej funkcjonuje. W ZASP-ie praktycznie nie ma ludzi młodych, bo przestali wierzyć w sens przynależności do całego cechu zawodowego, którego działalność statutowa jest tylko na papierze. Etos aktora bardzo podupadł. Nawet wybitni aktorzy zajmują się byle jakimi zajęciami, żeby tylko zarobić na kolejny dom, basen, samochód czy następną żonę. Żądza pie-

panienki i to mnie nie wzurza, ale publiczna ma inne zadania.
 - Na pewno Pana nie wzrusza?
 - No właśnie, jak pani zauważyła, zastanowiłem się przez moment.
 - Co, Pańskim zdaniem, może uzdrowić polski teatr?
 - Trzeba zacząć od środowiskowego rachunku sumienia z udziałem mediów i prasy. Doprowadziłem kiedyś do takiego spotkania. Jedynie, co zapamiętano, to moja ostrą wypowiedź na temat udziału aktorów w reklamach. Inne, ważne głosy

Świat kłamstwa i uludy

niądza przesłoniła wielu sprawy sztuki. To są niewybaczalne błędy i niebezpieczne zachowania.

- **Pan też je popełniał?**
 - Moim największym błędem było zostanie lektorem Polskiej Kroniki Filmowej. Do dziś ponoszę za to karę, gdy od czasu do czasu słyszę swój głos czytający te kretynizmy. Każdy człowiek błądzi czy się wygłupia. Ważne, by z tego umiał wyciągnąć wnioski. Ja umiałem, choć niesmak i wstyd pozostał.

- **W jakiej kondycji, Pańskim zdaniem, jest obecnie polski teatr?**

- Generalnie psieje.
 - **Po czyjej stronie leży winna: środowiska, społeczeństwa czy władzy?**

- Wyłącznie środowiska. Tu nie ma żadnych wymówek: takie czasy, brak pieniędzy. Sami, własnymi rękami ten teatr grzebiemy, myśląc jedynie o własnym sukcesie, a nie o sztuce.
 - **Sądzi Pan, że na wysoką sztukę jest zapotrzebowanie?**

- Na pewno, jeśli będziemy ją proponować, a nie bronąć różnego rodzaju telewizyjnych biesiad czy innych Big Brotherów. Oglądalność nie może być jedynym miernikiem rodzaju proponowanej sztuki. Telewizja komercyjna może pokazywać gołe

zbogatelizowano. Trzeba wziąć się za łby i powiedzieć sobie publicznie prawdę w oczy. Na razie odbywają się jedynie środowiskowe klótnie i zakulisowe mordobicia. Teatr psieje, bo coraz częściej słyszymy od aktorów, że uprawiają zawód usługowy, jak kelnerzy. Ci, którzy tak sądzą, powinni zostać kelnerami, nie ujmując niczego tym ostatnim. Mam już dość tzw. artystów, którzy głównie dbają o to, by pokazać się na zdjęciu brukowego pisemka, z kieliszkiem w ręce, w towarzystwie znanego biznesmena, który ma konto, często niewiadomego pochodzenia. Powinien odbyć się sejm polskiego teatru w publicznym miejscu, mocno nagłośniony. Spraw do załatwienia jest mnóstwo: od etyki zawodowej, poprzez źle prowadzone teatry, złe szkolnictwo, upadek morale artysty, po prawo pracy.

- **To może Pan ponownie pokusiłby się o zwołanie takiego zjazdu?**

- Mnie się już nie chce. Niech to robią ci, do których teatr należy. Mnie nikt nie będzie słuchał. To jest ostatni moment rozliczeń i powiedzenia sobie prawdy. W przeciwnym razie za kilka lat nie będzie polskiego teatru. Na jego własne życzenie.

Rozmawiała: JOLANTA CIOSEK

Bractwo wielkiej stawki

Dokończenie ze str. 48

W ten sposób zmniejszam ryzyko - mówi doc. Sadowski.
 Regina Sujecka, właścicielka biura podróży „Adept”, a jednocześnie pracownik naukowej jednej z krakowskich uczelni, nie kryje, że podjęła ryzyko rozkręcenia własnego interesu, dzięki wsparciu rodziny. Jednak dopiero teraz wie, na jak wielkie przedsięwzięcie się porwała. Co chwilę zaskakiwały ją koszty, a także nieuczciwość ludzi, którzy bez skrupułów wykorzystywali jej naiwność. Uważa jednak, że warto czasami w życiu ryzykować, chociażby dlatego, by sprawdzić siebie samego.

Ryzyko uruchomienia własnego biznesu związane jest z nieprzewidywalnością sytuacji, na przykład trudnymi do określenia potrzebami kapitałowymi i nieznaną skalą popytu. Zwłaszcza, że właściciel małego przedsięwzięcia ma również małe szanse na korzystny kredyt bankowy i opłacenie kosztownych badań marketingowych.

Wiąże się to nie tylko z ryzykiem finansowym, ale też osobistym. Rozruchowi nawet najmniejszej firmy towarzyszy niepewność, napięcia, zarwane noce. Przekonała się o tym jedna z krakowskich kosmetyczek, która postanowiła, że będzie pracować na własny rachunek. Wynajęła lokal, zaciągnęła kredyt na zakup specjalistycznego sprzętu, zadbała o reklamę. Po dwóch miesiącach udało jej się to, czego nie mogła zrobić od lat - schudła o prawie dziesięć kilogramów. Zapomina o posiłkach, bo żyje firmą. Czas jej pracy nie kończy się z chwilą zamknięcia drzwi gabinetu. Wciąż myśli o tym, jak podnieść rentowność i jak przyciągnąć klientelę. Nabrała jednak pewności, że świadomość, iż przedsięwzięcie może splajtować, rodzi determinację niezbędną do osiągnięcia sukcesu.

Dr Lucjan Miś z Zakładu Socjologii Stosowanej i Pracy Socjalnej, Instytutu Socjologii UJ:

- Pojęcie ryzyka jest niekiedy używane przez socjologów. Najczęściej można spotkać dane i informacje pochodzące z badań odnośnie grup narazonych np. na bezdomność, bezrobocie, ubóstwo, wczesną umieralność, choroby zawodowe. Te sytuacje określane są jako tzw. ryzyka socjalne czyli pewne sytuacje w życiu jednostki, rodzin, grup, organizacji, zbiorowości terytorialnych czy narodowych, które charakteryzują się brakiem dobrostanu (*well-being*), uzależnieniem od pomocy innych, przeżyciem na poziomie zaspoko-

ność jednostek powoduje, że ich działania mogą być nieodpowiedzialne, ryzykowne, mają groźne dla podmiotu i otoczenia konsekwencje.

Pluralizm ośrodków władzy i wpływów we współczesnych rozwiniętych społeczeństwach wywołuje naturalny stan dysharmonii i konfliktów, który może wywołać wojny, rozruchy społeczne (ryzyko zachowań zbiorowych burzących ład społeczny).

Warto też dodać, że pewne cechy kultury, na przykład kultury lub produktywności, może powodować - jako nieprzewidziana konsekwencja ludzkich działań - zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi (np. choroba BSE - szalonych krów) związane z odejściem od trady-

W konsekwencji zaakceptowano fakt, że ryzyko jest dla człowieka nieodłączne i niekoniecznie musi mieć wydźwięk negatywny. W świetle ekonomicznej teorii zachowań ludzkich można ryzyko podzielić na: ryzyko z wyboru i z konieczności. Przypadek drugi wskazuje jedynie na brak możliwości wyboru, przypadek pierwszy, przeciwnie, taką możliwość akcentuje. Skoro tak, to gdzieś w tle istnieją prawdopodobnie potencjalnie pozytywne następstwa realizacji ryzyka.

I rzeczywiście, zakładając firmę ryzykujemy np. utratą poniesionych nakładów, ale ryzykujemy jednocześnie, by zyskać. Ryzyko jest więc bodźcem, stymulatorem naszej aktywności, może mieć zatem znaczenie pozytywne, stanowić motor przedsiębiorczości, innowacji itp.

Problem świadomości wyboru, decyzji i zachowań wymaga wyraźnego odróżnienia pojęć „ryzyko”, „ryzykowanie” od pojęcia „ryzykanctwa”. O ile pierwsze terminy nie mają charakteru wartościującego, o tyle ryzykanctwo źle się kojarzy, bo wskazuje na pewną beztroskę, ryzykowanie bez potrzeby, bez wystarczającego zastanowienia i zbadania sytuacji. Jest to zresztą częstokroć pochodną charakteru jednostki, który cechuje bądź skłonność do ryzyka bądź też awersja do niego czy wręcz przeciwnie obojętność.

Badania empiryczne próbujące ustalić stosunek do ryzyka w zależności od wieku, płci, wykształcenia nie dają jak dotychczas zadowalających wyników. Nie budzi wątpliwości jedno spostrzeżenie: generalnie wraz ze wzrostem wieku podejmującego decyzję w warunkach niepewności wzrasta jej racjonalność, co nie oznacza, że staje się on konserwatywistą niezdolnym do czegokolwiek.

MAJKA LISIŃSKA-KOZIOL

Atuty płci

Kobieta: - mniej skłonna do ryzyka, nie przecenia swoich możliwości i umiejętności, rzadziej powoduje wypadki, łatwiej przyjmuje porażki i mobilizuje się powtórnie.
 Mężczyzna: - ma więcej testosteronu i hormonu walki, bardziej bezwzględnie dąży do zwycięstwa; ma wyższą barierę lęku i chętniej ryzykuje.

jenia najprostszycy potrzeb (żywność, odzież).

Pojęcie „społeczeństwa ryzyka” odnosi się do ryzyka, jakie powstaje w społeczeństwie na skutek zaawansowanej technicyzacji życia. Nowoczesna technika stwarza nieznanne, wielkie i nowe zagrożenia. Mimo różnych systemów zabezpieczeń dochodzi do wypadków takich, jak awaria elektrowni w Czarnobylu. Co więcej, zagrożenie to nie może być opanowane w jednym tylko społeczeństwie, lecz istnieje ryzyko jego globalizacji (wybuchy jądrowe, zanieczyszczenie środowiska na terenach przygranicznych).

Technika jest więc jednym z wielkich czynników wywołujących ryzyko w społeczeństwie. Inny to zakres wolności. Bo wolność wiąże się nieuchronnie z ryzykiem. Wol-

cyjnego karmienia i utylizacją mączki kostnej przez chciwych producentów żywności.

dr Piotr Jedynak z Instytutu Zarządzania UJ, psycholog:

- Ryzyko z punktu widzenia człowieka traktować można jako nieodłączny czynnik jego egzystencji nacechowany określonym stopniem niepewności. Bardzo długo filozofowie - bo oni pierwsi zajęli się tą problematyką - uważali niepewność jako sytuację beznadziejną, zaś celem najwyższym miało być zapewnienie sobie pewności jutra jako niezbędnego warunku spokoju ducha. Myśliciele tacy jak Pascal, Kirkegaard czy Wust doprowadzili do odrzucenia negatywnego nastawienia do sytuacji niepewnych.

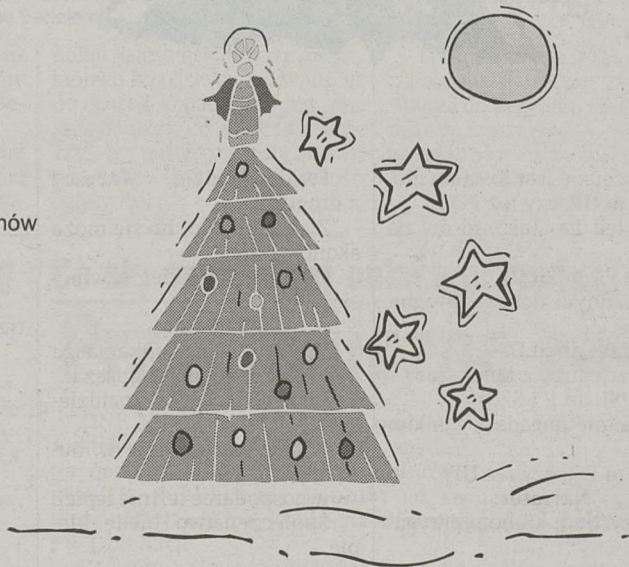

Radosnych Świąt Bożego Narodzenia oraz wszelkiej pomyślności w Nowym 2002 Roku życzy zespół Radia PLUS Kraków

24 grudnia, Wigilia
 6.00 - 9.00 m.in.: tradycje Bożego Narodzenia na świecie, przepisy na potrawy wigilijne, tradycje ludowe związane ze świętami
 16.00 Radiowa Kartka Świąteczna; emisja życzeń nagranych przez słuchaczy na Rynku Głównym
 24.00 transmisja Pasterki z Bazyliki oo. Dominikanów

25 grudnia, Boże Narodzenie
 TYLKO muzyka; gramy kolędy i pastorałki

26 grudnia
 Świąteczne spotkania z: kardynałem Franciszkiem Macharskim, bp. Tadeuszem Pieronkiem, Krzysztofem Zanussim, Czesławem Miłoszem, Hanną Gronkiewicz-Waltz, Anną Marią Jopek, Fiolką

PRZEŻYJMY TE ŚWIĘTA RAZEM

Kraków i Małopolska **106,1 FM** Podhale **102,7 FM** Zakopane **107,9 FM**

W radosny czas Bożego Narodzenia proszę o przyjęcie świątecznych życzeń, abyśmy w roztropnych wyborach i mądrym działaniu wspierali naszą małopolską Ojczyznę. Niech gwiazda betlejemaska rozbłyśnie w Naszych sercach i umocni Nas we wzajemnej życzliwości. Życzę, abyśmy w zdrowiu i spokoju, w rodzinnym gronie przy choince odnaleźli świat prawdziwych i nieprzemijających wartości, a oplatek, którym się dzielimy, pomnożył dostatek i szczęście każdego z Nas w Nowym Roku 2002.

Marszałek Województwa Małopolskiego

Janek Nowak

DRODZY MIESZKAŃCY MAŁOPOLSKI,
 Świeta Bożego Narodzenia są niepowtarzalną okazją do obdarowania się życzeniami zdrowia i rodzinnego ciepła, zadowolenia w życiu osobistym i satysfakcji w pracy. Przyjmijcie Państwo - Czytelnicy „Dziennika Polskiego” najserdeczniejsze życzenia radosnych i spokojnych Świąt oraz szczęśliwego i pomyślnego Nowego 2002 Roku.

Jerzy Adamik
 Wojewoda Małopolski

KRONIKA KRAKOWSKA

DZIENNIK POLSKI

Opłatek prezydencki

Mus miłować

Po raz 10. na krakowskim Rynku odbyło się spotkanie opłatkowe prezydenta miasta z mieszkańcami. - *Spotykamy się w przeddzień wielkiej rocznicy narodzenia cywilizacji miłości* - stwierdził prezydent Andrzej Golaś. - *Życzę wszystkim umiejętności cieszenia się z tego, co zostało zrobione i patrzenia z nadzieją w przyszłość*. Na Rynek przyszedł też ks. kardynał Franciszek Macharski, który opowiedział historię o tatrzańskim ratowniku Klimku Bachledzie, który szedł ratować turystów w górach, choć było niebezpiecznie. - *Mus iść, tam jest człowiek, mó-*

wił Klimek - opowiadał ks. kardynał. - *I ja też mówię: mus być dobrym, mus miłować. Szczególnie teraz, bo każde Boże Narodzenie rozpoczyna nam nowy świat*.

Krakowianie obiegali i prezydenta, i arcybiskupa, by złożyć im świąteczne życzenia. - *Dużo zdrowia księżu kardynale* - zwracali się do duszpasterza. - *Dziękujemy za mosty w Krakowie. Dziękujemy za mosty, tak trzymać* - taki był główny wątek życzeń i podziękowań dla prezydenta. - *Staram się, będę jeszcze bardziej* - obiecywał Andrzej Golaś. (WT)

Kalorycznie wyważone

Birma będzie miała dziś m.in. ulubioną marchew, tapiiry mogą liczyć na gotowany ryż, a uchatki na 20 kilogramów ryb; samiec dostanie więcej

Pierwsze święta w krakowskim ogrodzie zoologicznym spędzą 2 lwiatki złociste, które kilka dni temu nadeszły z zoo w Zurychu. Są to niewielkie małpki, które żyją na wolności tylko w Brazylii; jest to rzadki gatunek, zagrożony wyginięciem, chroniony przepisami Konwencji Waszyngtońskiej, objęty międzynarodowym programem hodowlanym przez placówki naukowe i ogrody zoologiczne, koordynowanym przez National Zoological Park w Waszyngtonie.

- *Otrzymaliśmy dwa samce, ale nadal oba są własnością rządu brazylijskiego; jeśli zażądały on kiedykolwiek ich zwrotu - musimy je oddać* - mówi Józef Skotnicki, dyrektor Fundacji Miejskie Park i Ogród Zoologiczny w Krakowie. - *Mamy obietnicę, że międzynarodowa komisja ds. hodowli przekaże nam jeszcze samice. Na razie nasz ogród będzie obserwowany - jak będziemy prowadzić tę hodowlę. Planujemy więc zrobienie nowego pomieszczenia - dla lwiatek - za szybko, ogrzewanego i specjalnie umeblowanego*.

Krakowskie zoo otrzymało też ostatnio w prezencie z Zurychu manulę, samicę z rodziny kotowatych (z Azji Centralnej); niewiele ogrodów na świecie ma to zwierzę przypominające trochę żbika, o pięknym futrze (długość włosa dochodzi do 6 cm). - *Właśnie to futro było powodem, dla którego masowo wybijano te zwierzęta. Pertraktujemy teraz z ogrodami w Rosji i na Ukrainie, by pozyskać samca. U nas koty bardzo dobrze się rozmnażają* - mówi dyrektor Skotnicki. - *W tym roku urodziło się u nas dużo zwierząt, m.in.: osiołek, jeleń, antylopa kob śniady itd. Mamy obecnie 1160 sztuk zwierząt - 245 gatunków. Staramy się także unowocześniać ekspozycje; muszą być modernizowane choćby ze względu na konieczność przestrzegania przepisów Unii Europejskiej. Myśleliśmy już o tym, by w klatkach dla małp zastąpić kraty szybami pancernymi. Okazało się, że są to jednak zbyt duże koszty*.

Każdego dnia, także więc i dziś, dla zwierząt w zoo trzeba będzie przygotować prawie 2 tony żywności, w tym: siano, buraki, owoce, mięso, ryby, owies, cebulę. - *W Wigilię dostaniemy owoce cytrusowe od HIT-u; w połowie grudnia otrzymaliśmy z tej firmy około 700 kilogramów bananów, oczywiście za darmo. Postaramy się, by może dziś dieta było troszkę ciekawsza; musi być jednak kalorycznie wyważona, by zwierzęta nie chorowały* - mówi Józef Skotnicki. Sama słońca Birma dostanie, jak każdego dnia, ponad 100 kilogramów jedzenia - siano, marchew (bardzo lubi), buraki pastewne, jabłko, chleb. Dla drapieżników (kottowate, wilki, likaony, jaguary, tygrysy itp.) będzie prawie 150 kilogramów mięsa, także jarzyny, dla niektórych - w zależ-

Notujemy

□ **NIEBEZPIECZNE WYPADKI.** Do groźnego wypadku doszło na drodze w Kryspinowie, a jego przyczyną było prawdopodobnie nieprawidłowe wyprzedzanie autobusu przez samochód „Peugeot Boxer”. W wyniku zderzenia 10 osób odniosło obrażenia, w tym kierowcy obu pojazdów. (js)

□ **TRUDNO DOJechać.** Wczoraj nadal zablokowane były (z powodu śnieżnych zasp) drogi ze Skały do Wolbromia oraz do Olkusza. W sobotę natomiast trudności z dojazdem do końcowych przystanków w podkrakowskich gminach miało wiele autobusów MPK. Przez kilka godzin skrócone były w sobotę trasy części linii, m.in.: 110, 122, 165, 227, 248, 275, 277 i 267 (czasami autobusy musiały zmieniać trasy i omijać niektóre miejscowości). Z rowu trzeba było wyciągać m.in. autobus 248 i 165. (js)

□ **OD HAWELKI DO ENGEŁÓW.** 125 lat temu Antoni Hawelka założył w kamienicy na Rynku Głównym skład towarów kolonialnych. Po jego śmierci dzieło przejął zaufany subiekt Franciszek Macharski, który prowadził sklep i restaurację. Dziś restauracja „Hawelka” należy do Jacka i Zbigniewa Engelów, którzy zorganizowali huczne obchody jubileuszu firmy. Niebawem ogłoszony zostanie jubileuszowy konkurs na piętrowe kanapki, z których kiedyś słynęła „Hawelka”. (wt)

□ **SKRADZONE SAMOCHODY.** Z ulicy Wrocławskiej skradziono mercedesa za 40 tysięcy złotych, z ulicy Białoruskiej volkwagena transportera kosztującego 40 tysięcy złotych, a z ulicy Wrocławskiej samochód „Alfa Romeo” za 30 tysięcy złotych. (js)

Z kroniki wypadków

Na ul. Zakopiańskiej (w rejonie Góry Borkowskiej, na podjeździe) zderzyły się 2 samochody; dwie osoby zostały ranne. Na al. Jana Pawła II auto potrąciło kobietę, która doznała ogólnych obrażeń; do potrącenia przechodnia, przez fiata 126p, doszło też w Rzęsce. Strażacy gasili pożar pakamera znajdującej się na terenie kolejowym, w rejonie wjazdu na parking nad Dworcem Głównym. Do godzin wieczornych w niedzielę policja interweniowała w Krakowie i w powiecie w 5 wypadkach, w których rany odniosło 14 osób, a także w 44 kolizjach. (J.SW)

Najlepsze życzenia
świąteczne wszystkim
swoim Klientom
składa

EXPRES TAXI
96-29

6329501

Fot. Piotr Kędzierski

Królowie od franciszkanów

Anioły od prezentek

Pierwszą „żywą szopkę” urządził w 1223 r. św. Franciszek z Asyżu. W miejscowości Greccio do groty, która przywodziła na pamięć miejsce narodzenia Chrystusa w Betlejem, przybyli bracia mniejsi, aby wraz z o. Franciszkiem przeżyć świąteczny czas. - *Okoliczni dobrodziejcy przygotowali żłóbek, nanieśli siano, przyprowadzili zwierzęta. Pochodnie rozświetlały ciemności nocy, nastał czas radosnego wspomnienia przyjścia Boga na ziemię. Św. Franciszek ubrany w szaty diakona odśpiewał Ewangelię i wygłosił płomienne kazanie. Tegoroczna „żywa szopka” w Krakowie, w której św. Franciszek będzie opowiadał braciom, jak to było, gdy narodził się Jezus - będzie nawiązywał do tamtej pierwszej szopki - wyjaśnia brat Jakub Czajka z Wyższego Seminarium Duchownego ojców Franciszkanów w Krakowie.*

Już od 10 lat krakowianie przychodzą w Wigilię i dzień Bożego Narodzenia na skwer przed Bazyliką Franciszkanów, by oglądać „żywą szopkę”, przygotowywaną przez kleryków franciszkańskiego seminarium. W tym roku zdecydowano się na nowy pomysł przedstawienia wigilijnych wydarzeń. Do szopki przybędzie św. Franciszek wraz z braćmi i to on będzie opowiadał historię Bożego Narodzenia, która będzie prezentowana w formie pantomimy. - *„Szopkowe” wydarzenia odegra sześć dziewcząt z Gimnazjum i Liceum Sióstr Prezentek w Krakowie - które wystąpią w roli matki bożej i aniołów - a także dwunastu braci kleryków z franciszkańskiego seminarium, którzy wcielią się w postaci pasterzy, trzech króli, św. Józefa i św. Franciszka - wymienia brat Jakub. Nie zabraknie zwierząt w szopce. Z ogrodu zoologicznego trafi tu osioł, Akademia Rolnicza wypożyczy owce i kozy, od lat niewidzianą atrakcją mają stać się kucyki (jeden niemal miniaturowy, ma tylko 70 cm wzrostu), na których dzieci prawdopodobnie będą mogły się przejechać. W szopce znajdują się też króliki, kaczki, gołębie i kury, które wypożyczą państwo Sendorowie z Krakowa, rodzice jednego z ojców franciszkanów.*

Dziś organizatorzy zapraszają na „żywą szopkę” na godz. 22 - będzie składanie życzeń, zapalanie wigilijnego światełka pokoju (wszystkim zostaną rozdane zimne ognie i to one będą tymi światełkami), odwiedziny św. Mikołaja z prezentami dla najmłodszych. Ok. godz. 23 przewiduje się odwiedziny ks. kardynała Franciszka Macharskiego. O godz. 24 rozpocznie się pasterka w Bazylice Franciszkanów (transmitowana przez Radio Kraków). Jutro zaś (25 bm.) organizatorzy szopki zapraszają do kołędowania przy niej w godz. 15.30 - 19. Jedną z atrakcji mają być odwiedziny: Anny Dymnej i Krzysztofa Globisza, którzy będą mówić o świątach. (MM)

Dla każdego odpowiednia dieta

Uchatki nie mogą się już doczekać ryb

Kormorany rozpoczęły obiad...

...a owca arui kończy go sałatą

ności od wieku - również np. biały ser. Tapiiry mogą liczyć m.in. na gotowany ryż, który lubią, a uchatki na ryby - samiec na 8 kilogramów, a dwie samice zjedzą po 6 kilogramów. Dla nie-

których mniejszych zwierząt robi się paszety (mięsno-kostne), podbite jajkiem. W sumie dla zwierząt w krakowskim zoo pracują trzy kuchnie. (J.SW)

Zdjęcia Anna Kaczmarz

Therm, hydromasaż firmy Jacuzzi, masaż klasyczny, łaźnię turecką oraz saunę fińską, zabiegi guam. Bon na wybraną usługę.
EuroFitnessClub (pl. Biskupi 18, tel. 633-01-13) zaprasza pn.-pt. w godz. 8.00 - 22.00, w sob. 9.00 - 19.00 oraz w nd. 9.00 - 14.00. Prowadzimy aerobic, step reebok, body toning, TBC, thai-robic, hi-low, AFRO, salsa - robic. Profesjonalnie wyszkolona kadra instruktorska. Karnet na 4 wejścia do solarium.

A&J FITNESS CLUB (ul. Miodowa 21, tel. 4219534) zaprasza na zajęcia HI/LOW impact aerobic, step, creazy step, fat burning, TBC - ćwiczenia modelujące, gimnastyka francuska, body toning, TAE - BO, masaż, gimnastyka specjalistyczna dla osób z nadwagą, dla osób powyżej 50 roku życia. Zniżki dla studentów i stałych klientów. Warsztaty stylizacji i wizażu. Karnet o wartości 100 zł dla czytelników.

Gabinet Odnowy Biologicznej „SUN LIFE” (ul. Włoczków 6 kl. III, tel. 422-78-87 czynne 14-19). Oferuje skuteczne odchudzenie metodą drenażu limfatycznego, wyszczuplanie nóg i talii, niwelowanie cellulitu. Efekt już po pierwszym zabiegu. Solarium turbo, świecowanie uszu poprawiające słyszalność. Bon o wartości 40 zł.

Gabinet Rehabilitacji Lecznicy (ul. Wójtowska 3, tel. 632-83-23, 415-29-47, 0603-677-587) mgr Zbigniew Szcotka zaprasza. Masaż leczniczy, gimnastyka rehabilitacyjna, zabiegi fizykalne (diadynamia, ultradźwięki, solux). Leczenie schorzeń kręgosłupa, nerwoból i kontuzji. Masaż kręgosłupa dla jednej osoby.

KREGOWANIE, MASAŻE: zapobiegający i likwidujący ból kręgosłupa. Mgr Tadeusz Trybulec specjalista odnowy biologicznej zaprasza. Wizyty domowe, informacja tel. 633-15-54 (al. Słowackiego 37/5). Bon o wartości 40 zł.

Gabinet Leczenia Schorzeń Kręgosłupa i Naturoterapii (ul. Kobierzyńska 100, tel. 605672801 lub wieczorem 4235126, pn.-śr.-pt 17.00-19.00, sb.-nd 9.00-14.00) Leczenie rwy kulszowej, lumbago, dyskopatii, ból kręgow szyjnych, barków, rąk, kolan, ból głowy, bioder, skoliozy u dzieci.

GABINET STOMATOLOGICZNY (ul. Cystersów 15, w pobliżu ronda Mogiłskie-go, tel. 413-81-71, kom. 0604-11-73-22, czynny: pon.-pt. 9-12; 15-18, sob. 9-12). Oferuje pełny zakres profilaktyki próchnicy, najlepsze materiały, protezy, korony, mosty, bezpłatne porady, rejestracja telefoniczna. Bon o wartości 40 zł.

GABINET STOMATOLOGICZNY (ul. Mikołajska 9/7 tel.429-10-27) oferujemy usługi z zakresu stomatologii zachowawczej, protetyki, chirurgii, stomatologii dziecięcej. 2 bony o wartości 30 zł.

CENTRUM REKREACJI FITNESS & WELLNESS (tel. 634-19-08) Park Jordana pon.-pt. 9-21, sob. 9-16. Zapraszamy na: aerobic, hi/low, latino, disco-robic, body-toning, TBC, step, slimmastic, TAE-BO, BPU, siłownię, masaże, solarium. Zajęcia prowadzi profesjonalna kadra instruktorska. Zniżki dla studentów. Bon na solarium.

FEMINA studio gimnastyczne (ul. Dietla 45, tel. 421-81-03) proponuje: slide reebok, aerobik low-impact, hi/low, salsa, combo, step reebok I, II i power, gimnastyka francuska, BPU, funky, future dance. Najlepsi instruktorzy w Krakowie. Poradnia dietetyczna. Zapraszamy na kurs instruktorów fitness. Karnet na 4 zajęcia ru-chowe.

FITNESS STUDIO (ul. Królewska 86, tel. 415-29-47, 0601-439-519) zaprasza na zajęcia na sali gimnastycznej STEP, STEP & BODY, GYM SLIM, BRZUCH-POŚLADKI-UDA, TRENING TBC, AEROBIC-FAT BURNING (spalanie tłuszczu), AQUA AEROBIC-BASEN. Karnet na 4 wejścia na salę gimnastyczną

STUDIO RUCHU „SYLWIA” (ul. Kochanowskiego 25, tel. 632-52-26, czynne pn.-pt. 8.30-22.00, sob. 10.00-16.00). Oferujemy: BPU, slimmastic, TAE BO, hi-low, aerobik, step reebok, hip-hop, funky, siłownia aerobowa. Zajęcia prowadzone przez doświadczonych instruktorów. Zniżki dla studentów. Bon o wartości 40 zł.

Opieka w Twoim domu. Firma „DOMSERWIS” - oferuje: zabiegi i opiekę pielęgniar-ską od noworodka do seniora, doróżni lub stałą opiekę nad dziećmi w każdym wieku, profesjonalną opiekę pedagogiczną, także nad dziećmi specjalnej troski, pomoc w od-rabianiu zadań domowych i w nauce. Zadzwoń! tel. 632-45-09, ul. Łobzowska 12, tel. interwencyjny 0 604 52-71-52. Bon na 2 godz. opieki.

CENTRUM TERAPII TLENOWEJ (al. Grottgera 2/8, tel. 623-76-24, czynne pn.-pt. 9-17, sob. 9-14). Proponujemy ba-danie niedoboru tlenu w organizmie, a następnie kurację tlenową dobraną do stopnia niedotlenienia. Tlenoterapia odruwa orga-nizm, odmładza, aktywuje siły witalne i od-pornościowe. Bon o wartości 40 zł.

MAŁOPOLSKA SZKOŁA GOSPODAR-CZA - Policealne Studium Zawodowe. Technik rachunkowości, informatyki, orga-nizacji reklamy, obsługi turystycznej, admi-nistracji. Czesne 105 zł za miesiąc, nauka trwa 2 lata. Informacje i zapisy ul. Lubicz 25, VII p., tel. (012) 619-73-65. Bon na projektowanie stron www.

FESTIVAL EUROPÄISCHER MUSIK GmbH

Scena Operowa Sezon XLVIII

Przedpremierowy pokaz spektakli

MOZART I SALIERI

Mikołaj Rimski-Korsakow

TOREADOR

Adolf Adam

Premiera odbędzie się w Hanau, 6 stycznia 2002 r.

Kierownictwo muzyczne: Roland Bader / Piotr Sułkowski
Reżyseria: Willi Schlüter
Scenografia: Odilia Baldsun

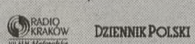
28 grudnia 2001, g. 19.00

Scena Operowa w Teatrze im. J. Słowackiego

Kasa Opery: 421 16 30

patronat medialny

DZIENNIK POLSKI

BEZPŁATNY telefon RADIO - TAXI
0-800 20 20 20

31 grudnia sylwester w graffiti

nowości filmowe 2002 w kinie wanda

21.00 — rozpoczęcie wieczoru i najnowszy film Davida Lyncha

Mulholland Drive 146 min.

* przed północą — pokaz zwiastunów filmowych z lat 30-tych

• o północy — szampan, życzenia, losowanie nagród, konfetti ...

• po północy — pokaz zwiastunów filmowych na rok 2002

ok. 1.00 **zakrecony Kevin Smith**

Jay i Cichy Bob kontratakują 104 min.

ok. 3.00 **niezamowity thriller z Nicole Kidman**

Inni 104 min.

* przez całą noc w bufecie kina wanda: gorący barszczyk, kanapki, piwo oraz zimne i gorące napoje • bilety w cenie 50 zł (w tym lampka szampana) do nabycia w kinie wanda • św. Gertrudy 5, tel. 422 14 55

Dla członków Klubu mamy 10 podwójnych zaproszeń oraz 33 podwójne bilety do kina. Telefoniczna rezerwacja dzisiaj w godz. 11.00 - 11.15 pod nr. tel. 619-93-00. Zarezerwowane telefonicznie bilety do odebrania na portierni

Życzenia spokojnych, pogodnych, obfitych w prezenty Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku - wszystkim polskim rodzinom składa Bank Gospodarki Żywnościowej S.A. wraz z rodziną Integrum:

- IntegrumKonto
- IntegrumMaax
- IntegrumDepozyt
- IntegrumFirma
- e-Integrum
- TeleIntegrum
- Integrum BGŻ S.A.

www.integrum.pl

www.bgz.pl

Sylwester w Holiday Inn

Główna nagroda dla Agnieszki Szymańskiej

Wspólny konkurs „Dziennika Polskiego” i hotelu Holiday Inn, w którym nasi Czytelnicy mogli wygrać co miesiąc kolację dla 4 osób i dwa obiady dla dwóch osób, a także nagrodę główną - sylwestera, cieszył się dużą popularnością.

Jury najwyższej oceniło nadesłane w listopadzie prace: Grzegorza Wojtala (Najbardziej widowiskowe i bardzo smaczne są w „Bom Fogo” płonące owoce na szpadzie. Takiego widoku się nie zapomina. Szkoda, że w mojej okolicy nie ma takiej egzotycznej i perfekcyjnej restauracji), Krzysztofa Aksewskiego (Moje pierwsze wrażenia: piękna obsługa (żeńska), bardzo miła obsługa i rzeczywiście bardzo dobre jedzenie w nieograniczonej ilości. Następnym razem nie przyprowadzę tutaj dziewczyny, tylko samych kolegów), Ireneusza Zwolińskiego (Kuchnia i obsługa - rewelacyjne. Pełny profesjonalizm. Obsługa uśmiechnięta, pogodna, wychodząca naprzeciw gościom i smakom klientów. Niezapomniane wrażenie). Decyzją jury konkursu nagrodą główną uhonorowana została p. Agnieszka Szymańska, której fragment wyróżnionej, wierszowanej pracy drukowaliśmy przed miesiącem. (M)

Telefony

ZAUFANIA

PORADNIA PRZECIWAŁ-KOHOLOWA - terapia indywidualna: 658-40-55, 658-35-40, wew. 42.

TELEFON ZAUFANIA DLA KOBIEC: 422-47-50. OSRODEK INTERWENCJI KRYZYSEWY - bezpłatna całodobowa pomoc psychologiczna dla osób w kryzysach życiowych - ul. Radziwiłłowska 8b: 421-92-82. DLA OSÓB Z PROBLEMEM ALKOHOLOWYM I ICH RODZIN: 425-57-50. SCHRONISKO DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE os. Krakowiaków 46, tel.: 425-81-70.

INTERWENCYJNE

POLICJA KRYMINALNA: KMP w Krakowie, ul. Lubicz 21 - Sekretariat KM tel. 412-89-09, 615-26-00, oficer dyżurny KM tel. 615-25-10, 615-25-11, 615-25-12, 997, Telefon Zaufania Wydziału Kryminalnego KM 615-19-97, bezpłatna infolinia 0-800-300-997, KP Prószo-wice - tel. 386-11-10, 386-18-00, KP Myślenice - tel. 274-37-70. STRAŻ MIEJSKA: Komenda SM, ul. Dobrego Pa-sterza 116, Śródmieście - tel. 411-00-45, 986 - telefon alarmowy (całą dobę), os. Centrum

C 9 - tel. 680-15-00, ul. Stachiewicza 3 - tel. 623-96-90, ul. Na Kozłowie 25 - tel. 650-07-60, ul. Cechowa 19 - tel. 650-42-80 (całodobowy). SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH ZWIERZĄT - tel. 429-74-72. NOCNE POGOTOWIE WETERYNARYJNE tel. 429-74-72, 429-92-41 (19 - 7). POGOTOWIE WETERYNARYJNE (MIECHÓW) - tel. 38-317-41 (pon. - sob. 8 - 15), tel. 38-304-60 (po godz. 15). TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI - tel. 421-77-72 (ul. Floriańska 53). ZIELONY TELEFON - ul. tel. 421-33-64.

INFORMACYJNE

BIURO NUMERÓW - 913. INFORMACJA PKP: komunikacja krajowa i międzynarodowa - 94-36, 422-41-82, 624-54-39, 422-22-48; informacja taryfowa - 624-15-80, 421-86-64. PKS - 93-16. SŁUŻBA ZDROWIA - 422-05-11 (dyżury aptek i szpitali - czynny całą dobę). INFORMACJA KULTURALNA, ul. św. Jana 2 - 421-77-87. PRZEWOZY NIEPEŁNOSPRAWNYCH - 96-33, 96-88.

AWARYJNE

STRAŻ POŻARNA - 998. POLICJA - 997. GAZOWE - 992, 430-70-36, 430-70-11 (czynne 15 - 7). DŹWIGOWE - 411-02-22, 411-53-40, 644-23-08. ELEKTRYCZNE Nowa Huta - 644-19-69. ENERGETYCZNE Śródmieście - 421-27-49, Krowdrza - 633-06-97, Nowa Huta - 644-12-10, Podgórze - 656-21-55, Miechów - 991 lub 38-303-40 (dyżur całodobowy). TECHNICZNE - 648-00-84. C.O. - 644-38-46, 648-41-08. WODOCIĄGOWE 422-92-05. CIEPLNE MPEC - 993.

POMOC DROGOWA

CAŁODOBOWA: 421-18-21. CAŁODOBOWA: 262-01-69, 0501-522-550.

WYPOŻYCZALNIE SAMOCHODÓW

UL. REYMONTA 22: 637-97-82. „WIGO”: Bora-Komorowskiego 9, 413-07-16; 0602-634-088. „WEGA”: ul. Żmujdzka 10a, 411-00-34. DOSTAWCZE, osobowe: 292-41-09, 0608 454-062

USŁUGI POGRZEBOWE

PUK spółka z o.o. Zakłady Pogrzebowe: ul. Rakowicka 35a, tel.: 411-47-76, cm. Podgórski, ul. Wapienna 13, tel.: 656-55-11; obok cm. Prądnik Czerwony, ul. Reduty 1, tel.: 411-35-26, cm. Grębałów, tel.: 645-31-61, ul. Pielęgniarek 6, tel.: 632-31-77. Czynne codziennie w godz. 7 - 16, soboty i święta: ul. Rakowicka 35a w godzinach 8 - 14. Dyżur całodobowy: 411-45-02, 411-45-04.

24 grudnia

poniedziałek
Adama, Ewy

Dyżury aptek

Poniedziałek-Wtorek-Środa

Ul. Starowińska 77 „Apteka Niebieska”, tel.: 421-24-63 poniedziałek 8 - 15, wtorek, środa 10 - 15, ul. Wolnica 12a, tel.: 430-58-54 poniedziałek 8 - 15, wtorek, środa 9 - 15, ul. Dunajewskiego 2, tel.: 422-65-04 poniedziałek 8 - 18, wtorek 8 - 15, środa 8 - 21, ul. Mogilska 21, 7 dni w tygodniu, 8 - 22, tel. 411-01-26.

CAŁODOBOWE: os. Centrum A, bl. 3, tel.: 644-17-36; os. Wandy 23, tel.: 644-27-64; ul. Galla 26, tel.: 636-73-65; ul. Rakowicka 12, tel.: 423-04-85; ul. Kalwaryjska 94, tel.: 656-18-50; ul. Kapelanka 56, (pon.) tel.: 296-42-39; ul. Wrocławska 3, tel.: 613-46-38; ul. Aleksandry 11, tel.: 657-43-64.

KRZESZOWICE, (pon.) ul. Legionów Polskich 3, (wt.) Rynek 12, (śr.) Krakowska 1, MIECHÓW, ul. Raclawicka 1 (po godz. 20), MYŚLENICE, ul. Słoneczna 3, SKAWINA, (pon.) ul. Ogrody 101, (wt.) Żwirki i Wigury 1, (śr.) Niepodległości 10.

Dyżury szpitali

Poniedziałek

CHIRURGII OGÓLNEJ, CHIRURGII URAZOWEJ, LARYNGOLOGICZNY - os. Na Skarpie 66 (Szpital im. S. Żeromskiego), OKULISTYCZNY - os. Młodości 10 (Szpital im. S. Żeromskiego), CHIRURGII DZIECIĘCEJ - Prokocim (Dziecięcy Szpital Kliniczny CM UJ), os. Na Skarpie 66 (Szpital im. S. Żeromskiego), UROLOGICZNY - Grzegorzeczka 18 (Klinika Urologii CM UJ), MIECHÓW - Szpitalna 3, MYŚLENICE - Szpitalna 2, PROSZOWICE - Kopernika 2.

Wtorek

CHIRURGII OGÓLNEJ, CHIRURGII URAZOWEJ - Kopernika 21 (II Klinika Chirurgii CM UJ), CHIRURGII DZIECIĘCEJ - Prokocim (Dziecięcy Szpital Kliniczny CM UJ), os. Na Skarpie 66 (Szpital im. S. Żeromskiego), OKULISTYCZNY - Witkowice (Wojewódzki Szpital Okulistyczny), LARYNGOLOGICZNY - Śniadeckich 2 (Klinika Otolaryngologii CM UJ), UROLOGICZNY - Grzegorzeczka 18 (Klinika Urologii CM UJ), MIECHÓW - Szpitalna 3, MYŚLENICE - Szpitalna 2, PROSZOWICE - Kopernika 2.

Szpital Okulistyczny), LARYNGOLOGICZNY, UROLOGICZNY - Prądnicka 35 (Szpital im. G. Narutowicza), MIECHÓW - Szpitalna 3, MYŚLENICE - Szpitalna 2, PROSZOWICE - Kopernika 2.

Środa

CHIRURGII OGÓLNEJ - Trynitarska 11 (Szpital Bonifratrów), CHIRURGII URAZOWEJ - Modrzewiowa 22 (Centrum Rehabilitacji), CHIRURGII DZIECIĘCEJ - Prokocim (Dziecięcy Szpital Kliniczny CM UJ), os. Na Skarpie 66 (Szpital im. S. Żeromskiego), OKULISTYCZNY - Witkowice (Wojewódzki Szpital Okulistyczny), LARYNGOLOGICZNY - Śniadeckich 2 (Klinika Otolaryngologii CM UJ), UROLOGICZNY - Grzegorzeczka 18 (Klinika Urologii CM UJ), MIECHÓW - Szpitalna 3, MYŚLENICE - Szpitalna 2, PROSZOWICE - Kopernika 2.

Pogotowia

Św. Łazarza 14: tel. 999 - wezwania do wypadków, zachorowań i przewozy, całodobowa doraźna pomoc ambulatoryjna, amb. chirurgiczne, amb. zabiegów gipsowych, amb. zabiegowe 422-29-99; Centrala: tel. 422-36-00; Lotnisko Balice: Alarmowy: tel. 285-59-99, Linia zwykła: 285-50-89; Teligi 8: tel. 658-59-99; Rynek Podgórski: tel. 656-59-99; Nowa Huta: tel. 644-49-99; Krowodrza, Piastowska 32: tel. 633-39-99, Alarmowy: tel. 633-39-99; Skawina: tel. 999, 276-14-44; Wieliczka: tel. 278-12-89, Alarmowy: tel. 999; Miechów: Szpital św. Anny - Pogotowie Ratunkowe, ul. Szpitalna 3, tel. 999 lub (041) 382-03-39; Myślenice: tel. 999; Jerzmanowice: tel. 389-50-99 (alarmowy), 389-50-48; Niepołomice: tel. 281-19-99; Skąta: tel. 389-19-99; Krzeszowice: tel.

999; Proszowice: tel. 999, Zachorowania i przewozy: tel. 386-21-35.

„MEDICINA” - wizyty domowe lekarzy, tel. 411-13-78.

GINEKOLOGIA - 0601-436-669.

„FALCK” - całodobowe wizyty domowe, transport medyczny, tel. 96-75.

„LEKARZ” - wizyty domowe specjalistów, tel. 658-49-59 (8-22)

POGOTOWIE STOMATOLOGICZNE - całodobowo, ul. Augustiańska 13, 292-33-00.

POGOTOWIE STOMATOLOGICZNE - Mogilska 121, tel. 413-04-66.

POGOTOWIE WETERYNARYJNE - wyjazdy całodobowe, 655-55-33.

POGOTOWIE WETERYNARYJNE - lecznica (10-24), 643-53-08.

Krakowska antena

Poniedziałek

Radio Alfa

6.15 - 9.45 Serwisy drogowe (co pół godziny)
6.00 - 9.00 Poranek 7.15 Autoroдео 9.00 - 11.00 Blok muzyki - przebój za przebojem 9.50 Pieniądże i nowoczesność 11.00 - 13.00 Lista przebojów polskiej muzyki rozrywkowej 18.00 - 19.00 Komu piosenkę? 19.50 Pieniądże i nowoczesność 19.00 - 21.00 Anioły muzyki country 21.00 - 22.00 Kalejdoskop gwiazd 23.00 - 6.00 Noc z Radiem Alfa.

Radio Blue FM

Serwis informacyjny 9.00 do 16.00-co godzinę Skróty informacji 6.00, 7.00, 8.30, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00 - podsumowanie dnia Serwis pogodowy 6.04, 6.30, 7.04, 7.30, 8.04, 8.30, 9.04, 10.04, 11.04, 12.04, 13.04, 14.04, 15.04, 16.04, 17.04, 18.04, 19.04, 20.04, 21.04, 22.04, 23.04, 24.04 Serwis drogowy 6.45, 7.15, 7.45, 8.15, 8.45, 9.15, 9.45, 14.35, 14.59, 15.35, 15.59, 16.35, 16.50.

6.00 - 10.00 Ach, ten budzik - Dawid Pytlak, Anna Wejman 10.00 - 11.00 Muzyka non stop 11.00 - 15.00 Na wybiegu - Elżbieta Lenart 15.00 - 16.00 Muzyka non stop 16.00 - 18.00 Co jest grane - Szymon Rak 18.00 - 20.00 Cyberdancowa lista przebojów - Szymon Rak 20.00 - 24.00 Delfinarium - Bartek Grzywacz 24.00 - 6.00 Muzyka non stop.

Jazz Radio

6.00 - 10.00 Bułka z funkiem 19.00 - 20.00 Nowości z firmy Polygram Polska 21.00 - 22.00 Grolsch Jazz Live - koncert.

Opera

7.40 G. Rossini „Hrabia Ory” - J. Oncina, M. Sinclair, I. Wallace 9.35 W.A. Mozart „Idomeno” - L. Pavarotti, E. Gruberova, A. Baltsa 12.40 B. Smetana „Dalibor” - V. Pribyl, G. Abrahamova, J. Jindrak 15.10 G. Donizetti „Napój miłosny” - K. Battle, L. Pavarotti, L. Nucci 17.10 M. Musorgski „Borys Godunow” - I. Petrow, W. Klepacka, T. Sorokina 20.05 G. Verdi „Traviata” - R. Scotto, A. Kraus, R. Bruson 22.20 Ch. W. Gluck „Orfeusz i Eurydyka” - S. McNair, D.L. Ragin, C. Sieden 23.50 J.Ph. Rameau „Castaor i Pollux” - P. Jeffes, Ph. huttenlocher, J. Smith 2.10 R. Wagner „Tristan i Izolda” - L. Melchior, K. Flagstad, S. Nilsson 5.40 D. Cimarosa „Potajemne małżeństwo” - C. Badioli, E. Ratti, G. Sciutti.

Radio Kraków

Radio Kraków na antenie 101,6 MHz; Zakopane - Podhale 100,0 MHz; Nowy Sącz 90,0 MHz; Krynica 102,1 MHz, Rabka 87,6 MHz, Tarnów 101 MHz Wiadomości co godzinę od 6.00 do 24.00 Skróty wiadomości od 6.30 do 16.30. Zaproszenia kulturalne: 7.30. Wiadomości sportowe 7.05, 8.05. Autoserwis: 6.15, 6.45, 7.15, 7.45, 8.15, 8.45, 9.15, 9.45.

6.05 - 9.00 Chwytaj dzień - Sławomir Mokrzycki, Marcin Pulit, real. Paweł Sołtyk 9.05 - 12.00 Przed hejnałem - Grzegorz Bernasik, Agnieszka Barańska, w tym: 9.15 Dwoje na huśtawce - konkurs 9.35 Tomy i tomiki - Katarzyna Fortuna 9.45 Notatnik prowincjonalny 10.10 Moja mania to pytania - Dorota Włosowicz 11.45 Z radiowej biblioteki: Ryszard Kapuściński: „Heban” - czyta Krzysztof Gordon (odc. 29) 12.05 - 13.00 Grająca szafa - Piotr Chronowski 13.10 - 13.30

Ścieżkami Małopolski „Strażnik sumienia” Jan Stępień 13.35 - 15.00 Podglądanie miasta - Paweł Sołtyk 15.00 - 16.00 W cieniu przeboju - Jerzy Skarżyński 16.10 - 22.00 Program wigilijny - prowadzi Antoni Krupa w tym: 16.15 - 16.30 Przygotowania do świąt w gminie Brzeszcz - Jan Stępień 16.30 - 17.05 Wilia w Brzeszczach - Jan Stępień 17.05 Życzenia świąteczne dla słuchaczy 17.40 Rozmowy z karpim 18.05 Kolędy 19.05 - 19.20 Tajemnice wigilijnego stołu - Anna Łoś 20.05 - 20.30 Modlitwy zwierząt - Anna Balicka 21.05 - 22.00 Wigilijne telefony przy kołędach 22.00 - 23.00 BBC 23.05 Z radiowej biblioteki: Ryszard Kapuściński „Heban” - czyta Krzysztof Gordon (odc. 29) 23.15 - Nocny szlak RK - Paweł Sołtyk 24.00 Transmisja pasterki z bazyliki ojców Franciszkanów w Krakowie, po pasterce - Henryk Sienkiewicz „Quo vadis” czyta Tadeusz Zięba (odc. 34) D.c. Nocnego Szlaku Radia Kraków Paweł Sołtyk 2.00 Nasi bracia mniejsi - Anna Balicka.

Radio Plus

Serwisy informacyjne: 6.00 - 16.00 (co godzinę) Puls Krakowa - święta w Krakowie: 6.30 - 14.30 Trasa Plus - informacje dla kierowców: 6.29 - 8.59 (co pół godziny)

6.00 - 12.00 Plus dobry - w wigilijny poranek zaprasza Sławek Kowalewski. W specjalnym wydaniu programu m.in. o obchodach Świąt Bożego Narodzenia na świecie, m.in. w Afryce, tradycje ludowe związane ze świątami, przepisy na potrawy wigilijne 12.00 - 16.00 W samo południe - specjalne wydanie magazynu reporterów Radia Plus 13.00 - 16.00 Wigilijny Rytm & Plus: nastrojowe koledowanie i Radiowa Kartka Świąteczna, czyli życzenia słuchaczy, które nagrywaliśmy przez cały tydzień na Targach Bożonarodzeniowych na Rynku Głównym, 21.00 Życzenia słuchaczom złoży książdz kardynał Franciszek Macharski. 24.00 Transmisja pasterki z bazyliki oo. Dominikanów.

Radio Wanda

Serwis informacyjny: zawsze o pełnej godzinie (6.00 - 23.00) Serwis drogowy: 7.50, 9.50, 11.50, 13.50, 17.15 Pogoda: 7.15, 8.15, 9.15, 14.15, 17.20.

7.15 - 9.00 Radio Wanda o świcie 7.15 Informacje służb miejskich 7.30 Konkurs „Kolorowe taksówki” 8.15 - 8.30 Moto Giełda 10.00 Godzina dobrej polskiej muzyki 12.00 - 15.00 Galicyjskie południe, a w nim: gorący temat - gość, relacja; giełda - oddam, sprzedam, kupię; informacje drogowe; repertuar kin; konkursy 15.00 - 20.00 Sjesta z Lajkonikiem 17.00 „Z notatnika reporterów” 18.00 Muzyczne popołudnie 20.00 - 22.00 Piosenka na życzenie 22.00 Gorąca linia 23.00 Muzyczna noc z Wandą.

Wtorek

Opera

8.00 G. Rossini „Cyrulik sewilski” - M. Callas, L. Alva, T. Gobbi 10.15 W.A. Mozart „Don Giovanni” - R. Raimondi, K. Te Kanawa, T. Berganza 13.10 G. Bizet „Carmen” - M. Callas, N. Gedda, A. Guiot 15.35 G. Donizetti „Poliuto” - J. Carreras, K. Ricciarelli, J. Pons 17.25 V. Bellini „Lunaticczka” - M. Callas, N. Monti, N. Zaccaria 19.25 G. Puccini „Cyganeria” - M. Callas, G. di Stefano, R. Panerai 21.15 G. Verdi „Bal maskowy” - P. Domingo, K. Ricciarelli, R. Bruson 23.25 F. Cavalli „Zakochany Herkules” - Y. Minton, F. Palmer,

U. Cold 2.10 G.F. Haendel „Alessandro” - R. Jacobs, S. Boulin, I. Poulencard 5.35 A. Vivaldi „Otto- ne in villa” - N. Argenta, S. Daneman, M. Padmore.

Radio Alfa

6.15 - 9.45 Serwisy drogowe (co pół godziny)
6.00 - 9.00 Poranek 9.50 Pieniądże i nowoczesność 9.00 - 11.00 Blok muzyki - przebój za przebojem 11.00 - 13.00 Przebój nieco starszych nastolatków 13.00 - 18.00 Blok muzyki - przebój za przebojem 18.00 - 19.00 Komu piosenkę? 19.00 - 21.00 Każdy rodzi się poetą 21.00 - 22.00 Romantyczna fala 23.00 - 6.00 Noc z Radiem Alfa.

Radio Kraków

Radio Kraków na antenie 101,6 MHz; Zakopane - Podhale 100,0 MHz; Nowy Sącz 90,0 MHz; Krynica 102,1 MHz, Rabka 87,6 MHz, Tarnów 101 MHz Wiadomości co godzinę od 6.00 do 24.00 Skróty wiadomości od 6.30 do 16.30. Zaproszenia kulturalne: 7.30. Wiadomości sportowe 20.05.

6.00 - 7.00 Kolędy i pastorałki 7.00 - 12.00 Program prowadzi Agnieszka Barańska 7.05 Życzenia świąteczne dla „skowronków” i rozmowy tel. z tymi którzy pracują w pierwszy dzień świąt 8.05 - 8.25 Betlejem, czyli dom chleba - reportaż Anny Łoś 9.05 Biblia dla dzieci nowego tysiąclecia - Leszek Piskorz 9.40 - 9.50 Opowieści świąteczne z kołędą w tle - Olga Szwaiger (cz. 1) opr. Jolanta Drużyńska 10.05 - 11.00 Śniadanie na radiu, czyli degustacja świątecznych potraw 11.05 - 11.10 Opowieści świąteczne z kołędą w tle - Zbigniew Preisner (cz. 2) opr. Jolanta Drużyńska 11.30 Gody i szczerne dni - rep. Katarzyny Fortuny 12.00 - 17.00 Program prowadzi Magdalena Wojewoda 12.00 - 17.00 Program prowadzi Magdalena Wojewoda w tym: 12.10 - 13.00 Bajki na święta Małgorzaty Magier - czyta Barbara Krasicka 13.10 - 13.20 Opowieści świąteczne z kołędą w tle - książdz Adam Boniecki (cz. 3) opr. Jolanta Drużyńska 14.30 Drzewo mojego życia - reportaż Anny Balickiej 15.00 - 16.00 Koncert kołed 16.15 Biblia dla dzieci nowego tysiąclecia - czyta Leszek Piskorz 16.40 - 16.45 Opowieści świąteczne z kołędą w tle - Jan Kanty Pawluśkiwicz (cz. 4) opr. Jolanta Drużyńska 17.05 Przeboje Jerzego Skarżyńskiego 18.00 - 22.00 Program prowadzi Antoni Krupa w tym 18.05 Goście Antoniego Krupy 19.00 Wszyscy do mnie wracają - audycja o Marlenie Dietrich 20.05 Kolędy i jazz 21.15 Opowieści świąteczne z kołędą w tle - Wiktor Zin (cz. 5) opr. Jolanta Drużyńska 22.00 - 23.00 BBC 23.05 Nocny szlak RK - Jerzy Skarżyński w tym: 23.05 Betlejem czyli dom chleba - Anna Łoś 1.00 Henryk Sienkiewicz „Quo vadis” - czyta Tadeusz Zięba (odc. 36) 2.00 Koncert kołed.

Radio Plus

Serwisy informacyjne: 8.00 - 16.00 (co godzinę)
8.00 - 24.00 Dziś gramy tylko kolędy i pastorałki.

Radio Wanda

Serwis informacyjny: zawsze o pełnej godzinie (6.00 - 23.00) Serwis drogowy: 7.50, 9.50, 11.50, 13.50, 17.15 Pogoda: 7.15, 8.15, 9.15, 14.15, 17.20.

7.00 - 9.00 Radio Wanda o świcie 7.15 Informacje służb miejskich 7.30 Konkurs: Kolorowe taksówki 8.15 - 8.30 Giełda nieruchomości 10.00 Godzina dobrej polskiej muzyki 12.00 - 15.00 Galicyjskie południe, a w nim: gorący temat; giełda pra-

cy; informacje drogowe; repertuar kin; konkurs 17.00 - 18.00 „Z notatnika reporterów” 20.00 - 22.00 Piosenka na życzenie 22.00 Gorąca linia 0.15 Muzyczna noc z Wandą.

Środa

Opera

8.00 G. Rossini „Bianca i Faliero” - K. Ricciarelli, Ch. Meritt, M. Horne 11.00 W.A. Mozart „Cosi fan tutte” - Ch. Margiono, D. van der Walt, D. Ziegler 14.20 R. Leoncavallo „Pajace” - M. Callas, G. di Stefano, T. Gobbi 15.40 P. Czajkowski „Jolanta” - M. Guriewicz, A. Koczinian, A. Ben 17.15 V. Bellini „Cudzoziemka” - M. Caballe, A. Zambon, M. Casoni 19.30 G. Puccini „Manon Lescaut” - K. Te Kanawa, J. Carreras, P. Coni 21.25 G. Verdi „Moc przeznaczenia” - L. Price, P. Domingo, S. Milnes 0.20 C. Monteverdi „Koronacja Poppei” - H. Donath, E. Söderström, M. Baker 3.55 G. Paisiello „La molinara” - A. Scarabelli, C. Remigio, W. Matteuzzi 6.10 J. Offenbach „Orfeusz w piekle” - N. Dessay, L. Naouri, J.P. Fouchecourt.

Radio Kraków

Radio Kraków na antenie 101,6 MHz; Zakopane - Podhale 100,0 MHz; Nowy Sącz 90,0 MHz; Krynica 102,1 MHz, Rabka 87,6 MHz, Tarnów 101 MHz Wiadomości co godzinę od 6.00 do 24.00. Zaproszenia kulturalne: 7.30. Wiadomości sportowe 8.05, 20.05. Autoserwis: 6.15, 6.45, 7.15, 7.45, 8.15, 8.45, 9.15, 9.45, 10.15.

6.00 - 7.00 Kolędy i pastorałki 7.00 - 12.00 Program prowadzi Agnieszka Barańska w tym: 7.30 - 8.00 Modlitwy na święta 8.15 Opowieści świąteczne z kołędą w tle - Andrzej Sikorowski (cz. 6) w opr. Jolanty Drużyńskiej 9.05 Biblia dla dzieci nowego tysiąclecia - Leszek Piskorz 10.05 - 10.30 W salonie u profesorów - aud. Jana Stępnia 11.05 - 12.00 Program muzyczny 12.00 - 18.00 Program prowadzi Mariusz Bartkowicz w tym: 12.00 - 13.00 Koncert świąteczny 13.05 - 14.00 Wiadro Dzieciom 14.10 Opowieści świąteczne z kołędą w tle - Jerzy Pomianowski (cz. 7) w opr. Jolanty Drużyńskiej 15.10 - 15.30 Filmowciąg - wydanie świąteczne 16.15 Biblia dla dzieci nowego tysiąclecia 17.10 Opowieści świąteczne z kołędą w tle - Bronisław Maj (cz. 8) w opr. Jolanty Drużyńskiej 18.00 - 22.00 Program prowadzi Antoni Krupa 18.10 Rozmowy na koniec świąt 19.05 - 20.00 Program muzyczny 21.05 Opowieści świąteczne z kołędą w tle - Krystyna Zachwatowicz (cz. 9) w opr. Jolanty Drużyńskiej - 21.30 Audycja literacka 22.00 - 23.00 BBC 23.05 - 6.00 Nocny szlak Radia Kraków - Beata Penderka 1.00 Henryk Sienkiewicz „Quo vadis” - czyta Tadeusz Zięba (odc. 36) 2.00 Filmowciąg - wydanie świąteczne.

Radio Plus

Serwisy informacyjne: 8.00 - 16.00 (co godzinę)
6.00 - 9.00 Kolęda w Radiu Plus 9.00 - 18.00 Świąteczne spotkania: rozmawiamy z artystami, politykami, pisarzami. Na naszej antenie będzie można usłyszeć między innymi: Jerzego Zelnika, Annę Marię Jopek, karykaturzystę Franciszka Macharskiego, bp. Tadeusza Pieronka, Krzysztofa Zanussiego, Czesława Miłosza, Hannę Gronkiewicz-Waltz i wielu innych 19.00 - 20.00 Z życia Kościoła świąteczne wydanie 20.00 - 21.00 Kolęda w Radiu Plus 21.00 - 22.00 Galicyjski wieczór z kołędą - świąteczna audycja Lidii Jazgar.

Radio Plus

Serwisy informacyjne: 8.00 - 16.00 (co godzinę)

Sklepy nocne

Delikatesy „OCZKO”, ul. Stradom 21, tel. 421-71-41; ul. Podwale 6, 431-14-66.

Kina

Poniedziałek

Nieczynne.

Wtorek

Multikino (ul. Dobrego Pasterza 128, dolby digital, klimatyzacja, parking, udogodnienia dla niepełnosprawnych, informacja i rezerwacja: tel. 617-63-99): „Amelia” (135', 15 l.) - 14.10, 16.45, 19.20, 21.50, „Atlantya: zaginiony ład” (111', b.o.) - 13.20, 15.30, 18, „Cień wampira” (108', 15 l.) - 16.30, 21.20, „Grzeszna miłość” (130', 15 l.) - 16.20, 21.40, „Gulczas, a jak myślisz?” (115', 15 l.) - 13.35, 16.05, 19, 21.45, „Intymność” (115', 18 l.) - 20.30, „Kod dostępu” (126', 15 l.) - 13.45, 16.15, 19.05, 21.35, „Mali agenci” (97', b.o.) - 13.55, 16.25, „Nikom u ani słowa” (129', 15 l.) - 13.10, 15.45, 18.15, 20.45, „Ostatni bastion” (145', 15 l., premiera) - 13, 15.45, 18.30, 21.15, „Pamiętnik księżniczki” (130', 12 l.) - 15.10, 17.45, 20.15, „Ratunku! Jestem rybka” (93', b.o.) - 13.15, „Shrek” (110', b.o.) - 14, 19.35, „Spotkanie z Jezusem” (105', b.o., pokaz przedpremierowy) - 14.05, 16.35, 18.35, „Straszny film 2” (105', 15 l.) - 13.50, 19.50, „Quo vadis” (pol., 15 l.) - 18.55, „Ulubieńcy Ameryki” (127', 15 l.) - 20.35, „Wyścig szczurów” (127', 15 l.) - 13.25, 15.55, 18.50, 21.30.

APOLLO FILM: ATLANTIC (ul. Stradomska 15) (dolby stereo SR, kawiarnia): nieczynne;

APOLLO FILM: MIKRO (ul. Lea 5) (dolby stereo A): nieczynne;

APOLLO FILM: KLJÓW (al. Krasieńskiego 34) (dolby digital surround EX, klimatyzacja, kawiarnia, parking): „Atlantya - zaginiony ład” (USA, b.o.) - 16.45, „Gulczas, a jak myślisz?” (pol., 15 l.) - 18.30, 20.30;

APOLLO FILM: ŚWIT (os. Teatralne 10): (dolby Pro Logic,

kawiarnia, parking), (dwie sale): nieczynne;

APOLLO (ul. św. Tomasza 11a) (stereo, ekran perełkowy): nieczynne;

ARS: ANEKS SZTUKI (ul. św. Jana 6) (dolby stereo SR, ekran perełkowy, fotele klubowe, klimatyzacja, informacja i rezerwacja: tel. 421-41-99): „Rozgrywka” (USA, 15 l.) - 16.25, „Przekleństwa niewinności” (USA, 15 l.) - 18.40, „Moulin Rouge” (USA, 15 l.) - 20.30;

ARS: KINIARNIA 1 (dolby digital, klimatyzacja, nowa sala klubowa, stoliki, bar): „Shrek” (USA, 15 l.) - 16, „Moulin Rouge” (USA, 15 l.) - 18, „Dziennik Bridget Jones” (USA, 12 l.) - 20.35;

ARS: KINOTEATR REDUTA (ul. św. Jana 6) (dolby digital surround EX, ekran perełkowy, klimatyzacja): „Ulubieńcy Ameryki” (USA, 15 l.) - 16.20, „Wiedźmin” (pol., 12 l.) - 18.15, „Ostatni bastion” (USA, 15 l., pokaz przedpremierowy) - 20.45;

ARS: SZTUKA (ul. św. Jana 6) (dolby digital, ekran perełkowy, fotele lotnicze, foteliki dziecięce Booster Buddy): „Kod dostępu” (USA, 15 l.) - 16.30, „Ostatni bastion” (USA, 15 l., pokaz przedpremierowy) - 18.30, „Gulczas, a jak myślisz?” (pol., 15 l.) - 21;

CINEMA CITY (Kraków Plaza, al. Pokoju 44): „Quo vadis” - 9.45 (pokazy dla grup zorganizowanych), 16.15, 19.30, „Ostatni bastion” - 16.30, 19, 21.30, „Atlantya - zaginiony ład” - 17, „Grzeszna miłość” - 19, 21, „Kod dostępu” - 17, 19, 21, „Pamiętnik księżniczki” - 16, 18.15, 20.30, „Psy i koty” - 15.30, „Nikom u ani słowa” - 17.30, 19.45, „Shrek” - 17.15, „Wyścig szczurów” - 19.15, 21.30, „Amelia” - 15.30, 18, 20.30, „Gulczas - a jak myślisz?” - 15.30, 17.30, 19.30, 21.30;

PANASONIC IMAX (al. Pokoju 44, trójwymiarowe): „Podwodny las” (3D) - 17.15, 20.30, „T-REX” (3D) - 18.15, 21.30, „Michael Jordan” (2D) - 15.15, 19.30, „Królestwo słoń” (2D) - 16.15.

GRAFFITI KINO POD BARANAMI (Rynek Główny 27) (stereo, dolby surround, klimatyzacja): „101 Reykjavik” (isl., 98') - 15, 20.30, „Memento” (USA, 116') - 16.45, „Cześć Teresa” (pol., 2001) - 18.45;

GRAFFITI KINO WANDA (ul. św. Gertrudy 5) (dolby stereo SR, kawiarnia filmowa): nieczynne;

GRAFFITI KLUB FILMOWY (ul. św. Gertrudy 5): nieczynne;

PARADOX (ul. Krowderska 8) (dolby stereo): nieczynne;

PASAŻ (Rynek Główny 9): nieczynne;

SFINKS (Górali 5): nieczynne;

TECZA (ul. Praska 52): nieczynne;

UCIECHA (ul. Starowiślna 16) (dolby stereo, ekran perełkowy): nieczynne;

WRZOS (ul. Zamoyskiego 50): nieczynne;

Środa

Multikino (ul. Dobrego Pasterza 128, dolby digital, klimatyzacja, parking, udogodnienia dla niepełnosprawnych, informacja i rezerwacja: tel. 617-63-99): „Amelia” (135', 15 l.) - 10.15, 12.50, 16.05, 18.50, 21.20, „Atlantya: zaginiony ład” (111', b.o.) - 9.50, 12, 14.10, „Cień wampira” (108', 15 l.) - 12.45, 17.50, „Grzeszna miłość” (130', 15 l.) - 17.35, „Gulczas, a jak myślisz?” (115', 15 l.) - 10.05, 12.35, 14.50, 17, 19.30, 21.45, „Intymność” (115', 18 l.) - 16.30, 19, „Kod dostępu” (126', 15 l.) - 10.40, 13.05, 15.50, 18.35, 21.05, „Mali agenci” (97', b.o.) -

10.30, 12.55, „Nikom u ani słowa” (129', 15 l.) - 9.40, 12.20, 15.30, 18.15, 21, „Ostatni bastion” (145', 15 l., premiera) - 9.30, 12.10, 14.45, 17.30, 20.15, „Pamiętnik księżniczki” (130', 12 l.) - 11.40, 14.15, 16.45, 19.15, „Ratunku! Jestem rybka” (93', b.o.) - 9.45, „Shrek” (110', b.o.) - 10.25, 15.35, 20.20, „Spotkanie z Jezusem” (105', b.o., pokaz przedpremierowy) - 10.20, 12.40, 15.05, 17.20, „Straszny film 2” (105', 15 l.) - 10.35, 13, 15.20, 20.05, „Quo vadis” (pol., 15 l.) - 14.55, 19.05, „Ulubieńcy Ameryki” (127', 15 l.) - 19.35, „Wyścig szczurów” (127', 15 l.) - 9.55, 12.25, 15, 17.45, 20.30.

APOLLO FILM: ATLANTIC (ul. Stradomska 15) (dolby stereo SR, kawiarnia): „Ulubieńcy Ameryki” (USA, 15 l.) - 14.30, 16.30, „Kod dostępu” (USA, 15 l.) - 18.30, 20.30;

APOLLO FILM: MIKRO (ul. Lea 5) (dolby stereo A): „Wiarołomni” (szw./wł./niem., 145') - 16, „Spragnieni miłości” (hongkong/fr., 97') - 18.40, „Obietnica” (USA, 124') - 20.30;

APOLLO FILM: KIJÓW (al. Krasieńskiego 34) (dolby digital surround EX, klimatyzacja, kawiarnia, parking): „Atlantya - zaginiony ład” (USA, b.o.) - 11.15, 15, 16.45, „Gulczas, a jak myślisz?” (115', 15 l.) - 13, 18.30, 20.30;

APOLLO FILM: ŚWIT (os. Teatralne 10): (dolby Pro Logic, kawiarnia, parking), (dwie sale): „Mali agenci” (USA, b.o., dubbing) - 14.15, „Zwierzak” (USA, 15 l.) 16, „A.I. Sztuczna inteligencja” (USA, 15 l.) - 17.30, „Wiedźmin” (pol., 12 l.) - 20.15;

APOLLO (ul. św. Tomasza 11a) (stereo, ekran perełkowy): „Wiedźmin” (pol., 12 l.) - 15.20, „Człowiek, którego nie było” (USA, 15 l., pokaz przedpremierowy) - 17.50, „Ostatni bastion” (USA, 15 l.) - 20;

ARS: ANEKS SZTUKI (ul. św. Jana 6) (dolby stereo SR, ekran perełkowy, fotele klubowe, klimatyzacja, informacja i rezerwacja: tel. 421-41-99): „Gulczas, a jak myślisz?” (pol., 15 l.) - 17, „Przekleństwa niewinności” (USA, 15 l.) - 18.40, „Moulin Rouge” (USA., 15 l.) - 20.30;

ARS: KINIARNIA 1 (dolby digital, klimatyzacja, nowa sala klubowa, stoliki, bar): „Shrek” (USA, 15 l.) - 16, „Moulin Rouge” (USA, 15 l.) - 18, „Dziennik Bridget Jones” (USA, 12 l.) - 20.35;

ARS: KINOTEATR REDUTA (ul. św. Jana 6) (dolby digital surround EX, ekran perełkowy, klimatyzacja): „Ostatni bastion” (USA, 15 l.) - 16.25, 21, „Człowiek, którego nie było” (USA, 15 l., pokaz przedpremierowy) - 18.55/;

ARS: SZTUKA (ul. św. Jana 6) (dolby digital, ekran perełkowy, fotele lotnicze, foteliki dziecięce Booster Buddy): „Kod dostępu” (USA, 15 l.) - 16.15, „Ostatni bastion” (USA, 15 l., pokaz przedpremierowy) - 18.15, „Człowiek, którego nie było” (USA, 15 l., pokaz przedpremierowy) - 20.45;

CINEMA CITY (Kraków Plaza, al. Pokoju 44): „Quo vadis” - 9.45 (pokazy dla grup zorganizowanych), 13, 16.15, 19.30, „Ostatni bastion” - 11.30, 14, 16.30, 19, 21.30, „Atlantya - zaginiony ład” - 11, 13, 15, 17, „Grzeszna miłość” - 19, 21, „Kod dostępu” - 11, 13, 15, 17, 19, 21, „Pamiętnik księżniczki” - 11.30, 13.45, 16, 18.15, 20.30, „Psy i koty” - 11.30, 13.30, 15.30, „Nikom u ani słowa” - 17.30, 19.45, „Shrek” - 11.15, 13.15, 15.15, 17.15, „Wyścig szczurów” - 19.15, 21.30, „Amelia” - 13, 15.30, 18, 20.30, „Gulczas - a jak myślisz?” - 11.30, 13.30, 15.30, 17.30, 19.30, 21.30;

PANASONIC IMAX (al. Pokoju 44, trójwymiarowe): „Podwodny las” (3D) - 10, 13.15, 17.15, 20.30, „T-REX” (3D) - 12, 14.15, 18.15, 21.30, „Michael Jordan” (2D) - 15.15, „Królestwo słoń” (2D) - 11, 16.15, 19.30.

GRAFFITI KINO POD BARANAMI (Rynek Główny 27) (stereo, dolby surround, klimatyzacja): „101 Reykjavik” (isl., 98') - 15, 20.30, „Memento” (USA, 116') - 16.45, „Cześć Teresa” (pol.) - 18.45;

GRAFFITI KINO WANDA (ul. św. Gertrudy 5) (dolby stereo SR, kawiarnia filmowa): „Amelia” (fr./niem., 120') - 16, 18.15, 20.30;

GRAFFITI KLUB FILMOWY (ul. św. Gertrudy 5): „Boże skrawki” (USA/pol., 90') - 17, „Dym” (USA, 110') - 18.45, „Brooklyn Boogie” (USA) - 20.45;

PARADOX (ul. Krowderska 8) (dolby stereo): nieczynne;

PASAŻ (Rynek Główny 9): „Dziennik Bridget Jones” (ang., 15 l.) - 14.45, „Shrek” (USA, b.o.) - 16.30, „A.I. Sztuczna inteligencja” (USA, 15 l.) - 18, „Człowiek który płakał” (ang./fr., 15 l.) - 20.30;

SFINKS (Górali 5): nieczynne;

TECZA (ul. Praska 52): nieczynne;

UCIECHA (ul. Starowiślna 16) (dolby stereo, ekran perełkowy): „Quo vadis” (pol., 12 l.) - 15, „Wyścig szczurów” (USA, 15 l.) - 18, „Nikom u ani słowa” (USA, 15 l.) - 20.15;

WRZOS (ul. Zamoyskiego 50): nieczynne;

*

OGRÓD ZOOLOGICZNY, Las Wolski, Kraków, ul. Kasy Oszczędności m. Krakowa 14. Dojazd autobusem linii 134. Kasy czynne w godz. 9 - 15.

Muzea

KOPALNIA SOLI (ul. Daniłowicza 10): **PODZIEMNA TRASA TURYSTYCZNA I - III poziom**: *Kaplice solne: św. Kingi, św. Antoniego, św. Krzyża; Jeziora solankowe: E. Baracza, J. Piłsudskiego, Weimar; Kolekcja solnych rzeźb; Kolekcja maszyn i urządzeń górniczych; Komora Staszica: Podziemne sacrum*; codziennie 8.00 - 16.00; inf. tel. 278-73-66 (20-proc. zniżki biletu wstępu);

MUZEUW ŻUP KRAKOWSKICH:

- **EKSPOZYCJA PODZIEMNA (III poziom kopalni soli, gł. 135 m)**: Wyst. stała: *Archeologia solnictwa, dzieje górnictwa solnego w Polsce, dawne maszyny i urządzenia górnicze, rezerwaty górnicze, geologia złóż soli w Polsce, sztuka górnicza, sztuka sakralna, makieta XVII-wiecznej Wieliczki, ruchoomy model zjazdu górników na linie*. Wyst. czasowa: *Zabytki miasta Wieliczki w twórczości osób niepełnosprawnych* (do 31 XII); wt.-sb. (9 - 16), nd., pon. (9.30 - 16), ekspozycja jest dostępna dla niepełnosprawnych; inf. tel. (012) 278-58-49;

- **EKSPOZYCJA W ZAMKU ŻUPNYM** (ul. Zamkowa 8): Wyst. stała: *Kolekcja solniczka; Miasto Wieliczka; Sala goetycka; Kompleks zamku żupnego i rezerwat górniczy*; wyst. czas.: *Historia i zbiory Muzeum Żup Krakowskich; Ikona - okno ku wieczności*; czynne: codziennie 9 - 15, nd., wt. - niecz., inf. tel. (012) 278-32-66;

ZAMEK KRÓLEWSKI NA WAWELU:

KOMNATY KRÓLEWSKIE (II p.): wt.-czw., sb. (9.30 - 15), pt. (9.30 - 15), niedz. (10 - 15, wstęp wolny), pon. - nieczynne;

KRÓLEWSKIE APARTAMENTY PRYWATNE (I piętro): Wyst. czasowa: *Sztuka cenniejsza niż złoto*; jednorazowo do 10 osób wyłącznie z przewodnikiem, w cenie biletu przewodnik (z j. angielskim o pełnych godzinach, pierwsza grupa o godz. 10.00, wejście co 15 min); niedz. (10 - 15), wt.-czw., sb. (9.30 - 15), pt. (9.30 - 15), pon. - niecz.;

WAWEL ZAGINIONY: pon., śr.-niedz. (9.30 - 15, wstęp wolny), wt. - nieczynne;

WSCHÓD W ZBIORACH WAWELSKICH: *Sztuka Wschodu*; wt.-czw., sb. (9.30 - 15), pt. (9.30 - 15), niedz. (10 - 15, wstęp wolny), pon. - nieczynne;

SKARBIEC I ZBROJOWNIA: wt.-czw., sb. (9.30 - 15), pt. (9.30 - 15), niedz. (10 - 15, wstęp wolny), pon. - nieczynne;

KATEDRA: wt.-sb. (9 - 15), niedz. (12.15 - 17.15); pon. - nieczynne;

MUZEUW NARODOWE: **GMACH GŁÓWNY** (al. 3 Maja 1): Wyst. stała: *Galeria Rzemiosła Artystycznego* wyst. czasowa: *Jerzy Turowicz - wystawa biograficzna* (do 28 II 2002); *Jan Matejko. Opus magnum - polichromia kościoła Mariackiego; Alina i Vanni Scheiwiller - kolekcja współczesnej grafiki krakowskiej* (do 6 I 2002); wyst. czas.: *Zwiewne piękno. Wachlarze Zachodu i Wschodu w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie* (do 31

XII); **Hall MNK (I piętro)**: wyst. czas.: *Wachlarze z czterech stron świata*; wt. (10 - 15.30), śr. (10 - 18), czw.-niedz. (10 - 15.30), pon. - nieczynne; sprzedaż biletów do godziny 19, rezerwacji grup do 30 osób dokonywać pod numerami telefonu: 0-12 634-30-82, 423-47-23 lub 423-47-67 (wystawy dostępne dla osób niepełnosprawnych);

GALERIA SZTUKI POLSKIEJ XIX WIEKU W SUKIENNICACH: wt., śr., pt. - niedz. (10 - 15.30), czw. (10 - 18), pon. - nieczynne (wstęp wolny tylko w niedzielę);

DOM MATEJKI (ul. Floriańska 41): Wyst. czas.: *Matejko a Średniowiecze*; wt. - czw., sb., niedz. (10 - 15.30), pt. (10 - 18), pon. - nieczynne (co trzecia niedziela nieczynne), (telefoniczna rezerwacja dla grup: 422-59-26, możliwość oprowadzenia z przewodnikiem);

MUZEUW STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO (ul. Kanonicka 9): wt., śr., pt.-niedz. (10 - 15.30), czw. (10 - 18), pon. - nieczynne (kasy biletowe zamykane są na pół godziny przed zamknięciem muzeum) (od 24 - 31 XII nieczynne);

DOM JÓZEFA MEHOFFERA (ul. Krupnicza 26): Muzeum biograficzne - wt., czw.-niedz. (wstęp wolny tylko w niedzielę) (10 - 15.30), śr. (10 - 18), pon. - nieczynne (12 - 20 XII nieczynne);

CENTRUM SZTUKI I TECHNIKI JAPANEJSKIEJ MANGGHA (ul. Konopnickiej 26): **Hall Główny**: Wyst. stała: *Dawna sztuka japońska ze zbiorów Mu-*

zeum Narodowego w Krakowie - kolekcja Feliksa Jasieńskiego, codziennie z wyjątkiem poniedziałków (10 - 18) (wystawy dostępne dla osób niepełnosprawnych);

PAŁAC SZTUKI (pl. Szczepański 4): **Górny**: Wyst. czas.: *Malarstwo, grafika, rysunek* - Andrzej Bertrant z Warszawy (do 6 I); **Światlica Wyspiańskiego**: *Wystawa szkła - Norwegia* (do 31 XII); **Dolny**: wyst. czas.: *Zbigniew Herbert - epilog burzy* (do 6 I) (wstęp wolny); Wstęp wolny dla członków TPSP i ich najbliższych, studentów ASP, Historii Sztuki UJ, Wydziału Plastycznej Akademii Pedagogicznej, dla uczniów Liceum Sztuk Pięknych w Krakowie, dla osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami oraz dla seniorów z wnukami codziennie (8.15 - 18);

MUZEUW ETNOGRAFICZNE (pl. Wolnica 1): Wyst. stała: *Polska kultura ludowa*; wyst. (10 - 18), śr.-pt. (10 - 15), sb., niedz. (10 - 14, niedz. - wstęp wolny), wt. - nieczynne; (ul. Krakowska 46): pon. (9 - 15), śr.-pt. (9 - 15), sb., niedz. (10 - 14, niedz. - wstęp wolny), wt. - nieczynne (24 - 25 XII nieczynne);

MUZEUW XX CZARTORYSKICH (ul. św. Jana 19), **Arse nał Muzeum Czartoryskich** (ul. Pijarska 8): *Galeria malarstwa zachodnioeuropejskiego; Pamiątki z dziejów Polski od XIV do XVIII w.; Galeria europejskiego rzemiosła artystycznego; Zbrojownia*, wyst. czas.: *Burbonowie Orleański i Paryż w drugiej połowie XIX wieku* (do 27

I 2002), wyst. czas.: *Pokaz sztuki japońskiej od XVII do XX wieku* (do III 2002); wt. - czw., sb., niedz. (10 - 15.30), pt. (10 - 18), (wstęp wolny tylko na stałą ekspozycję), pon. - nieczynne; zgłaszanie grup i zamawianie przewodnika pod nr. tel. 422-55-66;

MUZEUW ARCHEOLOGICZNE (ul. Poselska 3): Wyst. stała: *Bogowie starożytnego Egiptu; Kraków przed tysiącem lat; Starożytność i średniowiecze Małopolski*; wyst. czasowa: *Zbiór wykopalisk z Bilcza Złotego im. xx. Leona i Teresy Sapiehów. Źródło żywiołów; Człowiek - archeologia i historia*; pon.-śr. (9 - 14), czw. (14 - 18, wstęp wolny), pt., niedz. (10 - 14), sb. - nieczynne (24 - 26 XII nieczynne);

MUZEUW HISTORYCZNE - **KRZYSZTOFORY** (Rynek Główny 35): Wyst. stała: *Z dziejów i kultury Krakowa; Sale wystawowe na parterze*: Wyst. czas.: *Szopki krakowskie* (czynna codz. od 9.00 do 18.00, z wyj. 25 XII i I I), *Sień na parterze*: wyst. czas.: *Pierniki święteczne* (do 17 II, wstęp wolny);

DOM POD KRZYŻEM (ul. Szpitalna 21): Wyst. stała: *Dzieje teatru krakowskiego*, wyst. czas.: *Grupa Collegium* (do 31 XII); czw., pt., sb. (wstęp wol-

Teatry

Poniedziałek-Wtorek-Środa

Nieczynne.

Informator Medyczny

Wizyty domowe

ANGINA, grypa. /012/655-61-69. 89791/A	PIELĘGNIARKA. 012/422-08-18. 88421/B
CAŁODOBOWA pomoc lekarska. 012/ 262-05-77. 94856/A	PIELĘGNIARKI. 012/643-73-49. 89602/A
DERMATOLOG Zofia Teodorowicz. 012/ 637-20-55, 0602-531-538. 14152/A	PIELĘGNIARKI. 012/655-88-43, 0605-557-242. 89353/A
DERMATOLOG. 012/415-46-21, 0502-588-852. 15498/A	
DOMOWA diagnostyka, USG, chirurgdz. 012/636-27-91. 88415/B	
ESPERAL. 0603-925-891. 89402/A	
INTERNISTA. 0608-469-050. 15475/A	
LARYNGOLOG. 0602-358-357. 75745/A	
MASAŻ leczniczy. 0501-95-85-16. 88953/A	
MASAŻ, kręgowanie, mgr Trybulec. /012/ 633-15-54. 88417/A	
MASAŻ, rehabilitacja. 012/414-11-97. 81560/A	
MASAŻ, rehabilitacja. 0503-66-44-28. 96259/C	
MASAŻ: leczniczy, sportowy, relaksacyjny. 0504-647-281. 95079/A	
MASAŻE lecznicze. 0608-48-02-54, 012/ 649-78-00. 15239/A	
NEUROLOG, Maria Kania - Stoch. /012/ 411-70-95, 0604-308-273. 86949/A	
NEUROLOG. /012/65-65-510. 95915/A	
ODTRUWANIE poalkoholowe, terapia. 012/421-71-56. 89260/A	
PEDIATRA całodobowo. 012/425-83-03. 79143/A	
PEDIATRA całodobowo. 012/636-74-93. 89252/A	
PEDIATRA, choroby płuc. 012/648-78-41, 0603-245-765. 88954/A	
PEDIATRA, specjaliści. /012/656-23-73, /012/ 658-76-98. 88764/C	
PEDIATRA, 7 dni w tygodniu. /012/413-63-23, 0601-43-65-04. 94833/A	
PEDIATRA, codziennie. 0601-520-082. 89791/B	
PEDIATRA /012/415-85-00, 0601-465-743. Doświadczony specjalista, L-4, codziennie. 95290/A	
PEDIATRA. /012/647-57-34. 85440/A	
PSYCHOLOG. /012/647-17-72. 94761/A	
REHABILITACJA. /012/637-15-12. 15672/A	
SPECJALISTA chirurg naczyń. 012/ 647-59-52. 88419/B	
UROLOG. 0604-998-470. 89209/A	
USŁUGI PIELĘGNIARSKIE	
DYPLOWANA pielęgniarka, całodobowo. /012/641-58-78, 0501-638-739. 87776/A	
KOLCZYKOWANIE. 012/643-73-49. 89607/A	
PIELĘGNIARKA. /012/649-89-53, 0501-758-202. 85037/A	

FALCK CHRONIMY ŻYCIĘ I ZDROWIE!

tel. 96-75

- ◆ Całodobowe wizyty domowe (internista pediatria)
- ◆ Transporty medyczne
- ◆ Medycyna pracy
- ◆ Badania analityczne w domu pacjenta

**CENTRUM MEDYCZNE
FALCK** Maszchaba

- Konsultacje i badania specjalistyczne (pełen zakres)
- Analizy - pełen zakres

ul. Mazowiecka 4 - 6
tel. 634-33-69, 633-21-11
pon. - pt. 7³⁰ - 20³⁰, sob. 9⁰⁰ - 13⁰⁰

Gabinety

AKTYWNE plukanie jelita grubego (okreśn. cy). /012/637-95-39, 0501-014-316. 88407/B	PSYCHOLOG. Bogumila Cichowicz. Opinie, terapia. /012/415-11-57, 0503-36-20-94. 94515/A
AKUPRESURA, akupunktura, masaż. Tradycyjna Medycyna Dalekiego Wschodu (10.00-18.00, sobota 9.00-13.00) sobota: pierwsza wizyta bezpłatna! 012/413-72-56, Mogilska 121/704. 91482/B	PSYCHOLOG: konsultacje, terapia, opinie. /012/637-76-62, 0603-750-783. 14141/A
ALERGIA, testy aparatem „Bicom-BRT”, odzuchulanie, pediatria, internista, ul. Kremerowska 9. 012/634-31-26, 0501-188-149. 90018/A	PSYCHOLOGOWIE. Badania. Terapia. /012/ 425-76-87. 88805/A
ALKOHOLIZM, nerwice hipnoza, farmakoterapia. 012/641-91-57, www.osrodek24.prv.pl. 15431/A	PSYCHOTERAPIA. Hipnoza. Problemy kobiet. Mgr psychologii Bogusława Pawelec. 012/415-36-38, 0601-53-33-94. 14389/A
BADANIE włosów. 0601-214-388. 95030/A	REUMATOLOGIA, rehabilitacja, wizyty domowe. 012/422-05-61, 0603-914-201. 88437/A
BARDZO tanio. Całodobowa naprawa protez. Szkolne 14/8. /012/643-48-92. 95250/A	REUMATOLOGICZNO-rehabilitacyjny, dr Wójcik, również wizyty domowe. /012/655-24-28, 0501-343-942. 88241/A
BEZOPERACYJNE leczenie kamicy żółciowej, nerkowej, prostaty. 0601-214-388. 95030/C	SEKSUOLOG specjalista. /012/423-22-94. 96603/A
CHOROBY wątroby, zakaźne, USG, dr Magdalena Śliwińska, Krakowska 4. 012/421-55-29. 90012/A	SEKSUOLOGIA, depresje, uzależnienia. Porady psychologiczne. Pro-Vita, Kraków, ul. Majora 5, /012/413-80-47. 89511/A
EEG dorośli i dzieci. 012/633-03-96. 89255/A	UROLOG, Batorego 4. 012/633-52-80. 89256/A
GINEKOLOG /wszystko/ centrum Kraków. 0603-616-491. 45139/A	USG, Batorego 4. 012/633-52-80. 83971/A
GINEKOLOG /wszystko/ Kraków. 0603-620-397. 45139/B	USG, Szwedzka 27. 012/267-69-66. 89569/A
GINEKOLOG, anestezjolog. 504-934-832. 85024/A	WCZASY odchudzające 7 kg w 10 dni. 0501-745-558. 15771/A
GINEKOLOG, USG. 0603-345-491. 94403/A	ZAPARCIA, wzdęcia, zgaga; gastrolog, gastrokopia, USG, rektokolonoskopia, ul. Emilii Plater 4/1, /012/655-61-69, /012/ 633-36-56. 89791/E
GINEKOLOG. /012/634-54-64, 0601-702-008. 6159/B	
GINEKOLOG. /032/2408-606, 0601-428-158. 95266/A	
GINEKOLOG: leczenie, zabiegi w narkozie, 6004-132-924. 9709001	
GINEKOLOGIA i położ., codziennie, całodobowo, dr med. M. Hetnał, /012/656-38-35, 0604-238-938. 87539/A	
GINEKOLOGIA. 0601-297-606, Kraków. 89613/A	
GINEKOLOGIA. USG, 012/423-38-88, całodobowo, 0601-436-669. 88414/A	
GINEKOLOGICZNO-położniczy, specjalistka Lidia Jończak. /012/655-05-30. 86293/A	
GINEKOLOGICZNO-położniczy, Stojalowskiego 15/32. 0604-634-946. 89286/A	
KREGAŻ, gabinet masażu leczniczego. Kraków 0501-420-827, 657-50-10. 94406/A	
ŁUSZCZYCA, bielactwo. 0601-214-388. 95030/B	
OKULISTYKA: poradnia. 266-55-46. 95593/A	
ONKOLOG. 0602-270-253. 89654/A	
POLSKO-FRANCUSKA klinika „Gameta”. nieplodność, męska i kobieca, pozaustrojowe zapłodnienie IN VITRO, mikroiniekcja plemnika do jaja - ICSI. Wizyty, rejestracja codziennie 15-18. Łódź, tel. 042/645-76-00, 645-77-77. 89219/A	
PSYCHIATRY, psycholog, logopeda Centrum Psychoterapii, Kraków, Batorego 2. 012/633-76-08. 89561/A	
PSYCHOLOG codziennie. 012/413-16-30, 0501-451-527. 89259/A	
PSYCHOLOG. /012/416-18-63, 0502-022-501. 14577/B	
PSYCHOLOG. /012/422-92-42, 0602-48-55-11. 15477/A	

WIZYTY DOMOWE LEKARZY

Internistów
Pediatriów

DOMOWE WIZYTY LEKARZY,

chirurg, internista,
pediatra, urolog, neurolog.
MEDICINA
Tel. 411-13-78, całą dobę

MAXI MED wizyty domowe

- psychiatria, psycholog
- ODTRUWANIE POALKOHOLOWE
- terapia dla osób z problemami alkoholowymi
- TERAPIA MAŁŻEŃSKA
- chirurg-urazowy, ortopedia
- BÓL - LECZENIE
tel. 427-02-61 całą dobę
421-71-56 w godz. 20.00 - 6.00

WIZYTY DOMOWE

Dr med., 655-61-69 do 24⁰⁰
**INTERNISTA - EKG - USG
GASTROLOG - USG - L4**
Próby wątrobowo - trzustkowe,
nerkowe, sercowe
Przyjęcia: ul. Emilii Plater 4/1
tel. 655-61-69, 633-36-56 godz. 13⁴⁵

„LEKARZ” 658-49-59

WIZYTY DOMOWE (codz. 8-24)
LEKARZY SZPITALI I KLINIK
● Pediatria ● Internista
● Laryngolog ● Okulista
● Reumatolog ● Neurolog
● Pulmonolog ● Dermatolog
● Urolog ● EKG ● Chirurgdz
● Odtruwanie, Esperal

DOMOWE WIZYTY LEKARZY SZPITALI KRAKOWSKICH

• INTERNISTA, EKG, REUMATOLOG,
PEDIATRA, CHIRURG OGÓLNY,
NACZYNIOWY ORTOPEDA,
GINEKOLOG, NEUROLOG, ORTO-
PEDA, ENDOKRYNOLOG, DERMA-
TOLOG, LARYNGOLOG, OKULISTA,
PSYCHIATRA, PSYCHOLOG

- ZABIEGI CHIRURGICZNE
- USG W DOMU PACJENTA
- ODTRUWANIE poalkoholowe,
wszyscywaniem ESPERALU
- WYMIANA CEWNIKÓW

641-91-57
649-14-70
codziennie 9-22
Zgłoszenia z całego Krakowa

Centrum Medyczne „ZABINIEC” ul. F. Konecznego 6/19 U, pon.-pt. 8-20, sob. 9-14, tel. 416 32 00, 416 32 02

TRANSPORT MEDYCZNY
Wizyty domowe
CAŁODOBOWE
7 dni w tygodniu
tel. 0602 799 053

LEKARZE WSZYSTKICH SPECJALIZACJI
Odrzuwanie poalkoholowe ESPERAL
◆ Gastroskopia ◆ Rektoskopia
◆ Cytologia ◆ Biopsja
◆ Badania okresowe ◆ Analizyka
RTG, USG, DOPPLER, ECHO

MAŁOPOLSKIE CENTRUM ALERGOLOGII os. Piastów 40

KONSULTACJE:
ALERGOLOGICZNE,
PULMONOLOGICZNE,
INTERNISTYCZNE, PEDIATRYCZNE
Leczenie i diagnostyka dzieci i dorosłych.
Testy, szczepienia, inhalacje, spirometria,
kropelki, oznaczanie IgE.
Informacje i rejestracja: tel. (012) 647-05-75

ORT TRA

Gabinet
Ortopedyczno-
-Urazowy
dorośli i dzieci
Dr med. Julian Dutka
wtorki godz. 15.30-18.00
tel. 619-71-13
Kraków, ul. Lubicz 25, pok. 7 (NAFTA)
rejestracja: tel. 421-04-33; 619-73-01

POPIELA

GABINETY SPECJALISTYCZNE: chirurgii ogólnej i przewodu pokarmowego, kardiologii, urologii, reumatologii, neurologii, ginekologii i położnictwa, laryngologii, nefrologii dziecięcej - m.in. leczenie moczenia u dzieci, schorzeń przewodu pokarmowego u niemowląt i dzieci.
DIAGNOSTYKA: RTG i USG - pełny zakres dorośli i dzieci, badanie motoryki przewodu pokarmowego i dróg moczowych (manometria, pH-metria, urodynamiczna).
BADANIA i ZABIEGI ENDOSKOPOWE: gastroskopia, drogi żółciowe (ERCP), kolonoskopia, rektoskopia, leczenie kurczu wstępu żołądka, usuwanie kamieni z przewodu żółciowego i jego udrażnianie.
ZABIEGI CHIRURGICZNE: laparoskopowe (m.in. pęcherzyk żółciowy, przepukliny), wycinanie i biopsja zmian żołądka i jelita grubego, oper. żylaków odbytu, oper. urologiczne - w tym nowa metoda leczenia nietrzymania moczu u kobiet (TVT)
Pełny zakres wysoko kwalifikowanej opieki anestesjologicznej i pielęgniarstwa. Badania wstępne i okresowe dla zakładów pracy. Lekarskie wizyty domowe.
KONTRAKT Z MAŁOPOLSKĄ REGIONALNĄ KASĄ CHOROCH NA POBYT JEDNODNIOWY Z ZABIEGIEM.

GABINET CHIRURGII PŁASTYCZNEJ
Mazowiecka 108, tel. 633-41-66
pn. - pt. 14⁰⁰ - 16⁰⁰
Operacje w pełnym zakresie - szczególnie:
• nosa • uszu • piersi
• zmarszczek twarzy
• powiek • blizn
• brodawek • nowotworów
OPERUJĄ CZŁONKOWIE POLSKIEGO
TOWARZYSTWA CHIRURGII PŁASTYCZNEJ.

OKULISTYKA - CHIRURGIA JEDNEGO DNIA

Dr n. med.
Włodzimierz Miniewicz
Gabinet okulistyyczny
ul. Loretańska 8/4A
tel. (0-12) 292 71 71

WYKONUJEMY OPERACJE
ZACZYMY
METODĄ FAKOEMULSYFIKACJI
W ZNIECZULENIU KROPKOWYM, MIEJSCOWYM

Dr n. med.
Marta Fejkiel-Hydzik
Gabinet okulistyyczny
ul. Bandurskiego 66/5
tel. (0-12) 411 41 77
tel. kom. 0 603 184 914

CHOROBY SKÓRY

- łuszczyca
 - różne postacie łysienia
 - ciężkie postacie trądzika
 - grzybice
 - lasery biostymulujące
 - LASER CO₂ (CHIRURGICZNY)
 - bezbolesne usuwanie zmian skórnych: brodawek, „kurzajek”, tatuaży, włókniaków, kłykcin kończystych, znamion naskórkowych, itp.
- Gabinet Lekarski
637-95-39, 0501-014-161

BEZPŁATNE PORODY
PRYWATNA KLINIKA POŁOŻNICZA SPES
Kraków, ul. Królowej Jadwigi 15 (Salwator)
tel. 427-15-48, 427-15-49
UWAGA! PORODY REFUNDOWANE PRZEZ MAŁOPOLSKĄ
KASĘ CHOROCH
AMBULATORIUM GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZE
CZYNNE CAŁĄ DOBĘ

PRACOWNIA
ANALITYCZNA
Krowoderskich Zuchów 23/31
tel./fax 634-17-84 do 21.00
Także pobieranie materiału
w domu pacjenta
(Kraków i okolice)

VENAMED
dr n. med. Zbigniew KUSTRA
specjalista chirurg
**CENTRUM LECZENIA
ŻYLAKÓW**
 kompleksowe leczenie żylaków kończyn dolnych
 leczenie owrzodzeń żyłkowych
 leczenie obrzęków kończyn ręcznych i pneumatyczny masaż limfatyczny
 leczenie chorób tętnic
OZONOTERAPIA
nowoczesne leczenie ozonem
REJESTRACJA I INFORMACJA
pon. - piątek, godz. 10⁰⁰ - 18⁰⁰
tel. (12) 626 40 99,
tel. kom. 0602 262 135
Kraków, ul. Radzikowskiego 77 A

Ośrodek Medyczny „OSTEOMED”, ul. Kazimierza Wielkiego 57,
tel./fax, (012) 423-40-43, 632-79-72, pon.-pt. 8.00-21.00, sob. 9.00-14.00

● Ginekolog-endokrynolog ● Ginekolog-położnik ● Internista-USG
● Endokrynolog-internista ● Kardiolog-internista ● Dermatolog
● Chirurg ortopeda ● Gastrolog ● Reumatolog ● Urolog ● Laryngolog
● Neurolog ● Medycyna pracy ● USG: dorośli i dzieci

Badania:
HORMONY-pełny zakres, ANALITYKA-pełny zakres
CYTOLOGIA, BAKTERIOLOGIA, EKG - z opisem
BIOPSJA TARCZYCY I PIERSI, Badania okresowe,
SZCZEPNIENIA - WZW, grypa itd. USG

MAŁOPOLSKIE CENTRUM KRIOTERAPII na terenie Szpitala Wojskowego, ul. Wrocławska 1-3, Kraków

KOMORA NISKOTEMPERATUROWA

- choroby reumatyczne • zmiany zwyrodnieniowe stawów • dyskopatia • stany pourazowe • profilaktyka osteoporozy • niedowłady i porażenia • odnowa biologiczna i inne

ZAKŁAD REHABILITACJI 5. WOJSKOWY SZPITAL KLINICZNY, ul. Wrocławska 1-3

laseroterapia, magnetoterapia, masaże, gimnastyka lecznicza i inne zabiegi

Konsultacje specjalistyczne: neurolog, rehabilitant.

Rejestracja: (012) 632-24-28, 630-82-85, 630-82-82.

OŚRODEK REHABILITACJI KARDIOLOGICZNEJ REMED. UMOWA Z KASĄ CHORYCH. Rehabilitacja bezpłatna. po zawale serca, w chorobie wieńcowej, po zabiegach kardiologicznych, w chorobie nadciśnieniowej, porady kardiologiczne. EKG, ECHO, EKG wysiłkowe. Leczenie nadwagi. HOLTZER, HOLTZER ciśnieniowy.

PRZYCHODNIA ZDROWIA RODZINY Fundacji „Pro Humana Vita”. LEKARZE SPECJALIŚCI SZCZEPIONIA PRZECIW GRYPPIE. Kraków, ul. Sławkowska 1. USG Cytologia, biocenoza. Psycholodzy, Nauczyciele N.P.R.

APARATY SŁUCHOWE. dobór komputerowy, serwis, akcesoria, realizacja wniosków kas chorych, raty nieoprocentowane, konsultacje laryngologiczne, wizyty domowe. INMED. 30-048 Kraków, ul. Czapkińskiego 3.

KRIOMED. CHIRURGIA ogólna, proktologiczna, naczyniowa. GINEKOLOGIA, DERMATOLOGIA, KOLONOSKOPIA, GASTROSKOPIA. ZABIEGI: nieoperacyjne leczenie żylaków kończyn dolnych. Kraków, Friedleina 8.

MICOR CENTRUM KARDIOLOGICZNE. ul. Oboźna 31, tel. 633-59-06, 633-91-73. os. Złotego Wieku 19-20. PEŁNY ZAKRES BADAŃ.

GABINET LEKARSKI LECZENIE BIOREZONANSEM. Kraków, ul. Mikołajska 9/7. Alergie, Bezbolesne testy, 400 alergenów, Odczulanie, Spirometria, Słany zapalne, Terapie przeciwbólowe, Nerwice, Nadciśnienie, Diagnostyka obciążenia metalami ciężkimi i grzybicami - odtruwanie.

BÓLE KRĘGOSŁUPA. leczenie dyskopatii, lumbago oraz pochodnych, jak: bóle i zawroty głowy, ból kończyn i klatki piersiowej, uczucie „duszenia się”, rwa kulszowa itp. Gabinet Rehabilitacji Leczniczej. Kraków, ul. Długa 31.

SPECJALISTYCZNY GABINET UROLOGICZNY Dr n. med. Sławomir MROZICKI. Kraków, ul. Wrocławska 1-3. Nieoperacyjne leczenie chorób prostaty metodą terapii laserowej.

RENTGEN USG. KRZYSZTOF WYROBEK. SPECJALISTA RADIOLOG. Kraków, Smoleńsk 25a, tel. 422-00-63. Pełny zakres badań dorosłych i dzieci. WYNIKI NATYCHMIAST.

LECZENIE SCHORZENIA KRĘGOSŁUPA. DR CHARLES JANGDHARI. DYPLOMOWANY W STANACH ZJEDNOCZONYCH. bóle kręgosłupa, kończyn, głowy, skolioza, wypadnięcie dysku, rwa kulszowa. Kraków, ul. Westerplatte 12/4.

OŚRODEK TERAPII LASEROWEJ. CHIRURGIA zmiany skórne, choroby sutka, żylaki, PROKTOLOGIA choroby odbytu, jelita grubego. GINEKOLOGIA - M. Chrzanowski, STOMATOLOGIA, ORTOPEDIA. LECZENIE LASEREM. Centrum Leczenia Tradziku.

GABINET LARYNGOLOGICZNY ENDOSKOPOWE OPERACJE NOSA I ZATOK PRZYNOSIĄCYCH. Dr hab. med. Paweł Stręk. Kraków, ul. Raclawicka 48. Rejestracja tel. (012) 633-79-85.

AR MEDICA. Kraków, ul. Warszawska 17, tel. 633-18-67, 423-38-34. Rejestracja od poniedziałku do piątku w godz. 8:00-19:00. Konsultacje wszystkich specjalistów: urolog, okulista, ortopeda, onkolog, stomatolog, chirurg ogólny, neurolog, kardiolog, chirurg plastyczny, psychiatra, seksuolog, chirurg naczyniowy, laryngolog, psycholog, chirurg naczyniowy, dermatolog, endokrynolog, ginekolog-położnik.

USG. JAMA BRZUSZNA, GINEKOLOGIA - POŁOŻNICTWO, TARCZYCA, PIERSI. BADANIA USG-DZIECI, ul. Długa 30. rej. codz: 8-20; sobota: 8-14. tel: 632-80-80, 633-02-58.

Podgórska Poradnia Lekarska. K-ów Rynek Podgórski 14. tel. 656-27-51, 656-24-90. pn. - pt. 8-20, sob. 8-13.

MEDYCZNE CENTRUM DERMATOLOGICZNO - ESTETYCZNE. Pełny zakres zabiegów dermatologicznych i kosmetycznych. Konsultacje z zakresu dermatologii i dermatologii dziecięcej, dermatochirurgii. Kondycjonowanie skóry. CENTRUM LECZENIA TRĄDZIKU. Kraków, ul. Zwierzyniecka 29, tel. (012) 431 16 09.

KLINIKA KRAKOWSKA. ul. Mehoffera 6 (Azory), tel. 638-38-18, pon.-pt. 8:00-20:00. Badania analityczne. Lekarzy specjalistów, USG + biopsja cienkoigłowa. RTG + Mammografia + Tomografia komputerowa. Medycyna pracy, rehabilitacja, masaże lecznicze. Gastroscopia, rektoskopia, kolonoskopia. Chirurgia plastyczna - korekcja blizn, zmarszczek, znamion barwnikowych, chirurgia ręki. Spotkania przedporodowe dla kobiet w trzecim trymestrze ciąży.

Centrum Rehabilitacji i Prywatna Klinika Dermatologiczna. Pełny zakres zabiegów w schorzeniach kręgosłupa i stawów. Konsultacje, neurolog, ortopeda, rehabilitant. Komputerowe badanie stóp i kręgosłupa. Kraków (012) 429-53-99. ul. Św. Gertrudy 28 (012) 429-25-23.

APARATY SŁUCHOWE. szeroki asortyment - dobór komputerowy - pełna diagnostyka również w domu pacjenta - raty - laryngolog - refundacja kas chorych. „dor-MED” tel. 632 41 74. Kraków, ul. Urzędnicza 10.

GABINET OKULISTYCZNY dr n. med. Joanna SŁOMSKA dr n. med. Renata URBAN. Komputerowe badanie wzroku i pola widzenia. SOCZEWKI KONTAKTOWE. Laserowa korekcja wad wzroku - konsultacje. Zabiegi chirurgiczne i laseroterapia. pn.-pt. 9:00-19:00. tel. (012) 423-13-03. www.okulista.krakow.pl. SALON OPTYCZNY. KRAKÓW, UL. MIKOŁAJSKA 26.

Szpital Zakonu Bonifratrów św. Jana Grandego w Krakowie, ul. Trynitarńska 11 od 1 stycznia 2002 r. podpisze umowę z BRANŻOWĄ KASĄ CHORYCH dla SŁUŻB MUNDUROWYCH w zakresie porad w Wojewódzkiej Poradni Chorób Naczyń i hospitalizacji w Wojewódzkim Oddziale Chirurgii Naczyń. Pacjenci ubezpieczeni w Branżowej Kasie Chorych będą przyjmowani na zasadach obowiązujących w systemie powszechnych ubezpieczeń zdrowotnych. Rejestracja od 15.11.2001 r. - tel. 430 61 40.

Kraków, ul. Królewska 92. rej. tel. 637-60-77. pon.-pt. w godz. 10.00-19.00. OKULISTA OPTYK. badania wzroku, cienieki lekkie, badania dla kierowców, szkła okularowa (lekarz uprawniony), szybka obsługa, dobór okularów, 10% zniżki i soczewek kontaktowych dla pacjentów, gabinet leczenia zaży, wizyty domowe.

OSTEOPOROZA. Jesteś kobietą w wieku 60 - 80 lat? Możesz uzyskać bezpłatną poradę lekarską i badanie gęstości kości. Zadzwon 430-31-56, 430-31-94 w godz. pon-pt. 9:00 - 18:00, sob. do 14:00.

PORADNIA PROFESORÓW I DOCENTÓW. Rej. pon - pt. 8 - 18, tel. 423-17-22. KRAKOWSKIE CENTRUM OSTEOPOROZY I MENOPAUY. KRAKÓW, ul. Kopernika 32. Rej. pon. - pt. 8 - 18 tel. 430-31-56, 430-31-94.

Ośrodek Diagnostyczno-Leczniczy „CHIRURGIA JEDNEGO DNIA” Szpitala Zakonu Bonifratrów - Kraków, ul. Trynitarńska 11. Bezpieczeństwo szpitalne - warunki domowe.

Szpital Zakonu Bonifratrów św. Jana Grandego w Krakowie, ul. Trynitarńska 11. Rejestracja i informacja poniedziałek-piątek: 7.00-19.00 tel.: 430 55 23, 430 55 00 w. 196.

Kontrakty z prywatnymi firmami ubezpieczeniowymi. Klinika Videochirurgii. Operacje z zakresu: chirurgii ogólnej i klatki piersiowej, chirurgii dziecięcej, urologii, ginekologii, ortopedii. Centrum leczenia przepuklin. Standardy zalecane przez Amerykańskie Towarzystwo Chirurgów. Klinika Chirurgii Plastycznej i Estetycznej. Prof. dr hab. med. Jerzy Strużyna. Pełny zakres badań diagnostycznych. Szczepienia ochronne. DOMOWE WIZYTY INTERNISTÓW. DOMOWE WIZYTY PIELĘGNIARSKIE - POBIERANIE KRWI, OPIEKA. ZAPRASZAMY NA SZCZEPIONIA PRZECIW GRYPPIE z tym ogłoszeniem 10 % RABATU. Rejestracja i informacja: pn. - pt. 8.00 - 20.00, sob. 8.00 - 15.00 tel.: 430 56 56, 430 57 74; 430 55 00 w. 203, 193.

ZESPÓŁ LECZENIA PRZEWLEKŁYCH INFEKCI. Gardło, uszy, oczy, nos, skóra, kości, ukł. oddechowy, moczowo - pęciowy i inne. Konsultacje mikrobiologa klinicznego. Posiewy autoskopijonki, dobór leków. Lekarze specjaliści: chirurgia ogólna, naczyniowa, onkologiczna, dziecięca, urazowo-ortopedyczna, neurochirurgia, proktologia, anestezjologia, urologia, ginekologia, laryngologia, okulistyka, dermatologia, choroby wewnętrzne, reumatologia, kardiologia, endokrynologia, pulmonologia i alergologia - spirometria, testy skórne, neurologia, psychiatria rehabilitacja - masaże, badania profilaktyczne i badania kierowców. USG - pełna diagnostyka biopsje cienkoigłowe. Leczenie uzależnień alkoholizm, nikotynizm.

Diagnostyka: badania laboratoryjne, cytologia, RTG, USG, gastroscopia, rektoskopia, kolonoskopia. Gabinet specjalistyczny: chirurgia ogólna, onkologiczna, naczyniowa, urazowa, dziecięca, ortopedia, proktologia, urologia, ginekologia i położnictwo, choroby wewnętrzne, kardiologia, choroby zakaźne, hepatologia, gastrologia, endokrynologia, laryngologia, neurologia, alergologia, dermatologia, rehabilitacja. Zabiegi chirurgiczne ambulatoryjne. Zabiegi dermatochirurgiczne.

KRAKOWSKIE CENTRUM OSTEOPOROZY I MENOPAUY www.osteoporosis.pl

Fundacja Pomoc Krakowskiemu Hospicjum SPECJALISTYCZNA PORADNIA MEDYCZNA „SAMARYTANKA” os. Słoneczne 8, tel. 425-86-98. CHIRURGIA NACZYŃ, CHIRURG ORTOPEDA, DERMATOLOG, INTERNISTA, UROLOG, LARYNGOLOG, NEUROLOG, REUMATOLOG, ENDOKRYNOLOG, EKG. BADANIA KIEROWCÓW, BADANIA ANALITYCZNE I BAKTERIOLOGICZNE. Czynna od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-18.00.

BADANIA LABORATORYJNE. ul. Olszańska 5, ul. Sławkowska 1 al. Dygasińskiego 5, ul. Palacha 3. 413-64-57, 413-99-00, 636-90-09 422-53-29, 422-53-49, 658-40-73. DIAGNOSTYKA.

ANALIZY. PRACOWNIA WYKONUJE BADAŃ: ANALITYCZNE, BIOCHEMICZNE, HORMONALNE, BAKTERIOLOGICZNE, SEROLOGICZNE, TESTY ALERGICZNE W SUROWICY KRWI. KRAKÓW ul. KATARZYNY 5. 430-60-70.

MEDYCINA LASER. GABINETY LEKARSKIE. POŁOŻNIK, GINEKOLOG, UROLOG, ONKOLOG, CHIRURG, ENDOKRYNOLOG. cytologia, próby ciążowe, analityka. ul. DŁUGA 30. Rej. 8-20, sob. 8-14, tel. 632-80-80.

GER-MED sp. POLSKO-NIEMIECKA. CHIRURG: leczenie żylaków „pajęczków”, hemoroidów, chorób odbytu, operacje. DERMATOLOGIA ESTETYCZNA: usuwanie zmarszczek, leczenie trądziku, lisyenia, krioterapia, elektrokoagulacja. GINEKOLOG, ALERGOLOG, INTERNISTA, REUMATOLOG, UROLOG. analityka (pełny zakres). USG (pełny zakres). RAJSTOPY PRZECIWŻYŁAKOWE. tel. (012) 415-58-00, 415-60-31, fax 415-60-37. ul. Pleszowska 23-25, e-mail: ger-med@kraknet.pl.

HORMON - DIA. BADANIA HORMONALNE, BADANIA ALERGICZNE, BAKTERIOLOGIA, MARKERY NOWOTWOROWE, CHOROBY ZAKAZNE, PEŁNY ZAKRES BADAŃ KRWI I MOCZU. Kraków MAZOWIECKA 25, tel./fax 423-37-66. Augustynka WICHURY 18 (b. Łokietka 19), tel. 632-77-32, 632-41-66.

**OŚRODEK DIAGNOSTYCZNY
I PRZYCHODNIA SPECJALISTYCZNA
IM. ŚW. RAFAŁA**

ul. Bochenka 1 (os. Piaski Nowe)
tel. (012) 650-08-10, 650-08-11, 650-08-12, 650-08-13

- poradnie specjalistyczne • USG (pełny zakres badań)
- rehabilitacja medyczna (pełny zakres m. in. krioterapia, laseroterapia, Biopton)

W GRUDNIU KAŻDY ZABIEG 60 % TANIEJ

- Holter, EKG • zabiegi pielęgniarstwa • badania laboratoryjne

**POBIERANIE MATERIAŁU TAKŻE W DOMU PACJENTA !!!
DRUKI L4 • BADANIA PROFILAKTYCZNE I OKRESOWE • SZCZEPHENIA**

Dojazd: autobusy 164, 174, 204, tramwaje: 6,24
dojście: ul. Podedworze od ul. Nowosądeckiej (wejście od strony placu budowy)

BARDZO PRZYSTĘPNE CENY !!!

**Centrum Okulistyki
INTERMEDICA**

ULTRADŹWIĘKOWA FAKOEMULSYFIKACJA

zaćmy

- znieczulenie kroplowe - bez zastrzyków
- bez szwów - bez szwów
- powrót do domu bezpośrednio po zabiegu

DO KOŃCA ROKU PROMOCYJNE CENY

✓ szeroki zakres procedur diagnostycznych

31-105 Kraków, ul. Zwierzyniecka 29
tel. (012) 431-17-66, (012) 431-17-82
rejestracja: od poniedziałku do piątku 8⁰⁰ - 16⁰⁰

**Ośrodek Diagnostyki i Rehabilitacji Chorób Serca i Płuc
„DIAGNOSTYKA JEDNEGO DNIA”
Szpital im. Jana Pawła II w Krakowie, ul. Prądnicza 80**

**Kompleksowa wysokospecjalistyczna diagnostyka przy użyciu
najnowocześniejszych metod i urządzeń cyfrowych:**

- ☐ wielorzędowa spiralna tomografia komputerowa - rekonstrukcje trójwymiarowe, angiografia tętnic szyjnych i obwodowych, badanie głowy, zatok, płuc - HRTC, inne
- ☐ rezonans magnetyczny - badanie wszystkich obszarów
- ☐ badania scyntygraficzne: mięśnia sercowego, tarczycy, wątroby, nerek, mózgu, kości, płuc
- ☐ wysokoczułe rentgenowskie badanie klatki piersiowej - AMBER
- ☐ USG - wszystkie narządy, doppler - badania naczyniowe, biopsje tarczycy
- ☐ spirometria, bodyplezmiografia
- ☐ echokardiografia
- ☐ bronchoskopia, gastroskopia
- ☐ badania wysiłkowe serca, spirometria
- ☐ 24 godz. monitorowanie EKG i RR
- ☐ REHABILITACJA AMBULATORYJNA
- ☐ PEŁNY ZAKRES BADAŃ LABORATORYJNYCH
- ☐ Centrum Wczesnej Diagnostyki CC i Terapii - Programy profilaktyczne ocena czynników ryzyka i prewencja miażdżycy oraz choroby niedokrwiennej serca, profilaktyka antynotywna, wczesne wykrywanie raka płuc, wczesna diagnostyka nadciśnienia tętniczego, diagnostyka i leczenie tyfoidalne
- ☐ Centrum szczepień - pełny zakres szczepień, szczepienie przed wyjazdami zagranicznymi

Dla firm i przedsiębiorstw oferujemy specjalne preferencyjne programy opieki medycznej.
Informacja i rejestracja: pon - pt. w godzinach 7.30 - 18.00
tel: (012) 614-23-61, 614-25-00, 614-25-15
SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

**KONSULTACJE UROLOGICZNE
ZDROWIE**

- USG - układu moczowego
- choroby prostaty
- pełna diagnostyka laboratoryjna
- zabiegi urologiczne

Kraków, ul. Św. Gertrudy 28
tel. (012) 429-25-23, 429 35-38

Informatory „Dziennika Polskiego” - codziennie, szybko, skutecznie.

Informator Podręczny

Gastronomia, Noclegi, Wypożyczalnia, Rozrywka, Tłumaczenia, Sklepy nocne, Opieka, Sport, Bankomaty, Parkingi strzeżone, Kurierzy.

Cena 20 zł/modu*

Odnowa Biologiczna

tylko **20 zł/modu***

Zapraszamy: gabinety odnowy biologicznej, gabinety kosmetyczne, salony fryzjerskie, sauny, solaria i inne

**APARATY
SŁUCHOWE**

- ◆ dobór komputerowy ◆ badania
- ◆ sprzedaż ◆ naprawy ◆ akcesoria

"FONMED" s.c.
filia w NOWYM TARGU
UL. KONFEDERACJI TATRZANSKIEJ 1a, parter
TEL. (018) 264-94-75 wew. 57
Realizujemy wnioski Kas Chorych

**APARATY
SŁUCHOWE**

LARYNGOLOG
Bezpłatnie: • badanie słuchu, dobór
◆ wizyty domowe
◆ naprawa, akcesoria, raty
ul. Długa 46/1, 634-25-51
os. Na Skarpie 27, 425-70-07
refundacja kas chorych i PFRON

**MEDYCZNE
CENTRUM
DIAGNOSTYCZNO-
TERAPEUTYCZNE**

Kraków, Rynek Główny 34
tel. 421-70-21, 421-95-83

- Porady specjalistyczne, także profesorów, docentów i ordynatorów
- Centrum Onkologiczne (także choroby piersi)
- Centrum Okulistyczne (także szkła kontaktowe)
- USG, endoskopia, analizy
- Zabiegi operacyjne

**UNIwersyteckie Centrum
DIAGNOSTYCZNO-LECZNICZE**

KLINIKA COLLEGIUM MEDICUM UJ
REJESTRACJA:
• Okulistyka 424-75-51
• Endokrynologia 424-75-08 po 14
• Laryngologia 424-79-13
• Gastrologia 424-89-15; 424-89-18
• Leczenie niestrawności 424-72-69
• Badania diagnostyczne:
RTG 424-77-51; 424-77-52
Hormonalne; cytologiczne 424-85-82
USG i biopsja 424-83-17
Diag. wirus. zapalenia wątroby C i B
Cytomegalia 424-87-90
Helicobacter pylori 294-32-72 (13-15)
Test oddechowy
Gastroskopia 294-32-72 (13-15)
Antybiogram Hp IgG 294-32-72 (13-15)
• Badania laboratoryjne - pełny zakres:
międzynarodowa kontrola jakości
24 h cito 424-87-69; 424-83-92 (8-15)
424-83-94; 424-83-91 (15-8)
Bakteriologia, mykologia 424-75-81

**APARATY
SŁUCHOWE**

- BEZPŁATNE BADANIE SŁUCHU I DOBÓR
- WIZYTY DOMOWE
- NAPRAWA, AKCESORIA
- KONSULTACJE LARYNGOLOGICZNE

REALIZUJEMY WNIOSKI REGIONALNYCH KAS CHORYCH
31-025 Kraków, ul. M. C. Skłodowskiej 4/1
tel. 422-52-13, 422-22-91

**CHIRURGIA
DERMATOLOGICZNA**

Dr med. Piotr Kanas
CHIRURG DERMATOLOG
• Leczenie zmian barwnikowych skóry
• Profilaktyka i leczenie nowotworów skóry
• Chirurgiczne leczenie guzów skóry i tkanki podskórnej

Kraków, ul. Liryčna 7
rejestracja tel. (012) 4118143
(po godz. 16⁰⁰)

Odnowa biologiczna

GABINET DERMATOLOGICZNY

lek. med. Renata Hejmo dermatolog
dermatologia estetyczna • usuwanie zmian skórnych • peelingi medyczne
• wypełnianie zmarszczek
Rejestracja od 10.00 do 18.00,
tel. 423-26-25, 0602-60-13-94
ul. Sławkowska 4 (oficyna, I piętro)
GABINET KOSMETYCZNY
tel. 423-26-25.

**CENTRUM KOSMETYCZNO-
FRYZJERSKIE „ODRODZENIE”**

Szpital Rydygiera,
tel. 647-66-66 w. 744
MAKIAŻ PERMANENTNY
wykonuje laureatka Mistrzostw Polski.
Wyszczuplanie, ägyptos, cellulit, krioterapia, głębokie złuszczenie, wizaż, makijaż, kamouflaż coverderm.

DAPHNE
Masaż MA-URI
Salon urody i odnowy biologicznej
zaprasza na:

- pełną kosmetykę • makijaż
 - zabiegi na ciało firmy THALGO
 - masaże lecznicze i relaksacyjne
 - tipsy, zdobienie paznokci
- ul. L. Węgierskiego 4
boczna z ul. Kr. Jadwigi
TEL. 425-20-21

**TRWAŁA DEPILACJA LASEROWA
LASEREM DIODOWYM**

estetica
STUDIO
PROMOCJA
GWIAZDKOWA
RABAT 30 %
KRAKÓW UL. SŁAWKOWSKA 6
TEL 012 422 80 30

SCARLETT
CENTRUM ZDROWIA I URODY

31-026 Kraków ul. Lubicz 5 Hotel Europejski
tel 12 422 2357
fax 12 423 2573

- Studio fryzur
- Makijaż: ślubny dzienny i wieczorowy
- Rytuał pielęgnacji twarzy i ciała
- Indywidualny dobór kosmetyków
- Masaże - zabiegi na ciało
- Manicure, pedicure, tipsy
- Sauna sucha, łaźnia parowa
- Jacuzzi
- Solarium

DER MED Gabinet Kosmetyki Laserowej
i życie staje się łatwe...

Z okazji drugich urodzin firmy
specjalna promocja
• Depilacja jedynym w Polsce laserem diodowym XC
• Usuwanie zmian naczyniowych
• Wygładzanie zmarszczek bezinwazyjne pobudzenie kolagenu do odnowy
• Rozjaśnianie przebarwień, spycanie blizn
Kraków, ul. Floriańska 8, tel. (012) 292 74 65, 431 27 33
byliśmy pierwsi! www.dermed.pl jesteście najlepszy!

**ROBIMY TO
NAJLEPIEJ!**

ŚWIĄTECZNA PROMOCJA
**PRZEDŁUŻANIE WŁOSAMI
NATURALNYMI**
• fantazyjne fryzury i makijaż
• kreacja stylu ubioru
• artystyczne zdobienie paznokci
DIETA CAMBRIDGE
tel. (012) 41-41-333, 414-23-87

STUDIO URODY MK

ul. Kocmyrzowska (obok Salonu Skody)
**PRZEDŁUŻANIE
ZAGĘSZCZANIE
WŁOSÓW**
kolorowe pasemka
PROMOCJA CENOWA
☎ 643-63-13

BEVERLY HILLS

NAJTANIEJ! PRZEDŁUŻAMY
WŁOSAMI NATURALNYMI
(włosy słowiarskie)
• TRWAŁE PRZEDŁUŻANIE
I ZAGĘSZCZANIE RZĘS
• KOSMETYKA TWARZY I CIAŁA
• TIPSY, AKRYLE, FLY-ON
• MAKIJAŻE STYLISTÓW
• KOLOROWE PASEMKA
Tel. 423-22-82 Sławkowska 13/15

PROMOCJA

Consensus
Niepubliczny ZOZ
DEPILACJA LASEROWA
LASEROWE ZAMYKANIE NACZYŃ
DERMATOLOGIA ESTETYCZNA
blizny, rozstępny, zmarszczki, przebarwienia, korekcja ust
KRIOCHIRURGIA - mrożenie brodawek i innych zmian
Kraków, Zygmunta Augusta 9
(0...12) 431-21-81, 431-06-13
www.consensus.med.pl

Piramesse

GABINET KOSMETYCZNY
LEK. MED ANNA KNAPIK
• äGYPTOS i inne zabiegi wyszczuplające
• Zabiegi odmładzające liftingujące
• Kuracja odmładzająca RETINOL ROYAL Q 10
• Inne zabiegi leczniczo - kosmetyczne
• Manicure • zdobienie paznokci
• Makijaż
ul. Karmelicka 46/44
tel.: 423-41-39 fax: 633-53-02

STUDIO KOSMETYKI ESTETYCZNEJ

dypł. kosmet. Anna Polanska
Solarium
• pełny zakres usług kosmetycznych
• solaria: stojące 53x180 W,
leżące - Ergoline
• sklep kosmetyczny
Kraków Azory, ul. Pużaka 7a,
tel. 012 / 636-09-70

**PRZEDŁUŻANIE
WŁOSÓW**

ZAGĘSZCZANIE
Salon Fryzjerski "GAGA"
"TOMEX" ul. Bieńczycka lok. 117
tel. 0602-114-789

METAMORFOZA
SALON ODNOWY BIOLOGICZNEJ

WANDA GEYER
urządzenie TWINSVELT
NOWOŚĆ
działanie wałka uciskowego
połączone z masażem ssącym
• likwidacja cellulitu
• drenaż limfatyczny
• depresso masaż
Ponadto oferujemy:
pełny zakres usług kosmetycznych,
makijaż trwały,
bezoperacyjne usuwanie zmarszczek
metodą NEW FILL,
fryzjer, masaż, solarium,
manicure, pedicure,
gabinet laseroterapii
usuwanie rozszerzonych naczyń
znamion i przebarwień
31-043 KRAKÓW, UL. STOLARSKA 13
Tel. 012 421 91 48, 422 96 39

NOWOŚĆ!

**ODCHUDZANIE
WYSZCZUPLANIE**
NISKIE TEMP. -75 °C
Salon Kosmetyczny MIRAGE
ul. Broniewskiego 1 (DH Wanda)
tel. 648-50-66 wew. 43

**PRYWATNA KLINIKA
CHIRURGII PŁASTYCZNEJ**

ul. Nowowiejska 3, 30-052 Kraków
tel./fax (012) 636-64-36, 636-66-00
Lek. med. Artur Zawisz
specjalista chirurgii plastycznej
z Polanicy Zdroju
Tel. kom. 0608 099939

STUDIO MAŁGORZATA
os. Kurdwanów, ul. P. Halszki 1B
tel. 654-41-24

**POLECA:
usługi fryzjerskie**

- ◆ przedłużanie i zagęszczanie włosami naturalnymi
- ◆ autoryzacja great lengths - włos indyjski
- ◆ spełnienie marzeń o dowolnej fryzurze.
- manicure • pedicure • tipsy
- solarium • zabiegi kosmetyczne
- makijaże dzienne i wieczorowe
- elektrostymulacja proslim 24 • parafango • guam

STUDIO URODY MK

ul. Kocmyrzowska (obok Salonu Skody)
SALON KOSMETYCZNY
- pełny zakres usług
SALON FRYZJERSKI
SOLARIA ULTRA
TURBO POWER 1zł/min.
SIŁOWNIA DLA KOBIET
MASAŻE LECZNICZE - Paweł Kaczor
☎ 643-63-13

**O₂XYGENIUM
BAR TLENOWY
HELIOTARIUM**

internet, masaż, cafe
ul. Zyblikiewicza 12/1
tel. 429 58 31
www.oxygenium.pl

Stomatologia

NAPRAWA PROTEZ
na oczekaniu

- korony, mosty z porcelany.
- LECZENIE PROTEZY W CIĄGU 1 DNIA.**

ul. Łokietka 13, tel. 633-97-88, 8³⁰-20⁰⁰
ul. Na Blonie 3, tel. 638-69-91, 9⁰⁰-19⁰⁰

GABINET STOMATOLOGICZNY
OS. DYWIZJONU 303
PAW. 1 TEL. (012) 649-44-66
PN. - PT. 9 - 19, SOB. 9 - 13

- pełny zakres usług stomatologiczno - protetycznych
- ortodoncja
- Rtg zębów
- Wybielanie zębów

Pol Dent
Centrum stomatologii
Biernackiego 3 (boczna Kazimierza Wielkiego),
tel. 633 44 42, 632 94 44, czynne od 9⁰⁰ do 21⁰⁰

Stom. zachowawcza

- bezbolesne usuwanie próchnicy laserem
- usuwanie próchnicy żelem Carisolvegel
- rekonstrukcja złamanych zębów
- lakierowanie zębów
- leczenie w narkozie
- usuwanie kamienia ultradźwiękami

Protetyka

- protezy natychmiastowe
- wkłady koronowo-korzeniowe
- protetyka kosmetyczna (porcelana)
- protezy szkieletowe

Chirurgia

- usuwanie zębów w narkozie
- podcinanie więzadełek laserem
- inne zabiegi chirurgiczne

Ortodoncja
RTG - Radiowizjografia

Niedziela i święta 9-20

Stomatologia

BARDZO tanio. Całodobowa naprawa protez. Szkolne 14/8, /012/643-48-92.

BEZBOLESNE, kompleksowe leczenie (protezy bezklamrowe, porcelana, rekonstrukcje, implanty), RTG. Atrakcyjne raty. Józefitów 3/10, 634-43-00.

DOSTAWY naprawy, protezy. Poniedziałek-niedziela 10.00-18.00, Wrocławska 19, /012/632-90-24.

EKSPRESOWA naprawa protez. 10.00-18.00, aleja Stowackiego 50, /012/633-82-50.

"KAMA-DENT". Stomatologia, protetyka, protezy (3 dni), renciści -20%. Prądnicka 59, /012/633-14-74.

KAZIMIERZOWSKIE 30, /012/647-94-48, pełny zakres usług stomatologicznych.

KAZIMIERZOWSKIE 7, /012/647-02-01, dyżur: soboty, niedziele, święta. Bezbolesne usługi stomatologiczne. Rabaty!

LIBRODENT, 8-20, Librowszczyzna 3, 292-07-72. Pełny zakres usług, rentgen.

PEŁNY zakres usług - Czerwińskiego 22 (Azory): 637-29-40, 0602-680-557.

POGOTOWIE stomatologiczne, pełny zakres leczenia. Mogilska 121. Czynne pon-sob. 8.00-22.00, niedziela 9.00-15.00.

PRIMADENTE. Stomatologia, protetyka. Raty 9.00-20.00, Krowoderska 11, /012/430-03-57, www.primadente.med.pl

PROMOCJA! Nowy gabinet stomatologiczny ul. Kaszniczy 3, Kraków, tel. /012/635-11-81.

PROTEZY, ekspresowe naprawy, dostawienie zębów, porcelana, raty, os. Boh. Września 1A/3G, 012/645-93-33.

PROTEZY, wizyty domowe. „ADH-dent”. 415-81-90.

„WIE-MAR-DENT” - stomatologia (CARISOLV) protetyka, własne laboratorium. Codziennie 9-19, Stachiewicza 3, Azory. 637-14-41.

MEDICINA
ul. Rogozińskiego 12,
tel. (012) 412-24-59, 412-68-20, 412-12-79

CHIRURGIA SZCZĘKOWA
- ZNIECZULENIE MIĘSIACOWE I OGÓLNE.
UL. BARSKA 12
TEL. 267-01-55, 269-2945
STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA, PROTETYKA

MA-DENT
NOWOCZESNA STOMATOLOGIA

- zachowawcza - carisolvegel, laser, wybielanie zębów, nowoczesne leczenie kanałowe
- KORONY PROCERA - NOWOŚĆ!**
- protetyka - protezy natychmiastowe, bezklamrowe, korony i mosty porcelanowe
- ortodoncja • chirurgia - zabiegi w narkozie

RYNEK DĘBNICKI 13/6 tel. (0-12) 269-13-35

SPECJALIZACJA PROTETYKA
PORCELANA BEZ METALU
NOWOŚĆ!

- rekonstrukcja złamanych zębów
- chirurgia
- implanty i wybielanie zębów
- leczenie zachowawcze

Prądnik Czerwony, ul. D. Pasterza 93 tel. (012) 417-33-84
Wola Duchacka, ul. Łużycka 22 tel. (012) 655-81-18
Pon. - pt. 9.00 - 19.00, sob. 9.00 - 14.00

STUDIO STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ
dr n. med. Barbara Książkiewicz - Józwiak
Kompleksowe specjalistyczne leczenie stomatologiczne

Spokojnych i pogodnych Świąt Bożego Narodzenia, oraz zdrowia i pomyślności w Nowym Roku swoim Pacjentom życzy
zespół Studia Stomatologii Estetycznej

Tel. 633-20-38 Kraków, ul. Batorego 6/2
e-mail: info@studiose.med.pl;
www.studiose.med.pl

DENT AMERICA
www.dentamerica.pl
TROSKLIWA POLSKO - AMERYKAŃSKA KLINIKA STOMATOLOGICZNA

10% ZNIŻKI WYBIELANIE ZĘBÓW, PIASKOWANIE
USUWANIE KAMIENIA NAZĘBNEGO

PEŁNY ZAKRES USŁUG

- stomatologia zachowawcza (dzieci, dorośli)
- protetyka • chirurgia • narkozy

pl. SZCZEPAŃSKI 3 | pl. SZCZEPAŃSKI 3 | WIELICZKA
421-89-48 | 421-75-11 | ul. Stowackiego 9
430-21-88 - 1p. | ortodoncja - 11 p. | tel. 288 10 74
pn.-pt. 9 - 20 | sob. 9 - 14

EuroDent
CENTRUM DENTYSTYKI
Leczenie zachowawcze, ortodoncja, protetyka, chirurgia, implanty, konsultacje profesorskie RTG punktowy i panoramiczny

CARISOLV leczenie bez wiertła
Pl. Biskupi 18, pn.-pt. 8-20, sob. 9-16
tel. 634-58-93, 634-24-09

PROTEZY
naprawy
ul. Wadowicka 3 (HYDROPOL)
II piętro, pok. 211
czynne: 9 - 19, SOB. 10 - 13
tel. 269 28 70
EXPRESS

STOMATOLOGIA VADENT
LECZENIE, PROTEZOWANIE, PORCELANA, REKONSTRUKCJE ZŁAMANYCH ZĘBÓW
LECZENIE LASEREM lub ŻELEM
ul. Szlak 53 (14-20), tel. (012) 423-31-92

ROYAL MEDICAL
CENTRUM STOMATOLOGII

Ortodoncja (aparaty stałe i ruchome - dorośli i dzieci)
Implanty
Nowoczesna protetyka
Stomatologia :
zachowawcza i estetyczna
Chirurgia stomatologiczna

Kraków ul. Zwierzyniecka 29 II p.
tel. (012) 431-15-85 tel./fax (012) 431-15-62
czynne: pon. - pt. 9 - 20 sob. 9 - 17

STOMATOLOGIA KANALAB
zdjęcia:
• panorama
• cefalografia
• tomografia; transcan
• zatoki szczękowe; czołowe

Kraków, Dietla 75/2, 012/429-21-84,
pon.-pt. 8.00 - 20.00,
sob. 8.00 - 14.00

KLINIKA STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ
lek. stom. Barbara Borowska-Jachym

rok zał. 1991

- korekta kształtu i koloru zęba
- rekonstrukcja złamanych zębów
- korony porcelanowe, protezy zatraskowe
- profilaktyczne leczenie zębów u dzieci
- ortodoncja
- chirurgia

RTG punktowy, panoramiczny
Kraków, ul. Lubicz 24, tel. (012) 430-34-63
pn. - pt. 9 - 19, sob. 9 - 12

GABINET STOMATOLOGICZNY ORTODONCJA
BEZ LĘKU, BEZ BÓLU, NA WESOŁO!
ul. Podwale 2,
tel. 430-10-50

rok zał. 1991 Gabinet Stomatologii Estetycznej
lek. stom. Barbara Borowska-Jachym

- korekta kształtu i koloru zęba
- korony porcelanowe, chirurgia

os. Teatralne 10 (kino "Świt")
tel. (012) 644-89-01
ORTODONCJA

Rentgen zębów

PANORAMICZNY, punktowy. Gertrudy 8, 8.00-19.00, soboty 9.00-14.00. Najtaniej. 411-92-64.

kowdent
dr n. med. St. Kownacki
Wszelkie usługi stomatologiczne

Nowości:

- bezbolesne znieczulenia komputerowe - system „WAND”
- implantologia - implant w jeden dzień system Branemark i inne
- licówki, mosty i korony Procera - nowość w estetyce
- wybielanie zębów najnowszymi metodami
- likwidacja przebarwień w jeden dzień - technika plazmowa
- mikroskopowa metoda leczenia kanałowego
- leczenie próchnicy bez wiertła: żel, laser
- bezbolesne usuwanie złogów nazębnych
- sterowana regeneracja tkanki kostnej

ul. DIETLA 85/1, tel. 422-41-41, 431-27-70, pon.-pt. 8-21, sob. 8-14
ul. DIETLA 75/2, tel. 429, 21, 84, 429-24-06, pon.-pt. 8-21

STOMATOLOGIA DZIENNA
w godz. od 9⁰⁰ do 20⁰⁰

Stomatologia zachowawcza	Leczenie i usuwanie zębów w narkozie	Ortodoncja	Usuwanie zębów w domu pacjenta
Protetyka		Laser stomatologiczny	Wykonywanie protez w domu pacjenta
Chirurgia			

Rynek Podgórski 12 (wejście od ul. Brodzińskiego 2)
tel./fax (012) 423-54-45, 296-20-15

AGMAGENT
STUDIO STOMATOLOGICZNE
PEŁNY ZAKRES USŁUG PROTETYKA • RENTGEN
WYBIELANIE ZĘBÓW
LECZENIE BEZ WIERTŁA
Dobrego Pasterza 16, pn.-pt. 9-20
tel. 412-32-03 sob. 9-15

DENTIMED
BEZBOLESNIE
NOWOCZESNE MATERIAŁY
LEKARZE - tylko specjaliści
LECZENIE, ESTETYKA
PEŁNY ZAKRES PROTETYKI
CHIRURGIA, RTG

ul. Rakowicka 1, tel. 430-37-30
os. Złoty Wiek 77, tel. 649-92-10

STOMATOLOGIA CAŁODOBOWO
DENTA MED również w niedziele i święta

PROTETYKA	LECZENIE I USUWANIE W NARKOZIE	BEZBOLESNE BOROWANIE LASEREM	PROTEZY MOSTY PORCELANOWE ZATRZASKI
ORTODONCJA		ŻELEM	
RENTGEN			
CHIRURGIA			

NAPRAWA PROTEZ
Kraków, ul. AUGUSTIAŃSKA 13
(równoległa do ul. Krakowskiej)
tel. (012) 292-33-00, 430-60-76

Maciej Stupka
chirurg stomatolog

Implantologia, chirurgia stomatologiczna.
30-308 Kraków
ul. Kilińskiego 5A
www.mm-stupka.com.pl
(012) 266 82 60

GABINET CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ
Kazimiera i Marek Witkowsky
Kraków, ul. Królowej Jadwigi 247a,
codz. 425-33-69, 0608-648-127

- usuwanie zębów - leczenie - protezy natychmiastowe zabiegi w narkozie

NZOZ
PRO-ORTO-DENT Sp. z o.o.
Plac Serkowskiego 10, parter
tel. (012) 656-43-02, 656-70-55
ul. Szwedzka 27, gab. 218, 219
tel. (012) 266-39-03

PROMOCJA PRZEDŚWIĄTECZNA

- Stomatologia zachowawcza
- Protetyka - Pełny zakres usług
- Ortodoncja (pl. Serkowskiego 10)

USŁUGI RATALNE!

Informatory „Dziennika Polskiego” - codziennie, szybko, skutecznie.

Szczegółowe informacje dla reklamodawców pod nr. tel. 012/619-91-34, fax 012/619-91-84.

Siatkówka juniorek

Wisła zwycięska i okradziona

Juniorki młodsze krakowskiej Wisły, prowadzone przez Ewę Musiał, wygrały ogólnopolski turniej siatkarek im. Mirosławy Zakrzewskiej, który odbył się w Łodzi.

Wiślaczki w grupie eliminacyjnej pokonały ŁKS 3-0 oraz w takim samym stosunku Zawiszę Sulechów, Gimnazjum Słupsk i AZS Słupsk. W finale rywalem Wisły był Lider Ra-

dom, z którym krakowianki także wygrały 3-0. Ostatnie mecze wiślaczki grały w pozytywnym sprężeniu, bowiem w trakcie turnieju skradziono im busa, w którym miały buty i stroje. Młode siatkarki Wisły kupiły sobie przed turniejem nowe buty dobrej marki po około 400 złotych za parę, teraz przed świętami będą musiały znów zdecydować się na taki

wydatek. Ucierpi też budżet sekcji siatkówki Wisły, bowiem na mecze wyjazdowe trzeba będzie pojedynczo wynajmować pojazd.

Wisła: Ewa Holocher, Katarzyna Żurek, Małgorzata Sikora, Iwona Dziobek, Magdalena Żochowska, Anna Przybyło, Agnieszka Dudziak, Urszula Krakka, Agata Giszter, Julia Barbaszewska. (PAN)

III liga siatkarek

W zaległym meczu o mistrzostwo małopolskiej III ligi siatkarek Maraton Krzeszowice uległ Wisła II Celt Kraków 0-3.

1. Andrychów	8	15	23-10
2. AZS AWF	8	15	21-9
3. Armatura	8	14	20-8
4. Wisła II	7	11	14-9
5. Muszynianka	8	11	12-18
6. Maraton	8	10	11-15
7. Sandecja II	6	9	12-13
8. Bobowa	7	8	7-21
9. Skawa	8	8	6-24

(PAN)

Ping-pong w Zielonkach

Drugi z cyklu turniejów ping-pongowych o nagrodę prezesa Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych odbył się w Zielonkach. Wśród chłopców zwyciężył Szczeban Ibek przed Przemysławem Dulińskim i Markiem Dąbrowskim, a wśród dziewcząt Małgorzata Kućmierczyk przed Kingą Kmitą i Moniką Widłak. W klasyfikacji generalnej prowadzą Tomasz Wadowski i Małgorzata Kućmierczyk. Następne rozgrywki – w sobotę, 5 stycznia.

Jesteśmy bardzo zadowoleni, bo zawodnicy grają coraz lepiej – ocenia Władysław Kućmierczyk z Gminnego Młodzieżowego Klubu Sportowego, który jest współorganizatorem turnieju. (SUB)

Nabór do Juwenii

Klub Sportowy Juwenia Kraków ogłasza nabór chłopców urodzonych w latach 1983, 1984 i 1985 do swoich sekcji piłki nożnej i rugby. Zapisy przyjmowane są codziennie w sekretariacie klubu, tel. 421-49-85. (PAN)

Nauka pływania

Szkołka pływacka „Kraul” zaprasza na kursy nauki i doskonalenia pływania dzieci w wieku 4-9 lat. W ofercie również wspólne zajęcia w wodzie rodziców oraz maluchów w wieku 2-4 lata. Informacje i zapisy: tel. 412-95-52.

Tenis stołowy dla niepełnosprawnych

Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem, w porozumieniu z Klubem Sportowym Podgórze, zaprasza wszystkich niepełnosprawnych, zainteresowanych sportem, ruchem, rywalizacją do zapisania się do niedawno założonej sekcji tenisa stołowego niepełnosprawnych.

KS Podgórze zapewnia trenera mającego doświadczenie w pracy z niepełnosprawnymi, nowoczesny sprzęt i salę na parterze przystosowaną do potrzeb osób upośledzonych ruchowo, w której odbywać się będą treningi i zawody.

Zajęcia odbywać się będą w sali KS Podgórze przy ul. Dekerta 21 we wtorki w godz. 10-13 i w soboty w godz. 17-20.

Zgłoszenia należy kierować do Polskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem, tel. 422-28-11, lub do Stanisława Wcisły (KS Podgórze) - tel. 656-57-98. (KG)

Parafialne turnieje

Odbyły się dwa turnieje, zorganizowane przez Małopolski Związek Parafialnych Klubów Sportowych.

W sali gimnastycznej ZSO nr 14 rywalizowali koszykarze i koszykarki. W imprezie wzięło udział 6 zespołów chłopców i 3 dziewcząt z klubów: PKS Albertus, PKS Jan, PKS Józef z Kalwarii Zebrzydowskiej oraz, gościnnie, SALOS (Salezjańska Organizacja Sportowa). Triumfowały drużyny współorganizatora turnieju, PKS Albertus – dziewczęta, prowadzone przez trenera Marka Kremera wygrały obydwie swoje spotkania i pozostały w pokonanym polu SALOS oraz PKS Józef, chłopcy natomiast, podopieczni Dominika Kuliga, w finale wygrali z SALOS-em 35-28. Trzecie miejsce zajęła drużyna PKS Jan.

Ringo w 4 kategoriach

W hali w Zielonkach odbył się turniej ringo w 4 kategoriach wiekowych. Na starcie stanęło ponad 50 zawodników i zawodniczek z całego kraju.

Wyniki, zwycięzcy: 1. Urszula Ziółko (Jadwiga Kraków); 1. Dawid Brill (Jedlicze), 2. Michał Andruszkow (Jadwiga), 3. Łukasz Pytel (Tonie); młodzicy: 1. Paulina Twaróg (Jedlicze), 2. Magdalena Galon (Jadwiga), 3. Małgorzata Cygal (Jadwiga); 1. Tomasz Król (Jedlicze), 2. Sebastian Galon (Jadwiga); kadeeci: 1. Paulina Staszewska (Warszawa), 2. Monika Kozłowska (Jadwiga); 1. Maciej Bielik (Legnica), 2. Grzegorz Gril (Jedlicze), 3. Robert Cygal (Jadwiga); open: 1. Kaja Dukaczewska (Warszawa); 1. Czarek Godlewski (Warszawa), 2. Michał Suszczyński (Warszawa), 3. Michał Cygal (Jadwiga). (PAN)

Zaległości u kadetek

W zaległym meczu o mistrzostwo małopolskiej ligi koszykarskich kadetek Wisła Kraków pokonała Pałac Młodzieży Roleski Tarnów 56-50 (12-14, 19-6, 13-12, 22-18). Punkty dla Wisły: Stepien 15, Bilski 10, Zając 7, Miszkiel 6, Wilk 6, Matejek 6, Zalecińska 6.

Mecz stał na bardzo dobrym poziomie, a wiślaczki wygrały dzięki znakomitej grze w II kwar-

Wyróżnienia indywidualne oraz trofea w konkursach przy padły w udziale reprezentantom Albertusa. Najlepszą zawodniczką uznano Agnieszkę Szczęśniak, najlepszym zawodnikiem Wojciecha Cisowskiego, konkurs rzutów za 3 punkty wygrał Grzegorz Masel, a rzutów wolnych Grzegorz Radecki.

Hala krakowskiej Akademii Ekonomicznej gościła uczestników II Otwartych Halowych Mistrzostw Małopolski w piłce nożnej w kategorii wiekowej 1991-93. Startowało w nich 11 drużyn z regionu. Mistrzem Małopolski został zespół Parafialno-Uczniowski Klubu Sportowego nr 3 z Trzebini, wicemistrzem drużyna PKS Jadwiga, a brązowym medalistą PKS Józef z Kalwarii Zebrzydowskiej. (PW)

Małgorzata Cygal (Jadwiga); 1. Tomasz Król (Jedlicze), 2. Sebastian Galon (Jadwiga); kadeeci: 1. Paulina Staszewska (Warszawa), 2. Monika Kozłowska (Jadwiga); 1. Maciej Bielik (Legnica), 2. Grzegorz Gril (Jedlicze), 3. Robert Cygal (Jadwiga); open: 1. Kaja Dukaczewska (Warszawa); 1. Czarek Godlewski (Warszawa), 2. Michał Suszczyński (Warszawa), 3. Michał Cygal (Jadwiga). (PAN)

cie, kiedy wypracowały sobie znaczną przewagę.

1. Prorem 9 17 716-577
2. Żak Olimpia 9 16 783-552
3. Roleski 9 16 823-555
4. Korona 9 15 695-532
5. Wisła 9 15 606-524
6. GTK I 9 12 510-573
7. GTK II 9 12 549-681
8. Jedynka 9 12 624-825
9. Chrzanów 9 11 554-718
10. Górnik 9 9 553-856

(PAN)

Informator Podręczny

Gastronomia

LOT CATERING Sp. z o.o.

POSILKI NA KAŻDĄ OKAZJĘ

* przyjęcia WIGILIJNE dla firm
* bankiety
* prowadzenie stołówek pracowniczych

Ceny konkurencyjne
tel. (012) 285 52 61

DWOR

BAL SYLWESTROWY Z NIESPODZIANKĄ

wesela, przyjęcia okolicznościowe
Kraków, Podedworze 30, tel. 262-21-97
UWAGA! MOŻLIWOŚĆ NOCLEGÓW

ZESTAWY KANAPKOWE
Na każdą okazję...

na przyjęcia, bankiety, konferencje, imprezy okolicznościowe, itp.
Szeroki wybór kompozycji smakowej
Dostawa na terenie Krakowa gratis

KOLACJE WIGILIJNE SYLWESTER

tel. (012) 422-24-68, fax 423-10-99

Kanapki Tartinki „TES”
Koreczki rok. zal. 1991

Dostawa na telefon gratis

Organizujemy przyjęcia, cocktaile i wernisaze u klienta

tel. 657-54-54, 0601 48 50 55

10 LAT TRADYCJI

SYLWESTER 2001 z czakramem
na zamku królewskim w Niepołomicach

Rezerwacja miejsc:
Fundacja Zamek Królewski w Niepołomicach
tel. 012/281-32-32, tel./fax 012/281-32-33

Nasz Gość Naszym Królem.

Restauracja Hotel* Galicya**

Sylwester 2001.
Organizujemy przyjęcia weselne przyjęcia okolicznościowe, konferencje, bankiety.
Lokal klimatyzowany.
Kraków, ul. Rzemieślnicza 4, tel./fax 012/267-34-20, 012/267-51-33, 0502-072-740.

Wypożyczalnia

DOM MODY ŚLUBNEJ „MADONNA”
Kolekcja francuska, wiedeńska
w sumie ponad 200 modeli w różnych rozmiarach.

Kraków, Floriańska 39
Tel. (012) 429-53-28, 422-24-00.

WYPOŻYCZALNIA VITAL RENT

nowe samochody osobowe i dostawcze
412-11-79, 0600 067-001

Ekskluzywne kanapki

Dostarczamy na konferencje, przyjęcia okolicznościowe, szkolenia itp.

292 20 20, 292 29 29
Dostawa na terenie Krakowa gratis!

Green Hoteliik *** zaprasza na

- bal sylwestrowy
- wszystkie napoje w cenie imprezy bez ograniczeń
- wesela
- przyjęcia okolicznościowe
- bankiety.

Jerzmanowice, tel. 389-53-48, 389-09-00

WIGILIA I SYLWESTER

* USZKA * PIEROGI * KROKIETY

Odbiorcy zbiorowi i indywidualni
Sprzedają na miejscu, powyżej 100 zł dostarczamy.
Informacja i zamówienia tel. 656-03-51

Gastronomia KPHT d. "item-Vita"
Kraków, ul. Koszykarska 31

BAWIMY SIĘ W DYSKOTECE

equinox SYLWESTER

ILOŚĆ MIEJSC OGRANICZONA
ORGANIZOWANIE POLMETKÓW, OSIEMNASTEK, PROMOCJI I IMPREZ ZAMKNIĘTYCH

Kraków, ul. Sławkowska 13-15
tel./fax 421-17-71, 0608-597-909

Restauracja Hotel* Galicya**

Sylwester 2001.
Organizujemy przyjęcia weselne przyjęcia okolicznościowe, konferencje, bankiety.
Lokal klimatyzowany.
Kraków, ul. Rzemieślnicza 4, tel./fax 012/267-34-20, 012/267-51-33, 0502-072-740.

Inne

OGÓLNOPOLSKA INFORMACJA MEDYCZNA 94-39
GOSPODARCZA 94-34

Internet <http://www.coil.com.pl>

Weterynaria

LECZNICA DLA ZWIERZĄT
lek. wet. KRZYSZTOF KLIMAS
Kraków, ul. Szybka 29
(obok placu targowego w Bięnczycach)
pn. pt. 12⁰⁰-19⁰⁰, sob. 9⁰⁰-11⁰⁰
tel. 0601-47-70-50, (012) 642-08-49

porady, szczepienia, leczenie, zabiegi chirurgiczne
Możliwość zamawiania wizyt domowych 7652401

ŚWIĄTECZNE STRZYŻENIE PSÓW

Specjalistyczna
Lecznica dla Zwierząt

ul. Brodowicza 13,
tel. 411-28-67, 411-84-98.

CUKIERNIA MICHAŁSCY

poleca

↳ TORTY PIĘTROWE ↳ OKOLICZNOŚCIOWE

↳ ciasta, ciastka bankietowe
↳ kanapki (z dostawą do domu)

Tel. 012/637-73-35

• pl. Dominikański 1 • św. Tomasza 18 • Budryka 6
• pl. Imbramowski 138 • Makro, Gigant. 1405m

KLUB DZIENNIKARZY „POD GRUSZKA”
zaprasza na

BAL SYLWESTROWY!

- obfitość jada
- napitki bez ograniczeń
- DJ, wodzirej, artyści scen krakowskich

Restauracja „Pod Gruszką”
Kraków, ul. Szczepańska 1
(tel. 422 88 96) 300 zł od osoby

Noc Sylwestrowa w Niebieskim

Wykwalifikowana kolacja i wspaniały koncert muzyki klasycznej w Sali Koninkowej

Wystąpią:
Hiroszki Kurotaki – fortepian
Danuta Brandys – skrzypce
Alina Ambrozowicz – wiolonczela

Muzyka taneczna XX wieku w Sali Niebieskiej

Art Hotel Niebieski***
ul. Flisacka 3 (Salwator)
30-114 Kraków
tel.: (012) 431-27-11, 431-12-83, 431-18-58

Restauracja Wierzynek

tel. (012) 292 10 88
422 98 96
tel.kom: 0601 423 585
0607 066 789

SYLWESTER 2001

Restauracja Wierzynek

tel. (012) 292 10 88
422 98 96
tel.kom: 0601 423 585
0607 066 789

Sport

PŁYWANIE

NAUKA I DOSKONALENIE DZIECI - MŁODZIEŻ - DOROŚLI
Pływalnie:
- A.P. Kraków
- AWF Kraków
- Wisła Kraków
- Aquarius Myślenice

F.H.U. BEMA - MAREK KOSIBA
KRAKÓW, ul. Bielańskiego 15
429 91 37 • 0602 21 31 83

SPECJALISTYCZNA LECZNICA DLA ZWIERZĄT
ul. Brodowicza 13,
tel. 411-28-67, 411-84-98

pon.-piąt. 8⁰⁰-20⁰⁰, sob.-niedz. 8⁰⁰-14⁰⁰, 16⁰⁰-20⁰⁰

- RTG, laboratorium weterynaryjne
- salon fryzjerski
- specjalistyczny sklep dla zwierząt

Dyżur całodobowy
TYLKO w nagłych wypadkach.

GABINET WETERYNARYJNY HELP
Lek. Wet. Seydou Zan Diarra
zaprasza
Kraków, Gdynska 11a, tel. 636-02-06
w godz.: 9-20; sob. 9-16; niedz. 10-13
www.propozycje.pl/help

BADANIA LABORATORYJNE
USG - EKG - zdjęcie RTG
Chirurgia, ortopedia, dermatologia, okulistyka, położnictwo, ultradźwiękowe usuwanie kamienia naczyniowego
salon piękności psów
Sprzedaż karm:

„Eucanuba”, „Royal”, „Advance”
Opakow. 10 l 15 kg. Dowóz gratis

Rada Miasta Krakowa

INFORMACJE PRZEWODNICZĄCEGO

24 GRUDNIA 2001

ISSN 1505-3881

Minął kolejny rok od naszego ostatniego spotkania. Rok tak samo pracowity jak dwa poprzednie.

Jeszcze w grudniu udało się zakończyć debatę nad budżetem miasta Krakowa na 2001 rok i tym samym wyznaczyć zadania do realizacji w bieżącym roku oraz rozdzielić środki finansowe. W kwietniu udzielono absolutorium Zarządowi Miasta za rok poprzedni. To dwie najważniejsze uchwały podejmowane przez RMK każdego roku. Inne sprawy, zapoczątkowane w latach poprzed-

ządkowe radnych miasta, udział przewodniczącego RMK w ogólnopolskich konwentach przewodniczących rad miast wojewódzkich, honorowe patronaty obejmowane nad szczególnie wartościowymi wydarzeniami (Bieg Memoriałowy im. B. Włosika, Bieg o Szablę Kpt. Stawarza, konkursy historyczne i fotograficzne dot. Krakowa, imprezy charytatywne, uroczystości kulturalne i naukowe).

Jedną z najważniejszych decyzji RMK w mijającym roku była nowelizacja Statutu Miasta Krakowa. Dotyczy ona przede wszystkim sposobu procedowania projektów uchwał, nowych

VII Seminarium Samorządowe – Bartkowa 2001

nich, które miały swój ciąg dalszy w tym roku, to dyskusja m.in. nad: polityką mieszkaniową miasta Krakowa oraz wykupem mieszkań z zasobów gminy, gminnym programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, restrukturyzacją krakowskich jednostek opieki zdrowotnej, restrukturyzacją HTS i rewitalizacją starej dzielnicy Nowa Huta, parkowaniem w centrum miasta, kończąca spór sprawą taksówek w Krakowie. Kontynuowane też były przedsięwzięcia cykliczne – jak: Konkurs dla Rad Dzielnic (VII edycja), seminarium samo-

uregulowań dotyczących uprawnień Komisji Rewizyjnej, uszczegółowienia zadań pozostających w gestii Przewodniczącego Rady Miasta, sposobu funkcjonowania komisji merytorycznych, zadań Zarządu Miasta, uprawnień Prezydenta Miasta.

Proponowane poprawki w większości wynikają z konieczności dostosowania zapisów Statutu do obowiązujących przepisów prawa, przy uwzględnieniu tych, które wejdą w życie z początkiem następnej kadencji. Wprowadzono również zmiany wynikające z doświadczeń w praktycznym

Z wizytą w Dzielnicy XV

stosowaniu Statutu oraz poprawki redakcyjne, precyzyjne dotychczasowe zapisy. Kwietniowa zmiana ustawy o samorządach: gminnym, powiatowym i województwa nałożyła na nas obowiązek wprowadzenia niezbędnych zmian w Statucie Miasta, w celu zapewnienia jawności działania organów samorządu terytorialnego. Przepis ten realizuje konstytucyjną zasadę dostępu obywateli do informacji, jest także jednym z elementów procesu tworzenia „społeczeństwa informacyjnego”.

RMK wywiązując się z ustawowych terminów, jeszcze w lipcu przyjęła niezbędne po-

spodarczych oraz ochrony porządku publicznego, bezpieczeństwa lub ważnego interesu gospodarczego państwa). Zgodnie z tym, w Statucie Miasta zapisano także, iż:

- informacja o miejscu, terminie i przedmiocie obrad Rady oraz posiedzeniu jej komisji zamieszczana jest na tablicy ogłoszeń Magistratu na 7 dni przed sesją lub posiedzeniem oraz przesyłana do redakcji lokalnej prasy, radia i telewizji,

- obywatele mają prawo wstępu na sesje Rady i posiedzenia jej komisji,

- obywatele mają prawo uzyskiwania informacji oraz dostępu do dokumentów wynikają-

Otwarcie mostu Zwierzynieckiego

prawki w Statucie Miasta. Następnie odesłano je do akceptacji Prezesa Rady Ministrów i po jej uzyskaniu i wprowadzeniu wskazanych przez niego korekt, na ostatniej sesji podjęto uchwałę w sprawie zmiany Statutu Miasta Krakowa.

Obok kilku zasadniczych zmian w pracy legislacyjnej nad projektami uchwał, jedną z podstawowych jest przepis, iż działalność organów Miasta jest jawna, a ograniczenia jawności mogą wynikać wyłącznie z ustaw (tj. dot. wolności i praw innych osób i podmiotów go-

cych z wykonywania zadań publicznych, w tym protokołów posiedzeń organów Miasta i komisji,

- protokoły sesji Rady, posiedzeń komisji i Zarządu oraz interpelacje i odpowiedzi na interpelacje są do wglądu w Magistracie oraz są dostępne w miejskiej stronie internetowej,

- korzystanie z dokumentów odbywa się na terenie Magistratu.

Statut Miasta to elementarny dokument wyznaczający ramy działalności samorządu. Zawiera wszystkie najważniejsze in-

Otwarcie estakady nad aleją 29 Listopada

formacje – poczynając od nazwy i struktury, poprzez zbiór postanowień określających cele działania, sposób wyboru władz miasta, zasady funkcjonowania organów gminy (Rady Miasta i Zarządu Miasta), a na działalności jednostek pomocniczych Miasta jakim są Dzielnice kończąc. Jednocześnie postanowienia w nim zawarte uszczegółowiają zapisy „ustaw samorządowych”. Jednym słowem Statut Miasta stanowi o ustroju Krakowa – skomplikowanego legislacyjnie podmiotu (gminy oraz miasta na prawach powiatu jednocześnie).

samorządu Moskwy, z kolei do Sankt-Petersburga udała się delegacja krakowska. Podczas rozmów padły deklaracje woli nawiązania współpracy między naszymi miastami na różnych poziomach działania samorządów. Przewodniczący RMK ze swej strony zapewnił o oczekiwaniach wychodzących poza ramy jedynie kurtuazyjnych wizyt delegacji miast, o potrzebie nawiązania realnych kontaktów między przedstawicielami środowisk gospodarczych, naukowych i kulturalnych.

Wyjątkowym wydarzeniem mijającego roku była piel-

Cmentarz Orłąt Lwowskich – listopad 2001 r.

Naturalnie i radni krakowscy uczestniczyli w wyjazdach zagranicznych w celu nawiązania kontaktów z radami miast, reprezentując RMK, promując Kraków. Wyjazdy służyły także wymianie doświadczeń, podglądaniu cennych wzorów, poszukiwaniu rozwiązań, które łatwo można przenieść w krakowską rzeczywistość. Zakres tematyczny tych wizyt jest obszerny, wyróżnić należy: wydarzenia kulturalne jak Święta Miast, dni kultury miast, konferencje miast kultury europejskiej, seminaria dot. programów Unii Europejskiej oraz organizacji i stowarzyszeń europejskich dla samorządów lokalnych. Radni odwiedzili

- opiniowanie projektów uchwał i ustaw dotyczących zagadnień związanych z działalnością samorządu terytorialnego,
- upowszechnianie wiedzy o pracy samorządu terytorialnego,
- wspieranie rozwoju samorządności lokalnej,
- doskonalenie form organizacji pracy samorządu terytorialnego w miastach i jego reprezentacji,
- inicjowanie nowych kierunków działania rad miast,
- współpraca z mediami w zakresie propagowania problematyki dotyczącej samorządów, finansów publicznych itp.

Wizyta radnych lwowskich

Obok działalności legislacyjnej, przedstawiciele RMK uczestniczyli w wydarzeniach miejskich, krajowych i zagranicznych, reprezentując Radę Miasta. Funkcja reprezentowania Rady Miasta obejmuje zarówno współpracę z przedstawicielami różnych środowisk, jak i nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktów z nimi.

Najważniejszymi wydarzeniami z tej dziedziny były wizyty wynikające z realizacji postanowień protokołów o współpracy RMK z Moskiewską Dumą Miejską oraz ze Zgromadzeniem Ustawodawczym Sankt-Petersburga. W bieżącym roku przebywali w Krakowie przedstawiciele

grzymka samorządowa do Rzymu połączona z audiencją u Ojca Świętego (koszty w całości pokrywali biorący udział w pielgrzymce), z rąk którego odebraliśmy i przywieźliśmy błogosławieństwo dla Krakowa i krakowian.

Szczególny wymiar, określony zawartymi przyjaźniami i wzajemną współpracą – mają dobrze układające się kontakty z Radą Miasta Lwowa. W ramach współpracy z innymi zaprzyjaźnionymi samorządami miast partnerskich gościliśmy także przedstawicieli z: Solury, Berlina, Norymbergi, Frankfurtu, Kijowa, Kamieńca Podolskiego.

Wystawa „Od Rajcy do Radnego” 5 czerwca

li Kijów, Frankfurt, Pecs, Strasbourg, Lwów, Mediolan, Orlean.

Niemniej ważne od międzynarodowych, były działania na rzecz rodzimych kontaktów. Współpraca z radami innych miast i gmin, przede wszystkim w dziedzinie dalszego rozwoju samorządów lokalnych. Służy temu przede wszystkim forum Konwentu Przewodniczących Rad Miast Wojewódzkich oraz Konwentu Przewodniczących Rad Powiatów Województwa Małopolskiego. Ich zadaniami są:

- wymiana doświadczeń w zakresie funkcjonowania samorządu terytorialnego,

Dobrze układa się współpraca z przedstawicielami różnych środowisk Krakowa. Wiąże się to z uczestnictwem radnych oraz przewodniczącego RMK w ważnych wydarzeniach i uroczystościach miejskich, organizowanych przez poszczególne środowiska spotkaniach, konferencjach, naradach oraz sejsjach dzielnic.

Stanisław Handzlik
Przewodniczący
Rady Miasta Krakowa
III kadencji

Z wizytą w Sankt-Petersburgu

Najważniejsze wydarzenia

LISTOPAD 2000

■ Odbyła się debata telewizyjna na temat reformy samorządowej w Polsce.

■ Miała miejsce uroczystość nadania godności doktora honoris causa dla Tadeusza Rózewicza.

■ Obchodzono 10 lat istnienia Przytuliska św. Brata Alberta dla Bezdomych Kobiet.

■ Ważnym wydarzeniem było spotkanie po I etapie prac renowacyjnych Komitetu Honorowego Ratowania Kopca Kościuszki.

■ Odbył się Międzynarodowy Kongres Samorządów i Stowarzyszeń w Wiedniu.

GRUDZIEŃ 2000

■ Odbyła się uroczystość wręczenia nagród uczniom krakowskich szkół średnich, laureatom konkursów przedmiotowych, olimpiad i innych form współzawodnictwa szkolnego oraz dla ich nauczycieli i opiekunów.

■ Miała miejsce uroczystość wręczenia Medalu Świętego Józefa Tadeuszowi Mazowieckiemu i Krzysztofowi Czyżewskiemu.

■ Na Wawelu przekazano Betlejemskie Światło Pokoju.

■ Kraków gościł delegację Rady Miasta Lwowa, podczas spotkania toczyły się rozmowy na temat Dni Lwowa w Krakowie w 2001 r.

■ Niezwykle ważnym, a zarazem atrakcyjnym wydarzeniem była ceremonia zamknięcia festiwalu Kraków 2000.

STYCZEŃ '2001

■ Miało miejsce uroczyste wręczenie medali za zasługi – C.K. Regimentowi Artylerii Fortecznej.

■ Odbyło się spotkanie Zarządu Związku Miast Polskich i Zarządu Związków Powiatów Polskich.

■ Nastąpiło otwarcie nowej siedziby Dzielnicy VII.

■ Zorganizowane zostało spotkanie z przedstawicielami Rady Miasta Nowego Sącza.

■ Miało miejsce uroczyste przekazanie Medali Kraków 2000 dla zbiorów Muzeum Historycznego.

■ RMK miała przyjemność gościć radnych z Ukrainy. Odbyło się wspólne posiedzenie Komisji Promocji, Współpracy i Informacji.

■ Rada Miasta uchwaliła Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

■ Przedmiotem obrad była niezwykle ważna polityka mieszkaniowa miasta Krakowa.

LUTY 2001

■ W kinie Kijów miało miejsce uroczyste pożegnanie Festiwalu Kraków 2000 Europejskie Miasto Kultury.

■ Ważnym wydarzeniem tego miesiąca była prezentacja i ceremonia przekazania projektu „Heritage and Transformation in Central Europe. The case of Cracow”.

■ Przewodniczący RMK wziął udział w spotkaniu z premierem Chorwacji panem Iwacą Raczanem.

■ RMK miała przyjemność gościć przewodniczącego Rady Miasta Wrocławia.

■ Niezwykle interesujący charakter miało noworoczne spotkanie z mistrzami sportu.

■ Rada Miasta Krakowa podjęła uchwałę dotyczącą parkowania w centrum miasta.

MARZEC 2001

■ W Kijowie odbyło się seminarium poświęcone reformie administracji.

■ Wydarzeniem niewątpliwie było przekazanie samochodu – drabiny komendzie miejskiej Straży Pożarnej.

■ W Strasbourgu miała miejsce Komisja Plenarna Kongresu Lokalnych i Regionalnych Władz Europy.

■ W Lublinie miał miejsce VIII Konwent Przewodniczących Rad Miast Wojewódzkich.

■ Obchodzono uroczystość 100 rocznicę przystąpienia Polski do NATO.

Cracovia Totius Poloniae

Szanowni Państwo

Serduszenie witam Was w tym dniu i dziękuję za przyjęcie. Reprezentuję Państwo władze samorządu Krakowa. Jest tu Prezydent Miasta Przewodniczący Rady i Radni – osoby, którzy biorą na siebie odpowiedzialność za kształt i życie tego lewskiego grodu.

Podczas mojej ostatniej wizyty w Polsce odwiedziłem jak wiele miast. Widziałem też, jak bardzo piękna i czysta jest Kraków. Pamiętaj, że w minionym roku był czyny w poczet dziesięciu Stoliczki Europejskiej. Są to owoce wielu wysiłków mieszkańców miasta, wiem jednak, że również w tym mieście w tym nie mały udział.

Obraz miasta to nie tylko uśmiechnięte twarze, placówkami, ale także wszystkie kłopoty życia jego mieszkańców i to zarówno w wymiarze materialnym, jak i duchowym. A zatem samorząd też radny, podejmując decyzje dotyczące miasta czy miejscowości, musi mieć na względzie w pierwszym rzędzie dobro mieszkańców – ich potrzeby, oczekiwania i perspektywy uszczelnienia rocznie. Dzięki temu możemy być szczęśliwymi.

Życzę Państwu, aby dzięki Waszemu szlachetnemu przykładowi, w tym miasto jest pięknie i miło żyć w ten sposób, który jest w sobie pełny i przynosi z siebie poczucie bezpieczeństwa materialnego i duchowego w całym dziesięcioleciu – kłopoty i duchowym tego miasto. Proszę Boga, aby Wasza obojętna służba przynosiła dobre owoce. Niech dobry Bóg błogosławi Wasze prace dla dobra Krakowa i mieszkańców.

Przewodniczący Janusz P...

Księżdz Franciszek Kardynał w... wów Dziwnów oraz Ojcu Konrad... dencja u Ojca Świętego miała tak...

„Jego Świątobliwość Ojciec Święty Jan Paweł II na progu Nowego Tysiąclecia błogosławił pozostanie wierne wartościom, które uczyniły zeń Stolicę Bożego Miłosierdzia.”

■ Najważniejszym wydarzeniem tego miesiąca była pielgrzymka samorządowa do Ojca Świętego do Watykanu.

■ Rozpoczęła się siódma edycja konkursu dla Rad Dzielnic na realizację projektów inwestycyjnych dotyczących infrastruktury technicznej, kultury, kultury fizycznej, sportu, rekreacji i ochrony środowiska.

KWIECIEŃ 2001

■ Tradycyjnie, jak co roku, przewodniczący RMK objął wspólnie z Jego eminentną księciem kardynałem

Franciszkiem Macharskim patronat nad konkursem na najpiękniejszą pisanekę. W konkursie corocznie uczestniczą dzieci z krakowskich przedszkoli i domów dziecka.

■ Udzielono absolutorium ZMK za rok 2000.

■ Przewodniczący RMK objął również patronat na konkursie „Portret Miasta”, którego finał przypadł na miesiąc kwiecień.

■ Miało miejsce otwarcie XVII Krakowskich Targów Budownictwa.

■ W Teatrze Stu odbył się koncert charytatywny na rzecz „Hospicjum”.

trzeciego roku III kadencji

Urbs Celeberrima

Opuszczając Salę Klementyńską po potudniu w poniedziałek 2 kwietnia Ojciec Święty jeszcze raz odwołał się i pożegnał nas słowami *Cricotta Totius Poloniae Urbs Celeberrima* - Krakowa spośród wszystkich polskich miast najstarszej. Kiedy przeszło godzinę wcześniej w skupieniu intymnym Bractwo Szpizowa, nikt z nas nie spodziewał się, iż ceremonia audyencji zakończy się dotychczas i uroczyście stanie się już po chwili bliskim i serdecznym spotkaniem rodzin krakowskich samorządowców z Ojcem Świętym.

Umilowany Ojciec Święty przybył do nas w postaci pielgrzymki, bowiem jest tu z nami 20 tysięcy krakowian - przyjechał Papieża Prezydent Krakowa. Te 20 tysięcy usmiechniętych turystów uratowanych przez R. Horowitza na fotograficznym portrecie to dar krakowian dla Ojca Świętego. Pielgrzymki jeszcze słowna pełna miłości i szczupki, zapewnienie o otwarciu serc dla krakowian na każde ewangeliczne przesłanie oraz wielkiej nadziei na ponowne spotkanie w Okcyznie. Prezydent wspominał także o ufundowaniu przez miasto obrazu z herbem Krakowa w naukowickim kościele, który upamiętni 41. rocznicę obrotu krzyża. Przekazaliśmy też inne dary: Medal Krakowa 2000 Złoty, Srebrny i Białawy oraz nowo wydany Encyklopedię Krakowa specjalnie na tę okazję opracowaną i przygotowaną osobście przez dyr. krakowskiego oddziału PWN Z. Lwytowski. Z życzyliśmy zainteresowaniu Papieża przyjęciu nicodzielny podarunek z ręk. Przewodniczącego Rady Miasta - płytę z pieśniami o Krakowie w wykonaniu A. Sikomowskiego, G. Turana i innych artystów Planicy pod Bananami, które najlepiej oddają klimat i unikalną atmosferę naszego miasta oraz srebrny herb Krakowa - odznakę, którą wszyscy nosiliśmy podczas tej audyencji.

Papież odwołał się również ciepłymi słowami i wspomnieniem Krakowa. Poem przez kilkadziesiąt minut rozmawiał koleżno ze uczestnikami audyencji pielgrzymki. Podkreślił nam rodzinny rodziństwo. Kładł z nas Ojciec Święty poświęcił kilka chwil na rozmowę, pobłogosławił i obdarował pamięcią.

Stanisław Handzlik

Biskupowi Kazimierzowi Nyczowi, ks. Biskupowi Stanisławowi duchowym opiekunom i oredawnikom, dzięki którym udało nam się serdecznie podjąć spotkanie.

stu Kraków, jego Władzom i Mieszkańcom. Niech stołeczne i królewskie Miasto nadal

Jan Paweł II 2 kwietnia 2001 r.

MAJ 2001

■ We Lwowie przewodniczący RMK wziął udział we Francusko-Niemiecko-Polsko-Ukraińskiej Konferencji „Ukraina, Polska i Rozszerzenie Unii Europejskiej na Wschód”.

■ Zakończony został Jubileusz 600-lecia odnowienia Akademii Krakowskiej.

■ Odbył się Światowy Dzień Telekomunikacji.

■ Najważniejszym wydarzeniem była inauguracja Dni Lwowa w Krakowie.

■ Zmarł honorowy obywatel Krakowa generał Bohdan Zieliński „Tytus”.

CZERWIEC 2001

■ 5 czerwca odbyła się uroczysta sesja Rady Miasta Krakowa oraz liczne imprezy kulturalne i religijne związane ze Świętem Miasta.

■ Ważnym wydarzeniem była delegacja radnych Krakowa do Sankt-Petersburga.

■ Przewodniczący RMK objął patronat honorowy nad Dniami Dzielnicy IV.

■ Rada Miasta Krakowa gościła delegację Moskiewskiej Dumy Miejskiej.

■ Niezwykle interesującym wydarzeniem było wręczenie tytułów „Filantrop Krakowa

A.D. 1999 r.” dla Arcybractwa Miłosierdzia, Kazimierza Fu-gła oraz dla państwa Zofii i Zdzisława Żelaznych.

■ Wręczone zostały Stypendia Twórcze Miasta Krakowa.

LIPIEC 2001

■ Miało miejsce podpisanie umowy o współpracy pomiędzy Mediolanem a Krakowem.

■ Odbyła się uroczystość odsłonięcia i poświęcenia pomnika Księcia Kardynała Stefana Sapiehy.

■ Rada Miasta Krakowa uchwaliła uchwałę dotyczącą projektu zmian Statutu Miasta Krakowa.

■ Rada Miasta podjęła również ważną uchwałę dotyczącą zasad zbywania lokali mieszkalnych stanowiących własność Miasta Krakowa.

SIERPIEŃ '2001

■ Przewodniczący RMK wziął udział w spotkaniu w rocznicę sierpnia na terenie HTS.

■ Wydarzeniem były również obchody 10. rocznicy niepodległości Ukrainy.

WRZESIEŃ 2001

■ Radni miasta oraz członkowie Rad Dzielnic wzięli udział w seminarium samorządowym. Zakres szkolenia obejmował zajęcia seminaryjne dotyczące następujących tematów: kierunki rozwoju samorządu ze szczególnym uwzględnieniem jednostek pomocniczych, jawność w samorządzie - w świetle nowelizacji ustawy, prezentacja działań samorządu, wybrane zagadnienia z zakresu protokołu dyplomatycznego i etykiety.

■ W Gdańsku odbył się IX Konwent Przewodniczących Rad Miast Wojewódzkich.

■ Przewodniczący RMK wziął udział w obchodach 745. rocznicy Miasta Lwowa.

■ W 10. rocznicę powstania dzielnic miała miejsce uroczysta sesja Rady Dzielnicy XV.

■ Rada Miasta Krakowa była gospodarzem spotkania z samorządowcami z Francji - uczestnikami seminarium CE-FEL.

■ W związku z wyborami parlamentarnymi nastąpiły zmiany w składzie Rady Miasta. Andrzej Jaeschke został senatorem, Jerzy Adamik - wojewodą małopolskim.

PAŹDZIERNIK 2001

■ Po raz siódmy przewodniczący Rady Miasta objął honorowy patronat nad biegiem imienia Bogdana Włosika.

■ Ważnym wydarzeniem było uroczyste uhonorowanie przyjaciół wspierających inicjatywy Rady Dzielnicy V.

■ W Gorlicach miał miejsce Konwent Przewodniczących Rad Powiatów Województwa małopolskiego.

■ Rada Miasta Krakowa gościła samorządowców z Opola.

■ Przewodniczący RMK objął patronatem bieg o szablę kapitana Stawarza. Uroczystość odbyła się w Rynku Głównym w 83. rocznicę wyzwolenia Krakowa spod władzy zaborczej.

LISTOPAD 2001

■ Rada Miasta Krakowa wybrała wariant „B” „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa” opracowanego pod kierownictwem architekta G. Chodkowskiego.

■ Przewodniczący RMK Stanisław Handzlik gościł grupę samorządowców z obwodów odeskiego i sumskiego.

■ Gościł w naszym mieście Przewodniczący Rady Miasta Lipska - pastor Friedrich Magirius.

GRUDZIEŃ 2001

■ Miała miejsce jedna z najważniejszych debat - debata budżetowa.

■ Rada Miasta gościła delegację radnych z zaprzyjaźnionego Kijowa.

■ Odwiedzili nasze miasto radni z Norymbergii.

W okresie od 29.10.1998 - 10.12.2001 Rada Miasta Krakowa III kadencji odbyła 94 sesje na 102 posiedzeniach, w tym: 78 sesji zwyczajnych, 7 sesji nadzwyczajnych, 9 sesji uroczystych. Do Rady wpłynęło dotychczas 1088 projektów uchwał. W tej liczbie: Zarząd Miasta wniósł 66% projektów, Grupy Radnych - 26% projektów, Komisje Rady - 8% projektów.

Praca radnych na sesjach i posiedzeniach komisji merytorycznych oraz wysoka, ponad 94%, frekwencja niosą za sobą treść przepisów prawa lokalnego oraz decyzje w sprawach najważniejszych dla naszej wspólnoty samorządowej. Współpracując z Zarządem Miasta i osiemnastoma Dzielnicami podjęto w tym czasie 890 uchwał i 55 rezolucji, odrzucono 143 projekty uchwał, a na rozpatrzenie czeka 55.

Podjęte uchwały odnoszą się do najważniejszych spraw wspólnoty samorządowej Krakowa:

- finanse miasta (budżet i jego zmiany, podatki, opłaty lokalne, dotacje, pożyczki itp.) - 129
- majątek gminy (nabycie, zbycie, obciążenie, dzierżawa, najem, komunalizacja mienia, przekształcanie przedsiębiorstw) - 90

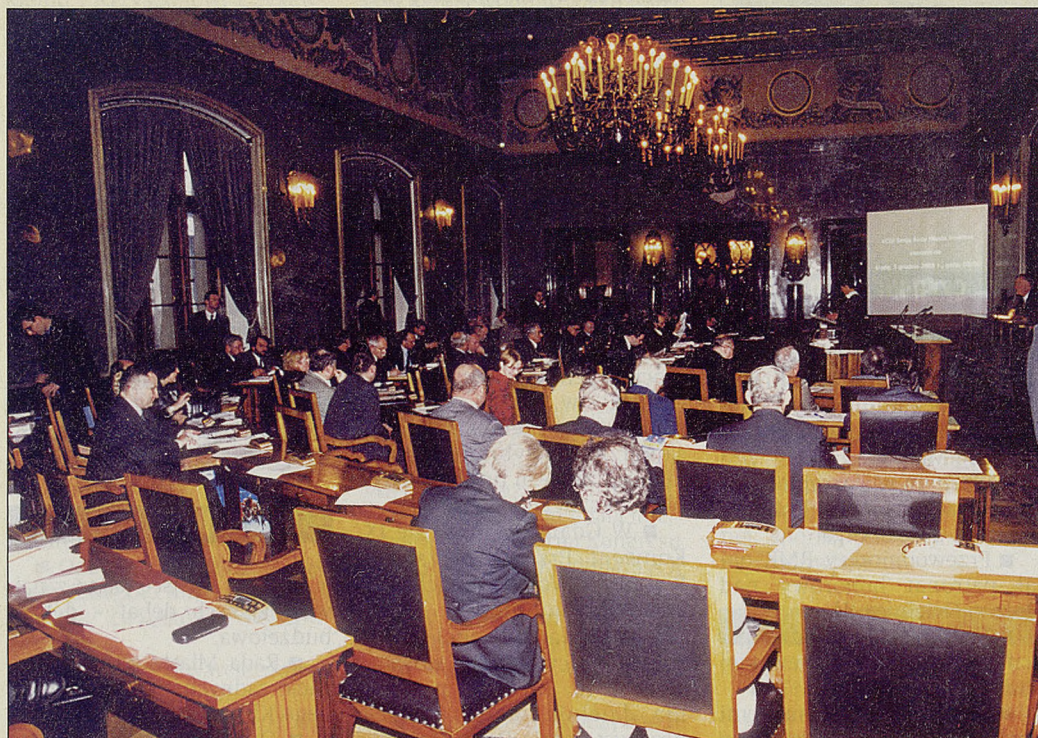
Uroczysta sesja RMK z okazji Święta Miasta

- zarządzanie miastem (sprawy personalne, organizacyjne, statut, regulaminy, składy osobowe np. komisji, przepisy porządkowe, wybór i powoływanie organów) - 256
- oświata i wychowanie, kultura fizyczna - 90
- ochrona zdrowia - 37
- współpraca, promocja, reprezentacja (związki i stowarzyszenia międzygminne, porozumienia, spółki, fundacje, współpraca krajowa i zagraniczna) - 22
- planowanie przestrzenne, ochrona środowiska - 77
- kultura i sztuka - 14
- gospodarka komunalna, gospodarka mieszkaniowa - 132
- inne (okolicznościowe, honorowe obywatelstwo, Cracoviae Merenti, upamiętnienia) - 43

W RMK III kadencji pracuje 15 komisji stałych i 1 zespół opiniodawczy, których członkowie są reprezentantami Rady Miasta, wybranymi do zajmo-

wania się poszczególnymi dziedzinami funkcjonowania miasta. W omawianym czasie komisje odbyły 944 posiedzenia, podczas których wypracowały 1684 opinie, wystosowały 846 wniosków do Zarządu Miasta, przygotowały 88 projektów uchwał.

Radni pracują także w jednej miejskiej komisji (Inwentaryzacyjnej) oraz w doraźnie powoływanych z inicjatywy Prezydenta Miasta komisjach konkursowych, stypendialnych, konsultacyjnych i zespołach zadaniowych.

Sesja Rady Miasta Krakowa - 5 grudnia tuż przed północą

Tyle o funkcji uchwałodawczej RMK. Władza kontrolna Rady realizuje się głównie poprzez pracę Komisji Rewizyjnej, która sprawdza działalność Zarządu Miasta oraz gminnych jednostek organizacyjnych pod względem legalności, rzetelności i gospodarności, w tym: wywiązywania się z zadań ustawowych i statutowych, realizacji uchwał RMK i ZMK, działalności finansowej i gospodarczej, dokonywanych przekształceń w strukturze organizacyjno-prawnej. Realizacja drugiej podstawowej funkcji RMK przekłada się na 31 zakończonych oraz 5 trwających kontroli dokonywanych przez zespół Komisji Rewizyjnej.

W czasie ostatnich trzech lat radni 2104 razy spotykali się z mieszkańcami miasta podczas dyżurów, reagując na przedstawiane problemy

Sesja Rady Miasta Krakowa

Sesja Rady Miasta

Sesja Rady Miasta Krakowa

Posiedzenie Komisji do spraw Rodziny i Polityki Społecznej

także poprzez zgłaszanie interpelacji i wniosków z dyżurów (1760).

Zgłoszone interpelacje:

- Gospodarka komunalna - 461
- Planowanie przestrzenne - 271
- Porządek publiczny - 181
- Majątek gminy - 184
- Organizacja pracy w UMK - 113
- Gospodarka mieszkaniowa - 184
- Pomoc społeczna - 81
- Ochrona środowiska - 70
- Kultura i promocja - 68
- Inne - 147.

Po przetasowaniach, rezygnacjach i zmianach struktura polityczna Rady Miasta Krakowa wyglądała obecnie następująco (stan na 12 grudnia 2001):

- Klub Radnych Akcji Wyborczej Solidarność - 22 mandaty, przewodniczącym klubu jest Krzysztof Gurba.
- Klub Platformy Obywatelskiej i Stronnictwa Konserwatywno-Ludowego - 16 mandatów,

przewodniczącym klubu jest Paweł Zorski. W ramach tego klubu kontuuje swoją działalność - rozpoczętą na początku obecnej kadencji - Koło Radnych Stowarzyszenia „Ruch Inicjatyw Osiedlowych” - RIO.

- Klub Radnych Sojuszu Lewicy Demokratycznej - 16 mandatów, przewodniczącym klubu od początku kadencji jest Mieczysław Łagosz.

- Klub Radnych Unii Wolności i Unii Polityki Realnej - 7 mandatów, przewodniczącymi klubu kolejno byli: Józef Lassota, Krzysztof Görlich, od lipca 1999r. Wojciech Wojtowicz, a do września 2001r. funkcję tę pełni Jan Okoński.

- Koło Radnych Porozumienie Samorządowe „Nowe Miasto” - 7 mandatów

- Klub Radnych Komitetu Obywatelskiego miasta Krakowa - 4 mandaty, przewodniczącym klubu jest Bolesław Kosior.

- Pozostali radni niezrzeszeni - 3 mandaty.

Wystąpienie A. Krutowa przewodniczącego moskiewskiej Dumy Miejskiej na sesji 20 czerwca

